Mo. Neuhaus
Mo Neuhaus

Gebetbuch für die Festtage

mit aufs neue sorgfältig revidiertem Texte.

Ins Deutsche übertragen und mit Erläuterungen versehen

von

W. Heidenheim.

Gebetbuch

für das

Schluß- und Freudenfest

mit deutscher Übersetzung und Erklärung

von

W. Heidenheim.

Neue, durchaus verbesserte Auflage.

Rödelheim.
Druck und Verlag von M. Lehrberger & Co.
1906.

מחזור לשמיני עצרת
ושמחת תורה

עם

תרגום אשכנזי.

מוגה ומסודר ומתורגם

מאת

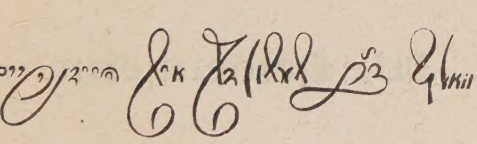

נייע, דורכאויז פֿערבעזערטע אויפֿלאַגע.

רעדעלהיים.
דרוקק אונד פֿערלאַג פֿאָן מ. לעהרבערגער אונד קאָמפּאַגניע.
1906.

ת פ ל ה.

Bei'm Eintritt in die Synagoge spricht man:

וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃

Man geht mit Anstand hinein und spricht:

בְּבִיאָה אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרֶגֶשׁ׃

Nach dem Eintritt in die Synagoge spricht man:

מַה־טֹּבוּ אָהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה אֶבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשִׂי׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃

אֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃ וַאֲנִי עָלֶיךָ בָּטַחְתִּי יְיָ אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ שִׁמְעָ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשׁוּעִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ יְיָ אֱלֹהֵי שָׁוְעָתִי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃ אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֵל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ כִּי־לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְיָ וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ שִׁמְעֵי־יְיָ וְחָנֵנִי יְיָ הֱיֵה עֹזֵר לִי׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ נֵלֵךְ׃ שָׁשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ אֲנִי קָרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְּמִישׁוֹר בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ יְיָ׃

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/unknown0000vari_o6f2

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

קדושה לש״ץ בחזרת הסתפלה.

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קי״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ מ׳ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קי״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ מ׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. קי״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְדוֹר וָדוֹר אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃ מ׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה׃ חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת׃

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד. אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch, worauf שמינה עשרה leise gebetet wird.

בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ
כִּי־בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא
דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:
אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ
כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּ֣אּ יְ֭מַצְמִיחַ קֶ֣רֶן יִשׁוּעָה:
שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.
וּמִלְפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:
רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה
וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ.
וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ.
וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה וְלִטּוֹבָה
וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת
הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בּוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

סְלַח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל־לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃

רְאֵה בָעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל׃

רָפְאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה׃ וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה׃ וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים׃

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט׃

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל־תְּהִי תִקְוָה וְכָל־עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכֻלָּם מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים׃

עַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים

ערוב תבשילין.

Fällt ein Festtag so, daß unmittelbar darauf Sabbath folgt, so muß man — um am Festtage die auf den Sabbath nöthigen Speisen kochen zu dürfen — schon vor dem Feste, am Rüsttage desselben ein wenn auch noch so geringes Gericht Speisen zurücksetzen in der Absicht es am Sabbath zu genießen. Auf dieses Gericht hin darf man dann am Festtage selbst noch weitere Speisen für den Sabbath kochen. Man nennt dies ערוב תבשילין „Speisen-Vermischung." Der Hausherr nimmt nämlich am Vorabende des Festtages ein Brod und etwas Gekochtes oder Gebratenes (gewöhnlich ein Stück Fleisch oder Fisch) in die Hand und spricht in Gegenwart der Hausfrau in hebräischer oder in einer andern ihnen verständlichen Sprache Folgendes:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בדן Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns geheiliget durch seine Gebote und uns befohlen das Gebot des Erub.

בְּדֵן עֵרוּבָא יְהֵא שָׁרֵא לָנָא
לְמֶאֱפֵא וּלְבַשָּׁלָא וּלְאַטְמָנָא
וּלְאַדְלָקָא שְׁרָגָא וּלְמֶעְבַּד כָּל־
צָרְכָּנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא
לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

בדן Durch diesen Erub sei es uns erlaubt, zu backen, zu kochen, Speise warm zu erhalten, Lichter anzuzünden und überhaupt alles Nöthige vom Festtage auf den Sabbath zu verrichten, sowohl uns, als Jedem, der in diesem Orte wohnt.

Die Hausfrau zündet die Festtagslichter an und sagt dabei folgenden Segensspruch:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל־יוֹם טוֹב:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns geheiliget durch seine Gebote, und uns befohlen, die Festtagslichter anzuzünden.

קבלת שבת.

צה מ לְכוּ נְרַנְּנָה לַיְיָ נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ:
ק נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ:
מ כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
ק אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ:
מ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ:
ק בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יִהְיוּ רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעַבְדְּךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter wiederholt שמונה עשרה und am Schlusse spricht derselbe das ganze Kaddisch.

צז ו יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים:
ז עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ:
ח אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: ז הֵאִירוּ
בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ: ח הָרִים
כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ:
ז הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ:
ח יֵבֹשׁוּ כָל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים
הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: ז שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח
צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ:
ח כִּי־אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ
עַל־כָּל־אֱלֹהִים: ז אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר
נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: ח אוֹר
זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: ז״ח שִׂמְחוּ
צַדִּיקִים בַּיְיָ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:
צח ו מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת
עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: ז הוֹדִיעַ
יְיָ יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: ח זָכַר
חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־
אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: ז הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל־
הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: ח זַמְּרוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר
בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: ז בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר

*) שִׂנְאוּ רָע הר׳ נקמץ נס״מ וכ״י וכמשפט העול׳ ויורד שם לו כח לשנות הנקוד כמו שמתכת וס״ם, וכמו שכתבתי בספרי משפטי טעמי אמ״ת, וכמשה״כ בספרי תורת אמת.

ו כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ
הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: ז אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם
כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: ח אֲשֶׁר נִסּוּנִי
אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי: ט אַרְבָּעִים
שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם
לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: י אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי
אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי:

יא שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ:
יב שִׁירוּ לַיהוָה בָּרֲכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ:
יג סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו:
יד כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־
אֱלֹהִים: טו כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם
עָשָׂה: טז הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ:
יז הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז:
יח הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו:
יט הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־
הָאָרֶץ: כ אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: כא יִשְׂמְחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: כב יַעֲלֹז
שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר:
כג לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט
תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

שִׁבֵּר אַרְזֵים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃
ו וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־
רְאֵמִים׃ ז קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ ח קוֹל
יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ ט קוֹל
יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ
אֹמֵר כָּבוֹד׃ י יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה
מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יא יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם׃

פס"ץ מנגן בנעימה. רמז"ר המרווים שלמה הלוי.

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה · פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה׃ לכה
שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד · הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד · יְיָ
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד · לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה׃ לכה
לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה · כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה · מֵרֹאשׁ
מִקֶּדֶם נְסוּכָה · סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה׃ לכה
מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה · קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה · רַב
לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא · וְהוּא יְחֻמֹל עָלַיִךְ חֶמְלָה׃ לכה
חִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי · לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי · עַל־יַד
בֶּן־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי · קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְּאָלָהּ׃ לכה
הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי · כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי · עוּרִי עוּרִי
שִׁיר דַּבֵּרִי · כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה׃ לכה
לֹא תֵבְשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי · מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה תֶּהֱמִי · בָּךְ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי · וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ׃ לכה
וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ · וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעָיִךְ · יָשִׂישׂ עָלַיִךְ

הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ יְיָ׃ ח יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ
תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ ט נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד
הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ יז לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃
צט א יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט
הָאָרֶץ׃ ב יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־
הָעַמִּים׃ ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃
ד וְעֻז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ׃ ה רוֹמְמוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃
ו מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
קֹרְאִים אֶל־יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם׃ ז בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ׃ ח יְיָ אֱלֹהֵינוּ
אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־
עֲלִילוֹתָם׃ ט רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃
כט א מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ ב הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ׃ ג קוֹל יְהוָה עַל־
הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃
ד קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ ה קוֹל יְהוָה

*) קראים, הר׳ נקרמת נחירק והא׳ נעלם.

מעריב ליל שמיני עצרת.

דער שׁאַץ־מײַסטער רופֿט לויט: ווּהערט־אויס בעטעט דיא גאַמײַנדע לויט:

ק׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ׃
קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב
עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ
שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה
עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים,
וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא
יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר
יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת
שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר
וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמוֹ שֶׁל מַלְכֵּנוּ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו
אֵין אֱלֹהִים סְלַח לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ
שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם
עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

Abendgebet für das Schlußfest.

Der Vorbeter ruft laut:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, auf dessen Geheiß die Abende dämmern! In Weisheit erschließt er die Himmelspforten und mit Einsicht wechselt er die Stunden und wandelt die Zeiten; er ordnet die Sterne in Abtheilungen am Firmament nach seinem Willen; er ist Schöpfer von Tag und Nacht, rollt hinweg das Licht vor der Finsterniß und die Finsterniß vor dem Licht; so führt er hinweg den Tag und führt herbei die Nacht, und scheidet zwischen Tag und Nacht — Ewiger Zebaoth ist sein Name! Er, der Allmächtige, der ewig lebt und währt, walte über uns in Ewigkeit.

Während dessen betet die Gemeinde leise:

Gepriesen und gerühmt, verherrlicht, hochgelobt und erhaben ist der Name des Königs aller Könige, des Heiligen, gelobt sei er! Er ist der Erste und er ist der Letzte, und außer ihm gibt es keinen Gott. Macht ihm Bahn, ihm, der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah, frohlocket vor ihm! Erhaben ist sein Name über alles Lob und allen Preis. Gepriesen sei der Name seiner verherrlichten Majestät in Ewigkeit! Hochgepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit!

אֱלֹהֶיךָ. כְּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה: לכה
וָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי. וְאֶת־יְיָ תַּעֲרִיצִי. עַל יַד־אִישׁ בֶּן
פַּרְצִי. וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה
בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ. גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה.
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה. בּוֹאִי כַלָּה. בּוֹאִי כַלָּה: לכה
צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה:
כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן:
וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית
יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:
צג יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים: קדיש יתום.

שמיני Wunder und Ereignisse des achten Tages sind im Gesetzbuche aufgezeichnet. Bei Menschen und Vieh sind die Achten bevorzugt. Auch den Freuden- und Feierfesten hat Er einen achten Tag zugesellt, Er, der die Zahl der Sterne bestimmt. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt.

אהבה Unendliche Liebe hast Du dem Hause Israels, Deinem Volke, erwiesen; Lehre und Gebote, Gesetze und Rechte hast Du uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott, wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Gesetzen, und freuen uns der Worte Deiner Lehre und Deiner Gebote immerdar; denn sie sind unser Leben und die Dauer unserer Tage; in ihnen wollen wir forschen Tag und Nacht. Mögest Du Deine Liebe uns nicht entziehen in Ewigkeit!

שמיני Den achten Tag so wie den siebenten (Sabbath) bezeichnen Bundesschlüsse; durch dreizehn Bündnisse war sein Andenken bei den Vätern und Söhnen verewigt; Gott hatte Wohlgefallen an ihnen und erzeigte ihnen seine Liebe. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel liebt.

(V. Mos. 6, 4.)

Höre, Israel, der Ewige, ist unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du sollst den Ewigen, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und von ganzem Vermögen! Die Worte, die ich dir jetzt befehle, sollen dir stets im Herzen bleiben; du sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; binde sie zum Zeichen an deine Hand, trage sie als Stirnband zwischen deinen Augen und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

ע"פ א"ב תלת זכין תות ח' לט' התעלם הסיוע שמיני אחד וכתלומו
מזר למקום זכפק; ונכוף תתום יוסף.

שְׁמִינִי אוֹתָן וּמַעֲשָׂיו בְּסֵפֶר כְּתוּבִים ·
בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה שְׁמִינִיּוֹת חֲבִיבִים · גַּם לְשִׁמְחָה
וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים · דִּבְּקוֹ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכְּבָבִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ, עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵּנוּ
וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה · וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים ·

שְׁמִינִי הוֹא וּשְׁבִיעִי אָתָּה בִּבְרִיתָם ·
וּבְשֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה בְּרִיתוֹת נֶחְתָּם · זְכֹר לְעוֹלָם
לְאָבוֹת וּלְבִיתָם · חָשֹׁק יְיָ לְאַהֲבָה אוֹתָם ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יחיד מוסיף
אל מלך נאמן.

דברים ו' ד'.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד :
נלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־
מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־
לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :

(V. Mos. 11, 13.) Werdet ihr also meinen Geboten gehorchen, die ich euch jetzt gebe, den Ewigen, euern Gott, von euerm ganzen Herzen und von euerer ganzen Seele zu lieben und ihm zu dienen, so will ich euerm Lande Regen geben zur rechten Zeit, Frühregen und Spätregen, damit du dein Getreide, deinen Most und dein Oel einsammelst, und will für dein Vieh Gras wachsen lassen auf deinem Felde, daß du zu essen habest im Ueberflusse. Hütet euch aber, daß euer Herz nicht bethört werde, daß ihr etwa abfallet und andern Göttern dienet und sie anbetet! Der Zorn des Ewigen würde über euch entbrennen, er würde den Himmel verschließen, daß kein Regen sei, die Erde würde ihr Gewächs nicht hervorbringen und ihr würdet gar bald zu Grunde gehen, fern von dem vortrefflichen Lande, das euch der Ewige geben will. Nehmet diese meine Worte euch zu Herzen und zu Gemüthe, bindet sie zum Zeichen an euere Hand und traget sie als Stirnband zwischen euern Augen; lehret sie euere Söhne, davon zu reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! damit ihr und euere Kinder auf dem Erdreiche, welches der Ewige euern Vätern zugeschworen ihnen zu geben, lange Jahre bleiben möget, so lange der Himmel über der Erde sein wird.

(IV. Mos. 15, 37.) Der Ewige sprach zu Mosche wie folgt: Rede zu den Kindern Israels und sage ihnen, sie sollen bei allen ihren Nachkommen, an die Ecken ihrer Kleider Schaufäden machen und an diese Eckenschaufäden eine Schnur aus dunkelblauer Wolle befestigen. Diese sollen euch zu Schaufäden dienen, daß ihr sie sehet und euch aller Gebote des Ewigen erinnert und sie befolget, nicht aber euerm Herzen und euern Augen nachwandelt, die euch auf Abwege führen. Damit ihr euch all meiner Gebote erinnert und sie befolget, und ihr heilig seiet euerm Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der ich euch aus dem Lande Egypten herausgeführt, um euer Gott zu sein. Ich, der Ewige, euer Gott!

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
במדבר ט״ו:כ״ו–ל״ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש להקפיד שלא יהיה הפסק בין הפרשה לברכה שאחריה.

אמת Wahr ist dies Alles und bewährt, und feststehend für uns! Er, der Ewige ist unser Gott, und Keiner außer ihm, und wir sind Israel, sein Volk. Er ist es, der uns aus der Hand so mancher Regenten befreit hat; Er, unser König, der uns der Gewalt aller Tyrannen entrissen; Er, der Allmächtige, der unsere Quäler bestraft und all' unseren Seelenfeinden Vergeltung erwiedert; Er, der unerforschlich große Dinge vollführt und unzählige Wunderthaten; Er ist es, der unsere Seele am Leben erhält und unseren Fuß nicht wanken läßt; Er, der uns die Höhe unserer Feinde hat besteigen lassen und der unser Glückshorn hoch erhoben über Alle, die uns gehaßt; der für uns Wunder und Rache geübt an Pharao, Zeichen und Wunderdinge im Lande der Söhne Chams; der in seinem Grimme alle Erstgebornen Egyptens schlug und aus ihrer Mitte sein Volk Israel herausführte zu ewiger Freiheit; der seine Söhne mitten durch das Schilfmeer führte, und ihre Verfolger und Feinde in den Abgrund versenkte. — Als seine Kinder diese seine Allgewalt sahen, da brachen sie in Lieder und Lobgesänge aus und huldigten seiner Herrschaft mit freudigem Willen. — Mosche und die Kinder Israels stimmten Dir ein Loblied an.

שמיני Am achten Tage der Einsetzung, am Ersten des ersten Monates, hat er sich herrlich gezeigt, der Einzige: „Ich komme in meinen Garten (Tempel), Schwester, liebe Braut!" So sprach er am Achten, bei Vollendung der heiligen Wohnung. Am Achten duftete mein Garten Räucherpulver; der heilige Chor wurde bekrönt am bestimmten achten Tage. Den Achten hat das Gesetz für Jeden zur Entsündigung und Reinigung bestimmt; Jeder bringt sein Entsündigungsopfer am achten Tage seiner Reinigung. Fällt der achte Tag der Geburt auf einen Sabbath so erlaubt das Gesetz, alle Beschneidungserfordernisse die nicht gestern verrichtet werden konnten, am Sabbath zu verrichten — es ist ein unabänderliches Gesetz in Israel, am achten Tage die Beschneidung vorzunehmen. Am Achten erhielt Ephrajim einen Vorzug über Menasche. Die Bestimmung des Vaters Jakob wurde bestätigt[1]), darum brachte der Fürst der Kinder Menasche seine Gabe erst am achten Tage[2]). Am Achten erst wird die junge Geburt einer Heerde zum

[1]) Siehe 1. B. M. 48, 14. [2]) Siehe 4. B. M. 7.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הָעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ הָעֹשֶׂה גְּדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹטָ רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרֵכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנָקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

ע״פ א״ב וכפופו יוסף בר נתן חזק.

שִׁמְינִי אֶחָד בְּאֶחָד בָּרִאשׁוֹן נִתְעַלָּה׃ בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי כִלָּה׃ שִׁמְינִי גַּנִּי הָפִיחִי סַמֵּי קְטוֹרָה׃ דְּבִיר הַקֹּדֶשׁ נֶעֱטַר בַּעֲטָרָה׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא׃ שִׁמְינִי הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אִישׁ בְּתוֹרָתוֹ׃ וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יָבִיא כַּפָּרָתוֹ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטַהֲרָתוֹ׃ שִׁמְינִי זָכָה בַּשְּׁבִיעִי בָּאִי אֶפְשָׁר מֵאֶתְמוֹל׃ חֻקִּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל לַעֲמוֹל׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוֹל׃ שִׁמְינִי טֶרֶם אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃ יְגַזּוֹר אֹמֶר וְיָקֵם לְהַשִּׁיא׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא׃ שִׁמְינִי כִּי יִוָּלֵד בְּעֵדֶר מִכְלָאָה׃ לְקָרְבָּן

Feueropfer tüchtig, wie es heißt: „vom achten Tage an und weiter.“ Am Achten fängt man an, des mächtigen Regens im Gebete zu erwähnen, an ihm wird das ganze Hallel abgelesen, am achten Tage gibt der König huldvoll seinem einzigen Sohn das Mahl, am achten Tage wird das Schlußfest gefeiert. Am Achten verläßt man die Laubhütte und kehrt nach Haus zurück; man wohnt und schläft außer der Laubhütte am achten Feiertage. Am Achten ward die heilige Einweihung des Tempels (Salomons) vollendet; die Fürsten segneten den König und wünschten ihm Glück am achten Tage, als er sie entließ. Den Achten feierte der aus dem Exil zurückkehrende Rest; seine Freude war groß, mächtig und glänzend, am achten Tage, am Schlußfeste. Einen Achten wird Gott hinzufügen einst, wann er die Prophezeihung (Ezechiels) bestätigen wird. O bringe sie herbei! laß sie nach ihrem völligen Inhalte eintreffen, jene Weissagung, worin es heißt: „Am achten Tage und weiter“ — (Ezechiel 43, 27.)

שמיני Am Achten empfingen wir das Siegel unseres Urvaters (die Beschneidung). Dieses sah einst das Meer und wich zurück, mächtiges Gewässer stand aufrecht wie die Wand, und das Schilfmeer theilte sich bei'm Anblick der Beschnittenen. In hoher Lust und Freude sprachen sie alle:

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!“ Deine Herrschaft sahen Deine Kinder, als Du das Meer vor Mosche gespalten.

שמיני Am achten Feiertage ist das Fest des Fruchteinbringens; so laßt uns noch diese letzte Nacht der Freude weihen; Laßt hoch ertönen Lied und Psalm! Stimmt dem Ewigen Dankgesänge an! rührt Saitenspiel unserem Gotte! Dieser

אִשֶּׁה יֵרָצֶה בְּהַעֲלָאָה · מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה:
שְׁמִינִי מַזְכִּירִין גְּבוּרוֹת גְּשָׁמִים בַּעֲתִירָה ·
נִקְרָא בּוֹ הַלֵּל לְגָמְרָה · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא:
שְׁמִינִי סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ בְּהַבָּה מְיֻתֶּרֶת · עִם בְּנוֹ
יָחִיד מְקֻשֶּׁרֶת · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת: שְׁמִינִי
פּוֹנִים מִסְבָּה לַחֲצַר בִּיתוֹן · צָרִיךְ שְׁבִיתָה וְלִינָה
מִבִּיתוֹן · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן: שְׁמִינִי קְדוּשׁ
חֲנֻכַּת הַבַּיִת כְּהָמְלַח · רוֹזְנִים בֵּרְכוּ לַמֶּלֶךְ
לְהַצְלַח · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח: שְׁמִינִי שָׁבִי גּוֹלָה
פְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת · תָּקְפוּ שִׁמְחָה בְּעֹז
וְתִפְאֶרֶת · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת: ז שְׁמִינִי יוֹסֵף
בְּעֵת רְצוּי נְבוּאָה · תֵּכֶן חֲזוֹן קָרְבָה וְתָבוֹאָה ·
בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה:

שְׁמִינִי טִבְעוֹ יָצָא מֵרֹאשׁ צוּרִים · יָם רָאָה
וַיָּנָס בְּמִסְתָּרִים כַּנֵּד נִצְּבוּ מַיִם אַדִּירִים ·
לְגוֹזֵר יַם סוּף לְגָזָרִים:

בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם ·
מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא · מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ לִפְנֵי מֹשֶׁה:

שְׁמִינִי מוֹעֵד קָרוּי זְמַן אֲסִיפָתֵנוּ · נַרְבֶּה
לֵיל אַחֲרוֹן לִשְׂמָחָתֵנוּ · סַלְסוֹל שִׁיר וְהַלֵּל
קְרִיאָתֵנוּ · עֲנוּ לַיָּי בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ:

ist der Fels unseres Heils! So stimmten sie an und riefen: „Der Ewige wird regieren immer und ewig!" — Und also heißt es ferner: „Ja, der Ewige hat Jakob befreit und ihn erlöst aus der Hand des Stärkern."

שמיני Dieser achte Tag ist in Hinsicht von פור קשב[1]) ein eigenes Fest: des eintretenden Winters halben aber, und um das zerstreute Volk zu schonen, hat es der gütige Schöpfer früher zu feiern angeordnet[2]). Er ist unser Erlöser, Ewiger Zebaoth ist sein Name. Gelobt seist Du, Ewiger der Israel erlöst!

השכיבנו Laß Ewiger, unser Gott, uns niederlegen in Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König, zum Leben; breite über uns aus die Hütte Deines Friedens, vervollkommne uns durch Deinen guten Rath, und hilf uns um Deines Namens willen. Beschütze uns, wende von uns ab Feind, Pest, Schwert, Hunger und Kummer, entferne jeden Widersacher, vor unserem Angesichte und in unserem Rücken, und birg uns unter dem Schatten Deiner Flügel; denn Du, o Gott, bist unser Hüter und Retter; Du, o Gott, bist ein gnädiger und barmherziger König! Behüte unsern Ausgang und unsern Eingang zum Leben und zum Frieden, von nun an bis in Ewigkeit. Breite über uns aus die Hütte Deines Friedens.

שמיני Der Achte ist mit einer zweifachen Freude verbunden; o, bring' uns in Freuden hinauf, und setze uns ein in die schöne reine und geschützte Wohnung. Dann wünschet Glück Jerusalem!

אודות Die Erzählung von den Brunnen (der drei Patriarchen) soll den Morgenländern (Israeliten), die in der Wüste (Gottes Gemeinde geworden, zum Zeichen dienen[3]). (Das Wasserholen des Abraham für die Engel) wurde dann vergolten, indem sie sagten: Der Born trete hervor[4]). (Die vier und fünf Brunnen des Jizchak) weisen auf die vier Fahnen und den Pentateuch; weshalb es in Genesis heißt: Sie fanden daselbst einen Brunnen lebendigen Wassers. (Die Erzählung:) Und es war ein Born auf dem

[1]) Ein talmudisches Merkwort, zusammengestellt aus den Anfangsbuchstaben von: פייס, זמן, רגל, קרבן, שיר, ברכה, sieben darüber Talm. Succa 48.

[2]) Eigentlich sollte ש"ע erst fünfzig Tage nach Succoth gefeiert werden, analog dem auf Peßach folgenden Schabuoth (Midr. Jalk. § 782).

[3]) Um den Vorwurf, der Pentateuch enthalte manche nichtssagende Erzählungen, wohin auch die Brunnengeschichte der Patriarchen gehört, zu begegnen, wird im Midrasch Abschnitt 48, 64 und 70 erklärt, daß diese auf wichtige Facta allegorisch hinweisen. Darauf folgen sinnreiche Erläuterungen, die der Verfasser dieses Stückes zum Theil wörtlich benutzte. [4]) Siehe 4. B. M. 21, 17.

זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ׃
יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃
שְׁמִינִי פְּעַר קְשַׁב בְּנֵי עַצְמוֹ׃ צוּר מִפְּנֵי הַחֲרֶף
הַקְדִּימוֹ׃ קְשַׁב פָּעוּר רַחֲמִים לְרַחֲמוֹ׃ גּוֹאֲלֵנוּ
יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ
לְחַיִּים, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ
אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ
וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי
אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ׃

שְׁמִינִי שְׂחִי שְׂמָחוֹת תְּכֻפּוֹת בִּכְפָלַיִם. תַּעֲלֵנוּ
בְּשִׂמְחָה וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלַיִם. יָפָה וּבָרָה סַפֵּף
בִּזְבוּלַיִם. וְשַׂאֲלוּ אֶת שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם׃

ע״ם א״ב ובסופו חתום יוסף בר נתן הקטן חזק ואמץ.

אוֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אוֹת הִיא לְאֶזְרָחַיִם.
בַּעֲבוּר תִּהְיֶה לִי לְעֵדָה בְּאֶרֶץ צִיִּים. גְּמוֹל
מַשְׂכֹּרֶת שִׁלְמָה עֲלֵי בְאֵר מִנַּחֲלִים. דְּגָלִים
אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרוֹת חַיִּים. הֲלֹא הֵם
כְּתוּבִים עַל סֵפֶר מְצוּיִם. וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם
חַיִּים׃ וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשְּׂדֶה צִיּוֹן מְצֻיֶּנֶת בַּשְּׁעָרִים.

Felde[1]), weist auf das ausgezeichnete Zion. Es waren daselbst drei starke Schaafheerden[2]), um anzuzeigen, es wird alles Männliche dreimal (jährlich) jubelnd wallfahrten, um vor dem Allherrscher zu erscheinen. Anmuthig schritt des Edlen und Mächtigen Tochter (Israel) einher; denn von jenem Born (dem Tempel) tränkten sie die Heerde (Israel). Aufmerksam zu hören, versammelte sich die Heerde dort, damit sie bei'm Wasserfest heilige Begeisterung schöpfe. An diesem herrlichen und uralten Feste traf man in der Frauenhalle (im Tempel) die schöne Einrichtung, daß die Frauen oben (auf einer Gallerie) und die Männer unten sitzen, damit sie nicht unter einander sein sollen. O, laß' die Freude Deines Heils und des edlen Geistes wieder zurückkehren! Daselbst (in der Frauenhalle) befanden sich fünfzig Ellen hohe goldene Lampen, an deren obern Enden vier goldene Becken waren. An jeder derselben waren vier Leitern befestiget, welche die Priesterknaben bestiegen. O, frohlockt ihr Himmel, denn der Herr that es, jubelt ihr Tiefen. — Vier Priesterknaben hatten vier volle Oelkrüge in Händen, davon gossen sie dreißig Log[3]) in jeden Lampen-Becken, welche Arbeit höher als jenes beißutische Kunststück[4]) geachtet wurde. Aus den Lappen des (alten) Priesterornats wurden Fäden gezogen, daraus man die Dochte zu jenen Lampen verfertigte. Waren

1) 1. M. 29, 2.
2) B. Mos. 29, 2.
3) Name eines Maaßes.
4) Siehe Talm. Succa 52, b.

זְמוּנִים שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן אַבִּירִים. חוֹגֵג
לְדַדֵּם בְּקוֹל רִנָּה בַּסָּךְ עוֹבְרִים. טַבְּסִים מַלְכוּת
יַעֲלוּ לְרָאוֹת כָּל זְכוּרִים. יָפוּ פְּעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים
בַּת נְדִיבִים וְצוּרִים. כִּי מִן הַבְּאֵר הַהוּא יַשְׁקוּ
הָעֲדָרִים: כָּל הָעֲדָרִים נֶאֶסְפוּ שָׁמָּה לִשְׁמוֹעַ
וּלְהַקְשִׁיבָה. לְשָׁאוֹב רוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּשִׂמְחַת בֵּית
הַשּׁוֹאֵבָה. מִצְוָה נָאָה וְיָפָה מִימוֹת בְּרֵאשִׁית
חֲשׁוּבָה. נִכְנָסִים לַעֲזָרַת נָשִׁים תִּקּוּן גָּדוֹל
לְהֵיטִיבָה. סוֹדְרִים נָשִׁים מִלְמַעְלָה וַאֲנָשִׁים
מִלְמַטָּה מִלְּהִתְעָרְבָה. הָשִׁיבָה לִי שָׁשׂוֹן יִשְׁעֶךָ
וְרוּחַ נְדִיבָה: עוֹמְדוֹת שָׁם מְנוֹרוֹת שֶׁל זָהָב
עֲשׂוּיוֹת. פַּרְנוּם רוּם גָּבְהָן חֲמִשִּׁים אַמּוֹת
מְנוּיוֹת. צָפוּ עַל רָאשֵׁיהֶם אַרְבָּעָה סְפָלִים
וְהַבְיוֹת. קְבוּעוֹת סֻלָּמוֹת אַרְבָּעָה לְכָל אַחַת
אֲחוּיוֹת. רוֹבִים פִּרְחֵי כְהֻנָּה בָּהֶם עוֹלִים עֲלִיּוֹת.
רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יֵי הָרִיעוּ תַּחְתִּיוֹת: שֶׁמֶן
מִלְּאוּ אַרְבָּעָה כַדִּים וּבִידֵיהֶם מַעֲלִים. תּוֹךְ כָּל
סֵפֶל שְׁלֹשִׁים לוֹג מַטִּילִים. יוֹתֵר מִשָּׁבָחִים
מִמַּהֲלָךְ עָקֵב בְּצַד גָּדְלִים. סְמַרְטוּטֵי בִגְדֵי
כְהֻנָּה הָיוּ מַפְקִיעִים פְּתִילִים. פּוֹקְעִין וּבָהֶם
מַדְלִיקִין לְהָאִיר נֵרוֹת בְּהֵלִים. לְעוֹשֵׂה אוֹרִים
גְּדוֹלִים: בְּהַעֲלוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרוֹת אַרְבָּעָה.

diese vier Lampen angezündet, so konnte man in Jerusalems Straßen Samen auflesen. Die Frommen und Tugendhaften tanzten mit brennenden Fackeln in den Händen, die Leviten paukten und schlugen mit Cymbeln, die Priester bliesen mit den Trompeten bis (des Morgens) der Hahn krähte. Holt frohlockend das Wasser aus den Quellen des Heils! Als sie auf die zehnte Stufe[1]) gelangten, bliesen sie wieder nach voriger Weise, welches sie bei'm Hingehen zum Morgenthore wiederholten. Hier (bei'm Thore) stellten sie sich mit den Gesichtern nach Westen und beteten: Wir hoffen zu Gott, vor dem wir knieen! Die Jugend und das Alter wurden von den Tugendhaften und Frommen gepriesen. Die herrlichen Reden brachten Freude und Wonne den Israeliten. — Die Belustigung bei'm Wasserfeste bestand ferner darin, daß Manche acht Fackeln zugleich genommen, immer eine davon in die Höhe geworfen und mit der andern Hand aufgefangen hatten, ohne daß eine Fackel die andere berührte, weder bei'm Werfen noch bei'm Auffangen. Andere thaten dasselbe mit acht Bechern, Manche mit acht Messern, Einer[2]) stellte gar die Mittelfinger auf die Erde und küßte (reifenförmig gebückt) das Pflaster; das Volk spielte Flöten und freute sich ungemein. Bei diesem Feste sang Hillel zum Troste der Trauernden: Soll ich (sagt Gott) da sein, muß Alles hier sein; komme du (Israel) in mein Haus (Tempel), so werde ich ohne Verzug zu dir kommen; an jedem Orte, wo ich meines Namens preisend gedenken lasse, will ich zu dir kommen, und dich mit dauerndem Frieden segnen! Der

1) Die von der Männerhalle zur Frauenhalle geführt.
2) Nämlich R. Simon ben Gamliël (Succa 53.)

רוֹאִים בְּהַצְּרוֹת יְרוּשָׁלַיִם וּבוֹרְרִים לְאוֹרָהּ
זֶרַע׃ נְקִים וַאֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה בָּאֲבָקוֹת מְרַקְּדִין
לָרַקָּעָה׃ תּוֹפְפִים לְיוֹם בְּמְחוֹלוֹת וּמְהַלְלִים
בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃ תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּחֲצוֹצְרוֹת
בְּקִרְאַת הַגֶּבֶר לְהָרִיעָה׃ וּשְׁאֲבֶתֶם מַיִם
בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ נוֹעָדִים לְמַעֲלָה
הָעֲשִׂירִית תָּקְעוּ וְהָרִיעוּ כַּאֲחָדִים׃ הוֹלְכִים
וְתוֹקְעִים עַד שֶׁמַּגִּיעִים לְשַׁעַר הַקָּדִים׃ קְדִימָה
אֲחוֹרֵיהֶם וּפְנֵיהֶם הוֹפְכִים לְמַעֲרָב וּמִתְוַדִּים׃
טוֹפְפִים עֵינֵינוּ לְיָהּ וְלָהּ אָנוּ קוֹדִים׃ נְעָרוֹת
וּזְקֵנוֹת מְאֻשָּׁרִים אֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה וַחֲסִידִים׃ דְּבַר
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים׃ חֲדָוָה
בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה אֲבָקוֹת שְׁמוּנָה לְנַטְלָה׃ זוֹרֵק
אַחַת מִיָּדוֹ וְאַחַת מְקַבֵּל מִלְמַעְלָה׃ וְאֵין אַחַת
נוֹגַעַת בְּחַבְרָתָהּ בִּזְרִיקָה וּבְקַבָּלָה׃ מְשַׂחֵק
בִּכּוֹסוֹת שְׁמוּנָה וְגַם בִּשְׁמוֹנָה מַאֲכִילָה׃ נוֹעָץ
גְּדָלוֹ בָּאָרֶץ וְרָצְפָּה נוֹשֵׁק לָהּ׃ וְהָעָם מְהַלְלִים
בַּהֲלִילִים וּשְׁמָחִים שִׂמְחָה גְּדוֹלָה׃ בְּשִׂמְחַת בֵּית
הַשּׁוֹאֵבָה הִלֵּל מְהַלֵּל בְּהַלּוּלִים׃ אֲנִי בֵּן הַכֹּל
בֵּן לְנַחֵם אֲבֵלִים׃ תָּבֹא לְבֵיתִי וְאָבֹא לְבֵיתֶךָ
בְּלִי רְשׁוּלִים׃ בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי
בְּסִלְסוּלִים׃ אָבֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ לִנְטוֹת שָׁלוֹם

Ewige segne Dich von Zion aus; und schau Jerusalems Glück! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Hütte des Friedens ausbreitet über uns, über sein ganzes Volk Israel und über Jerusalem!

Am Sabbath. ושמרו Die Kinder Israels sollen den Ruhetag beobachten, daß sie den Ruhetag bei allen ihren Nachkommen halten als einen ewigen Bund. Zwischen mir und den Kindern Israels sei er ein Zeichen für ewig; denn in sechs Tagen hat der Ewige den Himmel und die Erde geschaffen, und am siebenten Tage hat er geruht und gefeiert.

וידבר Mosche machte die Feste des Ewigen den Kindern Israels bekannt.

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

יתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn,
wie Du verheißen hast! Gedenke Deiner Huld,
o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen!

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

בְּנַחֲלַיִם׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָם׃

לחצי. וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־
הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

וְעַתָּה יַגְדִּיל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
וְכֹה רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

חזן. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי
אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter! Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hältst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebtest uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, (Sabbathtage zur Ruhe und) Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, (diesen Sabbath und) dieses Schlußfest, den Zeitpunkt unserer Freude, (in Liebe) zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, möge aufsteigen, vor Dich kommen und zu Dir gelangen, gefällig und angenehm aufgenommen werden unser Andenken und unser Gedächtniß das Andenken unserer Väter, das Andenken des Messias, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, das Andenken Jerusalems, Deiner heiligen Stadt, und das Andenken Deines ganzen Volkes, des Hauses Israel — zur Rettung und zum Heile, zur Huld, zur Gnade und zum Erbarmen, zum Leben und zum Frieden, an diesem Schlußfeste. Gedenke unser, Ewiger, unser Gott, zum Guten, erinnere Dich unser zum Segen und hilf uns zur Glückseligkeit! Begünstige und begnadige uns durch Verheißung von Heil und Erbarmen, erbarme Dich unser und hilf uns! — Auf Dich allein sind unsere Augen gerichtet, denn Du, o Gott, bist ein gnädiger und erbarmungsvoller König!

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ ·
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה · וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים : אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ
וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵ֣ל הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ ·
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ
מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ :

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּמוֹעֲדִים
לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ בְּאַהֲבָה מִקְרָא
קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה
וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ ·
וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ ·
וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ · לִפְלֵטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן
וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת
הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ
בוֹ לְחַיִּים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ · וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ · כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵ֣ל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
לְשִׂמְחָה · וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ :

haſt. (Unſer Gott und Gott unſerer Väter, zeige Wohlgefallen an unſerer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unſeren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe; läutere unſer Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unſer Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne (Deinen heiligen Sabbath und) Deine heiligen Feſte genießen, damit in Dir ſich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath,) Israel und die Feſtes-Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unſer Gott, an Deinem Volke Israel und an ſeinem Gebete; ſtelle den Gottesdienſt in den Hallen Deines Hauſes wieder her; nimm Israels Opfer und ſeine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig ſein möge der Dienſt Deines Volkes Israel.

ותחזינה Mögen unſere Augen ſehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrſt! Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der ſeine Majeſtät einſt wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unſer und unſerer Väter Gott biſt in Ewigkeit. Du biſt der Hort unſeres Lebens, der Schild unſeres Heils für und für. Wir danken Dir und lobpreiſen Dich für unſer Leben, das in Deine Hand gelegt, für unſere Seelen, die Dir anvertraut ſind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unausſprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweiſeſt. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles ſei Dein Name, unſer König, gelobt und hochgeprieſen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, ſoll Dir danken und in Wahrheit preiſen Deinen Namen; Allmächtiger, unſer Heil und unſere Hilfe biſt Du. Selah! Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, Allgütiger iſt Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

שלום Frieden in Fülle verleihe Deinem Volke Israel in Ewigkeit; denn Du, o König, biſt der Herr alles Friedens. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu ſegnen!

Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der ſein Volk Israel ſegnet mit Frieden!

לזכות אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ
וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי
קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה
לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ
רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:
וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא
מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אלהי Mein Gott, bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Lästerer gelassen und gegen Jeden geduldig sein, wie Staub der Erde. Erschließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge. Zerstöre die Pläne aller derer, die Böses wider mich sinnen und vereitle ihre Gedanken. Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen. Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beistehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! — Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel; darauf sprechet: Amen!

Möge es Dein Wille sein, o Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, den heiligen Tempel bald, in unseren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder seinen Antheil an Deinem Gesetze nehme!

Am Sabbath wird ויכלו und מגן אבות gebetet.

ויכלו „Und vollendet waren der Himmel und die Erde und ihr ganzes Heer. Und als Gott am siebenten Tage vollendet hatte sein Werk, das er gemacht, da ruhete er am siebenten Tage von all seinem Werke, das er gemacht. Und es segnete Gott den siebenten Tag und heiligte ihn; denn an ihm ruhete er von all seinem Werke, welches Gott geschaffen und gemacht hatte."

Vorb. ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unsrer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! Eigenthümer von Himmel und Erde! —

Gem. Sein Wort war der Urväter Schild, sein Ausspruch belebet die Todten. Der heilige Gott, dem Keiner gleicht, der seinem Volke die Ruhe gibt an seinem heiligen Sabbathtage — denn an ihnen hat er Wohlgefallen, daß er ihnen die Ruhe gegeben: — vor ihm stehen wir im heiligen Dienste, in Furcht und Zittern, und loben und bekennen seinen Namen Tag für Tag und immer fort mit unseren Lob- und Segenssprüchen. Gott, dem allein der Dank gebühret: er ist der Herr des Friedens, der den Sabbath heiliget und den Siebenten segnet, und in Heiligkeit die Ruhe gibt dem Volke, das sich erquickt und beseligt fühlt — zum Andenken an das Schöpfungswerk.

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי
נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה
הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשַׁבְתָּם · עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה
לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ ·
לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Am Sabbath wird ויכלו und מגן אבות gebetet.

מו״ק וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

מ״ב אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

ק׳ מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ
כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה
וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת
אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי
וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְרֻשְׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׁרָפָה, וְלֹא בְּאַלְיָה וְלֹא בְּחֵלֶב. נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ: ב אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׁרָפָה בְּיוֹם טוֹב. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְּבוֹד הַשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים בְּשֶׁמֶן שְׁמִשְׁמִין בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת בְּשֶׁמֶן דָּגִים בְּשֶׁמֶן פִּקְּעוֹת בְּעִטְרָן וּבְנַפְטָ. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד: ג כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִּשְׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֹהָלִים אֶלָּא פִּשְׁתָּן. פִּתִּילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא חִבְּרָהּ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ, רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה הִיא, וּמַדְלִיקִין בָּהּ: ד לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפָפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וְיִמָּלְאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת וַאֲפִלּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הֵיוֹצֵר מֵהַתְּחִלָּה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד. לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּרֹחַבָּהּ בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת, וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר: ה הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַתְרֵא מִפְּנֵי גּוֹיִם מִפְּנֵי לִסְטִים מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה אוֹ בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישָׁן, פָּטוּר. כָּחַם עַל הַנֵּר בָּחַם עַל הַשֶּׁמֶן כָּחַם עַל הַפְּתִילָה חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֶּחָם: ו עַל שָׁלוֹשׁ עֲבֵרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בְּשָׁעַת לֵדָתָן, עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בְּנִדָּה בְּחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: ז שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה. עַשַּׂרְתֶּם עֵרַבְתֶּם הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה, אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי, וְאֵין מְטַבְּלִין אֶת הַכֵּלִים, וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת, אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדָּמַי, וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

תניא אמר ר' חנינא חייב אדם למשמש בבגדיו בערב שבת עם חשיכה שמא ישכח ויצא, אמר רב יוסף הלכתא רבתא לשבתא:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם: שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

חזן אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רְצֵה בִּמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי
שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
וְכֹה רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

חזן. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן
דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

In den meisten Gemeinden wird במה מדליקין nicht gesagt, sondern der Vorbeter spricht sogleich das קדוש.

בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמֶּה אֵין מַדְלִיקִין, אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ וְלֹא
בְּחֹסֶן וְלֹא בְכֵלֵךְ, וְלֹא בְּפְתִילַת הָאִידָן וְלֹא בְּפְתִילַת הַמִּדְבָּר, וְלֹא
בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמָּיִם, וְלֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְּשַׁעְוָה, וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק

Nach dem Abendgebet wird vor עלינו über einen Becher Wein das Kiddusch-Gebet gesprochen. (Auch zu Hause spricht man dasselbe vor der Mahlzeit, woselbst man jedoch an einem Sabbath noch ויכלו u. s. w. vorsetzt.)

ויהי Und es ward Abend und es ward Morgen: der sechste Tag. Und vollendet waren der Himmel und die Erde und ihr ganzes Heer. Und als Gott am siebenten Tage vollendet hatte sein Werk, das er gemacht, da ruhete er am siebenten Tage von all seinem Werke, das er gemacht. Und es segnete Gott den siebenten Tag und heiligte ihn; denn an ihm ruhete er von all seinem Werke, welches Gott geschaffen und gemacht hatte.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der die Frucht des Weinstocks erschaffen.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns aus allen Völkern erkoren, über alle Nationen erhoben und durch seine Gebote geheiligt hat. Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, (Sabbath-Tage zur Ruhe) Feiertage zur Freude, Festtage zur Wonne, (diesen Sabbath und) dieses Schlußfest, die Zeit unserer Freude, zur heiligen Verkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten. Denn Du hast uns auserkoren und geheiligt vor allen Völkern, und (den Sabbath und) Deine heiligen Feiertage (in Liebe und Wohlgefallen) zur Freude und Wonne uns beschieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath), Israel und die Festes-Zeiten.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns am Leben und aufrecht erhalten und uns diese festliche Zeit hat erreichen lassen.

סדר קדוש

Nach dem Abendgebet wird vor עליני über einen Becher Wein das Kiddusch-Gebet gesprochen. (Auch zu Hause spricht man dasselbe vor der Mahlzeit, woselbst man jedoch an einem Sabbath noch ויכלו u. s. w. vorsetzt.)

בלחש וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־
צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סברי מרנן ורבנן ורבותי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן
וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה ומוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה
חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת־יוֹם השבת הזה ואת
יום הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ
באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם: כִּי
בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים
ושבת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה
וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ
השבת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

סדר עטיפת הטלית.

Bevor man sich mit dem טַלִּית umhüllt, spricht man Folgendes:

הִנְנִי מִתְעַטֵּף בְּטַלִּית שֶׁל־צִיצִת כְּדִי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם. וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה כֵּן תִּוכֶּה נִשְׁמָתִי לְהִתְלַבֵּשׁ בְּטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן, אָמֵן:

Dann wird stehend diese בְּרָכָה gesprochen:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת:

Hierauf umhüllt man sich mit dem טַלִּית und spricht:

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן:
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם:
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר:
מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהִי חֲשׁוּבָה מִצְוַת צִיצִת זוֹ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל־פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וְכַוָּנוֹתֶיהָ וְתַרי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. אָמֵן:

Man legt das טַלִּית wieder vom Gesichte zurück und umhüllt sich dergestalt damit, daß man auf jeder Seite eine צִיצִית vor sich und eine hinter sich hat.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ. וְיַקַּבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום, יגדל.

Gebet bei'm Auszug aus der Sukah.

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּשֵׁם שֶׁקִּיַּמְתִּי וְיָשַׁבְתִּי בַּסֻּכָּה זוֹ כֵּן אֶזְכֶּה לָשֶׁבֶת בְּסֻכַּת עוֹר שֶׁל לִוְיָתָן:

Gebet.

Beim Betreten der Synagoge:

Im Vertrauen auf deine große Güte betrete ich dein Haus, bücke mich in Ehrfurcht vor dir in dem Tempel deiner Heiligkeit.

Laßt uns in Gottes Haus voll Ehrfurcht treten!

מה Wie schön sind deine Zelte, Jakob, deine Wohnungen, Israel! Und ich, in der Fülle deiner Gnade, betrete ich dein Haus, bücke mich in deinem heiligen Tempel in Ehrfurcht vor dir. Ewiger, ich liebe die Stätte deines Hauses, den Ort, wo deine Herrlichkeit thront. Ich bücke mich, beuge das Knie und knie nieder vor dem Ewigen, meinem Schöpfer. Ich richte mein Gebet zu dir empor, o Ewiger, zur Zeit des Wohlwollens. Gott! in der Fülle deiner Gnade erhöre mich mit deiner treuen Hilfe!

שחר Des Morgens flehe ich dich an, mein Fels und Schutz!
Ich richte mein Gebet an dich des Morgens wie des Abends.

לפני Überwältigt stehe ich vor deiner Größe,
Dein Auge alle Gedanken meines Herzens sieht.

מה Was kann das Herz, das schwache Wort vollbringen?
Was meine Kraft? und was mein Geist im Innern?

הנה Allein des Menschen Loblied ist dir wohlgefällig.
So dank' ich dir, so lang die Seele lebt in mir.

Vor dem Morgengebet:

אני Ich rufe dich an, denn du erhörst mich, Gott; o neige mir dein Ohr, höre mein Gebet! In Gerechtigkeit schaue ich dein Antlitz, ergötze erwachend mich an deiner Gottesgestalt. Ich vertraue auf dich, Ewiger; ich spreche: mein Gott bist du! Höre meines Flehens Stimme, da ich zu dir bete, da ich meine Hände erhebe zu deiner heiligen Verkündungsstätte. Ewiger, mein Gott, ich bete zu dir, und du heilst mich. Zu dir, Ewiger, rufe ich, meinen Herrn flehe ich an. Laß über deinen Knecht dein Antlitz leuchten, hilf mir durch deine Güte! Denn auf dich, Ewiger, harre ich, du antwortest, mein Herr, mein Gott! Höre mein Gebet, o Ewiger, mein Flehen vernimm, zu meinen Tränen schweige nicht! Höre, Ewiger und sei mir gnädig! Ewiger, sei mein Helfer!

Beim Betreten der Synagoge:

וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃

יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ וַאֲנִי
אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה אֶבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשִׂי׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־
לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃

בקשם לכי שלמה בן גבירול, ג׳ תמוזות ויתד וכ׳ תמוזות.

שַׁחַר אֲבַקְשֶׁךָ. צוּרִי וּמִשְׂגַּבִּי. אֶעְרֹךְ לְפָנֶיךָ. שַׁחֲרִי וְגַם־עַרְבִּי׃
לְפָנֶי גְּדֻלָּתֶךָ. אֶעְמֹד וְאֶבָּהֵל. כִּי־עֵינְךָ תִּרְאֶה. כָּל־מַחְשָׁבוֹת לִבִּי׃
מַה־זֶּה אֲשֶׁר יוּכַל. הַלֵּב וְהַלָּשׁוֹן לַעֲשׂוֹת, וּמַה־כֹּחִי. רוּחִי בְּתוֹךְ קִרְבִּי׃
הָגֵה לְךָ תִּיסַּב. זִמְרַת אֱנוֹשׁ, עַל־כֵּן אוֹדְךָ בְּעוֹד תִּהְיֶה. נִשְׁמַת אֱלוֹהַּ בִּי׃

Vor dem Morgengebet:

אֲנִי קָרֵאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃
אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃ וַאֲנִי
עָלֶיךָ בָּטַחְתִּי יְיָ אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ שִׁמְעָה קוֹל תַּחֲנוּנַי
בְּשׁוּבִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־בִּיר קָדְשֶׁךָ׃ יְיָ אֱלֹהַי שִׁוַּעְתִּי
אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃ אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֵל אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃ הָאֲדָרָה
פָּנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ כִּי־לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי אַתָּה
תַּעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְיָ וְשַׁוְּעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־
דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ שִׁמְעֵנִי יְיָ וְחָנֵנִי יְיָ הֱיֵה עֹזֵר לִי׃

שיר Stufengesang von David. Ich freue mich, wenn man zu mir spricht: „Laßt in des Ewigen Haus uns gehen.“ Gleich dem, der große Beute gefunden, so freue ich deines Spruches mich. Höre auf meinen Hilferuf, mein König und mein Gott, denn zu dir bete ich! Ewiger, am Morgen höre meine Stimme, am Morgen stelle ich mich dir dar und schau empor. Ich rufe dich an, denn du erhörst mich, o Gott; neige dein Ohr mir zu, erhöre mein Gebet! Mein Fuß steht auf ebenem Boden, in Versammlungen will ich den Ewigen preisen.

Die dreizehn Glaubenslehren.

1. Hochgelobt sei der lebendige Gott und gepriesen; er ist, aber sein Dasein ist nicht in der Zeit.
2. Er ist einzig; keine Einheit gleicht der seinen, unbegreiflich und unendlich ist das Wesen seiner Einheit.
3. Er hat nicht die Form eines Körpers, er ist kein Körper; unvergleichlich ist seine Heiligkeit.
4. Er ist der Urheber aller Wesen, er ist der Erste; nichts ist ihm vorangegangen.
5. Er ist der Herr der Welt, alles Geschaffene bezeugt seine Größe und Herrlichkeit.
6. Die Ausstrahlung seiner Prophetie und seiner Herrlichkeit gewährte er den Männern seiner Wahl.
7. Nie mehr erstand in Israel ein Prophet, der, wie Mosche, geschaut die Offenbarung der Gottheit.
8. Eine Lehre der Wahrheit gab Gott seinem Volke durch diesen Propheten, den Vertrauten seines Hauses.
9. Diese seine Lehre wird Gott nie umwandeln und in Ewigkeit gegen keine andere vertauschen.
10. Er sieht und kennt unser tiefstes Sinnen, er schaut den Ausgang der Ereignisse schon im Beginne.
11. Er belohnt das Gute nach seinem Verdienst und bestraft den Frevler seinem Frevel gemäß.
12. Am Ende der Tage wird er uns den Messias senden, zu erlösen, die seiner Hilfe harren.
13. Einst wird Gott die Toten erwecken in seiner großen Huld: gelobt sei in Ewigkeit sein ruhmvoller Name.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ נֵלֵךְ׃
שָׁשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל
שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי
בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ אַנְיָ קָרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל
הַט־אָזְנְךָ לִי שִׁמְעָ אִמְרָתִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְּמִישׁוֹר
בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ יְיָ׃

שלשה עשר עקרים, בחרוזים מסדורים.

יְגַדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח נִמְצָא וְאֵין עֵת לְמְצִיאוּתוֹ׃
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדּוּתוֹ׃
אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גּוּף לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ׃
קַדְּמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ׃
הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם וְכָל־נוֹצָר יוֹרֶה גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ׃
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נָתַנּוֹ אֶל־ אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ׃
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ׃
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ׃
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ׃
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ׃
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ נוֹתֵן לָרָשָׁע רַע כְּרִשְׁעָתוֹ׃
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ׃
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ בָּרוּךְ עֲדֵי־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ׃

אדון Der Herr der Welt, er hat regiert, ehe noch ein Wesen geschaffen war. Und als durch seinen Willen das All entstand, wurde sein Name König genannt. Und wenn alles wieder vergeht, wird er allein, der Erhabene, regieren. Er war, er ist und er wird sein in Herrlichkeit. Er ist einzig, kein Zweiter ist, der ihm gleich, der ihm ähnlich wäre. Ohne Anfang ist er und ohne Ende, sein ist die Macht und die Herrschaft. Er ist mein Gott! mein lebendiger Erlöser, er ist mein Fels zur Zeit der Not. Er ist mein Panier, meine Zuflucht, mein Kelch des Heils, wenn ich ihn anrufe. In seine Hand befehle ich meinen Geist, wenn ich einschlafe und wenn ich erwache; und mit meinem Geiste auch meinen Leib: Gott ist mit mir, ich fürchte nichts!

ברוך Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns geheiligt hat durch seine Gebote und uns befohlen hat das Waschen der Hände.

ברוך Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der den Menschen gebildet in Weisheit und in ihm Röhren und Kammern geschaffen hat. Es ist wohl bekannt vor dem Throne deiner Herrlichkeit, daß, wenn eine von ihnen sich öffnet oder sich schließt, es nicht möglich ist, zu bestehen und am Leben zu bleiben vor deinem Angesichte. Gelobt seist du, Ewiger, Arzt alles Fleisches und Wundertäter.

ברוך Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, uns mit den Worten der Thora zu beschäftigen!

והערב־נא Laß doch, Ewiger, unser Gott, die Worte deiner Thora angenehm sein in unserem Munde und in dem Munde deines Volkes, des Hauses Israel, so daß wir und unsere Nachkommen und die Nachkommen deines großen Volkes, des Hauses Israel, deinen Namen erkennen und deine Thora erforschen! Gelobt seist du, Ewiger, der seinem Volke Israel die Thora gelehrt!

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם־רוּחִי גְוִיָּתִי יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־
הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים
גָּלוּי וְיָדוּעַ לִכְפֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם
אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

In den meiſten Gemeinden mit deutſchem Ritus wird hier gleich אֱלֹהַי נְשָׁמָה angefangen.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב־נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ
וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ
וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי
תוֹרָתֶךָ לִשְׁמָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ברוך Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns auserwählte aus allen Völkern und seine Thora uns gegeben. Gelobt seist du, Ewiger, der uns die Thora gegeben.

יברכך Der Ewige segne dich und behüte dich! Der Ewige lasse sein Antlitz dir leuchten und sei dir gnädig! Der Ewige erhebe sein Antlitz zu dir und gebe dir Frieden!

אלו[1]) Für die folgenden Dinge ist kein Mindestmaß festgesetzt: für die Ecken des Erntefeldes, die für die Armen bestimmt sind; für die darzubringenden Erstlingsfrüchte; für die Opfer beim Erscheinen im Tempel; für die Werke der Wohltätigkeit und für das Erlernen der Thora. Von folgenden Dingen genießt der Mensch die Früchte in dieser Welt, während das Hauptgut ihm sicher ist für die künftige Welt. Diese sind: Ehrfurcht gegen Vater und Mutter, Werke der Wohltätigkeit, Besuch des Lehrhauses früh und spät, Gastlichkeit gegen Heimatlose, Krankenpflege, Ausstattung von Bräuten, Begleiten der Toten zum Grabe, Andacht beim Gebete und Friedenstiften unter den Menschen; — das Erlernen des göttlichen Gesetzes aber wiegt das alles auf.

אלהי Mein Gott! die Seele, die du mir gegeben, rein ist sie! Du hast sie geschaffen, du hast sie gebildet, du hast sie mir eingehaucht, du bewahrst sie in mir, du wirst sie einst mir nehmen und sie dereinst mir wiedergeben in der künftigen Welt! So lange die Seele in mir ist, will ich dir danken, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, Meister aller Werke, Herr aller Seelen! Gelobt seist du, Ewiger, der die toten Körper wieder beseelt.

ברוך Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der dem Hahne das Verständnis gegeben, zwischen Tag und Nacht zu unterscheiden.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der mich nicht als Heiden erschaffen.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der mich nicht als Sklaven erschaffen.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der mich nicht als Weib erschaffen.

Statt des vorhergehenden Lobspruches sagen die Frauen:

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der mich nach seinem Wohlgefallen erschaffen.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der die Blinden sehend macht.

---

[1]) Mischna, Pea 1, 5. — Talmud Sabbat 127, 1.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־
הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו
אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר הַפֵּאָה
וְהַבִּכּוּרִים וְהָרָאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ
דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת
לָעוֹלָם הַבָּא: וְאֵלּוּ הֵן כִּבּוּד אָב וָאֵם וּגְמִילוּת חֲסָדִים
וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים
וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְנָסַת כַּלָּה וְהַלְוָיַת הַמֵּת וְעִיּוּן תְּפִלָּה
וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

אֱלֹהַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה בְרָאתָהּ
אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי
וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא:
כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן
לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי נָכְרִי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עֶבֶד:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

Statt des vorhergehenden Lobspruches sagen die Frauen:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der die Nackten kleidet.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Gefesselte löset.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Gebeugte aufrichtet.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der die Erde über den Wassern wölbt.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der für alle meine Bedürfnisse sorgt.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der die Schritte eines jeglichen lenket.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Israel mit Kraft ausrüstet.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Israel mit Herrlichkeit krönet.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der dem Ermatteten Kraft verleiht.

Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der den Schlaf von meinen Augen und den Schlummer von meinen Wimpern schwinden läßt.

יהי Möge es dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, uns deine Lehre geläufig zu machen und uns Anhänglichkeit an deinen Geboten zu verleihen! Laß uns nicht kommen in die Gewalt der Sünde, nicht in die Gewalt von Vergehung und Missetat, nicht in Versuchung und nicht in Schande! Laß die Lust zum Bösen uns nicht beherrschen; halte uns fern von bösen Menschen und böser Gesellschaft; laß uns fest anhangen dem Triebe zum Guten und guten Werken; beuge unseren Sinn, daß er dir sich unterwerfe. Laß uns heute und an jedem Tage Gunst, Gnade und Erbarmen finden in deinen Augen und in den Augen aller, die uns sehen, und erzeige uns Gutes in deiner Gnade. Gelobt seist du Ewiger, der seinem Volke Israel Gutes erzeigt in seiner Gnade.

יהי Möge es dein Wille sein, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, mich heute und alle Tage zu bewahren vor Unverschämten und vor Unverschämtheit, vor bösen Menschen und böser Gesellschaft, vor bösem Nachbar, vor bösem Begegnisse und vor verderblicher Verführung, vor hartem Gerichte und einem harten Gegner, er sei Bundesgenosse oder nicht.

לעולם Immer sei der Mensch gottesfürchtig im geheimen, bekenne die Wahrheit und rede die Wahrheit, wie er sie im Herzen hat, und am frühen Morgen bete er folgendes:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר הֵכִין מִצְעֲדֵי־גָבֶר:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:
בָּ״אַ״מ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל תַּשְׁלֵט בָּנוּ יֵצֶר הָרַע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רַע וּמֵחָבֵר רַע וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֵּד־לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רַע וּמֵחָבֵר רַע וּמִשָּׁכֵן רַע וּמִפֶּגַע רַע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶּן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶּן־בְּרִית:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּמוֹדֶה
עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבּוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רבון Herr aller Welten! Nicht im Vertrauen auf unsere Verdienste legen wir unsere Bitten dir vor, sondern im Vertrauen auf deine große Barmherzigkeit. Was sind wir? was ist unser Leben? was ist unsere Frömmigkeit? was sind unsere Tugenden? was ist unsere Hilfe? was unsere Kraft? was unsere Stärke? Was können wir vorbringen vor dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter? Sind nicht alle Helden vor dir wie ein Nichts, und die Männer von Namen als wären sie nie gewesen, und die Weisen wie ohne Wissen, und die Einsichtigen wie ohne Kenntnis? Denn die Menge ihrer Taten ist wie nichts und die Tage ihres Lebens sind eitel. Des Menschen-Vorzug vor dem Tiere ist nichts, denn alles ist vergänglich.

אבל Wir aber, dein Volk, sind Genossen deines Bundes, Kinder Abrahams, deines Freundes, dem du Verheißungen gegeben hast auf dem Berge Moriah;*) wir sind Nachkommen Isaaks, seines geliebten Einzigen, der sich dir hinopfern wollte auf dem Altare; wir sind die Gemeinde Jakobs, deines erstgeborenen Sohnes, den du sehr geliebt, an dem du dich so sehr erfreut, daß du ihn Israel und Jeschurun genannt.

לפיכך Daher sind wir verpflichtet, dir zu danken, dich zu preisen und zu rühmen, deinen Namen zu loben, zu heiligen und ihm Preis und Dank zu geben. Heil uns! wie herrlich ist unser Anteil, wie lieblich unser Los und wie schön unser Erbe! Heil uns, die wir zweimal an jedem Tage, des Morgens früh und des Abends spät, ausrufen:

Höre, Israel, der Ewige ist unser Gott,
der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches immer und ewig!

אתה Du warst derselbe, bevor das Weltall geschaffen war, du bist derselbe, auch nachdem die Schöpfung besteht, du bist derselbe in dieser Welt, bist derselbe in der zukünftigen Welt. Heilige deinen Namen durch die zu seiner Heiligung Berufenen, heilige ihn in deiner Welt, und durch dein Heil möge unser Glückshorn sich hoch erheben. Gelobt seist du, Ewiger, der du deinen Namen heiligst vor aller Welt.

*) 1. B. M. 22, 16—19.

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אֲנַחְנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ מַה־יְשׁוּעָתֵנוּ מַה־כֹּחֵנוּ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. בְּנֵי אַבְרָהָם אוֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמֹּרִיָּה. זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמְּאַהַבְתָּךְ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשְּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ־בּוֹ קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁוּרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֳרֶךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת־שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה־יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מְקַדִּישֵׁי שְׁמֶךָ וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם וְתִגְבַּהּ קַרְנֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּרַבִּים:

אתה Du bist der Ewige, unser Gott, auf Erden, im Himmel, wie hoch auch sich Himmel über Himmel erheben. Wahr ist es, du bist der Erste und du bist der Letzte, und außer dir gibt es keinen Gott. O, sammle doch, die deiner harren, aus den vier Enden der Erde, damit alle Weltbürger einsehen und erkennen, daß nur du allein Herr über alle Reiche der Erde bist. Du hast den Himmel geschaffen und die Erde, das Meer und alles, was darin ist. Wer unter allen deinen Geschöpfen, höherer oder niederer Wesen, kann zu dir sagen: was tust du da? — Unser Vater im Himmel, erzeige uns Gnade um deines großen Namens willen, nach welchem wir genannt werden, und erfülle an uns, Ewiger, unser Gott, was geschrieben steht: „Zur selbigen Zeit werde ich euch heimbringen, zur Zeit, da ich euch sammeln werde; denn ich werde euch Namen und Ruhm unter allen Völkern der Erde verschaffen, indem ich eure Gefangenen zurückführen werde vor euren Augen — spricht der Ewige."

(2. B. Mos. 30.) Der Ewige redete zu Mosche wie folgt: Du sollst ein kupfernes Becken machen und ein kupfernes Gestell dazu zum Waschen; dieses sollst du zwischen das Stiftszelt und den Opferaltar aufstellen und Wasser hinein tun. Darin sollen Aaron und seine Söhne ihre Hände und Füße waschen. Wenn sie in das Stiftszelt gehen, sollen sie sich waschen — auf daß sie nicht umkommen — oder wenn sie zum Opferaltar hintreten, um ihren Dienst zu verrichten, dem Ewigen ein Brandopfer in Rauch aufgehen zu lassen, da sollen sie sich Hände und Füße waschen, auf daß sie nicht umkommen. Dieses sei ihnen ein ewiges Gesetz, ihm und seinen Nachkommen, auch für ihre künftigen Geschlechter. — Der Priester ziehe sein leinenes Gewand an und lege leinene Beinkleider an seinem bloßen Leibe an, nehme die Asche hinweg, zu welcher das Feuer auf dem Altar das Ganzopfer verzehrt hat, und lege sie neben den Altar; dann ziehe er diese Kleider aus und lege andere Kleider an und bringe die Asche aus dem Lager hinaus an einen reinen Ort.

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
הָעֶלְיוֹנִים. אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן
וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. קַבֵּץ קְוֵךְ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ
יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדֶּךָ
לְכָל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר בָּם. וּמִי בְכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה־תַּעֲשֶׂה. אָבִינוּ
שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא
עָלֵינוּ וְקַיֵּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה־שֶּׁכָּתוּב בָּעֵת הַהִיא אָבִיא
אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה
בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ:

In den meisten Gemeinden mit deutschem Ritus fügt man hier die Segenssprüche über die Thora (S. 6) ein.

שמות ל׳. ויקרא ו׳.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ
נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם
וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא
יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה:
וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם
לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם: וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד
יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־
הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו
וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר:

(4. B. Mos. 28.) Der Ewige redete zu Mosche wie folgt: Gebiete den Kindern Israels und sprich zu ihnen: Mein Opfer, die Speise für mein Altarfeuer, zum angenehmen Geruch, sollt ihr mir sorgfältig zu seiner Zeit darbringen. Sage ihnen: Dieses ist das Feueropfer, das ihr dem Ewigen darzubringen habt: jeden Tag zwei jährige Lämmer ohne Leibesfehler zum beständigen Ganzopfer; das eine Lamm sollst du des Morgens darbringen, und das andere Lamm sollst du zwischen beiden Abenden darbringen. Dazu ein Zehntel Epha feinen Mehls zum Mehlopfer, eingerührt mit einem Viertel Hin gestoßenen Baumöls — das tägliche Opfer, das am Berge Sinai zum angenehmen Geruch, ein Feueropfer dem Ewigen zu Ehren, dargebracht worden. Sein Gußopfer sei ein Viertel Hin für jedes Lamm, im Heiligtum gieße man den Guß des Weines dem Ewigen zu Ehren. Das andere Lamm bereite zwischen beiden Abenden mit dem Mehl- und Trankopfer, wie des Morgens sollst du es bereiten, ein Feueropfer zum angenehmen Geruch, dem Ewigen zu Ehren.

(3. B. Mos. 1, 11.) Man schlachte es auf der mitternächtlichen Seite des Altars vor dem Ewigen, und die Söhne Aarons, die Priester, sollen das Blut um den Altar sprengen.

Du bist der Ewige, unser Gott, vor dem unsere Väter das Räucherwerk darbrachten, als der heilige Tempel noch stand, nach dem Gebote, das du ihnen in deiner Lehre durch Mosche, deinen Propheten, vorgeschrieben hast:

(2. B. Mos. 30, 34.) Der Ewige sprach zu Mosche: Laß dir Gewürze bringen: Balsam, Seenagel (Onymuscheln) und Galban, diese Gewürze nebst reinem Weihrauch — von jedem gleich viel. Mache daraus Räucherwerk, eine Zubereitung nach Apothekerkunst, wohlvermischt, rein, ein Heiligtum; zerstoße davon zu feinem Pulver und bringe von diesem vor die Urkunde im Stiftszelte, wo ich mich bei dir einfinden werde; Hochheilig sei es euch. Ferner heißt es: Auf demselben soll Aaron Räucherwerk von Spezereien räuchern; jeden Morgen, wenn er die Lampen reinigt, soll er es räuchern, und wenn Aaron gegen Abend die Lampen anzündet, soll er es abermals räuchern; täglich werde dieses Räuchern vor dem Ewigen vorgenommen, auch von euren Nachkommen.

במדבר כ"ח. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ
לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד:
אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה
בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר
סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ
תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

ויקרא ח', י"ג. וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה
וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־
קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ
אוֹתָם עַל יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

שמות ל'. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּ וּשְׁחֵלֶת
וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה: וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׂחַקְתָּ
מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר
אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר
עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־
הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

Am Sabbat wird folgendes eingeschaltet:

נעדנר כ"ח ט'. וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

(IV. Mos. 28, 9.) Am Sabbat zwei jährige Lämmer ohne Fehler, und zum Mehlopfer zwei Zehntel feinen Mehls, mit Öl eingerührt, nebst dem Trankopfer dazu. Dieses ist das Ganzopfer für jeden Sabbat, außer dem täglichen Ganzopfer, nebst dem Trankopfer dazu.

זבחים פ"ח.

א אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים קָדָשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פָּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁלַּמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: ב פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁלַּמִּזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן: ג חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁלְּמוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל

Im Original folgen hier zwei Abhandlungen, eine aus der Mischna, den Opferdienst, und eine aus dem Talmud, die gesetzliche Hermaneutik betreffend. Beide sind nicht bloß zum Hersagen, sondern zum Verstehen bestimmt, das eine gewisse Belesenheit im Talmud erfordert, für den Ungelehrten haben beide kein Interesse; daher haben wir sie unübersetzt gelassen.

תנו רבנן פטום הקטורת, הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שבולת נרד וכרכום, משקל ששה עשר ששה עשר מנה, הקושט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון תשעה, בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא, ואם אין לו יין קפריסין, מביא חמר חורין עתיק, מלח סדומית רובע הקב, מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהוא ואם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף, הנוטף מעצי הקטף. בורית כרשינה ששפין בה את הצפורן, כדי שתהא נאה. יין קפריסין ששורין בו את הצפורן, כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה, מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר בשהוא שוחק אומר הרק היטיב היטיב הדק מפני שהקול יפה לבשמים. פטמה לחצאין בשרה לשליש ולרביע לא שמענו. אמר רבי יהודה זה הכלל, אם במדתה, כשרה לחצאין, ואם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה:

תני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. עוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לי״י:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אַתָּה חֶתֶר לִי מִצַּר תְּצָרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

תפלת רבי נחוניא בן הקנה.

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה.	אבג״יתץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא.	קרע״שטן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם.	נגד״יכש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם.	בטר״צתג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ.	חקב״טנע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.	יגל״פזק
שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת.	שקו״צית

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

שֶׁנָּתַן לַאֲכִילָתָן לַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד.
הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת
וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה
נִדְרֶשֶׁת: מִקַּל וָחֹמֶר וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב
אֶחָד. וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. מִכְּלָל וּפְרָט. וּמִפְּרָט
וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. מִכְּלָל
שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. כָּל־דָּבָר
שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ
יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל
וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְּעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא
לְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אַחֵר
שֶׁלֹּא כְּעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל
וְיָצָא לְדוֹן בְּדָבָר הֶחָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד
שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ.
וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה
אֶת־זֶה עַד שֶׁיָּבוֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

דָּמָן בִּכְלִי שֶׁרֶת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת: בִּיצַד, עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא־לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים לִזְכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת: ד הָעוֹלָה קָדְשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: ה זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אֲשַׁם מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לִזְכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם בַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: ז שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם בַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: ח הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אַחַת. וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד:

ברוך Gelobt sei er, auf dessen Wort das Weltall ward, gelobt sei er! Gelobt sei der Meister der Urschöpfung! Gelobt sei, der spricht und vollführt, gelobt, der beschließt und vollzieht! Gelobt sei, der sich der Erde erbarmt, gelobt, der sich der Geschöpfe erbarmt! Gelobt sei, der seinen Frommen reichen Lohn bezahlt, gelobt, der ewig lebt und immerdar besteht, gelobt, der erlöst und errettet — gelobt sei sein Name! Gelobt seist du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, Allmächtiger, erbarmungsvoller Vater, dessen Ruhm im Munde seines Volkes, dessen Lob und Preis auf der Zunge seiner Frommen und Diener schwebt! Und mit den Liedern Davids, deines Knechtes, wollen auch wir dich lobpreisen, Ewiger, unser Gott; mit Lobgesängen und Liedern wollen wir dich erheben, preisen und rühmen, deinen Namen verherrlichen und dir huldigen als unserem Gott und König, Einziger! Allbelebender! Herr, in alle Ewigkeit gepriesen und verherrlicht sei dein großer Name! Gelobt seist du, Ewiger, König, gepriesen durch Lobgesänge!

(1. Chron, 16, 8.)

הודו Danket dem Ewigen, rufet an seinen Namen, verkündet unter den Völkern seine Taten! Singet ihm, laßt ihm Saitenspiel ertönen, unterhaltet euch von allen seinen Wundertaten! Rühmet euch seines heiligen Namens, daß sich das Herz der Gottesverehrer freue. Erforschet den Ewigen und seinen unwiderstehlichen Willen, verlanget immer nach seinem Angesichte. Gedenket seiner Wunder, die er getan, seiner Wunderzeichen und der Aussprüche seines Mundes. Saat Israels, seines Knechtes! Kinder Jakobs, seine Auserwählten! Er, der Ewige, ist unser Gott; über die ganze Erde reichen seine Wirkungen. Gedenket ewig seines Bundes, des Wortes, das er entboten bis ins tausendste Geschlecht, des Bundes, den er mit Abraham geschlossen, den er Isaak

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם · בָּרוּךְ הוּא · בָּרוּךְ
עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית · בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה · בָּרוּךְ
גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ · בָּרוּךְ
מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת · בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב
לִירֵאָיו · בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח · בָּרוּךְ פּוֹדֶה
וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם · הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ
מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו · וּבְשִׁירֵי
דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבְזִמִּירוֹת
נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ
מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים · מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח
וּמְפֹאָר עֲדִי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

ר"ס ח' י"ו.
הוֹדוּ לַייָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו:
הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ:
דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל
עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל
הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ

zugeschworen, den er für Jakob aufgestellt zum Gesetze, für Israel zum ewigen Bunde. Damals sprach er: „Dir gebe ich das Land Kanaan, euer sei es als erbliches Besitztum." Da waret ihr noch von geringer Zahl, ihr waret noch wenig und fremd im Lande. Und sie zogen von Volk zu Volk, aus einem Reich zum andern. Von keinem ließ er sie bedrücken, züchtigte Könige ihretwegen: „Rühret meine Gesalbten nicht an! tuet meinen Propheten kein Leid!" — Singet dem Ewigen alle Welt; verkündet von Tag zu Tag seine Hilfe! Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder! Denn groß ist der Ewige und hochgepriesen, und erhaben ist er über alle Götter. Alle Götter der Völker sind nichtig; der Ewige hat den Himmel geschaffen. Majestät und Pracht sind vor ihm, Triumph und Freude an seiner Stätte. Gebt dem Ewigen, Völkerfamilien, gebt dem Ewigen Ehre und Sieg! Gebt dem Namen des Ewigen Ehre, nehmt Gaben und kommt vor ihn; werft euch nieder vor dem Ewigen in heiligem Schmucke! Erbebet vor ihm, alle Länder, auch die Welt, die fest steht und nie wankt. Es freue sich der Himmel, es juble die Erde; unter den Völkern werde verkündet: der Ewige regiert! Es brause das Meer und was es erfüllt; es frohlocke die Flur und was sie enthält; jauchzen mögen die Bäume des Waldes vor dem Ewigen, denn er kommt, zu richten die Erde! — Danket dem Ewigen, denn er ist gütig, ewig währet seine Gnade! Betet: hilf uns, Gott unseres Heils, errette uns, sammle uns aus den Völkern, zu danken deinem heiligen Namen, dein Lob sei unser Ruhm! Gelobt sei der Ewige, der Gott Israels, von Ewigkeit zu

לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנַעַן חֶבֶל
נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים
בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם
אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־
תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיְיָ כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־
יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־
הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד
וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים
אֱלִילִים וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז
וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיְיָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ
לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ
מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ
מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־
אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי־בָא
לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ
וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

Ewigkeit! Und alles Volk spreche: „Amen!“ „Lob dem Ewigen!“ — Erhebet den Ewigen, unseren Gott, werfet euch nieder vor seiner Füße Schemel, heilig ist er! Erhebet den Ewigen, unseren Gott, werfet euch nieder an seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott! Er, der Allbarmherzige, vergibt die Missetat und vertilgt uns nicht; oft wendet er ab seinen Zorn, und nie läßt er seinen ganzen Grimm erwachen. Du, o Ewiger, wirst deine Barmherzigkeit mir nicht entziehen; deine Liebe und deine Treue werden mich stets bewahren. Gedenke deiner Barmherzigkeit, o Ewiger, und deiner Liebe, denn sie sind von Ewigkeit her. — Gottes ist der Triumph! über Israel waltet seine Majestät, und seine Allmacht in Himmelshöhen. Erhaben bist du, o Gott, von deinem Heiligtume aus; Gott Israels, du gibst dem Volke Macht und Stärke; gelobt sei Gott! — Gott der Rache, Ewiger, Gott der Rache erscheine! Erhebe dich, Richter der Erde! vergilt den Übermütigen nach Verdienst! Bei dem Ewigen ist Hilfe; dein Segen komme über dein Volk, Selah! Der Ewige Zebaoth ist mit uns! Jakobs Gott ist unsere Feste, Selah! — Ewiger Zebaoth! Heil dem Menschen, der dir vertraut. Ewiger, hilf! König, erhöre uns am Tage unseres Flehens! Hilf deinem Volke, segne dein Erbe, weide und trage sie bis in Ewigkeit. Unsere Seele harret auf den Ewigen; unsere Hilfe, unser Schild ist er. In ihm wird froh unser Herz, auf seinen heiligen Namen vertrauen wir. Laß deine Liebe, Ewiger, walten über uns, wie wir auf dich harren! Laß uns schauen, Ewiger, deine Huld, und schenke uns deine Hilfe! Erhebe dich, sei Beistand uns und erlöse uns um deiner Güte willen! „Ich bin

מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן
וְהַלֵּל לַיְיָ׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃ וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ אַתָּה יְיָ לֹא־תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃
זְכָר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ תְּנוּ עֹז
לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃
נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נוֹתֵן
עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃ אֵל־נְקָמוֹת
יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ
בִרְכָתֶךָ סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃
יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ הוֹשִׁיעָה
אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם
עַד־הָעוֹלָם׃ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ
הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
בָּטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃
הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ קוּמָה
עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ אָנְכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ

der Ewige, dein Gott, der aus Ägypten dich geführt; tue deinen Mund weit auf, ich fülle ihn." Heil dem Volke, dem es so ergeht; heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist! Darum vertraue ich auf deine Liebe, es juble mein Herz ob deiner Hilfe! Singen will ich dem Ewigen, denn er hat mir wohlgetan!

(Psalm 19.) Dem Sangmeister. Ein Psalm von David. Die Himmel erzählen die Ehre Gottes, und seiner Hände Werk kündet das Firmament. Ein Tag strömt dem andern die Rede zu und die Nacht flüstert die Kunde der andern zu. Nicht ist es eine Rede, nicht sind es Worte, nicht wird vernommen ihre Stimme — doch über die ganze Erde tönt ihre Saite, und bis an das Ende der Welt werden ihre Worte vernommen, wo er der Sonne ein Zelt hat bereitet. Wie ein Bräutigam tritt sie hervor aus ihrem Gemach, freut sich wie ein Held, die Bahn zu durchlaufen. Von jener Himmelsgrenze ist ihr Aufgang, ihr Kreislauf an bestimmten Grenzen und nichts kann vor ihrer Glut sich verbergen. — Die Lehre des Ewigen ist vollkommen, sie labt die Seele; das Zeugnis des Ewigen ist zuverlässig, es macht den Toren weise; die Befehle des Ewigen sind gerade, sie erfreuen das Herz; das Gebot des Ewigen ist lauter, es erleuchtet die Augen; die Furcht des Ewigen ist rein, sie besteht ewig; die Rechtsordnungen des Ewigen sind Wahrheit, sind allezeit gerecht. Sie sind begehrenswerter als Gold und als das kostbarste Metall und süßer als Honig und Honigseim. Auch dein Knecht achtet ernst auf sie; großer Lohn ist in ihrer Beobachtung. Unwissentliche Fehler zwar, wer merket sie? Bewahre mich vor unbewußten Sünden! Bewahre deinen Knecht auch vor Übermut, laß ihn nicht herrschen über mich, damit ich, von Schuld frei, mich der Vollendung nahe. — Mögen doch die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens wohlgefallen dir, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser.

(Psalm 34.) Von David, als er seinen Verstand verstellte vor Abimelech, dieser ihn vertrieb und er entkam. Lobpreisen will ich den Ewigen allezeit, sein Lob sei beständig in meinem Munde. Meine Seele rühme sich des Ewigen, daß die Bedrängten es hören und sich freuen. Gebet dem Ewigen die Größe mit mir, laßt uns vereint erheben seinen Namen. Ich suchte den Ewigen, und er erhörte mich,

הַמַּעֲלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃
וַאֲנִי יְחַסְדְךָ בָטַחְתִּי יָגֶל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ
אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָמַל עָלָי׃

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה
יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה־
דָּעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא
קַוָּם וּבִקְצֵה תֵּבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם־אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא
כֶּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת
יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת
פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה
מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־
יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים
מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב
רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ
עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ
לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃
לְדָוִד בָּשְׁנוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ׃
אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃
בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃
גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃
דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכֹּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃

und aus allen meinen Nöten rettete er mich. Die aufschauen zu ihm strahlen freudig, und ihr Aufblick wird nie zuschanden. Hier ruft ein Armer, und Gott hört und hilft ihm aus allen Nöten. Des Ewigen Engel lagern rings um seine Verehrer, sie zu befreien. Erprobt es und sehet, wie gütig der Ewige ist; heil dem Manne, der auf ihn vertraut! Fürchtet den Ewigen, ihr, seine Heiligen; keinen Mangel haben, die ihn fürchten. Junge Leuen darben und hungern, aber die nach Gott verlangen, ihnen fehlt kein Gut. Kommt, Kinder, hört mir zu: Furcht Gottes will ich euch lehren! Wer ist der Mann, der Lust am Leben hat, Tage liebt, um Glück zu schauen? Bewahre deine Zunge vor Bösem und deine Lippen vor Falschheit! Laß das Böse und tue das Gute, suche den Frieden und strebe ihm nach! Auf Gerechte merken die Augen des Ewigen, er hört ihr Flehen; sein Zornblick trifft die Übeltäter, zu vernichten auf Erden ihr Angedenken. Doch wenn sie schreien, so hört's der Ewige und rettet sie aus aller Not. Gebrochenen Herzen ist der Ewige nahe, und zerknirschten Gemütern sendet er Heil. Groß sind die Leiden des Gerechten, aus allen errettet ihn der Ewige. Er behütet alle seine Gebeine, daß keines von ihnen gebrochen werde. Den Frevler tötet seine Bosheit, der Haß gegen Gerechte bestraft sich selbst. Der Ewige erlöst die Seele seiner Knechte, frei von Unheil bleiben alle, die auf ihn vertrauen.

(Psalm 90.) Ein Gebet von Mosche, dem Manne Gottes. Herr, Zuflucht warst du uns von Geschlecht zu Geschlecht. Ehe die Berge geboren, Erde und Weltall entstanden war: von Ewigkeit zu Ewigkeit bist du, Gott! Du führst die entartete Menschheit bis zur Zerknirschung, dann sprichst du: kehret um, ihr Erdenkinder! Denn tausend Jahre sind in deinen Augen wie der gestrige Tag, der vorüber, wie eine Wache der Nacht. Du sendest deine Stürme, sie sinken in Schlummer, doch des Morgens sind sie erfrischt wie das Gras; des Morgens blüht es in Frische, des Abends ist es welk und verdorrt. So vergehen

הַבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֵחָפֵרוּ׃
זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃
יְרָאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃
לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃
מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

℣ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ
בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל
וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא
וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ
בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃

wir, wenn du zürnst, so zittern wir vor deinem Grimme. Du stellst unsere Schuld vor dich, unsere verborgenen Taten vor das Licht deines Angesichtes, da schwinden unsere Tage in deinem Zorne; es vergehen unsere Jahre wie ein Gedanke. Unsere Lebenszeit währt siebzig Jahre, achtzig ist schon ein seltenes Ziel, und was ist ihr Stolz? Mühe und Kummer! Schnell kommt der Schnitt, wie im Fluge! Doch wer erkennt die Kraft deines Zornes? Du zürnst uns, damit wir dich fürchten. Ach, lehre uns unsere Tage zählen, damit wir ein weises Herz erlangen! Kehre wieder, Ewiger, — zögere nicht lange! — und erbarme dich deiner Knechte! Erquicke uns des Morgens mit deiner Gnade, und wir jauchzen und freuen uns alle unsere Tage. Schenke uns soviel Freuden, wie du uns Leidenstage bereitet, soviel Jahre, als wir Unglück geschaut. Zeige dein erhabenes Werk an deinen Knechten, an ihren Kindern deine Majestät. — Ist die Huld des Ewigen über uns, so gelingt unser Hände Werk; all unser Tun wird nur durch ihn fest gegründet.

(Psalm 91.) Wer im Schutze des Höchsten wohnt, der ist geborgen im Schatten des Allmächtigen. Ich rufe zum Ewigen: mein Schutz und meine Burg bist du, mein Gott, auf den ich vertraue! Ja, er befreit dich aus des Verfolgers Schlinge, aus der tötlichen Pest. Mit seinem Fittiche deckt er dich, unter seinen Flügeln bist du geborgen. Schild und Harnisch ist seine Treue. Nicht fürchte den Schrecken der Nacht, nicht den Pfeil, der des Tages fliegt, nicht die Pest, die im Dunkeln schleicht, nicht die Seuche, die am Mittag wütet. Fallen Tausende zu deiner Linken, Zehntausende zu deiner Rechten: dir naht es nicht! Nur mit deinen Augen wirst du es schauen; der Frevler Strafe siehst du mit an — „denn du, Ewiger, bist meine Zuversicht!" Den Höchsten machst du zu deiner Zuflucht. So wird Unheil dir nicht begegnen, kein Mißgeschick nahen deinem Zelte. Denn seine Engel entbietet er dir, dich zu behüten auf allen deinen Wegen. Auf den Händen werden sie dich tragen, daß dein Fuß an keinen Stein stoße. Über Leuen und Nattern schreitest du hinweg, zertrittst Löwen- und Schlangenbrut. — „Denn nach mir begehrt er, darum errette ich ihn; ich will ihn erhöhen; bei ihm bin ich in der Not, ich befreie ihn und bringe ihn zu Ehren. Mit langem Leben will ich ihn sättigen und ihn schauen lassen mein Heil."

(Psalm 135.) Halleluja! Lobet den Namen des Ewigen, lobet ihre Knechte des Ewigen; die ihr stehet im Hause des

כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ
עֲלֻמֵנוּ לְמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ
שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה: מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ
כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־
עַבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וְנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ:
שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ
פָּעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

צא יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר
הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה
אֲמִתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מֵדֶבֶר
בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ ׀ אֶלֶף
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ:
לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו
יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־
תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר
וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי:
יִקְרָאֵנִי ׀ וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ:
אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: ארך ימים וכו׳.

קדיש תתקבל וכו׳. הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה: שֶׁעֹמְדִים

Ewigen, in den Vorhöfen unseres Gotteshauses. Lobet Gott, denn er ist gütig, lobsinget seinem Namen, denn er ist freundlich. Jakob hat der Herr sich erwählt, Israel zu seinem Eigentume. Ich habe erkannt, daß groß der Ewige ist, unser Herr ist mehr als alle Götter. Alles, was der Ewige will, das vollbringt er im Himmel und auf Erden, in den Meeren und in allen Tiefen; er führt Wolken herauf vom Ende der Erde, schafft zum Regen Blitze, entläßt aus seinen Behältern den Wind. Er schlug Ägyptens Erstgeburt vom Menschen bis zum Vieh, ließ über dich Zeichen und Wunder kommen, Ägyptenland, über Pharao und alle seine Diener. Er schlug große Völker, tötete mächtige Könige; Sichon, den König Emoris, Og, den König von Basan, und alle Reiche Kanaans und gab ihr Land zum Besitze seinem Volke Israel. Ewiger, dein Name währet ewig, dein Ruhm für und für! Der Ewige schafft seinem Volke Recht, ändert seinen Sinn über seine Diener. Der Heiden Götzen sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, auch ist kein Odem in ihrem Munde. Ihnen gleich sind ihre Werkmeister, alle, die auf sie vertrauen. Ihr vom Hause Israels preiset den Ewigen! Ihr vom Hause Aarons preiset den Ewigen! Ihr vom Hause Levi preiset den Ewigen! Die ihr den Ewigen fürchtet, preiset den Ewigen! Gepriesen sei von Zion aus der Ewige, der in Jerusalem thronet. Hallelujah!

(Psalm 136.)

Danket dem Ewigen, denn er ist gütig,
ewig währet seine Gnade.
Danket ihm, dem höchsten Gott, ewig währet seine Gnade.
Danket ihm, dem Herrn der Herren,
ewig währet seine Gnade.
Der allein große Wunder tut, ewig währet seine Gnade.
Der mit Vernunft die Himmel geschaffen,
ewig währet seine Gnade.
Der die Erde über den Wassern gewölbt hat,
ewig währet seine Gnade.
Der die großen Lichter gemacht,
ewig währet seine Gnade.

בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ
לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי
אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר־
חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת:
מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ
מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה:
שָׁלַח אוֹתֹת וּמוֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־
עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן:
וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם:
עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא
יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף
אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ
בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ:

קָלוֹן הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הַוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הַוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לָעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

Die Sonne zur Herrschaft am Tage,
ewig währet seine Gnade.
Mond und Sterne zur Herrschaft der Nacht,
ewig währet seine Gnade.
Der Ägypten schlug in seinen Erstgeborenen,
ewig währet seine Gnade.
Und Israel befreite aus seiner Mitte,
ewig währet seine Gnade.
Mit starker Hand und ausgestrecktem Arme,
ewig währet seine Gnade.
Der das Schilfmeer geteilt, ewig währet seine Gnade.
Und Israel hindurchziehen ließ, ewig währet seine Gnade.
Und stürzte Pharao mit seinem Heere hinein,
ewig währet seine Gnade.
Der sein Volk durch die Wüste führte,
ewig währet seine Gnade.
Der große Könige schlug, ewig währet seine Gnade.
Und mächtige Herrscher tötete, ewig währet seine Gnade.
Sichon, den König Emoris, ewig währet seine Gnade.
Und Og, den König von Basan,
ewig währet seine Gnade.
Und gab ihr Land zum Besitze, ewig währet seine Gnade.
Zum Besitze seinem Volke Israel,
ewig währet seine Gnade.
Der in unserer Erniedrigung unser gedachte,
ewig währet seine Gnade.
Und uns erlöste von unseren Feinden,
ewig währet seine Gnade.
Der jedem Geschöpfe Speise gibt,
ewig währet seine Gnade.
Danket ihm, dem Gott des Himmels,
ewig währet seine Gnade.

(Psalm 33.) Jauchzet, ihr Gerechten, in dem Ewigen; den Redlichen geziemt Lobgesang. Danket dem Ewigen mit der Zither, mit zehnsaitiger Harfe spielet ihm. Singet ihm ein neues Lied, laßt Jubellieder herrlich schallen! Denn gerade ist des Ewigen Wort, und all sein Tun mit Treue. Er liebt Billigkeit und Recht; die Erde ist voll von des Ewigen Güte. Die Himmel entstanden durch des Ewigen Wort, durch seines Mundes Hauch ihr ganz Heer.

אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

לג רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃
הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃
שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־
יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד
יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־

Er türmet Meereswogen wie Mauern, er verwahrt in Sammelbecken die Fluten. Den Ewigen fürchte alle Welt, vor ihm zittere jeder Erdbewohner, denn er spricht und es geschieht; er gebeut und es steht da. Der Ewige stört den Ratschluß der Völker, vereitelt die Entwürfe der Nationen. Der Plan des Ewigen besteht in Ewigkeit, die Entwürfe seines Herzens für und für. Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist, der Nation, die er sich zum Eigentum erwählt. Vom Himmel sieht der Ewige herab, blickt auf alle Menschenkinder, achtet auf alle Erdbewohner von seinem festen Thronsitz. Er, der ihre Herzen allesamt gebildet, kennt auch all ihr Tun. Könige siegen nicht durch Heeresmacht, Helden überwinden nicht durch ihre Kraft; trügerisch ist das Roß zur Hilfe, bei aller Kraftfülle rettet es nicht. Siehe, des Ewigen Auge blickt auf seine Verehrer, auf die, welche seiner Gnade harren, um zu retten vom Tode ihre Seele und sie zu erhalten in Hungersnot. Unsere Seele harret auf den Ewigen; unsere Hilfe, unser Schild ist er. Denn sein freut sich unser Herz, denn wir vertrauen auf seinen heiligen Namen. Möge deine Gnade, Ewiger, über uns sein, wie wir auf dich harren.

(Psalm 92.) Psalmlied für den Sabbat. Schön ist es, dem Ewigen zu danken, und deinem Namen, Höchster, zu lobsingen; des Morgens zu verkünden deine Gnade und deine Treue in den Nächten mit Psalter und mit Harfe, mit Gesang zum Zitherspiel. Denn du erfreust mich, Ewiger, durch deine Taten, über deiner Hände Werk juble ich. Wie groß sind deine Werke, Ewiger, wie tief deine Gedanken! Der Unvernünftige erkennt es nicht, der Tor begreift es nicht! Wenn Frevler grünen wie frisches Gras, wenn Übeltäter auch Knospen treiben — ihr Sturz ist unausbleiblich. Du bist ewiglich erhaben, Ewiger! Siehe, deine Feinde, Ewiger, deine Feinde kommen um, Übeltäter werden zermalmt; du erhebst meine Macht gleich der des Reëm, ich bin getränkt vom frischen Öl. Und mein Auge schauet, was meine Widersacher, mein Ohr vernimmt, was empörte Frevler trifft. — Der Gerechte, wie die Palme blüht er, wie die Zeder am Libanon ragt er empor. Was im Hause des Ewigen

צְבָאָם: כִּנָּם בַּגֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ
מֵיְיהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר
וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת
לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר
לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם:
מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד
לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרֹב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ
לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל
מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ
וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ:
יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נֵבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא
יָבִין אֶת־זֹאת: בְּפָרַח רְשָׁעִים כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה:
כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל
פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלּוֹתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן:
וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית

steht, was in unseres Gottes Vorhof blüht, muß noch im höchsten Alter Früchte tragen, immer frisch und saftvoll bleiben, muß lehren, daß gerecht der Ewige ist, mein Hort, und ohne allen Tadel.

(Psalm 93.) Der Ewige regiert! Hoheit ist sein Kleid, das Kleid des Ewigen, mit Macht hat er sich umgürtet — es steht die Welt, und sie wankt nicht! — Fest gegründet ist dein Thron von jeher, von Ewigkeit bist du. Ströme erheben, Ewiger, Ströme erheben ihr Getöse, es erheben mächtig die Ströme ihr Brausen. Doch über diesen starken Fluten brausen mächtig die Wogen des Meeres; allmächtig ist der Ewige in der Höhe. Deine Zeugnisse sind treu bewährt, deinem Hause ziemt Heiligkeit, o Ewiger, für die Dauer der Zeiten.

יהי Die Herrlichkeit des Ewigen dauert immerdar; der Ewige möge Freude an seinen Werken haben. Gepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit. Von Sonnenaufgang bis zum Niedergang wird der Name des Ewigen gerühmt. Erhaben über allen Völkern ist der Ewige, über dem Himmel seine Herrlichkeit. Ewiger, dein Name währt ewig, dein Ruhm von Geschlecht zu Geschlecht. Der Ewige hat im Himmel seinen Thron gegründet und seine Herrschaft waltet über alles. Es freue sich der Himmel, es juble die Erde, unter den Völkern werde verkündet: der Ewige ist König! Der Ewige ist König, der Ewige war König, der Ewige wird König sein immer und ewig! Der Ewige ist König immer und ewig; Völker sind geschwunden von seiner Erde. Der Ewige vereitelt den Ratschluß der Völker, vereitelt die Gedanken der Nationen. Viele Gedanken sind im Herzen des Menschen, der Plan des Ewigen aber hat Bestand. Der Plan des Ewigen besteht in Ewigkeit, die Gedanken seines Herzens für und für; denn er sprach und es ward, er gebot und es stand da. Zion hat der Ewige sich erwählt, es erkoren zu seiner Residenz; Jakob hat der Herr erwählt, Israel zu seinem Eigentume; denn der Ewige verstößt sein Volk nicht, er verläßt sein Erbe nicht. Er, der barmherzig, vergibt die Schuld

יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ: שׁ֫וּ
צַנ יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹ֫דֶשׁ יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם
יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְיָ
עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ וְזִכְרְךָ
לְדֹר־וָדֹר: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד: יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְיָ
הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת
מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם: עֲצַת
יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי
הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְיָ
בְּצִיּוֹן אִוָּה לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ
יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ

*) נאוה קדש הנ' נקטין וסא' בח"פ וסק' דגוש נכ"י מדויק ול"י וכן עיקר וכ"כ רד"ק.

und läßt nicht verderben; er wendet oft seinen Zorn ab und läßt nie seinen ganzen Grimm erwachen. Ewiger, hilf! ein König ist's, der uns erhört am Tage unseres Flehens!

אשרי Heil den Bewohnern deines Tempels! sie preisen dich ohne Unterlaß. Heil dem Volke, dem solches zuteil wurde! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist!

(Psalm 145.) **Loblied Davids.**

Mein Gott, o König, dich will ich erheben, deinen Namen will ich immer und ewig preisen. An jedem Tage lobe ich dich, ich rühme deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und sehr gerühmt, unerforschlich ist seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern deine Werke und kündet deine Machttaten. Den herrlichen Glanz deiner Majestät und deine Wundertaten will ich besingen. Alles spricht in Ehrfurcht von deiner Allmacht, und auch ich will deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt zur Erinnerung an deine große Güte und rühmt deine Allgerechtigkeit. Gnädig, barmherzig ist der Ewige, langmütig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen alle und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, dir danken alle deine Werke, dich preisen deine Frommen, von deines Reiches Herrlichkeit sprechen sie, reden von deiner Allmacht, um zu künden den Menschenkindern deine Machttaten, die Pracht und die Herrlichkeit deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Zeiten, deine Herrschaft waltet in allen Geschlechtern. Der Ewige stützt alle Fallenden und richtet auf alle Gebeugten. Die Augen aller harren auf dich, und du gibst ihnen ihre Speise zu rechter Zeit. Du öffnest deine Hand und sättigst mit Wohlwollen alles Lebende. Gerecht in allen seinen Wegen ist der Ewige, in allen seinen Taten gnadenvoll. Der Ewige ist nahe

לָא יֵעָזֵב: וְהוּא רַחוּם | יְכַפֶּר עָוֹן וְלָא יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלָא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קְמָה תְהִלָּה לְדָוִד

אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ:
הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה:
וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ* אֲסַפְּרֶנָּה: וגדולתך ק׳.
זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ:
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: יתיר ו׳.
טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה:
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:
עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן:
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:

allen, die ihn anrufen, allen, die ihn in Wahrheit anrufen. Er erfüllt den Wunsch der Gottesfürchtigen, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Es behütet der Ewige alle, die ihn lieben, alle Frevler tilgt er. Mein Mund soll das Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Gott von nun an bis in Ewigkeit! Hallelujah!

(Psalm 146.) Hallelujah! Den Ewigen lobe meine Seele! Ich lobe meinen Gott, so lange ich lebe, mein Saitenspiel ertönt dem Ewigen von meinem Dasein an. Vertrauet nicht auf Fürsten, auf den Menschensohn, bei dem nicht Hilfe ist. So ihn der Geist verläßt, kehrt er zu seiner Erde zurück; am selbigen Tage sind seine weisesten Entwürfe dahin. Heil dem, dem Jakobs Gott Hilfe spendet, der auf den Ewigen vertraut, auf Gott, der Himmel und Erde geschaffen, das Meer und alles, was darin ist, der Treue bewahrt in Ewigkeit, der Recht verschafft den Bedrückten, der Speise gibt den Hungernden. Der Ewige löst die Gefesselten, der Ewige macht sehend die Blinden, der Ewige richtet auf die Gebeugten, der Ewige liebt die Gerechten, der Ewige beschützt die Fremdlinge, er hilft Witwen und Waisen und führt auf krummen Pfad die Frevler. Der Ewige regiert ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!

(Psalm 147.) Hallelujah! Köstlich ist es, unserem Gotte Lob anzustimmen; solch ein Lobgesang ist schön und lieblich. Der Ewige erbaut Jerusalem, versammelt wieder Israels Verstoßene. Er heilt, die gebrochenen Herzens sind und lindert ihre Schmerzen. Der Sterne Zahl hat er bestimmt, er nennt sie alle mit Namen. Groß ist unser Herr und allgewaltig, unaussprechlich seine Weisheit. Der Ewige hilft auf den Gebeugten, erniedrigt die Frevler bis zur Erde. Stimmt dem Ewigen Dankgesänge an, laßt unserem Gotte Harfenspiel ertönen, ihm, der den Himmel mit Wolken bedeckt, der der Erde Regen bereitet, der auf den Bergen das Gras sprossen läßt, ihm, der dem Vieh sein Futter gibt, den jungen Raben, wenn sie rufen. Er hat nicht Lust an Rosses Stärke, an roher Manneskraft hat er nicht Wohlgefallen. Der Ewige hat Wohlgefallen an

קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת׃
רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃
תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
קט״ו י״ח וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

קִמּוֹ הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃ אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ צִ֭תְּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם ׀ שֶׁאֵין
לוֹ תְּשׁוּעָה׃ תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ
עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ אַשְׁרֵי שֶׁאֵל־יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃
עֹשֶׂה ׀ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר
אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים
יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה ׀ פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ יְהוָה ׀ שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה
יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

קִמּוֹ הַלְלוּיָהּ ׀ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַ֫יִם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת
יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃
מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַד־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָה
בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ׀ בְּעָבִים
הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה
לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ
לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־

seinen Frommen, die nur auf seine Gnade vertrauen. Jerusalem, preise den Ewigen! lobe, Zion, deinen Gott! Er befestigt die Riegel deiner Tore und segnet deine Kinder in deiner Mitte; er verleiht Frieden deinem Gebiete, er sättigt dich mit des Weizens Fülle. Er sendet sein Wort zur Erde; wie schnell läuft seine Rede! Da gibt er Schnee wie Wolle, streut Reif wie Asche hin, schleudert sein Eis in Stücken; wer kann vor seinem Frost bestehen? Er sendet wieder sein Wort und sie tauen auf, er läßt wehen seinen Wind — da fließen sie als Wasser. Seinen Willen tat er Jakob kund, er gab Israel Gesetz und Recht. So tat er nicht allen andern Völkern, denn sie kannten keine Gerechtigkeit. Hallelujah!

(Psalm 148.) Hallelujah! Lobet den Ewigen vom Himmel her, lobet ihn in allen Höhen, Lobet ihn, alle seine Engel, lobet ihn, alle seine Heere! Lobet ihn, Sonne und Mond! lobet ihn, all ihr Sterne des Lichtes! Lobet ihn, Himmel der Himmel, und die Wasser, die über den Himmeln. Loben sollen sie des Ewigen Namen, denn er gebot, und sie wurden geschaffen. Er stellte sie hin auf immer und ewig, gab ein Gesetz, das keiner überschreitet. Lobet den Ewigen von der Erde aus! Seetiere und alle Fluten, Feuer und Hagel, Schnee und Nebel, Sturmwind, der sein Wort vollführt; ihr Berge und alle Hügel, Fruchtbäume und alle Zedern! Gewild und alles Vieh, Gewürm und geflügelte Vögel; Könige der Erde und alle Nationen, Fürsten und alle Richter der Erde; Jünglinge samt den Jungfrauen, Greise mit den Knaben! Loben sollen sie des Ewigen Namen, denn erhaben ist sein Name allein, seine Majestät über Erde und Himmel. Er erhöht seines Volkes Glück; er ist der Ruhm aller seiner Frommen, der Kinder Israel, des Volkes, das seine Nähe sucht. Hallelujah!

(Psalm 149.) Hallelujah! Singet dem Ewigen ein neues Lied, sein Lob in der Gemeinde der Frommen. Es freue sich Israel seines Schöpfers, es frohlocken Zions Kinder ihres Königs. Loben sollen sie seinen Namen mit Reigen, mit Pauken und Zither ihm lobsingen. Denn Wohlgefallen hat der Ewige an seinem Volke, er krönt

הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׂבְּחִי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ
צִיּוֹן: כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם
גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ
עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר
יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד:
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָו*
לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ: *) דבריו ק׳.

קמח הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו*:
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי
הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם
יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָקַק וְלֹא־יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־
תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וָבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ:
הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־
בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים
וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־
נְעָרִים: יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ
עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: *) צבאיו ק׳.

קמט הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְּמַלְכָּם:
יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְּמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְהוָה

Bescheidene mit Sieg. Jauchzen sollen Fromme in Ehren, sie sollen jubeln auf ihren Lagern. Die Erhabenheit Gottes in ihrem Munde ist ein zweischneidig Schwert in ihren Händen: Genugtung zu üben an den Völkern, Züchtigung an Nationen; zu binden ihre Könige mit Fesseln, ihre Edlen mit eisernen Banden, zu vollziehen an ihnen das Urteil, das geschrieben steht. Ein Schmuck ist er für alle seine Frommen! Hallelujah!

(Psalm 150.) Hallelujah! Lobet Gott in seinem Heiligtume, lobet ihn in seiner Himmelsfeste! Lobet ihn nach seiner Allmacht Taten, lobet ihn nach seiner großen Hoheit! Lobet ihn beim Schmettern der Posaune, lobet ihn mit Harfen und mit Zither; lobet ihn mit Pauken und mit Reigen, lobet ihn mit Saitenspiel und Flöten; lobet ihn mit Zymbelklang, lobet ihn mit Zymbelschall — alles, was Odem hat, lobe den Herrn! Hallelujah!

ברוך Gelobt sei der Ewige in Ewigkeit! Amen! Amen! Gelobt sei von Zion aus der Ewige, der in Jerusalem thronet; Hallelujah! Gelobt sei der Ewige, Gott, der Gott Israels, der allein Wunder tut! Gelobt sei der Name seiner Majestät ewiglich, es erfülle seine Herrlichkeit die ganze Erde! Amen! Amen!

(1. Chron. 29.)

ויברך David pries den Ewigen vor den Augen der ganzen Versammlung und sprach: Gelobt seist du, Ewiger, Gott Israels, unser Vater, von Ewigkeit zu Ewigkeit! Dein, Ewiger, ist die Größe und die Macht und die Herrlichkeit, der Sieg und die Majestät, ja alles im Himmel und auf Erden; dein, Ewiger, ist das Reich, und du bist das Haupt, das alles überragt. Reichtum und Ehre kommen von dir, und du herrschest über alles; in deiner Hand ist Kraft und Macht, und in deiner Hand liegt es, alles groß und stark zu machen. Und so danken wir dir, unserem Gott, und lobpreisen den Namen deiner Herrlichkeit.

(Nehem. 9.)

אתה Du allein bist der Ewige; du hast den Himmel gemacht, der Himmel Himmel und ihr ganzes Heer, die Erde und alles, was darauf ist, die Meere und alles, was

בְּעַמּוֹ יְפַאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעֲלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ
עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:
לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם
בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט
כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:
קנ הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ:
הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כ״ה ת״י ה״ה:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן
יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם
וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן:

Das Folgende bis nach בָּרְכוּ ist stehend zu beten.

ד״ה א׳ כ״ט.
וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְיָ
הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר
וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: נחמי׳ ט׳ אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדְּךָ אַתָּ
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־

darin ist. Du belebst sie alle, das Heer des Himmels beugt sich vor dir. Du, der Ewige, bist der Gott, der Abram erwählt, ihn aus Ur-Kasdim herausgeführt und ihm den Namen Abraham gegeben hat. Du fandest sein Herz getreu vor dir und schlossest mit ihm den Bund, das Land des Kanaani, Chiti, Emori, Perisi, Jebusi und Girgaschi seinen Nachkommen zu geben, und du hast dein Wort gehalten, denn gerecht bist du. Du sahst das Elend unserer Väter in Ägypten und hörtest ihr Klagegeschrei am Schilfmeere. Du tatest Zeichen und Wunder an Pharao, an allen seinen Dienern und am ganzen Volke seines Landes, denn du wußtest, wie sie gefrevelt an ihnen, und hast dir einen Namen gemacht, der heute noch gefeiert wird. Du hast vor ihnen (unseren Vätern) das Meer geteilt, daß sie trockenen Weges mitten hindurch gingen; ihre Verfolger hingegen schleudertest du wie einen Stein in die Tiefen, in gewaltige Fluten.

וישע So rettete der Ewige an jenem Tage Israel aus der Hand der Ägypter. Israel sah die Ägypter tot am Ufer des Meeres: da sah Israel die Macht, die der Ewige an den Ägyptern ausgeübt, und das Volk fürchtete den Ewigen und glaubte an den Ewigen und an Mosche, seinen Diener.

אז Damals sangen Mosche und die Kinder Israels dieses Lied dem Ewigen, und also sprachen sie: Ich singe dem Ewigen, denn hocherhaben ist er, er stürzte das Roß und den Reiter ins Meer. Mein Sieg und mein Sang ist Jah, er ward zur Hilfe mir. Der ist mein Hort, ihn will ich preisen, meines Vaters Gott, ihn erhebe ich! Der Ewige ist Herr des Krieges, Ewiger ist sein Name. Die Wagen Pharaos und sein Heer stürzte er ins Meer; und die Auserlesenen seiner Heerführer versanken ins Schilfmeer; Fluten deckten sie, sie sanken in die Tiefen wie ein Stein. Deine Rechte, o Ewiger, herrlich an Kraft, deine Rechte, o Ewiger, sie zerschmettert den Feind. In deiner großen Hoheit zerstörst du deine Feinde; du sendest deinen Grimm, der verzehrt

אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם
וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ
שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו
וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:
וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם
אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:
אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי
אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טְבֻעוּ בְיַם־סוּף: תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ
אָבֶן: יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ יְמִינְךָ
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס

sie wie Stoppeln. Durch deines Odems Hauch türmte sich das Wasser, stand Fließendes wie ein Damm, erstarrten Fluten im Herzen des Meeres. Es sprach der Feind: „Ich verfolge, erreiche, teile Beute aus! gesättigt sei an ihnen meine Wut! ich ziehe mein Schwert, meine Hand verderbe sie!“ — Da bliesest du mit deinem Hauche: das Meer bedeckte sie, sie versanken wie Blei in gewaltige Fluten. Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie du? wer ist, wie du, verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, ein Wundertäter? Du neigtest deine Rechte; die Erde verschlang sie. — Nun führst du gnadenvoll dies Volk, das du erlöst; du leitest es mit deiner Macht in deine heilige Wohnung. Davon hören Völker, sie erbeben, ein Zittern erfaßt Philistäas Bewohner. Da erschrecken Edoms Fürsten; die Mächtigen Moabs ergreift ein Beben; es zagen alle Bewohner Kanaans. Es überfällt sie Angst und Bangigkeit; vor der Größe deines Armes verstummen sie wie Stein — bis daß vorüber ist dein Volk, o Ewiger, bis daß vorüber ist dies Volk, das du erworben. Du führst sie hin, du pflanzest sie ein auf den Berg deines Eigentums, den Ort, Ewiger, den du zu deiner Wohnung geschaffen, das Heiligtum, das deine Hände, o Herr, gegründet. Der Ewige wird König sein immer und ewig! Der Ewige wird König sein immer und ewig!

כי Denn des Ewigen ist das Reich, er herrschet über die Völker. Heilesscharen werden hinaufziehen auf Zions Berg, Esaus Gebirge zu richten, und das Reich wird des Ewigen sein! Der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name: Einziger. Auch in deiner Thora steht geschrieben: „Höre, Israel, der Ewige ist unser Gott, der Ewige ist einzig!“

קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנֶךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נוֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמוֹת בְּלֵב־יָם: אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים: מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי
כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־
פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: נָחִיתָ
בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בָעֻזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְלָשֶׁת: אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי
אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ
כָּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וָפַחַד בִּגְדֹל זְרֹעֲךָ יִדְמּוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
קָנִיתָ: תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
יָדֶיךָ: יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ

יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יי עלהם את מי הים. ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים:

כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן
לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:
וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

נשמת Die Seele alles Lebenden lobpreise deinen Namen, Ewiger, unser Gott, und der Geist alles Fleisches verherrliche und erhebe stets dein Andenken, unser König. Von Ewigkeit zu Ewigkeit bist du Gott, und außer dir haben wir keinen König, der zu jeder Zeit der Not und Bedrängnis uns erlöse und helfe, befreie und errette, ernähre und sich unser erbarme — einen solchen König gibt es nicht außer dir. — Gott der Vorwelt und der Nachwelt, Gott aller Geschöpfe! Urheber alles Werdenden! der gepriesen ist durch die Fülle der Loblieder, der seine Welt in Gnade und seine Geschöpfe in Barmherzigkeit lenkt; Ewiger! der nicht schläft und nicht schlummert, der die Schlafenden erweckt, die Schlummernden ermuntert und die Stummen reden macht; der die Gefesselten löset, die Fallenden stützet und die Gebeugten aufrichtet — dir allein danken wir! — Wäre unser Mund des Liedes voll gleich der Fülle des Meeres, unsere Zunge des Lobgesangs gleich dem Brausen seiner Wogen, unsere Lippen voll von Preis gleich des Himmels Unermeßlichkeit; und leuchteten unsere Augen (von der Andacht Strahl) wie Sonne und Mond, und wären unsere Hände ausgebreitet wie des Adlers Flug gen Himmel und unsere Füße wie Rehe schnell (zu deinem Dienste): nimmer vermöchten wir dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, gebührend zu danken und deinen Namen genug zu loben auch nur für eine der Tausende und Myriaden von Wohltaten, welche du unseren Vätern und uns erwiesen hast. — Aus Ägypten hast du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; in Hungersnot hast du uns gesättigt und in Fülle uns gespeist; vom Schwerte hast du uns gerettet, vor Pest uns bewahrt und aus bösen und andauernden Krankheiten uns erhoben. Bis hierher hat deine Barmherzigkeit uns beigestanden, hat deine Gnade uns nie verlassen, und nie wirst du uns verstoßen, Ewiger, unser Gott, in Ewigkeit! Darum sollen die Glieder, die du uns erteilt, Geist und Seele, die du uns eingehaucht, und die Zunge, die du uns in den Mund gelegt, sie sollen danken und loben, preisen

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־
בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. מִן־הָעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל
וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה
וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל־תּוֹלָדוֹת. הַמְּהֻלָּל
בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת. הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים.
וַיְיָ לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן. הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים.
וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים. וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. אִלּוּ פִינוּ
מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ
שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ
וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת:
אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ. עַל־אַחַת מֵאֶלֶף אֶלֶף אַלְפֵי
אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ
וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ.
בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ. מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדֶּבֶר
מִלַּטְתָּנוּ. וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ
רַחֲמֶיךָ. וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ. וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ
בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ:

הַגָּדוֹל

בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ: הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיי לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל. וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם. וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

Gott, allmächtig durch Deine Kraft —

groß

in der Herrlichkeit Deines Namens — allgewaltig in Ewigkeit und furchtbar in Deinen furchtbaren Thaten — König, der da thronet auf hohem und hochherrlichem Throne —

שוכן Bewohner der Ewigkeit, Erhabener, Heiliger ist sein Name! — Und also steht geschrieben: „Frohlocket, ihr Gerechten, in dem Ewigen, den Redlichen geziemet Lobgesang!“

Durch den Mund der Redlichen wirst Du gepriesen, und durch die Worte der Gerechten gesegnet!

Durch die Zunge der Frommen wirst Du erhoben, und in der Mitte der Heiligen geheiligt.

Und in den Versammlungen der Myriaden Deines Volkes, des Hauses Israel, wird Dein Name, o König, im Jubel gepriesen, in jeglichem Geschlechte. Denn so ist es die Pflicht aller Erschaffenen, Dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, zu danken, Dich zu loben und zu preisen, zu rühmen und zu erheben, zu verherrlichen und zu verehren, zu feiern und zu besingen nach allen den Lieder- und Sangesweisen Davids, des Sohnes Isai, Deines Knechtes und Gesalbten.

וישבחוּ ויפאַרוּ וירוֹממוּ
ויעריצוּ ויקדישוּ וימליכוּ
אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־
פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל לָשׁוֹן לְךָ
תִשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ
תִכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ
תִשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־לְבָבוֹת
יִירָאוּךָ. וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת
יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ: כַּדָּבָר
שֶׁכָּתוּב כָּל עַצְמוֹתַי
תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ.
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ
וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי
יְדָמֶה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ
וּמִי יַעֲרֹךְ־לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן
קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ
וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ
אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ. כָּאָמוּר
לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ
וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:

und rühmen, erheben und verehren, heiligen und verherrlichen deinen Namen, unser König. Denn jeder Mund soll dir danken, jede Zunge dir schwören, jedes Knie dir sich beugen, jede aufrechte Gestalt vor dir sich niederwerfen; alle Herzen sollen dich fürchten und alle Gemüter und Nieren[1]) deinem Namen lobsingen, wie geschrieben steht: „Alle meine Glieder sprechen: Ewiger, wer ist wie du, der den Bedrängten rettet aus des Stärkeren Gewalt, den Armen und Dürftigen aus der Hand seines Räubers!“ Wer ist dir gleich, wer dir ähnlich, wer dir an die Seite zu stellen, großer, allgewaltiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! Eigentümer von Himmel und Erde! Dich wollen wir rühmen, preisen und feiern und deinen heiligen Namen loben, wie es von David heißt: „Lobpreise, meine Seele, den Ewigen, all mein Inneres seinen heiligen Namen!“

1) Biblisches Bild für das Innerste.

ישתבח Gepriesen in Ewigkeit sei Dein Name, unser König, allmächtiger, großer und heiliger Regent, im Himmel und auf Erden! Ja, Dir, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, geziemet Lied und Preis, Lob und Sang, Macht und Herrschaft, Sieg, Größe und Stärke, Ruhm und Herrlichkeit, Heiligung und Huldigung, Lobeserhebungen und Danksagungen von nun an bis in alle Ewigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, allmächtiger König, groß im Ruhme, gewaltig im Lobe, Meister in Wunderwerken, waltend in Erhabenheit, der an Lobgesängen Wohlgefallen hat — Herr! Gott! Allbelebender!

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

יעתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn,
wie Du verheißen hast! Gedenke Deiner Huld,
o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen!

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

Der Vorbeter ruft laut:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der das Licht gebildet und die Finsterniß geschaffen, der Frieden stiftet und Alles hervorbringt.

Während dessen betet die Gemeinde leise:

Gepriesen und gerühmt, verherrlicht, hochgelobt und erhaben ist der Name des Königs aller Könige, des Heiligen, gelobt sei er! Er ist der Erste und er ist der Letzte, und außer ihm gibt es keinen Gott. Macht ihm Bahn, ihm, der in den Wolken fährt, sein Name ist Jah! frohlocket vor ihm! Erhaben ist sein Name über alles Lob und allen Preis. Gepriesen sei der Name seiner verherrlichten Majestät in Ewigkeit! Hochgepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit!

אור Das ewige Licht — im Schatze des Lebens aufbewahrt — die Himmelsleuchten rief aus dem Dunkel Er hervor, und sie entstanden.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה
וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל
בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים:

Der Vorbeter ſpricht das halbe Kaddiſch.

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹחַ אֲדָנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
וְכֹה רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:
יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

דער פֿאָרבעטער רופֿט ווידער: וואָהרענד דעסטען בעטעט דרוקט גאַנצע ייִזגע:

ט׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:
קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעֹלָם וָעֶד:

ט׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סְלוֹ לָרֹכֶב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְּזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעֹלָם וָעֶד:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֵפֶל אָמַר וַיְהִי:

אום Eine Nation, die Du bewahrest wie den Augapfel, nahet sich betend Dir am Schlußfeste. Dich flehet sie an, Du möchtest sie vor Mißjahren bewahren: o, schaue huldreich auf sie herab, bescheide ihr glänzende Tage! erbarme Dich Deines Volkes und gewähre ihm der Freuden Fülle!

Am achten Tage bestimme Freude mir, vernimm mein Gebet o Heiliger!

Am Schlusse des Festes fleht Dein Volk um milden Regen; gewähre ihm! Schaue huldreich aus Deinen Himmeln herab, denke an das Bündniß mit den Urvätern und sei deren Nachkommen erbarmungsvoll! Und sind sie auch vom Pfade der Tugend abgewichen — o, sei ihnen gnädig! verzeihe ihre Fehltritte und laß ihnen Heil aufblühen. Zu Dir flehen sie mit ganzem Herzen; Du heilst gebrochene Herzen! o baue ihn wieder auf, den Ort Deines Augenmerks und Deiner Herzenslust (Jerusalem)! Verzeihe ihre Sünden, erhalte Deine Bundeskinder, um der Frommen Gebete willen! Allgütiger Himmelsthroner, laß sie bald eintreten, die Zeit ihres Trostes! laß erwachen, die in der Erde schlummern! Allmächtiger Höhebewohner, der Begebenheiten Urheber, nimm sie wieder auf, Deine Verstoßenen! Laß aufhören Deine Hasser! erfreue Deine Verehrer im Reiche des Messias, Sohn Davids! Führe ihn wieder auf, laß ihn hoch glänzen, Deinen heiligen, nun verfallenen Tempel, auf daß unsere Feinde verstummen! Siehe, Dir feiert lobsingend die gesammte Gemeinde! vernimm die Stimme ihrer Bitte! Da steht sie flehend, pocht an Deine Pforten und huldigt ununterbrochen Deiner Einheit. O, daß

אם כְּאִישׁוֹן נִנְצֶרֶת · חֲשׁוֹךְ אוֹתָהּ מִבַּצֶּרֶת ·
בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת: בָּאָה בְתַחֲנוּן לְפָנֶיךָ ·
לְחַלּוֹת אֶת פָּנֶיךָ · בִּיטָה וּפְקַח עֵינֶיךָ: גַּלֵּה לָהּ
יוֹמֶךָ · וַחֲמוֹל עַל עַמֶּךָ · וְשִׂמְחָהּ בִּישׁוּעָתֶךָ:
בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי · שִׂמְחוֹת הַזְּמִינִי · וְסֻכּוֹת נָא מַעֲנִי · קָדוֹשׁ:

דּוֹרְשִׁים בְּתַכְלִית מוֹעֲדָם · גִּשְׁמֵי נְדָבוֹת
בְּמַעֲמָדָם · צְפֵה נָא לְעוֹבְדָם: הַשְׁקִיפָה עֲלֵיהֶם
מִמְּרוֹמִים · וְזָכוֹר בְּרִית שְׁלֹשֶׁת קְדוֹמִים ·
וְהָמֵלָא עַל צֶאֱצָאֵימוֹ רַחֲמִים: וְעִם עִקְּלוּ
בְּרֶשַׁע · חוֹסָה וַעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע · וַהֲצִמַּח לָמוֹ
יֶשַׁע: זוֹעֲקִים אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב · הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי
לֵב · בּוֹנֵן מְקוֹם עַיִן וָלֵב: חֻטְאָם תְּנָאוֹם
לְכַפֵּר · וּבְרִית אַל תָּפֵר · בִּזְכוּת אִמְרֵי שָׁפֵר:
טוֹב הַשּׁוֹכֵן רוֹמָה · קָרֵב קֵץ גָּחָמָה · וְעוֹרֵר
יְשֵׁנֵי אֲדָמָה: יָהּ שׁוֹכֵן עֲלִיּוֹת · וְרַב הַעֲלִילִיּוֹת ·
עַתָּה כַּנֵּם גָּלִיּוֹת: כָּל אוֹיְבֶיךָ לְהַאֲבִיד ·
וְאוֹהֲבֶיךָ שָׂמְחוֹת לְהַרְבִּיד · בְּמַלְכוּת מָשִׁיחַ
בֶּן דָּוִד: לְמַעְלָה לְמַעְלָה לְרוֹמֵם · בִּירַת
מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם · צָרִים מֵנוּ לְהַדְּמֵם:
מְהַלְלִים לְךָ בַּהֲגוּתָם · שׁוּר קְהַל עֲדָתָם ·
וּשְׁמַע קוֹל זַעֲקָתָם: נֶגְדְּךָ בְּתַחַן עוֹמְדִים ·
וַעֲיֵפִים לְהִתּוֹתֶיךָ שׁוֹקְדִים · וְאוֹתְךָ בְּהַתְמֵד

ihr Gebet Dir wohlgefällig sei! Entferne unglücksschwangere Tage und laß kein Unheil sich nahen! Ueberhäufe sie mit Segensfülle, gewähre ihrer Lebensdauer unendliche Länge! Oeffne ihnen die Schatzkammer Deiner Wohlthaten, bestätige Dein Verheißen, laß sie nicht beschämt werden, indem sie zu Dir hoffen! Vernimm ihr inbrünstiges Gebet, laß sie des Botschafters Heil und Trost verkündende Stimme vernehmen! Laß bald erschallen jene vier Freudenstimmen (Jer. 33, 11) und beschleunige unser Heil! Erquicke, o Allerhöchster, die Seele der Betrübten, und baue den Tempel wieder himmelhoch. Ihr Mund verkündet Deinen Ruhm, im Herzen verehren sie Deine Hoheit und huldigen täglich Deiner Einheit. Lauten Ruhm und Dank bringen sie Dir dar und beten ununterbrochen zu Deiner Verherrlichung und Heiligung! Heilig!

Am Sabbath wird das hieruntenstehende הכל יודוך gebetet.

המאיר Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjünget er täglich neu das Schöpfungswerk. Ewiger, wie viel sind Deine Werke! Alle hast Du sie mit Weisheit eingerichtet, voll ist die Erde von Deinen Gütern. Er, der König, unvergleichlich

---

Am Sabbath.

הכל יודוך Alles preiset Dich, Alles rühmet Dich, und Alles verkündet: Niemand ist so heilig wie Gott. Alles erhebet Dich — Selah! — Schöpfer des Weltalls; Allmächtiger, der jeden Tag des Ostens Pforten öffnet, und die Lichträume des Firmaments erschließt; der die Sonne hervorführt aus ihrem Orte und den Mond aus seiner bestimmten Stätte, und erleuchtet die Welt und ihre Bewohner, die er geschaffen mit Barmherzigkeit. Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjünget er täglich neu das Schöpfungswerk; er, der König unvergleichlich in seiner Hoheit von ewig her, gepriesen, gerühmt und hocherhaben, seit den Tagen der Urwelt. — Gott des Weltalls! in Deiner großen Barmherzigkeit erbarme Dich unser, Herr unserer Macht, Fels unserer Burg, Schild unseres Heiles, Schutzwehr um uns! Nichts ist Dir gleichzuachten, und *nichts* wäre Alles ohne Dich, vergänglich Alles außer

מְיַחֲדִים: שִׂיחָם עָלֶיךָ יֶעֱרַב. וְהָשְׁכֵּם מִיּוֹם
קָרֵב. וּמְמַהֲרָה כִּי לֹא תִקְרָב: עַטְרֵם רוֹב
בְּרָכוֹת. וְחַיִּים אֲרוּכוֹת. עֲדֵי עַד מַאֲרִיכוֹת:
פְּתַח לָמוֹ אוֹצָרֶךָ. וְקַיֵּם עָלֵימוֹ אֱמָרֶךָ. וְאַל
יָבוּשׁוּ מִשָּׂכְרֶךָ: צָקוּן לַחֲשָׁם תִּשְׁמַע. וְקוֹל
מְבַשֵּׂר לְהִשָּׁמַע. טוֹבוֹת וְנֶחָמוֹת בְּמַשְׁמַע:
קוֹלוֹת אַרְבָּעָה לְהָחִישָׁה. וּלְעוֹרֲרֵנוּ חוּשָׁה.
וּלְצוֹרְרֵיךָ תַּכְחִישָׁה: רָם עַל רָמִים. שַׂמַּח נֶפֶשׁ
עֲגֻמִים. בְּבָנוּ כְּמוֹ רָמִים: שִׂבְחֲךָ בְּפִימוֹ מְתֻגִּים.
וְגָרְלְךָ בְּלִבָּם מְשֻׁנָּגִים. וְיִחוּדְךָ בְּכָל יוֹם עוֹנִים:
תּוֹקְפִים שֶׁבַח וְהוֹדָיָה רוֹחֲשִׁים. רוֹעֲשִׁים וְלֹא
חָשִׁים. וְאוֹתְךָ מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים. קָדוֹשׁ:

חַג שבת וירד דָּוִד חונטענשטעהענדע הכל יודוך געבענטש.

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ.
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ

חַג שבת.

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ
פֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם הַלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח: וּבוֹקֵעַ
חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מְמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ: וּמֵאִיר
לְעוֹלָם כְּלוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו. שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים
עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:
הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז. הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם:
אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אַדּוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ.
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מְשֻׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין כְּעָרְכֶךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ. אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי

in seiner Hoheit von ewig her, gepriesen, gerühmt und hocherhaben ist er seit den Tagen der Urwelt. — Gott des Weltalls! in Deiner großen Barmherzigkeit erbarme Dich unser, Herr unserer Macht, Fels unserer Burg, Schild unseres Heiles, Schutzwehr um uns! Gott, der Hochgelobte, in großer Weisheit bereitete und machte er die Strahlen der Sonne; in Güte bildete er sie zur Ehre seines Namens; mit Leuchten rings umgab er seine Veste; die Häupter seiner Heere sind heilig, sie erheben den Allmächtigen und verkünden unaufhörlich die Herrlichkeit Gottes und seine Heiligkeit. Sei gelobt, Ewiger, unser Gott, durch den Ruhm Deiner Hände Werk und durch die strahlenden Leuchten, die Du gemacht, Dich zu verherrlichen. Selah!

Am Sabbath.

Dir, und was ist Dir nur ähnlich? Nichts ist Dir gleichzuachten Ewiger, unser Gott, in dieser Welt, und nichts ist Alles ohne Dich, unser König, im Leben einer künftigen Welt, vergänglich Alles außer Dir, unser Erlöser, in den Tagen des Messias, und nichts ist Dir ähnlich, unser Heil, bei'm einstigen Aufleben der Todten!

אל אדון Der Allmächtige, der Urheber aller Werke, sei gelobt und gepriesen im Munde aller Beseelten! seiner Größe, seiner Güte ist voll die Welt, Verstand und Vernunft umgeben ihn! Er prangt über den heiligen Chajoth und strahlt in Majestät über der Merkaba! — Vor seines Thrones Angesicht ist Reinheit und Geradheit, Gnade und Barmherzigkeit vor dem Antlitze seiner Majestät. Vollkommen sind die Leuchten, die unser Gott erschaffen; er hat sie gebildet mit Einsicht, Vernunft und Klugheit; er hat ihnen Kraft und Stärke verliehen, die Herrschaft zu führen über die ganze Erdkugel. Des Glanzes voll, strahlen sie hell umher, angenehm ist ihr Abglanz der ganzen Welt. Heiter gehen sie auf und fröhlich gehen sie unter; sie vollzieben in Ehrfurcht den Willen ihres Schöpfers; Ruhm und Ehre bringen sie seinem Namen, Jubel und Gesang zu seines Reiches Gedächtniß. Er berief die Sonne, da strahlt' es Licht; seine göttliche Einsicht bildete die Gestalt des Mondes. Lob bringt ihm das ganze himmlische Heer, Ruhm und Preis die Seraphim, Ophannim und heiligen Chajoth!

לאל Ihm, dem Allmächtigen, der gefeiert nach Vollendung seiner Schöpfung! — Am siebenten Tage erhob er sich und ließ sich auf dem Throne seiner Herrlichkeit nieder. Er schmückte feierlich den Ruhetag, und Seelenvergnügen nannte er den Sabbathtag. Das ist das Loblied des siebenten Tages, an welchem der Allmächtige gefeiert von all seinem Werke; der siebente Tag stimmet es an und ruft; „singet das Lied des Sabbathtages; schön ist es, dem Herrn zu danken!" Darum rühmen und loben den Allmächtigen alle seine Geschöpfe; Ruhm, Ehre und Verherrlichung bringen sie dem Herrn, dem Könige, dem Schöpfer des Weltalles, der in seiner Heiligkeit seinem Volke Israel Ruhe beschieden am heiligen Sabbathtage. Dein Name, Ewiger, unser Gott, sei geheiligt, und Dein Andenken, unser König, gepriesen im Himmel droben und auf der Erde hienieden. Sei gelobt Du, unser Heil, durch den Ruhm Deiner Hände Werk und durch die strahlenden Leuchten, die Du gemacht, Dich zu verherrlichen! Selah!

הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ · אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה · הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה · טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ · מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ · פְּנוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי · תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ · וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶלָה:

חַצִי קדיש.

דְּוֹמֶה־לָךְ: אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה · וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: אֶפֶס בִּלְתֶּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ · וְאֵין דּוֹמֶה־לְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָרוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים · בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם · דַּעַת וּתְבוּנָה סְבִיבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְנָאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ · וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ · חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ · יְצָרָם בְּדֵעָת בְּכִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם · לְהֵיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נְגַהּ · נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם · עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמּוֹ · צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר · רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שָׂבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם · תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ: תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְנוּחָה עָנֹג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שֶׁבַח שֶׁלְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לָיְיָ: לְפָיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו · שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ לְאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ: שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ. וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר · בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת: תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶלָה:

תתברך Sei gelobt, Du, unser Hort, unser König, unser Erlöser und Schöpfer so vieler Heiligen! ewig sei Dein Name gepriesen, unser König und Schöpfer so vieler Diener, die alle in Weltenhöhen stehen und sämmtlich in Ehrfurcht die Befehle des lebendigen Gottes und des Weltregenten laut verkünden. Sie sind Alle lieblich, Alle auserlesen, Alle mächtig, Alle vollstrecken sie in tiefer Ehrfurcht den Befehl ihres Schöpfers, und Alle öffnen sie den Mund in Heiligkeit und Weihe zu Gesang und Lied, loben und preisen, rühmen und verehren, heiligen und verherrlichen den Namen des Allmächtigen, des großen, allvermögenden und furchtbaren Königs — heilig ist er! Alle unterziehen sie sich stufenweise den Obliegenheiten des Himmelreichs und ertheilen wechselseitig die Erlaubniß, ihren Schöpfer zu heiligen mit seligem Vergnügen. In reiner Sprache und mit Anmuth stimmen sie die Heiligung an, und rufen in Ehrfurcht, Alle wie Einer:

„Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth!
Voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!"

והאופנים Die Ophannim und heiligen Chajoth erheben sich mit mächtigem Getöse den Seraphim zugekehrt, und ihnen erwiedernd, lobpreisen sie:

„Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes an ihrer Stätte!"

לאל Gott, dem Hochgelobten, weihen sie liebliche Gesänge; Gott, dem Weltgebieter, dem lebendigen und unvergänglichen, stimmen sie Loblieder an und lassen Lobsprüche ertönen. Denn er allein wirkt Gewaltiges, stiftet Neues, bewältiget Kriege, säet Wohlthaten, pflanzet Rettungsmittel, schaffet Heilkräfte — furchtbar in Ruhmesthat, Meister in Wunderdingen, der in seiner Güte täglich neu das Schöpfungswerk verjünget. Wie es heißt (Psalm 136, 7): „Danket dem Schöpfer der großen Lichter, ewig währet seine Güte." — Mögest Du auch über Zion ein neues Licht strahlen lassen und wir Alle bald genießen seines Glanzes! Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelsleuchten!

אהבה Reiche Liebe hast Du uns zugewendet, Ewiger, unser Gott, große und besondere Huld uns erwiesen. Unser Vater! unser König! um unserer Väter willen, die auf Dich

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים
בְּרוּמֵי עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים
וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים
אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים
אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא:
וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים
רְשׁוּת זֶה לָזֶה. לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְּרוּרָה
וּבִנְעִימָה קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה.
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
וְהָאוֹפַנִּים וְחֵיוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים
לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵ חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ
וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה
חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא
רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ
בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים
גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר
וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְּדוֹלָה וְיִתֵּרָה
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ

vertraueten, und denen Du Gesetze des Lebens lehrtest, sei auch uns gnädig und belehre auch uns. Unser Vater, erbarmungsvoller Vater — allerbarmend, erbarme Dich unser, und rüste unser Herz aus, damit wir verstehen und begreifen, aufmerken, lernen und lehren, beobachten, ausüben und vollziehen mögen alle Worte der Lehre Deines Gesetzes in Liebe. Erleuchte unsere Augen in Deiner Lehre, befestige unser Herz in Deinen Geboten und einige unser Gemüth, Deinen Namen zu lieben und zu fürchten, auf daß wir nicht zu Schanden werden für und für. Denn wir vertrauen Deinem heiligen, großen und furchtbaren Namen, frohlocken und freuen uns Deines Heils. O, bringe in Frieden uns aus den vier Enden der Erde und führe uns aufrecht in unser Land zurück. Denn ein Stifter des Heils bist Du, o Gott! und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen, und uns Deinem großen Namen genähert, für immer, in Wahrheit, um Dir zu huldigen und Deine Einheit in Liebe anzuerkennen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel erkoren in Liebe.

(V. Mos. 6, 4.)

Höre, Israel, der Ewige, ist unser Gott, der Ewige ist einzig!

Gelobt sei der Name seiner glorreichen Majestät immer und ewig!

Du sollst den Ewigen, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und von ganzem Vermögen! Die Worte, die ich dir jetzt befehle, sollen dir stets im Herzen bleiben; du sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; binde sie zum Zeichen an deine Hand, trage sie als Stirnband zwischen deinen Augen und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

(V. Mos. 11, 13.) Werdet ihr also meinen Geboten gehorchen, die ich euch jetzt gebe, den Ewigen, euern Gott, von euerm ganzen Herzen und von euerer ganzen Seele zu lieben und ihm zu dienen, so will ich euerm Lande Regen geben zur rechten Zeit, Frühregen und Spätregen, damit du dein Getreide, deinen Most und dein Oel einsammelst, und will für dein Vieh

וְתַלְמְדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָּחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יחיד חומר אל מלך נאמן.

ובריש ו' ד'.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד׃

נלמ"ז בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

ובריש יְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב

Gras wachsen lassen auf deinem Felde, daß du zu essen habest im Ueberflusse. Hütet euch aber, daß euer Herz nicht bethört werde, daß ihr etwa abfallet und andern Göttern dienet und sie anbetet! Der Zorn des Ewigen würde über euch entbrennen, er würde den Himmel verschließen, daß kein Regen sei, die Erde würde ihr Gewächs nicht hervorbringen und ihr würdet gar bald zu Grunde gehen, fern von dem vortrefflichen Lande, das euch der Ewige geben will. Nehmet diese meine Worte euch zu Herzen und zu Gemüthe, bindet sie zum Zeichen an euere Hand und traget sie als Stirnband zwischen euern Augen; lehret sie euere Söhne, davon zu reden, wenn du in deinem Hause sitzest und wenn du auf dem Wege gehest, wenn du dich niederlegst und wenn du aufstehst; schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore! damit ihr und euere Kinder auf dem Erdreiche, welches der Ewige euern Vätern zugeschworen ihnen zu geben, lange Jahre bleiben möget, so lange der Himmel über der Erde sein wird.

(IV. Mos. 15, 37.) Der Ewige sprach zu Mosche wie folgt: Rede zu den Kindern Israels und sage ihnen, sie sollen bei allen ihren Nachkommen, an die Ecken ihrer Kleider Schaufäden machen und an diese Eckenschaufäden eine Schnur aus dunkelblauer Wolle befestigen. Diese sollen euch zu Schaufäden dienen, daß ihr sie sehet und euch aller Gebote des Ewigen erinnert und sie befolget, nicht aber euerm Herzen und euern Augen nachwandelt, die euch auf Abwege führen. Damit ihr euch all meiner Gebote erinnert und sie befolget, und ihr heilig seiet euerm Gotte. Ich bin der Ewige, euer Gott, der ich euch aus dem Lande Egypten herausgeführt, um euer Gott zu sein. Ich, der Ewige, euer Gott!

אמת Wahr und gültig, zuverlässig und unwandelbar, richtig und wahrhaft, nützlich und heilsam ist dieses Wort für unsere Voreltern und für uns, für unsere Kinder und für unsere Nachkommen, sowie für alle Nachkommen des Stammes Israel, Deine Knechte.

בְּשָׁרְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ
וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

במדבר ט"ו ל"ז–מ"א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לכרוך תלהיכם לאמת, תכון יתן זרוח מעט זלת יכולע הא'.

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב וְיָפֶה
הַדָּבָר הַזֶּה. עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־
דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

על Der Vor- und Nachwelt ist's ein ewigliches, unwandelbares Gesetz. Wahr ist es, daß Du, o Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott bist immer und ewig; Du bist unser König, unserer Väter König Du! O eile um Deines Namens willen, uns zu erlösen, wie Du unsere Vorfahren erlöset. Wahr ist es, daß Dein großer Name von jeher über uns genannt wird in Liebe — kein Gott ist außer Dir!

אמונים Es sind Deine Getreuen, die hier versammelt sind! sie sehnen sich nach Segen und flehen demuthsvoll mit gebeugten Knieen. O, bringe sie glücklich hin nach ihrer Heimath! laß sie dort den Frieden finden, die Kinder des Friedens! Schmücke sie mit Glücksgütern, kröne sie mit Würde, laß Ehre ihr Erbe sein und hebe sie hoch empor! Erfülle ihre Wünsche, leite frohlockend und freudig ihre Gemeinden, beschleunige ihre Befreiung! Wende Dich zu ihrem Gebete und ende ihre Leiden! vernimm ihr Flehen und hebe sie wieder empor! Schaue huldvoll auf ihre geraden Handlungen, und vergiß ihren Abfall. Sei Deiner Anbeter Stütze und rette sie aus der Noth, und Danklieder ertönen Dir, wie einst bei'm gespaltenen Schilfmeer.

עזרת Der Beistand unserer Väter warst Du von jeher, Schild und Retter ihren nachfolgenden Söhnen in jedem Geschlecht. In Weltenhöhen ist Dein Thron, und Deine Gerichte und Deine Huld reichen bis zu der Erde Enden. Heil dem Manne, der auf Deine Gebote hört, Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt! Es ist wahr, Du allein bist Herr Deines Volkes, ein mächtiger König, ihre Sache zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste, und Du bist der Letzte, und außer Dir, o König, gibt es für uns keinen Erlöser und Erretter! Aus Egypten hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen hast Du erschlagen und Deine Erstgebornen erlöst; das Schilfmeer hast Du getheilt, die Frevler versenkt, und die Lieblinge hindurchgeführt; und die Wasser deckten ihre Feinde, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob

עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה. לְמַעַן שִׁמְךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

ע"פ א"ב.

אֱמוּנִים אֲשֶׁר גֶּאֶסְפוּ. בְּרָכוֹת נִבְעָפוּ. גַּם קוֹמָתָם כָּפָפוּ. דְּבַר חִנּוּנָם הֶעֱדִיפוּ: הוֹבִילֵם לְאָהֳלֵיהֶם לְשָׁלוֹם. וְיִמְצְאוּ שָׁם שָׁלוֹם. זֶרַע הַשָּׁלוֹם. חַפְּנֵם בְּצֵדֶק וְשָׁלוֹם: טוֹבוֹת לְכַלָּם. יָקָר לְהַכְלִילָם. כָּבוֹד לְהַנְחִילָם: לְמַעְלָה לְעָלָם: מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם. נְהוֹג בְּשִׂמְחָתָם. שַׂמַּח עֲדָתָם. עוֹרֵר פְּדוּיָתָם: פְּנֵה לְחַנָּנָם. צַמֵּת מְעָנָם. קַבֵּל מַעֲנָם. רוֹמֵם חֲמוֹנָם: שְׁמוֹר הֲדוּרִים. שַׁבַּח סְרוּרִים. תְּמוֹךְ מְשֻׁחֲרֶיךָ וְחַלְּצֵם מִמְּצָרִים. וּנְהַלְלֶךָ כְּעַל קְרִיעַת יַם סוּף לְגֵוָרִים:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בָּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אַפְסֵי אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ וְיַם־סוּף בָּקָעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת

lobsangen die Geliebten, erhoben den Allmächtigen und die Lieblinge weiheten Lieder, Gesänge und Psalmen, Lobsprüche und Danksagungen dem allmächtigen, lebendigen und unvergänglichen Weltenherrn, der hoch und erhaben, groß und furchtbar ist, der die Stolzen beuget und die Gebeugten aufrichtet, der die Gefesselten löset und die Bedrückten befreit, den Armen beisteht und seinem Volke antwortet, wenn es zu ihm ruft. Lob sei ihm, dem Allmächtigen, Allerhöchsten! gelobt sei er und hochgepriesen! Mosche und die Kinder Israels stimmten Dir ein Lied an mit großer Freude, und sie Alle sprachen:

מי „Wer ist unter den Mächten, o Ewiger, wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter!" Ein neues Lied sangen die Erlösten Deinem Namen am Ufer des Meeres; einmüthig dankten sie Alle, und huldigend sprachen sie: „Der Ewige wird regieren immer und ewig!"

צור O Fels Israels, erhebe Dich zur Hilfe Israels und befreie nach Deiner Verheißung Jehuda und Israel! Unser Erlöser, Ewiger Zebaoth ist sein Name, Heiliger Israels! Gelobt seist Du, Ewiger, der Israel erlöst hat!

Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hältst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

שִׁבְחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם
וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא
אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם
אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:
מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת
עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת
הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל
לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

Kedusha bei der lauten Wiederholung der Tefilla.

נקדש Vorb. Wir heiligen Deinen Namen auf Erden, wie man in hohen Himmeln ihn heiligt; wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

Gem. u. Vorb. „Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth, voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!" Vorb. Darauf mit starkem, mächtigem und gewaltigem Donnerton lassen sie die Stimme erschallen, den Seraphim gegenüber sich erhebend, und rufen ihnen entgegen: „Gelobt!"

G. u. V. „Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes von ihrer Stätte aus!"

Vorb. Von Deiner Stätte aus erscheine in Deinem Glanze, o Herr, und walte über uns; denn wir harren auf Dich, wann Du regieren werdest in Zion. O, daß Du bald und in unseren Tagen daselbst thronteſt auf immer und ewig! Verherrlicht und geheiligt werde in der Mitte Deiner Stadt Jerusalem von Geschlecht zu Geschlecht und in alle Ewigkeit! Mögen unsere Augen schauen Dein Reich, wie es verheißen ist in Deinen Ruhmesliedern durch David, Deinen frommen Gesalbten:

Gem. u. Vorb. „Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht. Hallelujah!"

Vorb. Von Geschlecht zu Geschlecht verkünden wir Deine Größe, und in alle Ewigkeit feiern wir Deine Heiligkeit. Dein Lob, o Gott, weiche nicht aus unserem Munde immer und ewig; denn Gott, König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebteſt uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, (Sabbathtage zur Ruhe und) Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, (diesen Sabbath und) dieses Schlußfest, den Zeitpunkt unserer Freude, (in Liebe) zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, möge aufsteigen, vor Dich kommen und zu Dir gelangen, gefällig und angenehm aufgenommen werden unser Andenken und unser Gedächtniß - das Andenken unserer Väter, das Andenken des Messias, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, das Andenken Jerusalems, Deiner heiligen Stadt, und das Andenken Deines ganzen Volkes, des Hauses Israel — zur Rettung und zum Heile, zur Huld, zur Gnade und zum Erbarmen, zum Leben und zum Frieden, an diesem Schlußfeste. Gedenke unser, Ewiger, unser Gott, zum Guten, erinnere Dich

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

קדושת לכ"ן במזרח התפלה.
נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קו"ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

ח׳ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ׃ קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ ח׳ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן׃ תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים׃ וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ׃ קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים׃ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן׃ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה׃ זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ בְּאַהֲבָה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ׃ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ׃ לִפְלֵטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה׃ וּפָקְדֵנוּ בּוֹ

unser zum Segen und hilf uns zur Glückseligkeit! Begünstige und begnadige uns durch Verheißung von Heil und Erbarmen, erbarme Dich unser und hilf uns! — Auf Dich allein sind unsere Augen gerichtet, denn Du, o Gott, bist ein gnädiger und erbarmungsvoller König!

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen hast. (Unser Gott und Gott unserer Väter, zeige Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unseren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe; läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne (Deinen heiligen Sabbath und) Deine heiligen Feste genießen, damit in Dir sich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath,) Israel und die Festes-Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, an Deinem Volke Israel und an seinem Gebete; stelle den Gottesdienst in den Hallen Deines Hauses wieder her; nimm Israels Opfer und seine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig sein möge der Dienst Deines Volkes Israel.

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für! Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertrauet sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die

מודים Wir bekennen Dir, daß Du der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist, unser Schöpfer, Schöpfer von Anbeginn. Benedeiung und Dank Deinem großen und heiligen Namen, der Du uns am Leben und aufrecht erhalten! So laß' uns ferner leben und erhalte uns, sammle unsere Vertriebenen zu den Vorhöfen Deines Heiligthums, Deine Gesetze zu befolgen, nach Deinem Willen zu handeln und Dir mit ganzem Herzen zu dienen, da wir Dir dankbar sind. Gelobt sei Gott, dem allein der Dank gebühret. —

לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.
חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל
מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לכבס אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה
וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר.
נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ
וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ
מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

unausſprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweiſeſt. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles ſei Dein Name, unſer König, gelobt und hochgeprieſen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, ſoll Dir danken und in Wahrheit preiſen Deinen Namen; Allmächtiger, unſer Heil und unſere Hilfe biſt Du! Selah! Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, Allgütiger iſt Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

Der Vorbeter bei der lauten Wiederholung.

אלהינו Unſer Gott und Gott unſerer Väter, ſegne uns mit dem dreifachen Segen, welcher in der durch Deinen Diener Moſche geſchriebenen Lehre enthalten iſt, und welcher geſprochen wurde durch Aharon und ſeine Söhne, die Prieſter, Dein heiliges Volk — wie es heißt: „Er ſegne dich, der Ewige, und behüte dich! Er laſſe leuchten, der Ewige, ſein Antlitz dir und ſei dir gnädig! Er erhebe, der Ewige, ſein Antlitz dir und gebe dir Frieden!"

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunſt, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes; denn im Lichte Deines Antlitzes gabſt Du uns, Ewiger, unſer Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu ſegnen. Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der ſein Volk Israel ſegnet mit Frieden!

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Böſem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Läſterer gelaſſen und gegen Jeden geduldig ſein, wie Staub der Erde. Erſchließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge. Zerſtöre die Pläne aller derer, die Böſes wider mich ſinnen und vereitle ihre Gedanken. Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen. Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beiſtehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöſer! — Er der Frieden ſtiftet in ſeinen Höhen, er ſtifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel; darauf ſprechet: Amen!

Möge es Dein Wille ſein, o Ewiger, unſer Gott und Gott unſerer Väter, den heiligen Tempel bald, in unſeren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder ſeinen Antheil an Deinem Geſetze nehme.

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ
רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:
וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וְיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

סדר דוכו׳ (Priestersegen) siehe am Ende des Bandes.

ל״ז אֱ״וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם:
יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי
בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם
וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן
יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעַבְדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Nach der Wiederholung der Tefilla durch den Vorbeter folgt das Hallel.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen hat, das Hallel zu lesen!

(Psalm 113.) Hallelujah! Lobet, ihr Diener des Ewigen, lobet den Namen des Ewigen! Gepriesen sei der Name des Ewigen von nun an bis in Ewigkeit. Vom Sonnenaufgang bis zum Niedergang wird gelobt der Name des Ewigen. Erhaben über alle Völker ist der Ewige, über die Himmel seine Herrlichkeit. Wer ist wie der Ewige, unser Gott? der so hoch thronet, der so tief schauet — im Himmel — auf die Erde? Er richtet auf vom Staube den Armen, erhebt aus der Niedrigkeit den Dürftigen, um ihn zu setzen neben Fürsten, neben Fürsten seines Volkes; er belebt das Haus der Kinderlosen, läßt sie frohe Mutter werden! Hallelujah!

(Psalm 114.) Als Israel zog aus Egypten, Jakobs Haus vom Barbarenvolke, da ward Juda sein Heiligthum, Israel sein Reich. Das Meer sah es und floh, der Jordan wich zurück; die Berge sprangen wie Widder, die Hügel wie junge Lämmer. Was ist dir, o Meer, daß du fliehest? o Jordan, daß du weichest zurück; ihr Berge, daß ihr springet wie junge Lämmer? Vor dem Herrn erbebe, o Erde, vor dem Gotte Jakobs, der den Felsen verwandelt in Wasserteich, Kieselstein in Wasserquellen!

(Psalm 115.) Nicht uns, o Ewiger! nicht uns, sondern Deinem Namen gib die Ehre, um Deiner Güte, um Deiner Treue willen! Warum sollen die Völker sprechen: Wo ist nun ihr Gott? Und unser Gott ist im Himmel! Alles, was er will, vollbringt er. — Ihre Götzen aber sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Sie haben einen Mund und reden nicht, haben Augen und sehen nicht, haben Ohren und hören nicht, haben eine Nase und riechen nicht. Da sind ihre Hände, doch sie tasten nicht, ihre Füße, doch sie gehen nicht; auch kein Laut kommt aus ihrer Kehle! Ihnen gleich sind ihre Bildner, Alle, die auf sie vertrauen! — Israel, vertraue auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er. Haus Aharon, vertraue auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er.

סדר הלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

קיג הַלְלוּיָהּ׃ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ
מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ
מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
מִי כַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן:
לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת
הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה
יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן
יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ
כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי
אֱלוֹהַ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־
אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ
בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה
יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם
וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח
בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם

Ihr Gottesverehrer vertrauet auf den Ewigen! ihr Schirm und ihr Schild ist Er!

יי זכרנו Der Ewige gedenket unser; Er segnet! er segnet das Haus Israel, segnet das Haus Aharon, segnet die Gottesverehrer, die Kleinen mit den Großen. Der Ewige vermehre euch, euch und eure Kinder! Gesegnet seiet dem Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde! Die Himmel sind des Ewigen Himmel, doch die Erde gab er Menschenkindern. Nicht die Todten preisen den Herrn, auch nicht jene, die sinken in Grabesstille; wir aber preisen ihn, den Herrn, von nun an bis in Ewigkeit! Hallelujah!

(Psalm 116.) Lieb ist's mir, daß der Ewige meine Stimme, mein Flehen erhört. Er hat sein Ohr mir zugeneigt, nun ruf' ich ihn an, so lange ich lebe. Umringen mich des Todes Stricke, ergreifet mich die Angst der Hölle, drücken mich Jammer und Noth — so rufe ich an des Ewigen Namen: „Ach Ewiger, rette meine Seele!" Gnädig ist der Ewige und gerecht, unser Gott erbarmungsreich. Die Einfalt beschirme der Ewige; elend war ich, doch er half mir aus. Kehre wieder, meine Seele, zu deiner Ruhe; denn der Ewige will wohl dir thun! Du befreist vom Tode meine Seele, mein Aug' von Thränen, meinen Fuß vom Gleiten; so wandl' ich vor dem Ew'gen noch im Lande der Lebendigen. Ich vertraue wenn ich auch rede: ich bin sehr gebeugt! Ach, ich sprach in meinem Zagen: vergänglich Wesen ist der Mensch!

מה Wie soll ich nun dem Ewigen vergelten alle Wohlthaten, die er mir erzeigt? — Den Kelch des Heils erhebe ich, und im Namen des Ewigen bete ich an. Meine Gelübde bezahl' ich dem Ewigen, im Beisein seines ganzen Volkes. Theuer erscheint in den Augen des Ewigen der Tod seiner Frommen. Ach Ewiger, ich, Dein Knecht, Sohn Deiner Magd, dem Du die Fesseln lösest, Dankopfer bring' ich Dir, und im Namen des Ewigen bete ich an. Meine Gelübde bezahl' ich dem Ewigen, im Beisein seines ganzen Volkes, in den Höfen des Tempels des Ewigen, in deiner Mitte, o Jerusalem. Hallelujah!

(Psalm 117.) Lobet den Ewigen, ihr Völker alle! preiset ihn, ihr Nationen insgesammt! Denn mächtig waltet über uns seine Güte, und die Treue des Herrn in Ewigkeit. Hallelujah!

וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן:
יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם
עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיְיָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא־
הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קטז אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מַלְּטָה
נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְיָ
דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמְנוּחָיְכִי כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי:
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי:
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה־אָשִׁיב לַיְיָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ:
יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ
אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח
תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־
עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ:

קיז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר
עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(Psalm 118.) Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich!
ewig währet seine Güte!
So singe Israel: ewig währet seine Güte!
So singe Aharons Haus: ewig währet seine Güte!
So singen, die den Ewigen verehren: ewig währet seine Güte!

מן In der Enge rief ich die Gottheit an; der Gottheit Antwort schuf mir Raum. Der Ewige ist mit mir, ich fürchte nichts; was kann der Mensch mir thun? Der Ewige ist unter meinen Helfern; das werde ich gewahr an meinen Feinden! Besser ist's, auf den Ewigen vertrauen, als auf Menschen sich verlassen; besser ist's, auf den Ewigen vertrauen, als auf Fürsten sich verlassen. Laß alle Völker mich umgeben; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! sie umringen, sie umzingeln mich; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! wie Bienen umschwärmen, wie Dornenflamm' umlodern sie mich; im Namen des Ewigen, ich zerhaue sie! Wenn Alles zustürmt, mich zu stürzen, der Ewige steht mir bei. Mein Sieg, mein Saitenspiel ist Jah, er war mir Rettung! Freudenruf, Siegeslied erschallt in den Hütten der Gerechten; „Die Rechte des Ewigen erkämpft den Sieg — die Rechte des Ewigen, erhaben — die Rechte des Ewigen erkämpft den Sieg!" Nein, noch sterb' ich nicht! ich lebe, erzähle die Thaten der Gottheit! züchtigen will mich nur die Gottheit, überläßt mich nicht dem Tode. Oeffnet mir die Pforten des Heiles, ich gehe hinein, und danke dem Herrn. „Dies ist die Pforte des Ewigen, Gerechte treten da ein!" Ich danke Dir, daß Du mich gezüchtigt und wieder Hilfe mir erzeigst. „Der Stein, den die Bauleute verwarfen, er ist zum Eckstein worden!" Das ist vom Ewigen geschehen, wunderbar ist's in unseren Augen! „Diesen Tag gab uns der Ewige, laßt uns ihn feiern mit Wonnegesang!"

Ach Ewiger, o, steh uns bei!
Ach Ewiger, o, steh uns bei!
Ach Ewiger, schenk Wohlgelingen!
Ach Ewiger, schenk Wohlgelingen!

ברוך „Gesegnet, der da kommt im Namen des Ewigen! Wir aus des Ewigen Tempel grüßen: Gesegnet! Gott, der Ewige, läßt uns sein Antlitz leuchten! bindet das Festopfer mit Myrthen an die Hörner des Altars!" Mein Gott bist Du, Dir will ich danken! mein Gott, Dich will ich erheben. Danket dem Ewigen, denn er ist freundlich ewig währet seine Güte.

ז הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
ז יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
ז יֹאמְרוּ נָא בֵּית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
ז יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָבְיָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטְחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטְחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַּם־סְבָבוּנִי · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים · בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיְיָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא בָם אודֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַיְיָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

סחזן מנגן אנא והקהל עונים. סחזן מוזר ומנגן אנא והקהל עונים.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל וַיְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

יהללוך Es lobpreisen Dich, Ewiger, unser Gott, Deine Werke alle; und Deine Frommen, die Gerechten, die Deinen Willen üben, sowie Dein ganzes Volk, das Haus Israel, sie danken und loben, preisen und rühmen, erheben und verehren, heiligen und verherrlichen in Jubel Deinen Namen, unser König! — Denn schön ist es, Dir zu danken, und herrlich Deinem Namen zu lobsingen; denn von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott! Gelobt seist Du, Ewiger! König, gepriesen durch Lobgesänge.

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch.

ויתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn, wie Du verheißen hast. Gedenke Deiner Huld, o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen.

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

O, nimm in Barmherzigkeit und Wohlgefallen unser Gebet an!

Möge das Gebet und Flehen von ganz Israel gnädig aufgenommen werden vor dem Vater im Himmel! — Darauf sprechet: Amen!

Gelobt sei der Name Gottes von nun an bis in Ewigkeit!

Des Friedens Fülle und Glückseligkeit komme vom Himmel über uns und ganz Israel! — Darauf sprechet: Amen!

Mein Heil kommt vom Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde!

Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel! — Darauf sprechet: Amen!

Fällt Schemini Azereth auf einen Sabbath, so wird „Koheleth" gelesen.

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (על) כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵ׳ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

Der Vorbeter ſpricht das ganze Kaddiſch.

וְעַתָּה וְגַדֵּל־נָא כֹחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
וְכֹה רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

חזן. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן ·

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא ·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

ים חל שמיני עצרת נוסח תומרים קהלת.

בְּשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי
מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי בִלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן
אֶת בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר
אֶרְאֶה אֵי זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם
מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי
לִי כְּרָמִים׃ עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל
פֶּרִי׃ עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ
עֵצִים׃ קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה
בָקָר וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם׃
כָּנַסְתִּי לִי גַּם כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי
לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנֻגוֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה
לִי׃ וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא מָנַעְתִּי אֶת
לִבִּי מִכָּל שִׂמְחָה כִּי לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל עֲמָלִי וְזֶה הָיָה חֶלְקִי
מִכָּל עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל מַעֲשַׂי שָׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל
שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה וְהוֹלֲלוֹת וְסִכְלוּת
כִּי מָה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר כְּבָר עֲשׂוּהוּ׃
וָרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה מִן הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר
מִן הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ
וַיָּדַעְתִּי גַּם אֲנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יְקֶרֶה אֶת כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי
אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל גַּם אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי
אָז יֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם זֶה הָבֶל׃ כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם
עִם הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח

א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֶל הֲבָלִים אָמַר
קֹהֶלֶת הֲבֶל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל: מַה יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל
עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ
לְעוֹלָם עֹמֶדֶת: וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל מְקוֹמוֹ
שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן
סוֹבֵב׀ סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ: כָּל
הַנְּחָלִים הלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל מְקוֹם
שֶׁהַנְּחָלִים הלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָכֶת: כָּל הַדְּבָרִים
יְגֵעִים לֹא יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא
תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ: מַה שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה שֶּׁנַּעֲשָׂה
הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר
רְאֵה זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵינוּ:
אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא יִהְיֶה לָהֶם
זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה: אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל
יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָם: וְנָתַתִּי אֶת לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה
עַל כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים
לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ: רָאִיתִי אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: מְעֻוָּת לֹא יוּכַל
לִתָּקֵן וְחֶסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהִמָּנוֹת: דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם לִבִּי
לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל אֲשֶׁר
הָיָה לְפָנַי עַל יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת:
וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי
שֶׁגַּם זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ: כִּי בְרֹב חָכְמָה רַב כָּעַס וְיוֹסִיף
ב דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב: אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכָה נָּא אֲנַסְּכָה

לַעֲנוֹת בּוֹ: אֶת הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן
בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא יִמְצָא הָאָדָם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר
עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף: יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי
אִם לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו: וְגַם כָּל הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל
וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא: יָדַעְתִּי כִּי
כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף
וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו: מַה
שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ
אֶת נִרְדָּף: וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט
שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשַׁע: אָמַרְתִּי אֲנִי
בְלִבִּי אֶת הַצַּדִּיק וְאֶת הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי עֵת לְכָל
חֵפֶץ וְעַל כָּל הַמַּעֲשֶׂה שָׁם: אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל דִּבְרַת
בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שֶׁהֵם בְּהֵמָה הֵמָּה
לָהֶם: כִּי מִקְרֶה בְנֵי הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד
לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן
הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל: הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מָקוֹם אֶחָד
הַכֹּל הָיָה מִן הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הֶעָפָר: מִי יוֹדֵעַ רוּחַ
בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא
לְמַטָּה לָאָרֶץ: וָאֶרְאֶה כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם
בְּמַעֲשָׂיו כִּי הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה
אַחֲרָיו: וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת כָּל הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים ד
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם
וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם: וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת
הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה:

וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם הַכְּסִיל: וְשָׂנֵאתִי אֶת הַחַיִּים כִּי רַע
עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת
רוּחַ: וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת כָּל עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי: וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ
סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
גַּם זֶה הָבֶל: וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיָאֵשׁ אֶת לִבִּי עַל כָּל הֶעָמָל
שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה
וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם זֶה
הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה: כִּי מֶה הָוָה לָאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן
לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי כָל יָמָיו מַכְאֹבִים וְכַעַס
עִנְיָנוֹ גַּם בַּלַּיְלָה לֹא שָׁכַב לִבּוֹ גַּם זֶה הֶבֶל הוּא: אֵין טוֹב
בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם זֹה
רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא: כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ
חוּץ מִמֶּנִּי: כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת
וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיַן לֶאֱסֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי
ג הָאֱלֹהִים גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ
תַּחַת הַשָּׁמָיִם: עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת עֵת לָטַעַת וְעֵת
לַעֲקוֹר נָטוּעַ: עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת:
עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד: עֵת לְהַשְׁלִיךְ
אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק:
עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ: עֵת
לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר: עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת
לִשְׂנֹא עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם: מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר
הוּא עָמֵל: רָאִיתִי אֶת הָעִנְיָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם

אַל תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר תִּדֹּר
שַׁלֵּם: טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם: אַל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת בְּשָׂרֶךָ וְאַל תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי
שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה
יָדֶיךָ: כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת
הָאֱלֹהִים יְרָא: אִם עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה
בַּמְּדִינָה אַל תִּתְמַהּ עַל הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר
וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם: וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִוא[1] מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד:
אֹהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי אֹהֵב בָּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם
זֶה הָבֶל: בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אוכְלֶיהָ וּמַה כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ
כִּי אִם רְאִית[2] עֵינָיו: מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם מְעַט וְאִם
הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לָעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן: יֵשׁ
רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לְבָעָלָיו
לְרָעָתוֹ: וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ
מְאוּמָה: כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא
וּמְאוּמָה לֹא יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ: וְגַם זֹה רָעָה חוֹלָה
כָּל עֲמַת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ: גַּם כָּל
יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ וָקָצֶף: הִנֵּה אֲשֶׁר
רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר יָפֶה לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה
בְּכָל עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן
לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי הוּא חֶלְקוֹ: גַּם כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן לוֹ
הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת
אֶת חֶלְקוֹ וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא: כִּי לֹא
הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ:

1) הוּא ק׳. 2) ראוּת ק׳.

וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר עֵדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא רָאָה אֶת
הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: וָאֶרְאֶה אֲנִי
אֶת כָּל עָמָל וְאֵת כָּל כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת אִישׁ
מֵרֵעֵהוּ גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת יָדָיו
וְאֹכֵל אֶת בְּשָׂרוֹ: טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל
וּרְעוּת רוּחַ: וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ
אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל עֲמָלוֹ גַּם
עֵינָיו[1] לֹא תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת נַפְשִׁי
מִטּוֹבָה גַּם זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הוּא: טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד
אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם: כִּי אִם יִפְּלוּ הָאֶחָד
יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ וְאִילוּ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ: גַּם
אִם יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם: וְאִם יִתְקְפוֹ
הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה
יִנָּתֵק: טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא
יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד: כִּי מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם
בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רָשׁ: רָאִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו: אֵין קֵץ
לְכָל הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא
יִשְׂמְחוּ בוֹ כִּי גַם זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ: שְׁמֹר רַגְלֶיךָ[2] כַּאֲשֶׁר
תֵּלֵךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח
ה כִּי אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע: אַל תְּבַהֵל עַל פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל
יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
וְאַתָּה עַל הָאָרֶץ עַל כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים: כִּי בָּא הַחֲלוֹם
בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים: כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים

[1]) עֵינוֹ ק׳. [2]) יתיר י׳.

וְיַאֲבֵד אֶת לֵב מַתָּנָה: טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב
אֶרֶךְ רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ: אַל תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס
בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ: אַל תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים
הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל
זֶה: טוֹבָה חָכְמָה עִם נַחֲלָה וְיֹתֶר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ: כִּי בְצֵל
הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ:
רְאֵה אֶת מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר
עִוְּתוֹ: בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת זֶה
לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם
אַחֲרָיו מְאוּמָה: אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד
בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ: אַל תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה
וְאַל תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם: אַל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל
תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ: טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה
וְגַם מִזֶּה אַל תַּנַּח אֶת יָדֶךָ כִּי יָרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת כֻּלָּם:
הַחָכְמָה תָּעוֹ לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר: כִּי
אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יֶחֱטָא: גַּם לְכָל
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבֵּרוּ אַל תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע אֶת
עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ: כִּי גַם פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם אַתָּה
קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים: כָּל זֶה נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה
וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי: רָחוֹק מַה שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי
יִמְצָאֶנּוּ: סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר וּלְבַקֵּשׁ חָכְמָה
וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע כְּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֻלוֹת: וּמוֹצֵא אֲנִי
מַר מִמָּוֶת אֶת הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ
אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא

*) אתה ק׳.

ו יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל הָאָדָם:
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר
לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יִתְאַוֶּה וְלֹא יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל
מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וְחֳלִי רָע הוּא: אִם
יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב יְמֵי שָׁנָיו
וְנַפְשׁוֹ לֹא תִשְׂבַּע מִן הַטּוֹבָה וְגַם קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לּוֹ
אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל: כִּי בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ
וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה: גַּם שֶׁמֶשׁ לֹא רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה
מִזֶּה: וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא
אֶל מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ: כָּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם
הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא: כִּי מַה יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן הַכְּסִיל מַה לֶּעָנִי
יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים: טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מְהַלַּךְ נָפֶשׁ
גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: מַה שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע
אֲשֶׁר הוּא אָדָם וְלֹא יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ: כִּי יֵשׁ
דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה יֹּתֵר לָאָדָם: כִּי מִי יוֹדֵעַ
מַה טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּי הֶבְלוֹ וַיַּעֲשֵׂם כַּצֵּל
אֲשֶׁר מִי יַגִּיד לָאָדָם מַה יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

ז טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ:
טוֹב לָלֶכֶת אֶל בֵּית אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל בֵּית מִשְׁתֶּה
בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל לִבּוֹ: טוֹב
כַּעַס מִשְּׂחָק כִּי בְרַעַ פָּנִים יִיטַב לֵב: לֵב חֲכָמִים בְּבֵית
אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה: טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת
חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים: כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת
הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם זֶה הָבֶל: כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם

*) יתיר ה׳. 0) ט׳ נכתי.

אֱלֹהִים כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים אֲמַרְתִּי שֶׁגַּם זֶה הָבֶל׃
וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין טוֹב לָאָדָם תַּחַת
הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ
יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר
נָתַתִּי אֶת לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת הָעִנְיָן אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֵנוּ
רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם
לִמְצוֹא אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר
יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת
לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃ כִּי אֶת כָּל זֶה נָתַתִּי אֶל לִבִּי וְלָבוּר אֶת ט
כָּל זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים
גַּם אַהֲבָה גַם שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לְפָנֵיהֶם׃ הַכֹּל
כַּאֲשֶׁר לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר
וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֵא הַנִּשְׁבָּע
כַּאֲשֶׁר שָׁבוּעָה יָרֵא׃ זֶה רָע בְּכֹל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
כִּי מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי הָאָדָם מָלֵא רָע וְהוֹלֵלוֹת
בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל הַמֵּתִים׃ כִּי מִי אֲשֶׁר יְחֻבַּר*
אֶל כָּל הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן הָאַרְיֵה
הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים
מְאוּמָה וְאֵין עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ גַּם אַהֲבָתָם
גַּם שִׂנְאָתָם גַּם קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין לָהֶם עוֹד
לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה
לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֵב טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת
מַעֲשֶׂיךָ׃ בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אַל

*) יְחֻבַּר ק׳.

יִלָּבֵד בָּהּ: רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת
לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן: אֲשֶׁר עוֹד בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם
אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה בְכָל אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי: לְבַד
רְאֵה זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יָשָׁר
ח וְהֵמָּה בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹנוֹת רַבִּים: מִי כְהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר
דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא: אֲנִי פִּי מֶלֶךְ
שְׁמֹר וַעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת אֱלֹהִים: אַל תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ
אַל תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה: בַּאֲשֶׁר דְּבַר
מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה: שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא
יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם: כִּי לְכָל חֵפֶץ יֵשׁ
עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו: כִּי אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה
שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ: אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ
לִכְלוֹא אֶת הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת
בַּמִּלְחָמָה וְלֹא יְמַלֵּט רֶשַׁע אֶת בְּעָלָיו: אֶת כָּל זֶה רָאִיתִי
וְנָתוֹן אֶת לִבִּי לְכָל מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת
אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ: וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים
קְבֻרִים וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָּעִיר אֲשֶׁר
כֵּן עָשׂוּ גַּם זֶה הָבֶל: אֲשֶׁר אֵין נַעֲשָׂה פִּתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה
מְהֵרָה עַל כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע: אֲשֶׁר
חֹטֶא עֹשֶׂה רָע מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה
טוֹב לְיִרְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְּפָנָיו: וְטוֹב לֹא יִהְיֶה
לָרָשָׁע וְלֹא יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלְּפָנֵי
אֱלֹהִים: יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים
אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ

הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ: רָאִיתִי
עֲבָדִים עַל סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כָּעֲבָדִים עַל הָאָרֶץ:
חֹפֵר גּוּמָץ בּוֹ יִפֹּל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכָּנּוּ נָחָשׁ: מַסִּיעַ אֲבָנִים
יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֵן בָּם: אִם קָהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא
לֹא פָנִים קִלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁיר חָכְמָה: אִם
יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן: דִּבְרֵי פִי
חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ: תְּחִלַּת דִּבְרֵי פִיהוּ סִכְלוּת
וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה: וְהַסָּכֶל יַרְבֶּה דְּבָרִים לֹא יֵדַע
הָאָדָם מַה שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ: עֲמַל
הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא יָדַע לָלֶכֶת אֶל עִיר: אִי לָךְ
אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ: אַשְׁרַיִךְ אֶרֶץ
שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכְלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי:
בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמִּקְרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת:
לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת הַכֹּל:
גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל תְּקַלֵּל
עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגִּיד
דָּבָר: שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל פְּנֵי הַמָּיִם כִּי בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ: יא
תֵּן חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה יִּהְיֶה רָעָה
עַל הָאָרֶץ: אִם יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם
יִפֹּל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפֹּל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה:
שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצוֹר: כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ
יוֹדֵעַ מַה דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא
תֵדַע אֶת מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת הַכֹּל: בַּבֹּקֶר
זְרַע אֶת זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵי זֶה

*) יתיר ה'. °) יגד ק'.

יֶחְסָר: רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ כָּל יְמֵי חַיֵּי
הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא
חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה
וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה:
שַׁבְתִּי וְרָאָה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא
לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים
עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים חֵן כִּי עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת כֻּלָּם: כִּי
גַּם לֹא יֵדַע הָאָדָם אֶת עִתּוֹ כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה
רָעָה וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחוּזוֹת בַּפָּח בָּהֶם יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם
לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם: גַּם זֶה רָאִיתִי חָכְמָה
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי: עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ
מְעָט וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים
גְּדוֹלִים: וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלַּט הוּא אֶת הָעִיר
בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא: וְאָמַרְתִּי
אֲנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו
אֵינָם נִשְׁמָעִים: דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזְּעַקַת
מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים: טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא אֶחָד
יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה: זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ
יָקָר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט: לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ: וְגַם בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַכֶּסֶל* הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר
וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא: אִם רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ
מְקוֹמְךָ אַל תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים: יֵשׁ רָעָה
רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט: נְתַן

*) יתיר ה׳.

עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר: סוֹף* דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: כִּי אֶת כָּל מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל נֶעְלָם אִם טוֹב וְאִם רָע:

*) ס' רנתי.

סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא
וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם:

קדיש יתום.

Vor dem Ausheben der Thora spricht man in einigen Gemeinden Folgendes:

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָם: כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

Vor dem Ausheben der Thora spricht man in einigen Gemeinden Folgendes:

אין כמוך Unter den Göttern ist Keiner Dir gleich, o Herr, und nichts ist gleich Deinen Werken. Dein ist das Reich aller Ewigkeiten, Deine Herrschaft währet für und für. Der Ewige regiert, der Ewige hat regiert, der Ewige wird regieren immer und ewig. Der Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden.

אב הרחמים Vater des Erbarmens! In Deinem Wohlgefallen thue Zion Gutes, Jerusalems Mauern baue. Denn auf Dich allein vertrauen wir, allwaltender Gott, hoch und erhaben, Herr der Ewigkeiten!

יִכְשָׁר הֶחָד אוֹ זֶה וְאִם שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים: וּמָתוֹק הָאוֹר
וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי אִם שָׁנִים הַרְבֵּה
יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי הַרְבֵּה
יִהְיוּ כָּל שֶׁבָּא הָבֶל: שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וְיִטִיבְךָ לִבְּךָ
בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי* עֵינֶיךָ וְדַע כִּי
עַל כָּל אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט: וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ
יב וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי הַיַלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל: וּזְכֹר
אֶת בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָּהֶם חֵפֶץ: עַד אֲשֶׁר לֹא
תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר
הַגָּשֶׁם: בַּיּוֹם שֶׁיָּזְעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל
וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֲטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת: וְסָגְרוּ
דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר
וְיִשַּׁחוּ כָּל בְּנוֹת הַשִּׁיר: גַּם מִגָּבֹהַּ יִירָאוּ וְחִתְּחִתִּים בַּדָּרֶךְ
וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיוֹנָה כִּי הֹלֵךְ
הָאָדָם אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים: עַד אֲשֶׁר
לֹא יֵרָחֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֵץ גֻּלַּת הַזָּהָב וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל
הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל הַבּוֹר: וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל הָאָרֶץ
כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ: הֲבֶל
הֲבָלִים אָמַר הַקֹּהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל: וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת
חָכָם עוֹד לִמַּד דַּעַת אֶת הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר תִּקֵּן מְשָׁלִים
הַרְבֵּה: בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר דִּבְרֵי
אֱמֶת: דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבָנוֹת וּכְמַשְׁמְרוֹת נְטוּעִים
בַּעֲלֵי אֲסִפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד: וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר

*) ובמראה ק'. 0) ירתק ק'.

Die heilige Lade wird geöffnet, und während der Vorbeter zwei Thorarollen aus derselben nimmt, spricht die Gemeinde:

ויהי Wenn die Lade zog, sprach Mosche: „Erhebe Dich, o Ewiger, laß Deine Feinde sich zerstreuen, und die Dich hassen, vor Dir flüchtig werden!" Denn von Zion geht aus die Lehre, und das Wort des Ewigen von Jerusalem.

Gelobt sei, der seinem Volke Israel die Thora gegeben, in seiner Heiligkeit!

יהוה Der Ewige, der Ewige, Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und voller Huld und Treue, der bewahret Huld dem tausendsten Geschlechte, der vergibt Sünde, Missethat und Schuld, und befreit von Strafe. (Dreimal.)

רבון Herr des Weltalls, erfülle meine Herzenswünsche zum Guten, willfahre mir und gewähre meine Bitte, mir, Deiner Magd[1] N. N. Tochter[2] N. N. Deiner Magd, verleihe Fähigkeit mir, meinem Manne, meinen Söhnen und Töchtern, Deinen Willen mit aufrichtigem Herzen zu thun, und befreie mich von lasterhaften Begierden. Laß Deine Lehre unser Antheil sein; mache uns zur Aufnahme Deiner heiligen Majestät empfänglich; bestrahle uns mit dem Geist der Weisheit und Einsicht; daß an uns erfüllt werde jene Verheißung: „Und es wird auf ihm ruhen der Geist Gottes, der Geist der Weisheit und Einsicht, der Geist des Raths und der Stärke, der Geist der Erkenntniß und Furcht Gottes." So sei es auch Dein Wille, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, uns Fähigkeit zu verleihen, Dir wohlgefällige Handlungen auszuüben, und den Weg der Tugend zu wandeln! Heilige uns durch Deine Gebote, damit uns jenes glückselige lange Leben, das Leben der künftigen Welt, zu Theil werde! Bewahre uns vor Uebelthaten und vor Unglücksfällen, die unsern Erdboden zuweilen treffen. Wer Gott vertraut, den umgibt Gnade um und um.

יהיו Mögen doch wohlgefallen die Worte meines Mundes, die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! Amen.

ואני Ich richte mein Gebet zu Dir empor, o Ewiger, zur Gnadenzeit. Gott! in Deiner großen Güte erhöre mich mit Deiner treuen Hilfe. (Dreimal.)

---

1) Hier nennt man seinen eigenen Namen.
2) Hier den Namen seiner Mutter.

סדר הוצאת ספר התורה.

Die heilige Lade wird geöffnet, und während der Vorbeter zwei Thorarollen aus derselben nimmt, spricht die Gemeinde:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְיָ מִירוּשָׁלָם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

תפלה מזעירי ניין לאמר בשעת סוכות ס"ת.

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: ג"פ.

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים מַלְאָ מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי לִי עַבְדְּךָ פ' בן פלונית אֲמָתֶךָ וְזַכֵּנִי (וזת תזתי וכני וכנותי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וּמַלְטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְזַכֵּנוּ כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ. וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה וְיִתַּקְנוּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ. רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה. רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה. רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ: וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁאֲזַכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ. וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ. וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים. וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לְעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ אָמֵן:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

וַאֲנִי תְּפִלָּתִי־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים

בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ג"פ.

In Frankfurt am Main und vielen Gemeinden wird hier sogleich mit „Verherrlicht den Ewigen" begonnen.

בריך שמה Gelobt sei der Name des Herrn der Welt, gelobt sei Dein Reich und Deine Residenz! Möge Dein Wohlwollen Dein Volk Israel immerdar begleiten. Zeige Deinem Volke in Deinem Tempel die Erlösung durch Deine Rechte, laß uns angedeihen das Heil Deines Lichtes und vernimm mit Barmherzigkeit unser Gebet. Möge es Dein Wille sein, gnädig unser Leben zu verlängern, Dich meiner zu erbarmen, mich zu beschützen, nebst Allem, was mein Land und was Deines Volkes Israel ist. Du erhältst Alles, ernährst Alles, Du beherrschest Alles, herrschest über die Könige, und das Reich ist das Deine. Ich bin der Diener des Heiligen — gelobt sei er — der ich mich zu jeder Zeit vor ihm und vor der Herrlichkeit seiner Lehre beuge. Auf keinen Menschen verlaß' ich mich, auf kein höheres Wesen vertrau' ich, sondern bloß auf den Gott des Himmels; denn er ist ein wahrer Gott, seine Lehre ist wahr und seine Propheten sind wahr und viele Güte und Wahrheit erzeigt er; auf ihn vertrau' ich und seinem heiligen Namen weih' ich Lob. — Möge es Dein Wille sein, mein Herz zu erschließen durch die Lehre, und zu erfüllen die Wünsche meines Herzens und der Herzen Deines ganzen Volkes Israel zum Heil, zum Leben und zum Frieden.

Höre, Israel, der Ewige ist
unser Gott, der Ewige ist einzig!

אחד Einzig ist unser Gott; groß ist unser Herr; Heiliger, Ehrfurchtgebietender ist sein Name!

Der Vorbeter die Thorarolle vor sich haltend spricht:

Verherrlicht den Ewigen mit mir! Laßt uns vereint erheben seinen Namen!

Die Gemeinde.

לך Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Macht und die Herrlichkeit und der Sieg und die Majestät, ja, Alles im Himmel und auf Erden; Dein, o Ewiger, ist das Reich, und Du bist über Alles das Haupt. Erhebet den Ew'gen, unseren Gott, und werfet euch nieder vor seiner Füße Schemel, heilig ist er! Erhebet den Ew'gen, unseren Gott, und werfet euch nieder an seinem heil'gen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott!

In Frankfurt am Main und vielen Gemeinden wird weder das בריך שמה noch שמע ישראל gebetet, sondern der Vorbeter beginnt mit גדלו

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כְּתָרָךְ וְאַתְרָךְ · יְהֵא
רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם · וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲוֵי
לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מְטוּב נְהוֹרָךְ
וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין · יְהֵא רַעֲוָא קָדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ
לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא · וְלֶהֱוֹא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא
לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ
יִשְׂרָאֵל · אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא · אַנְתְּ הוּא
שַׁלִּיט עַל־כֹּלָּא · אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל־מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא
דִּי־לָךְ הִיא · אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגְדָנָא
קַמֵּהּ וּמְקַמָּא דְּיַקַּר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן · לָא עַל
אֱנָשׁ רָחֲצָנָא · וְלָא עַל־בַּר־אֱלָהִין סָמְכָנָא · אֶלָּא
בֶּאֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא · דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט · וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט ·
וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט · וּמְסַגֵּא לְמֶעְבַּד טָבָן וּקְשׁוֹט · בֵּהּ אֲנָא
רָחִיץ · וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן · יְהֵא
רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין
דְּלִבִּי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

(הס"ץ לחזר בקול רם) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ קָדוֹשׁ (ונורא) שְׁמוֹ:

Der Vorbeter die Thorarolle vor sich haltend spricht:

גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי · וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

Die Gemeinde antwortet:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:
רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא:
רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

Während der Vorbeter die Thora zum Vorlesepult bringt, spricht die Gemeinde:

על Ueber Alles werde verherrlicht und geheiligt, gerühmt und gepriesen, erhöht und erhoben der Name des Königs aller Könige, des Allheiligen — gelobt sei er — in allen Welten, die er erschaffen — in dieser und in der künftigen Welt, nach seinem göttlichen Willen, nach dem Verlangen seiner Verehrer und dem Wunsche des ganzen Hauses Israel! Er ist der Ursprung aller Welten, Herr aller Geschöpfe, Gott aller Seelen; er läßt sich nieder in jener unermeßlichen Höhe, thront in den Himmeln der uralten Himmel; er ist heilig über die Chajoth, heilig über den Thron der Herrlichkeit. Und so werde durch uns geheiligt Dein Name, Ewiger, unser Gott, vor den Augen aller Lebenden! Wir werden ihm einst ein neues Lied singen — wie es in der Schrift heißt: „Singet dem Herrn, lobpreiset seinen Namen, erhöhet ihn — der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah — frohlocket vor ihm!" Wir werden ihn augenscheinlich schauen, wenn er nach seiner Residenz zurückkehren wird — wie es in der Schrift heißt: „Denn augenscheinlich werden sie schauen, wenn der Ewige nach Zion zurückkehren wird." Ferner sagt die Schrift: „Und die Herrlichkeit des Ewigen wird sich offenbaren und alles Fleisch insgesammt wird dann einsehen, daß der Mund des Ewigen den Ausspruch gethan!"

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, das er einst liebevoll getragen, gedenke des Bundes mit den Stammvätern und bewahre unsere Seelen vor bösen Stunden; er verscheuche den bösen Trieb von Denen, die er einst so hoch gehoben; er begnadige uns durch ewige Befreiung und gewähre unsere Wünsche im vollen Maaße des Heils und des Erbarmens.

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

ויעזר Ja, er steht bei und schützt und hilft Allen, die auf ihn vertrauen; darauf laßt uns sprechen: Amen! Erkennet Alle an die Größe unseres Gottes und gebet der Thora die Ehre! (Es nahe sich [ein Priester] N. N.) — Gelobt sei, der seinem Volke Israel die Thora gegeben, in seiner Heiligkeit! Die Lehre des Ewigen ist vollkommen, labt die Seele; das Zeugniß des Ewigen ist zuverlässig, macht Alberne weise; die Befehle des Ewigen sind gerade, erfreuen das Herz; das Gebot des Ewigen ist lauter, erleuchtet die Augen. Der

Während der Vorbeter die Thora zum Vorlesepult bringt, spricht die Gemeinde.

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא: שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא:
כְּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר
הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת:
הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם:
קָדְשָׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וְקָדְשָׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן
יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר
לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ
לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן
בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן:
וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית
אֲתָנִים וְיָצִיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר
בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנִּשּׁוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵטַת עוֹלָמִים
וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

וַיַּעֲזֹר וַיְגֵן וַיּוֹשִׁיעַ לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן:
הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרַב·
יַעֲמוֹד (פלוני בר פלוני הכהן): בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת
יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי
לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ

Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden! Der Allmächtige, sein Weg ist ohne Fehl, des Ewigen Verheißung rein geläutert, er ist ein Schild Allen, die auf ihn vertrauen.

Die Gemeinde antwortet:

ואתם Ihr, die ihr anhanget dem Ewigen, eurem Gotte, ihr lebet allesammt heute!

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde antwortet:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns aus allen Völkern erkoren, und uns seine Thora gegeben hat. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Hierauf beginnt die Vorlesung.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns die wahre Lehre gegeben und das ewige Leben in uns gepflanzt hat! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Vorlesung aus der ersten Thorarolle.

V. B. M. Kap. 14. Vers 22.

Du sollst den ganzen Ertrag deiner Aussaat, was alljährlich auf dem Felde hervorkommt, verzehnten und dann den Zehnten deines Getreides, deines Mostes und deines Oels, sowie die Erstgeburten deines Rind- und Kleinviehs vor dem Ewigen, deinem Gott, an dem Orte verzehren, den er erwählen wird, um dort seinen Namen wohnen zu lassen, auf daß du lernest vor dem Ewigen, deinem Gott, allezeit Ehrfurcht haben. Wenn dir aber der Weg zu weit ist, so daß du es nicht (dahin) tragen kannst, weil dir der Ort, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um seinen Namen dort ruhen zu lassen, zu entfernt liegen, da der Ewige, dein Gott, dich gesegnet haben wird, so sollst du es zu Gelde machen, das Geld in deiner Hand zusammennehmen, und (damit) an den Ort gehen, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird.

יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ:

Die Gemeinde antwortet:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פָּתַח=ברכה מיבער דיא ספר תורה.

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

Gem. בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

נָתַן=ברכה מיבער דיא ספר תורה.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וקורחים כם״ת רחזון נפ׳ ראה, ובזכת מתחילים עשר תעשר ומתחלק לז׳ גברי, ובחול מתחילים לקמן בכל הבכור ומתחלק לה׳ גברי. נמי שברך זמנהן הכ״ץ חל הקהלות לתורה נוהגים להזכיר לכבוד היום ולכבוד הרגל ומפייס ויזכהו לעלות לרגל עם כל ישראל וכו׳.

Am Sabbath wird hier, an Wochentagen bei כל הבכור (S. 114) angefangen; in manchen Gemeinden fängt man auch an Wochentagen hier an.)

עַשֶׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה: וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים: וְכִי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְנָתַתָּה בַכֶּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:

Dort magst du das Geld für alles, was dich gelüstet, für Rind- und Kleinvieh, für Wein und geistiges Getränke, für alles, was deine Seele von dir heischt, ausgeben und es daselbst vor dem Ewigen, deinem Gott, verzehren, damit du dich mit deiner Familie freuest — Wobei du den Leviten, der in deinen Thoren ist, nicht verlassen sollst, da er nicht Antheil noch Erbe mit dir erhält. Nach drei Jahren sollst du allen Zehnten deines Ertrags in demselben Jahre absondern und in deinen Thoren hinlegen, damit der Levite, weil er nicht Antheil noch Erbe mit dir erhält, der Fremde, die Waise und die Wittwe, die in deinen Thoren sind, kommen, es verzehren und sich sättigen — auf daß der Ewige, dein Gott, dich segne in all' deiner Hände Werk, das du verrichten wirst. Nach Verlauf von sieben Jahren sollst du ein Erlaßjahr halten. Mit dem Erlaßjahre verhält es sich also: was ein Schuldherr seinem Nächsten geborgt hat, soll er erlassen; er soll seinen Nächsten und Bruder nicht (um Zahlung) drängen, wenn man das Erlaßjahr dem Ewigen zu Ehren ausgerufen hat. Den Ausländer magst du (um Zahlung) drängen; was du aber an deinen Bruder (zu fordern) hast, sollst du erlassen. Indessen wird es keinen Dürftigen bei dir geben; denn der Ewige wird dich in dem Lande segnen, das er dir als Erbtheil in Besitz gibt Nur daß du der Stimme des Ewigen, deines Gottes, gehorchen und dieses ganze Gebot, das ich dir heute befehle, beobachten mußt, um es zu vollziehen. Denn der Ewige, dein Gott, segnet dich, wie er dir verheißen hat: du wirst vielen Völkern leihen, du aber wirst nichts entlehnen, du wirst über viele Völker herrschen, sie aber werden nicht über dich herrschen. Wenn unter dir in dem Lande, das der Ewige, dein Gott, dir gibt, in einer deiner Städte einer deiner Brüder dürftig sein wird, so verhärte nicht dein Herz und verschließe deine Hand nicht vor deinem dürftigen Bruder, Sondern öffne ihm deine Hand und leihe ihm, so weit sein Bedarf ist, der ihm fehlen wird. Hüte dich, daß nicht ein nichtswürdiger Gedanke in deinem Herzen aufsteige, daß das siebente Jahr, das Erlaßjahr herannahe, und du deshalb gegen deinen dürftigen Bruder mißgünstig seist und ihm nichts gebest, so daß

וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן
וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ: וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא
תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ: ס מִקְצֵה ׀ י
שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה
הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ: וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה
עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ
וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה: ס לוי מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה:
וְזֶה ׀ דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה
בְּרֵעֵהוּ לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה
לַיהוָה: אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ
תַּשְׁמֵט יָדֶךָ: אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ
יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ:
רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: כִּי־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה
לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: ס כִּי־
יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ
אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן: כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ
וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ: הִשָּׁמֶר לְךָ
פֶּן־יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְּלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע
שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ

er über dich zum Ewigen riefe, und Strafe über dich erginge! Geben sollst du ihm und dich es nicht verdrießen lassen, so du ihm gibst; denn dafür wird der Ewige, dein Gott, dich in aller deiner Arbeit und in all' deinem Unternehmen segnen. Denn es wird auf Erden nie aufhören, Dürftige zu geben; darum gebiete ich dir, deinem armen und dürftigen Bruder in deinem Lande deine Hand zu öffnen. Wenn dein Bruder, der Ibräer, oder eine Ibräerin sich dir verkaufen wird, so soll er dir sechs Jahre dienen; am siebenten Jahre sollst du ihn frei von dir lassen. Und wenn du ihn frei von dir lässest, so sollst du ihn nicht leer von dir lassen; Du sollst ihn von deinem Kleinvieh, von deiner Tenne und deiner Kelter beschenken; womit der Ewige, dein Gott, dich gesegnet hat, damit sollst du ihn beschenken. Bedenke, daß du im Lande Mizrajim ein Sklave gewesen und der Ewige, dein Gott, dich befreit hat; darum befehle ich dir dieses jetzt. Wenn er aber, weil es ihm bei dir gefällt, zu dir sagt: Ich will nicht von dir weggehen, denn ich liebe dich und dein Haus! So nimm die Pfrieme und durchbohre sein Ohr sammt der Thüre, dann soll er dir ein beständiger Knecht bleiben*). Mit deiner Magd sollst du es ebenso halten**). Es komme dir nicht schwer an, daß du ihn frei von dir lässest, da er dir sechs Jahre zweifach um den Lohn eines Miethknechtes gedient; dafür wird der Ewige, dein Gott, dich in allem segnen, was du thun wirst. Alle männliche Erstgeburt, die unter deinem Rind- und Kleinvieh geboren wird, sollst du dem Ewigen, deinem Gott, heiligen; mit deinem erstgeborenen Ochsen sollst du keine Arbeit verrichten und dein erstgeborenes Schaaf nicht scheeren. Vor dem Ewigen, deinem Gott, sollst du es Jahr für Jahr genießen an dem Orte, den der Ewige erwählen wird, du und deine Familie. Wenn es aber einen Leibesfehler hat, lahm oder blind ist oder sonst einen bösen Fehler hat, so sollst du es dem Ewigen, deinem Gott, nicht opfern, sondern magst es in deinen Thoren verzehren, der Unreine und der Reine zusammen, wie einen Hirschen oder ein Reh. Allein sein Blut sollst du nicht essen, sondern es

*) Bis zum allgemeinen Freiheitsjahre.
**) Hinsichtlich der Entlassung und der Geschenke.

וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ נָתוֹן תִּתֶּן לוֹ וְלֹא־
יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל׀ הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃ כִּי לֹא־יֶחְדַּל
אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח
אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ ס כִּי־יִמָּכֵר
לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי׀ אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדֶךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה
הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי
מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃ הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ
וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ וְזָכַרְתָּ
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ
לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃
וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד
עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ לֹא־יִקְשֶׁה בְעֵינְךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ
אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים
וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ פ ישראל.

(An Wochentagen wird hier angefangen).

כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם
רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא
וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־
הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ פ ב. (וכשנת ד.)

wie Wasser auf die Erde gießen. Beachte den Aehrenmonat, daß du da das Ueberschreitungsopfer dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren verrichtest; denn im Aehrenmonate hat der Ewige, dein Gott, dich Nachts aus Mizrajim geführt. Zum Ueberschreitungsfeste magst du dem Ewigen zu Ehren an dem Orte, den er erwählen wird, um da seinen Namen wohnen zu lassen, Klein- und Rindvieh schlachten. Mit ihm zugleich sollst du nichts Gesäuertes essen; sieben Tage sollst du Ungesäuertes, Brod des Elends, dabei essen — denn mit Eilfertigkeit bist du aus Mizrajim gegangen — auf daß du des Tages, da du aus Mizrajim gegangen, alle Tage deines Lebens gedenkest. Es soll in deinem ganzen Gebiete sieben Tage lang kein Sauerteig gesehen werden; auch soll von dem Fleische, das du am Abend opferst, nichts bis zum ersten Tage Morgens übrig bleiben. Du darfst das Ueberschreitungsopfer nicht in einer deiner Städte verrichten, die der Ewige, dein Gott, dir gibt, sondern an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um seinen Namen wohnen zu lassen, da sollst du das Ueberschreitungsopfer des Abends bei Sonnenuntergang, um die Zeit, da du aus Mizrajim gegangen bist, schlachten. Du sollst es an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, kochen und essen; des Morgens darauf magst du umkehren und nach Hause reisen. Sechs Tage sollst du Ungesäuertes essen, am siebenten Tage sei dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren ein Fest, wo du keine Arbeit verrichten sollst. Sieben Wochen sollst du dir zählen; von dem Beginn der Sichel in der stehenden Frucht sollst du sieben Wochen zu zählen anfangen. Dann sollst du dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren Wochenfest halten, je nach der Bewilligung aus deinem Vermögen, wovon du geben magst, womit der Ewige, dein Gott, dich segnen wird. Da sollst du vor dem Ewigen, deinem Gott, fröhlich sein, du, dein Sohn und deine Tochter, dein Knecht und deine Magd, sowie der Levite, der in deinen Thoren ist, und der Fremde, die Waise und Wittwe, die bei dir sind, an dem Orte, den der Ewige, dein Gott, erwählen wird, um da seinen Namen wohnen zu lassen. Gedenke, daß du in Mizrajim ein Knecht gewesen, und beobachte und vollziehe alle diese Gesetze! Das Fest der Laubhütten sollst du bei dir sieben Tage lang halten, wenn du aus deiner Tenne und

שָׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לָיְלָה:
וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

ג. (ובזמנה ה.) וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת
יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
לַבֹּקֶר: לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם: וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶיךָ:
שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה: ס ד. (ובזמנה ו.) שִׁבְעָה
שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר
שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת: וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה
אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ
שָׁם: וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ
אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: פ ה. (ובזמנה ז.)
חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ

aus deiner Kelter eingethan hast. Freue dich an deinem Feste, du, dein Sohn und deine Tochter, dein Knecht und deine Magd, sowie der Levite, der in deinen Thoren ist, und der Fremdling, die Waise und die Wittwe, die in deiner Mitte sind. Sieben Tage sollst du dem Ewigen, deinem Gott, zu Ehren an dem Orte, den der Ewige erwählen wird, feiern; denn der Ewige, dein Gott, wird dich in all' deinen Landfrüchten und in allem Werke deiner Hände segnen, weshalb du nur fröhlich sein mögest. Dreimal im Jahre soll alles Männliche unter dir vor dem Ewigen, deinem Gott, an dem Orte, den er erwählen wird, erscheinen, am Feste des ungesäuerten Brodes, am Wochenfeste und am Laubhüttenfeste. Man soll da vor dem Ewigen nicht leer erscheinen; Jeder nach Maßgabe seines Vermögens, je nach dem Segen des Ewigen, deines Gottes, den er dir gegeben.

Die zweite Thorarolle wird neben die erste auf den Vorlesepult gelegt und der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch über beide; die erste Thora wird hierauf aufgehoben und zugerollt. Es folgt dann das Aufrollen der zweiten Thora, worauf der Maftir aufgerufen und ihm Folgendes aus dem Abschnitt Pinchas vorgelesen wird.

ביום השמיני Am achten Tage soll euch Schlußfest sein, keine Dienstarbeit dürft ihr verrichten. Da sollt ihr als Ganzopfer dem Ewigen zu Ehren zum angenehmen Geruch dem Feuer zu verzehren geben: einen Stier, einen Widder, sieben jährige Lämmer ohne Fehler; ihr Mehl- und Trankopfer, zum Stier, zum Widder und zu den Lämmern, nach Vorschrift. Auch einen Ziegenbock zum Sündenopfer — außer dem täglichen Ganzopfer und dessen Mehl- und Trankopfer. Diese (Opfer) sollt ihr dem Ewigen zu Ehren an euern Festtagen darbringen - außer euern Gelübden und freiwilligen Gaben an Ganzopfern und euern Mehl- und Trankopfern und Friedensopfern. Mosche redete zu den Kindern Israels, wie der Ewige dem Mosche befohlen.

Nach der Vorlesung wird die Thora vom Lesepulte aufgehoben und wieder zugerollt. Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וזאת Dieses ist die Lehre, welche Mosche den Kindern Israels vorgelegt, auf des Ewigen Befehl durch Mosche. Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne und alle ihre Pfade Frieden Langes Leben ist in ihrer Rechten, und in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige will, um seiner Güte willen, die Lehre groß machen und herrlich.

וּמִיקְבֶךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ
וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃ שִׁבְעַת
יָמִים תָּחֹג לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי
יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ
וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ׃ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים ׀ בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג
הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם׃
אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כִּבְרִכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ׃ ס

מניחים ס״ת זני מנל הרחמן ומומרים חצי קדיש על זניהס, ומגביהים וגוללים ס״ת זקרוא בי, וכוותיס ס״ת ב׳ וקוראים בו למפטיר כמ׳ פינחס.

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד ׀ עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃
אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם
לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

מי שברך. ומגביהין וגוללין. בזמגביהין הס״ת מניטין נגד הכתב של ס״ת ומומרין׃

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־
פִּי יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה׃ עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ
מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ אֹרֶךְ
יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן
צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

Segensspruch vor der Haftara:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Du die herrlichen Propheten erwählt und Wohlgefallen fandest an ihren Worten, gesprochen in Wahrheit; gelobt seist Du, Ewiger, der Du erkoren die Thora und Mosche Deinen Knecht, und Israel Dein Volk, und die Propheten der Wahrheit und Gerechtigkeit.

Haftara.

(I. Kön. 8, 54—66.)

ויהי Nachdem Salomo das ganze Gebet und dieses Flehen zum Ewigen vor dem Altare Gottes knieend und mit ausgestreckten Händen gen Himmel verrichtet hatte, stand er auf, und stehend segnete er die ganze Versammlung Israels, mit lauter Stimme. Er sprach: „Gelobt sei der Ewige, der seinem Volke Israel Ruhe gegeben, ganz so, wie er verheißen; nicht ein einziger Umstand blieb unerfüllt von all seiner guten Verheißung, die er durch seinen Knecht Mosche verheißen. Der Ewige, unser Gott, sei mit uns, so wie er mit unseren Vätern gewesen, er verlasse uns nicht und weiche nicht von uns; daß er neige unsere Herzen zu sich, indem wir wandeln in allen seinen Wegen und beobachten seine Gebote, Satzungen und Rechte, die er unsern Vätern geboten. Diese meine Worte, welche ich gefleht vor dem Ewigen, mögen nahe sein dem Ewigen, unserem Gotte, Tag und Nacht, daß er Recht schaffe seinem Knechte und Recht seinem Volke Israel Tag für Tag: auf daß alle Völker der Erde erkennen, daß der Ewige allein der wahre Gott ist, sonst Keiner. Und euer Herz sei ungetheilt mit dem Ewigen, unserem Gotte, indem ihr wandelt in seinen Satzungen und beobachtet seine

קודם קריאת ההפטרה ואחר ברכת הגואל, יברך המפטיר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

מלכים א' סימן ח' פ' נ"ד.

וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֵת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרֹעַ עַל־בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם: וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: וְהָיָה לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו

Gebote zu dieser Zeit. — Der König und mit ihm ganz Israel, schlachteten Opfer vor dem Ewigen. Salomo schlachtete — als Freudenopfer, die er dem Ewigen zu Ehren schlachten ließ — zweiundzwanzigtausend Stück Rindvieh und hundertzwanzigtausend Stück Kleinvieh. So weiheten der König und alle Kinder Israels das Haus des Ewigen ein. Am selbigen Tage heiligte der König das Innere des Vorhofes, welcher vor dem Hause des Ewigen ist; denn er bereitete daselbst die Ganz- und Mehlopfer und Fettstücke der Freudenopfer, weil der eherne Altar vor dem Ewigen zu klein war, um Ganz- und Mehlopfer und Fettstücke der Freudenopfer zu fassen. Und so feierte Salomo in selbiger Zeit das Freudenfest — und ganz Israel mit ihm eine große Versammlung, von der Grenze Chamaths bis an Egyptens Strom, vor dem Ewigen, unserem Gotte — sieben Tage und abermals sieben Tage*), vierzehn Tage hindurch; am achten Tage entließ er das Volk, und es segnete den König. Da zog jeder nach seiner Behausung fröhlich und wohlgemuth über all das Gute, welches der Ewige seinem Knechte David und seinem Volke Israel erzeigt.

Nach der Haftara spricht der Vortragende:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, Fels aller Ewigkeiten, Allgerechter in allen Zeitaltern, wahrhaftiger Gott, der Du redest und es hältst, sprichst und es erfüllst, dessen Worte alle wahr und gerecht sind.

נאמן Wahrhaftig bist Du, Ewiger, unser Gott, wahrhaftig sind Deine Worte, deren nie auch nur ein einziges unerfüllt

*) Sieben Tage das Einweihungsfest, dann noch sieben Tage das Laubhüttenfest.

כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זֹבְחִים
זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח
הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים
וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מְאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ
אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם
הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר
לִפְנֵי בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה
וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־
מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן מֵהָכִיל
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת־הַהִוא אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְבוֹא חֲמָת׃ עַד־נַחַל מִצְרַיִם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים
אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־
הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ ע"כ, ויז מוסיפים׃

וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית
הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת׃

המפטיר יברך ברכות מחרונות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים
צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר
וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃ נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ

bleibt; denn Du, o Gott bist ein wahrhaftiger und allbarmherziger König. Gelobt seist Du, Ewiger, der in allen Deinen Worten wahrhaftige Gott!

רחם O, erbarme Dich über Zion, denn das ist das Haus unseres Lebens! sie, die Seelengebeugte, mögest Du bald, in unseren Tagen, befreien! Gelobt seist Du, Ewiger, der Du Zion in ihren Kindern erfreust!

שמחנו Erfreue uns, o Ewiger, unser Gott, durch den Propheten Eliahu, Deinen Diener, und durch das Reich des Hauses Davids, Deines Gesalbten, der recht bald kommen und unser Herz froh machen möge! Kein Fremder wird dann mehr auf seinem Throne ruhen, nicht wieder werden Andere seine Herrlichkeit in Besitz nehmen; denn bei Deinem heiligen Namen hast Du ihm geschworen, daß sein Licht nimmermehr verlöschen soll. Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Davids!

על Für die Thora, für den Gottesdienst und für die Propheten, so wie für (diesen Sabbath und) diesen Tag des Schlußfestes, welchen Du uns gegeben hast, Ewiger, unser Gott, (zur Heiligkeit und Ruhe,) zur Wonne und Freude, zur Herrlichkeit und zum Ruhme — für dies Alles, Ewiger, unser Gott, danken wir Dir und preisen wir Dich; gepriesen werde Dein Name durch den Mund aller Lebenden unaufhörlich in Ewigkeit! Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath) Israel und die Festes-Zeiten!

Am Sabbath werden vor אשרי (Seite 131) die folgenden Stücke eingeschaltet.

יקום פורקן Vom Himmel hernieder komme Freiheit, Gunst, Gnade und Erbarmen, langes Leben und sorgenfreie Nahrung, himmlischer Beistand, Gesundheit des Leibes und höhere Erleuchtung, gesunde und fortdauernde Nachkommenschaft, eine Nachkommenschaft, die nie abweicht von den Worten des Gesetzes und nie sie vernachlässigt — für unsere Lehrer und Meister, die heilige Synode im Lande Israel und in Babel, für die Häupter der Unionen, die Häupter der Vertriebenen, die Häupter der Hochschulen, und die Richter am Thore, für alle ihre Schüler und die Schüler ihrer Schüler und für Alle, die sich des Gesetzes befleißigen. Der Herr der Welt segne sie, verlängere ihr Leben, mehre ihre Tage und gebe ihren Lebensjahren Dauer; sie mögen befreit und errettet werden von jeder Noth und allen übeln Zufällen; unser Herr im Himmel sei ihre Stütze zu jeder Zeit und Stunde! — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם
כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר
וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ
לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם השבת
הזה ועל יום הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
לקדשה ולמנוחה לְקֹדֶשׁ וְלִשְׂמָחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת.
עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ
יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

Am Sabbath werden vor אשרי (Seite 130) die folgenden Stücke eingeschaltet.

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי
וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסַיְעָתָא דִּשְׁמַיָּא וּבְרִיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעֲלָיָא:
וַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא וְרַעֲוָא דִּי לָא יִפְסוֹק וְדִי לָא יִבְטוֹל מִפִּתְגָמֵי
אוֹרַיְתָא: לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרְתָא קַדִּישְׁתָּא. דִּי בְאַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל. לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גָלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי
מְתִיבְתָא וּלְדַיָּנֵי דִּי בָבָא: לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל תַּלְמִידֵי
תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל מָן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא. מַלְכָּא דְעָלְמָא
יְבָרֵךְ יָתְהוֹן וְיַפֵּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתְאָרְכָה לִשְׁנֵיהוֹן.
וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל עָקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין
מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּהוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן:

יקום פורקן Vom Himmel hernieder komme Freiheit, Gunst, Gnade und Erbarmen, langes Leben und sorgenfreie Nahrung, himmlischer Beistand, Gesundheit des Leibes und höhere Erleuchtung, gesunde und fortdauernde Nachkommenschaft, eine Nachkommenschaft, die nicht abweicht von den Worten des Gesetzes und nie sie vernachlässigt — für diese ganze heilige Gemeinde, groß und klein, Kinder und Frauen. Der Herr der Welt segne Euch, verlängere Euer Leben, mehre Euere Tage und gebe Eueren Lebensjahren Dauer. Ihr möget befreit und errettet werden von jeder Noth und allen übeln Zufällen; unser Herr im Himmel sei Euere Stütze zu jeder Zeit und Stunde! — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

מי שברך Er, der unsere Väter, Abraham, Isaak und Jakob gesegnet, er segne diese gesammte heilige Gemeinde nebst allen heiligen Gemeinden, sammt Frauen, Söhnen und Töchtern, sowie Alle, welche Synagogen zum Gebet errichten, Alle, die dieselben besuchen, um darin zu beten, welche darin Licht zur Beleuchtung und Wein zu Kiddusch und Habdalah spenden, welche Labung für Wandrer und Almosen für die Armen geben, und Alle, welche treulich Gemeindeangelegenheiten verwalten. Der Heilige — gelobt sei er — lohne sie, halte ab von ihnen jedes Leid, erhalte sie gesund an Leib und Seel', vergebe alle ihre Sünden, und verleihe Glück und Segen allen Werken ihrer Hände in Gemeinschaft mit allen ihren Brüdern vom Hause Israel. — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

Der Vorbeter spricht folgendes Gebet für das Wohl des Landesherrn.

הנותן Er, der den Königen Sieg und Gewalt den Fürsten verleiht — sein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten — der David, seinen Knecht, von Unheilsschwert befreit, der einen Weg durch's Meer, durch gewaltige Wasser einen Pfad gebahnt: — er segne, behüte und bewahre, unterstütze, erhöhe, vergrößere und hebe hoch empor unseren Regenten N. N. — es steige dessen Glorie! — Er, der König aller Könige, der Allbarmherzige erhalte und behüte ihn, bewahre ihn vor jedem Uebel, Verdruß und Schaden, unterwerfe Nationen seiner Botmäßigkeit, stürze seine Feinde vor ihm und beglücke ihn in allen seinen Richtungen. Er, der König aller Könige, der Allbarmherzige, möge seinem Herzen und den Herzen seiner Räthe und Beamten Mitleid einflößen, um uns und ganz Israel wohlzuthun. In seinen und in unsern Tagen wird Juda geholfen werden und Israel wird sicher ruhen; es wird ein Erlöser kommen für Zion, so Gott will! — Darauf lasset uns sprechen: Amen!

יְקוּם פּוּרְקָן מִן־שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי
וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסַיְעָתָא דִּשְׁמַיָּא וּבְרִיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא
מַעֲלָיָא זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זַרְעָא דִּי לָא־יְפַסּוּק וְדִי לָא־יְבַטּוּל
מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא: לְכָל־קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין. רַבְרְבַיָּא עִם
זְעֵרָיָא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא. מַלְכָּא דְּעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְכוֹן וַיְפֵישׁ
חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיכוֹן. וְיִתְפָּרְקוּן
וְתִשְׁתְּזִבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין. מָרָן דִּי
בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּכוֹן. כָּל־זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־
הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ, הֵם וּנְשֵׁיהֶם
וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי
כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה. וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל. וּמִי
שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה וּפַת לְאוֹרְחִים
וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים. וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה.
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה
וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים. מַלְכוּתוֹ
מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים. הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה.
הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר
וְיִנְצוֹר וְיַעְזוֹר וִירוֹמֵם וְיגַדֵּל וְינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת אֲדוֹנֵנוּ פלוני
רָיוּם הוֹדוֹ: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּהוּ וְיִשְׁמְרֵהוּ
וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וְנֶזֶק יַצִּילֵהוּ. וְיִדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלָיו וַיַּפֵּיל
שׁוֹנְאָיו לְפָנָיו וְכָל אֲשֶׁר־יִפְנֶה יַצְלִיחַ. מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בִּלְבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת
טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל. בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן. וְנֹאמַר אָמֵן:

Nach beendigtem Vortrage der Haftara ertheilt der Rabbiner oder Vorbeter einem jeden in der Synagoge männlichen Anwesenden den folgenden Segen:

Er, der unsere Väter Abraham, Jizchak und Jakob, Mosche und Aharon, David und Salomo gesegnet hat, er segne den N. N. dafür, daß er eine freiwillige Gabe zur Ehre Gottes, zur Ehre der Thora und zur Ehre des Festes spendet. Der Heilige, gelobt sei Er, möge deßhalb ihn behüten und aus aller Noth und Bedrängniß retten, Er möge Glück und Gedeihen all seinem Händewerk verleihen, und ihn mit dem Segen beglücken, hinauf zu wallen zum Tempelfeste mit ganz Israel! Amen.

Alsdann spricht er über die Gesammtgemeinde den folgenden Segensspruch:

Er, der unsere Väter Abraham, Jizchak und Jakob, Mosche und Aharon, David und Salomo gesegnet hat, Er segne diese gesammte heilige Gemeinde nebst allen heiligen Gemeinden und den in Dörfern und Umgebungen der Städte Wohnenden, sie sammt ihren Frauen, Söhnen und Töchtern und allen Ihrigen. Er segne auch Jeden — ob Mann oder Frau — der mit willigem Herzen die Thora-Studirenden und die Armen der heiligen Stadt Jerusalem unterstützt. Der Heilige, gelobt sei Er, möge ihm darum das Glück gewähren, den Wiederaufbau dieser Stadt zu schauen und an ihrer Ausschmückung sich zu freuen; Er möge ihn behüten von aller Noth und Bedrängniß, von Plage und Krankheit befreien und ihn die Ankunft unseres Erlösers sehen lassen, damit er seine Geschenke zum Baue des Heiligthums bringe bald und in naher Zeit; Er möge Glück und Gedeihen all' seinem Händewerk verleihen in Gemeinschaft mit ganz Israel seinen Brüdern. — Darauf laßt uns sprechen: Amen!

אחר שמיים המשעיר נרכה אחריונה (ואחר יקום פורקן נזכה) הרב
מו הנ"ן ליקח ספר תורה בידו ומנהג לכל זכר שנהכ"נ ואומר:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב משֶׁה
וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ אֶת (ר"פ ב-"פ), בַּעֲבוּר
שֶׁיִּתֵּן מַתָּנַת יָדוֹ לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וְלִכְבוֹד הַתּוֹרָה
וְלִכְבוֹד הָרֶגֶל, בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ
וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו וִיבָרְכֵהוּ וִיזַכֵּהוּ לַעֲלוֹת לָרֶגֶל עִם
כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

ואחר זכרך לכל אחד ואחד יכרך את כל הקהל יחד ואומר:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב משֶׁה
וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ
הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ וְיָשׁוּבִים וּסְבִיבוֹת שֶׁל־
כָּל־עִיר וָעִיר, הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכל
אֲשֶׁר לָהֶם, וְכָל־מִי שֶׁיִּתֵּן מִנְדָבַת לִבּוֹ הֵן אִישׁ הֵן
אִשָּׁה לְלוֹמְדֵי תוֹרָה וְלַעֲנְיֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ.
בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְזַכֵּהוּ לִרְאוֹת בְּבִנְיָנָהּ
וְלִשְׂמוֹחַ בְּתִקּוּנָהּ, וְיִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל־נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִזַּכֵּהוּ לִרְאוֹת בִּישׁוּעַת מְשִׁיחֵנוּ
וּלְהָבִיא נִדְבָתוֹ לְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן
קָרִיב, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו עִם
כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶחָיו, וְנֹאמַר אָמֵן: אשרי וכו'.

אשרי Heil den Bewohnern Deines Tempels! sie preisen Dich ohn' Unterlaß.

Heil dem Volke, dem es so ergeht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige!

(Psalm 145). Loblied Davids.

Mein Gott, o König, Dich will ich erheben, Deinen Namen ewig preisen. Täglich lobe ich Dich, rühme Deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und hochgerühmt, unerforschlich seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und verkündet Deiner Allmacht Thaten. Die Pracht und Herrlichkeit Deiner Majestät, und Deine Wunder will ich besingen. Alles spricht von Ehrfurcht Deiner Allmacht, auch ich will Deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt ein Denkmal Deiner großen Güte und rühmet Deine Allgerechtigkeit; Allgnädig, allbarmherzig ist der Ewige, langmüthig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, Dir danken alle Deine Werke, Dich lobpreisen Deine Frommen, besingen Deines Reiches Herrlichkeit, unterhalten sich von Deiner Allmacht um kund zu thun den Menschenkindern Deine Thaten, die Pracht und Herrlichkeit Deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige stützet alle Fallenden und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen harren auf Dich, und Du gibst ihnen ihre Speise zur rechten Zeit. Allmilde öffnest Du Deine Hand und sättigst was da lebt mit Wohlgefallen. In allen seinen Wegen ist der Ewige gerecht, in allen seinen Thaten gütig. Der Ewige ist nahe Allen, die ihn anrufen, Allen, die ihn anrufen in Wahrheit. Er thut, was Gottesfürchtigen behagt, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Er behütet Alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Mein Mund soll Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Jah — von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד׀ אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃ טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

Es lobe Alles den Namen des Ewigen, denn sein Name allein ist hocherhaben!

Die Gemeinde antwortet:

Seine Herrlichkeit waltet über Erd' und Himmel. Er erhöhet seines Volkes Glück; er ist der Ruhm aller seiner Frommen, der Kinder Israel, das ihm nahe Volk. Halleluja!

Am Sabbath.

(Psalm 29.) Psalm von David. Gebet dem Ewigen Söhne der Allmacht, gebet dem Ewigen Ehre und Sieg! Gebet dem Ewigen seines Namens Ehre, werfet euch nieder vor ihm in heiligem Schmuck! Die Stimme des Ewigen rollt über den Wassern, der Gott der Ehre fährt donnernd über gewaltigen Wassern. Die Stimme des Ewigen mit Kraft, die Stimme des Ewigen mit Pracht, die Stimme des Ewigen zersplittert Zedern, Libanons Zedern zersplittert der Ewige, läßt hüpfen sie wie muthig Kalb, Libanon und Sirion wie junges Reëm. Die Stimme des Ewigen wirft flammenden Blitz, die Stimme des Ewigen erschüttert die Wüste, die Wüste zu Kades erschüttert der Ewige. Die Stimme des Ewigen regt auf das scheue Gewild, entblättert die Wälder — aber in seinem Palaste spricht Alles: Herrlichkeit! Der Ewige saß zur Sündfluth auf dem Throne; der Ewige allein regiert immerdar die Welt. Der Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden!

An Wochentagen.

(Psalm 24.) Ein Psalm von David. Des Ewigen ist die Erd' und was sie füllet, Welt und Bewohner sind sein! er hat über Meere sie festgestellt, über Ströme sie gebaut! Wer darf den Berg des Ewigen besteigen? wer seine heilige Stätte betreten? Wer reiner Hände, lautern Herzens ist, wer Meineid nie betheuert, zum Truge nie geschworen, er wird empfangen Segen vom Ewigen, und Huld vom Gotte seines Heils. Das ist das Geschlecht, das Gott verehrt, Dein Angesicht zu schau'n sich sehnt, das ist Jakobs Geschlecht! Selah. Erhebet, ihr Thore, das Haupt, erschließet euch, ewige Pforten — es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige, gewaltig und stark, der Ewige, ein Held im Streit. Erhebet, ihr Thore, das Haupt, erschließet die ewigen Pforten — es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige Zebaoth, Er ist der König der Ehre! Selah.

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

וּבְנֻחֹה Wenn die Lade niedergesetzt ward, sprach er: „Ruhe nunmehr, o Ewiger, unter der Menge der Tausenden Israels!" Ziehe ein, o Ewiger, in Deinen Ruhesitz, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit. Laß Tugend Deine Priester kleiden, laß Deine Heiligen frohlocken! Um Davids, Deines Knechtes willen, verweigere nicht, was Dein Gesalbter fleht! „Eine herrliche Lehre habe ich euch gegeben; meine Thora verlasset nicht! Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne, und alle ihre Pfade Frieden." Führe uns zu Dir zurück, o Ewiger, und laß uns heimkehren; verjünge unsre Tage wie vormals!

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

Die Gemeinde antwortet:

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה
לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

כ"ם. Am Sabbath.	כ"ד. An Wochentagen.
מִזְמוֹר לְדָוִד · הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים	לְדָוִד מִזְמוֹר · לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהוָה	תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל־יַמִּים
כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־	יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי־יַעֲלֶה
קֹדֶשׁ: קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־	בְּהַר יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ:
הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים:	נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא
קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר:	לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה:
קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה	יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה
אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־	מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה הוֹר דֹּרְשָׁו
עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים:	מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ
קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל	שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי
יְחוֹלֵל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר	עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה
קָדֵשׁ: קוֹל יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד · יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר
וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר	יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
כָּבוֹד: יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב	רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא
יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.
יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:	יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ
לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ
יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח
טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים
בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ
שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch und fügt noch die Worte hinzu: משיב הרוח ומוריד הגשם

ועתה Nun werde erhoben die Allmacht des Herrn, wie Du verheißen hast! Gedenke Deiner Huld, o Herr, und Deiner Gnade, die von je gewesen!

יתגדל Verherrlicht und geheiligt werde Gottes großer Name in der Welt, die er nach seinem Willen erschaffen hat. Möge er herbeiführen sein Reich, bei euerem Leben und in eueren Tagen und bei'm Leben des ganzen Hauses Israel, bald und in naher Zeit! — Darauf sprechet:

Amen! sein großer Name sei gepriesen in alle Ewigkeit!

Gelobt und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht, angebetet und verehrt werde der Name des Allheiligen, gelobt sei er hoch über alles Lob und Lied, über jede Benedeiung und Verherrlichung, die je auf Erden ausgesprochen worden! — Darauf sprechet: Amen!

Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Deinen Ruhm!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild! Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams!

אתה Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!

Der dem Winde zu wehen und dem Regen zu fallen gebeut.

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hältst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

חצ"ץ חומר ח"ק ומכריזין משיב הרוח ומוריד הגשם כדי שגם הצבור יזכירו כן בתפלתו.

וְעַתָּה יַגְדֵּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

חזן. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל
לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אתה Du bist heilig, heilig ist Dein Name, und Heilige lobpreisen Dich jeglichen Tag. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

אתה בחרתנו Du hast uns aus allen Völkern erkoren; Du liebtest uns und fandest Wohlgefallen an uns; Du hast uns erhoben über alle Nationen, und uns geheiligt durch Deine Gebote. Du hast uns genähert, o König, Deinem Dienste und uns nach Deinem großen und heiligen Namen genannt.

ותתן לנו Und so gabst Du uns in Liebe, Ewiger, unser Gott, (Sabbathtage zur Ruhe und) Feiertage zur Freude, Feste und Wonnezeiten zur Fröhlichkeit, (diesen Sabbath und) dieses Schlußfest, den Zeitpunkt unserer Freude, (in Liebe) zur Heiligkeitsverkündigung, zum Andenken an den Auszug aus Egypten.

ומפני Aber um unserer Sünden willen sind wir aus unserem Lande vertrieben und weit entfernt von unserem eignen Boden; nun können wir nicht mehr hinaufwallen und erscheinen und uns niederwerfen vor Dir und können nicht erfüllen unsere Pflichten in jenem von Dir erkornen Tempel, in jenem großen und heiligen Hause, das Deinen Namen geführt — wegen der Gewalt, die an Deinem Heiligthume verübt worden. O möge es doch Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, erbarmungsvoller König, mit Deiner Allbarmherzigkeit zurückzukehren, Dich unser und Deines heiligen Tempels zu erbarmen, ihn bald wieder zu erbauen und zu erhöhen dessen Herrlichkeit. O Vater und König, laß uns kund werden die Herrlichkeit Deiner Regierung; erscheine, und erhebe Dich vor den Augen aller Lebendigen; führe unsere Zerstreuten aus den Völkern herbei und sammle unsere Verbannten aus allen Winkeln der Erde; bring' uns dann nach Deiner Stadt Zion in Wonne und nach Jerusalem, der Wohnung Deines Heiligthums, in ewiger Freude! Dort wollen wir Dir unsere pflichtgemäßen Opfer zubereiten, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mussafopfer nach ihrer Vorschrift; das Mussafopfer (dieses Sabbaths und) dieses

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ בְּאַהֲבָה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן, שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וְתַגְדִּיל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ, גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם השבת הזה ואת מוּסַף יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה.

Schluß-Festes wollen wir in Liebe zubereiten und Dir darbringen nach dem Gebote Deines Willens, so wie Du es in Deiner Thora durch Deinen Diener Mosche aus dem Munde Deiner Herrlichkeit hast niederschreiben lassen, wie es heißt:

Am Sabbath wird hier eingeschaltet:

וביום „Am Sabbath zwei jährige Lämmer ohne Fehler, und zum Mehlopfer zwei Zehntel feinen Mehls mit Oel eingerührt, nebst dem Trankopfer dazu. Dieses ist das Ganzopfer für jeden Sabbath, außer dem täglichen Ganzopfer, nebst dessen Weinopfer."

וביום Am achten Tage sollt ihr das Schlußfest feiern und keine Arbeit verrichten. Und ihr sollt dem Ewigen zu Ehren als Ganzopfer zum angenehmen Geruch, vom Feuer zu verzehren, darbringen: Einen Stier, einen Widder, sieben jährige Lämmer ohne Fehler.

ומנחתם Dazu ihr Mehl- und Trankopfer, wie vorgeschrieben: drei Zehntel zu jedem Stiere, zwei Zehntel zu jedem Widder, ein Zehntel zu jedem Schafe; Wein zum Trankopfer; einen Bock zur Versöhnung und die zwei täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

Am Sabbath wird hier eingeschaltet:

ישמחו Sie werden sich Deines Reiches freuen, die den Sabbath feiern und ihn ein Seelenvergnügen nennen. Ein Volk, das den Siebenten heiligt, genießt den Wonnegenuß Deiner Güte. Der Siebente gefiel Dir wohl, Du hast ihn geheiligt und nanntest ihn den anmuthigsten der Tage, zum Andenken an das Schöpfungswerk.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, erbarmungsvoller König, erbarme Dich über uns. Gütiger, allgütiger Gott, laß Dich von uns erflehen, kehre zurück zu uns mit Deiner grenzenlosen Barmherzigkeit, um der Erzväter willen, die Deinen Willen geübt. Erbaue Deinen Tempel wieder wie vormals und gründe Dein Heiligthum auf seiner Stätte, laß uns dessen Bau anschauen und erfreue uns mit seiner Vollführung; führe die Priester wieder zu ihrem Dienste, die Leviten zu ihren Gesängen und Psalmen, und Israel nach seiner Heimath zurück. Daselbst wollen wir hinaufwallen und erscheinen und uns niederwerfen vor Dir an unserm dreimaligen Feste, nach Vorschrift Deiner Thora: „Dreimal im

נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ
מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

חַג שבת ווירד היער מיינגעסחלוטעט:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר ׀
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל ׀ וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ ׀ וְשָׂעִיר
לְכַפֵּר ׀ וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

חַג שבת ווירד היער ישמחו מיינגעסחלוטעט.

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי
שְׁבִיעִי ׀ כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׂבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ
וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם
עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֵשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ
כַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה
בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ
בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם
וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לְנָוֵיהֶם
וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי
רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה

Jahre soll alles Männliche bei dir vor dem Ewigen, deinem Gotte, erscheinen an dem Orte, den er erwählen wird, am Feste der ungesäuerten Brode, am Wochenfeste und am Laubhüttenfeste. Man soll aber nicht leer vor dem Ewigen erscheinen. Jeder nach seiner Gabe, je nach dem Segen, den der Ewige, dein Gott, dir geschenkt."

והשיאנו Laß uns empfangen, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du wohlwollend uns zu segnen verheißen hast. (Unser Gott und Gott unserer Väter, zeige Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und gib uns unseren Antheil an Deiner Lehre, erquicke uns mit Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hilfe; läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und laß uns, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne (Deinen heiligen Sabbath und) Deine heiligen Feste genießen, damit in Dir sich freue Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath,) Israel und die Festes-Zeiten.

רצה Zeige Wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, an Deinem Volke Israel und an seinem Gebete; stelle den Gottesdienst in den Hallen Deines Hauses wieder her; nimm Israels Opfer und seine Gebete mit Liebe und Wohlgefallen an, auf daß Dir fortwährend gefällig sein möge der Dienst Deines Volkes Israel.

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für. Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertraut sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unaussprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit –

יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג
הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: אִישׁ
כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה
וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל
יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב

Abends, Morgens und Mittags — erweisest. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

ועל Für dies Alles sei Dein Name, unser König, gelobt und hochgepriesen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, soll Dir danken und in Wahrheit preisen Deinen Namen; Allmächtiger, unser Heil und unsere Hilfe bist Du. Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunst, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes; denn im Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

אלהי Mein Gott, bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen vor Betrüglichreden! Laß meine Seele gegen meine Lästerer gelassen und gegen Jeden geduldig sein, wie Staub der Erde. Erschließe mein Herz durch Deine Lehre, damit meine Seele Deinen Geboten eifrig folge. Zerstöre die Pläne aller derer, die Böses wider mich sinnen und vereitle ihre Gedanken. Thue es um Deines Namens willen, thue es um Deiner Rechten, thue es um Deiner Heiligkeit, thue es um Deiner Lehre willen! Auf daß gerettet werden Deine Lieblinge, laß mir Deine Rechte beistehen und erhöre mich! Mögen wohlgefallen die Worte meines Mundes und die Gedanken meines Herzens, Dir, o Ewiger, mein Hort und mein Erlöser! — Er der Frieden stiftet in seinen Höhen, er stifte auch Frieden bei uns und bei ganz Israel; darauf sprechet: Amen!

Möge es Dein Wille sein, o Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, den heiligen Tempel bald, in unseren Tagen, wieder zu erbauen, daß Jeder seinen Antheil an Deinem Gesetze nehme!

וָבָקָר וְצֹאנָם. הֲטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֲמִים כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יִהְיוּ רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעַבְדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

ברוך **Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Gott Isaaks und Gott Jakobs; großer, mächtiger und furchtbarer Gott! Herr in den Höhen! der Wohlthaten erzeiget in Güte, als Eigenthümer des Weltalls, der gedenket der Frömmigkeit der Urväter, und ihren spätesten Enkeln einen Erlöser bringet, um seines Namens willen, in Liebe! — König, Helfer, Retter und Schild!**

אף Af beri, so heißt der Verwalter des Regens; er treibt Dünste auf, bildet Wolken, trennt sie und läßt regnen. Erquickt vom Wasser, schmückt dann die Erde sich mit Früchten. O, möchte es uns doch nicht entzogen werden, weil wir unsere Pflicht vergessen! gestützt auf die Frömmigkeit unserer Urväter, bitten wir um Regen. Gelobt seist Du, Ewiger, Schild Abrahams.

אתה **Mächtig bist Du in Ewigkeit, o Herr! Du belebst die Todten wieder, mächtiger Retter!**

יזריח Aus des Himmels Regenbehälter bescheidet Er der Erde Wasser und erweicht das lechzende Erdreich mit Kristalltropfen. Den Wassern hast Du Wunderkraft verliehen; sie erquicken Alles, was Leben haucht, und beleben einst diejenigen wieder, die der Kraft des Regens erwähnen.

אזיך Gekrönte Sprüche will ich an diesem gekrönten Tage sprechen; zu beten schick' ich mich an. Meinen Lippen sollen heute, am Schlußfest, herrliche Gebete entströmen. Hier, unter dieser Versammlung will ich im Mussafgebet, bitten um Regen. Verdopple meine Freude an diesem zur Freude bestimmten Tage! Oeffne den Himmel mir, wenn ich um Wasser bitte; die Himmelspforten in der Richtung nach dem Wasserthore öffne mir, o Allgeliebter, wenn sich Dir mein Herz ergießt wie Wasser! Ja, mein Gebet wird Eingang finden; Es hindern keine Sünden mehr; sie sind

נהגה קהלות מזרחים לפתוח החזן והחזן מנגן אף ברי וכו' עד גבורות הגשם ומת"כ מוגרים החזן וקהל מתחיל אפיק מעין וכו'.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן.

ק' אַף בְּרִי אִתַּת שֵׁם שַׂר מָטָר. לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין לְהָרִיק לְהַמְטַר: קו"ח מַיִם אִבִּים בָּם גֵּיא לַעֲטַר. לְבַל יָעֲצְרוּ בְּנִשְׁיוֹן שִׁטַּר. אֲמוּצִים (נ"ח אֲמוּנִים) גְּנוֹן בָּם שׁוֹאֲלֵי מָטָר. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

נפ"מ תומר דז"ן מכלכל חיים עד ומצמיח ישועה, וי"ת עד להחיות מתים וכן המנהג בנ"הכנ הנקרא קויו.

יַטְרִיחַ לְפַלֵּג מִפְלֶגֶת גֶּשֶׁם. לְמוֹגֵג פְּנֵי נְשִׁי בְצָחוֹת לֶשֶׁם.

ח' מַיִם לְאַדְרָךְ כְּנִיתָה בְּרֶשֶׁם. לְהַרְגִּיעַ בְּרָעָמָם לִנְפוּחֵי גֶשֶׁם. לְהַחֲיוֹת מַזְכִּירִים גְּבוּרוֹת הַגָּשֶׁם:

מוגרים החזן.

ע"ס א"ב כפול.

ז' אָפִיק מַעַן מְעָטָר. בְּיוֹם הַמְעָטָר. אֶעֱרָךְ שׁוּעַ וְלֹא אֶפְטַר. בְּנִיב הַמְפָטָר: בְּקֶן הַמְנָטָר. שְׁאוֹנוֹ הָגְטַר. בְּמוֹסְפֵי לַעֲטַר. תְּפִלַּת מָטָר: גִּילַת פַּעֲמַיִם. שׁוֹשׁ יוֹם מְיוֹמַיִם. גַּל לִי מִשָּׁמַיִם. בְּשָׁאֲלִי בוֹ מָיִם: דַּלְתֵי שָׁמַיִם. אֲשֶׁר מוּל שַׁעַר הַמַּיִם. הוֹדִי יִפְתַּח מִשָּׁמַיִם. בְּשָׁפְכִי לוֹ לֵב כַּמַּיִם: הֲגִיגִי בַּל יַדְמִים. בְּצַע

verschwunden am Versöhnungstage. Hat der Verleumder (Satan) noch etwas wider mich vorzubringen? — Ich habe alle Gebete nach Ordnung, wie sie vorgezeichnet sind, demüthig verrichtet, und nun schicke ich mich an, die Kraft des Regens zu erwähnen. Zu ihm ruf' ich aus der Noth, Er ist's, der mir immer Raum verschafft, wenn ich zu ihm andächtig bete. Auch jetzt wird mir seine Allmacht beistehen, Er wird mir öffnen den himmlischen Behälter, und hat Er ihn einer Sünde halben verschlossen, so wird Er berücksichtigen diese flehende Versammlung. Für sie will ich Denksprüche zusammenfügen, Kernsprüche sammeln und beten in tiefster Demuth. Knieend und mit gebeugtem Haupte will ich für diese Gemeinde bitten und abwenden von ihr ein dürres Jahr. Bei dieser Gelegenheit werde ich vieles von der Kraft des Regens sprechen; Begriffe aus der Pflanzschule der Weisen werd' ich kund thun, und Grundsätze einer vernünftigen Nation. Schickliche Gebete des Regens halben, werd' ich hinaufschicken, damit die Erde angebaut, Wüsteneien urbar gemacht und die Bevölkerung befördert werde. Zeitliche Früh- und Spätregen geben den Früchten Saft, schützen sie vor Brand, machen das Gehölz zweigenreich und sind einem holden Volke ersprießlich. Er, der Herr, wird mir sein Antlitz zuwenden, während ich für diese Gemeinde bitte, und gedenken der Tugenden des Zehnfachgeprüften (Abrahams). Zum Schöpfer, dem Höchsten, und Erhabensten, hebe ich meine Augen empor, ihm habe ich diese Gemeinde versammelt in tiefster Demuth; möcht' ihm meine Stimme gefallen! möchte mein Gebet vor ihn kommen! — Mit Gebeten bin ich ausgerüstet, wie der Held mit Kriegesrüstung! — Stimmt ein mit mir, Klein und Groß! laßt uns beten und Wohlthätigkeit verkünden in großer Volksversammlung! Als Abgeordneter der Gemeinde, als Vorsänger dieser frommen Versammlung — die die Feier der sieben Tage gehalten und die Ceremonie des Wassergießens verrichtet — trete ich heute am Achten in euere Mitte, vereint mit euch um Regen zu bitten, in diesem Mussafgebete. Wasserquellen werden fließen, die

אֲשֶׁמִים. הָלְבָּנוּ בְּכִפּוּר אֲשָׁמִים. וְשׁוֹטֵן מַה יַּשְׁמִים:
וְאִמְרֵי רְשׁוּמִים. בְּעֵרְכָם גִּרְשָׁמִים. וְדִיתִי עִם שָׁמִים.
לְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת גְּשָׁמִים: זַעַק מִמְצַר. אֶקְרָא בְּעֵת צַר.
וֶה יַרְחִיב לִי בַּצַּר. שׁוּעַ אֲשֶׁר לֹא בָצָר: חֹזֶק יָד לֹא תִקָּצֵר.
מִפְּתוֹחַ אוֹצָר. חֻטְא אִם עָצַר. יְפֶן בְּעֵם נֶעֱצָר: טְעָמִים
אֲחַבֵּר. חֲלָלִים לְגַבֵּר. טִפֵּי נִתּוּרִים אֲדַבֵּר. וְלֹא כְמִתְגַּבֵּר:
יוֹרוּנִי מָרֹ אֲדַבֵּר. פְּנֵי תֵבָה כְּעוֹבֵר. יְרִשׁוּנִי בַּעֲדָם
לְהַסְבֵּר. כִּי עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר: כְּרוֹעַ בְּרֶךְ לְהַבְרִיךְ.
בָּמוֹת לְהַדְרִיךְ. כְּוִוּן חִין לְהַעֲרִיךְ. בְּעַד עַם מַעֲרִיךְ:
לַחֲבוֹשׁ וּלְהַאֲרִיךְ. חַרְבּוֹן חֹרֶב מַפְרִיךְ. לְדַבֵּר גְּבוּרוֹת
אַאֲרִיךְ. כִּי עֵת לְקַצֵּר וְעֵת לְהַאֲרִיךְ: מְמַטֵּעַ דָּרְבוֹנוֹת.
אָבִינָה תְבוּנוֹת. מֵעֵם בִּינוֹת. אֲדַבֵּר נְכוֹנוֹת: נְאָקוֹת
מְכָוְנוֹת. לְהַמְטִיר גֵּיא וְלִבְנוֹת. נְשַׁמּוֹת לְכוֹנְנוֹת.
בְּרֵבוֹת בָּנוֹת: שְׁעִירִים לְהַרְבִּיב. חֲוִיזִים לְהַעֲבִיב.
שִׂיחִים לְהַאֲבִיב. עַד זְמַן אָבִיב: עֲדָנִים לְהַנְבִּיב.
מְקֻדֵּימַת שְׁבִיב. עָבִים לְהַלְבִּיב. לְרַוּוֹת עֵם חָבִיב: פָּנִים
לִי יְשָׁא. בְּצִיגָתִי פְּנֵי כְנִיסָה. פְּעַל בְּעֶשֶׂר נָסָה. יְזָכֵר
לִי לְחוֹסָה: צוּר רָם וְנִשָּׂא. אֵלָיו עַיִן אֶשָּׂא. צְבָאָיו לוֹ
אֲנַיְסָה. וְלֹא בְּרוּחַ גַּסָּה: קוֹלִי יֵעָרֵב. וְרָנָתִי לְפָנָיו תִּקָּרֵב.
קַמְתִּי בְּבַקְּרֵב. חָגוּר כְּלֵי קְרָב: רְשׁוּת צָעִיר וָרֵב. אֲטוֹל
מֶרֶם אֶקְרֵב. רַחֵשׁ אֲבַשֵּׁר וְיֵעָרֵב. צֶדֶק בְּקָהָל רָב: שָׁלִיחַ
לְמִסְתּוֹפְפִים. צִיר לַאֲסוּפִים. שִׁבְעַת יְמֵי חַג אוֹסְפִים.
וְנִסּוּךְ הַמַּיִם חוֹסְפִים: שְׁמִינִי מוֹסִיפִים. וּבוֹ נֶאֱסָפִים.
שַׁוְעַת מַיִם מְחַסְּפִים. בְּחִין מוֹסָפִים: תְּפוּצָנָה עֵינוֹת

Bäche strömen auf den Straßen, und Kanäle werden die mächtigen Flüsse anschwellen. Du, Allgütiger, wirst mir die Frömmigkeit des von jenseits des Flusses Hergekommenen (Abraham) gedenken, und mich nicht abweisen! Du wirst mir um Deines Volkes willen gewähren Das, um welches sich mein Herz ergießt in diesem Mittagsgebete!

אקשטה Mit Geist und Herz schicke ich mich an, zu sprechen vom Wasser. Ich denke nach, um eine kleine Kenntniß zu erreichen von der flüssigen Natur des Wassers; nur etwas von der Bewandniß des Wassers will ich entdecken, und den Forscher aufmerksam machen auf die Kraft des Wassers. In den hohen Himmeln sind aufbewahrt Behälter des Wassers, und im Innern der Erde sind verborgen Wasserschlünde. Mit Wasser hat Gott einen Zirkel um die Erde auf den Himmel gezogen; über den Wassern hat Er die Erde ausgedehnt und mit Himmeln sie gewölbt. Bevor Er noch diese Zusammensetzung aus Feuer und Wasser gebildet, hatte Er im Plane schon Alles vollendet und vervollkommnet, durch die offenbarte, dem Wasser vergleichbare Lehre. Jahrtausende zuvor war sie seine Unterhaltung; Er hatte sie aufbewahrt, um einst zwei Welten durch sie zu begründen. Er hat Fundamente aus Wasser gebildet, und das Weltall auf des Wassers Grundlage aufgeführt. Er sprach, da entstand eine Hölle aus Schneewasser, und auf sein Geheiß pflanzte sich ein Paradies an bei Wasserströmen. Seinen Zögling seit Jahrtausenden (die Lehre) hat Er für ein frommes Geschlecht aufbewahrt, und neunhundert und vierundsiebenzig Geschlechter dahingerollt, wie in Wasserströmen. Sieben Dinge hat Er vor Erschaffung der Welt gegründet, da thronte seine Majestät, ehe Er den Himmel bewohnte. Er schuf sich dann einen Thron, den Er Himmel nannte, und gründete ihn auf den über den Wassern wehenden Wind. Als Er die Werke der Schöpfung gebildet und die Wasser in hohler Hand gemessen, da setzte Er ihn zwischen die ätherischen und irdischen Wasser und rief, ihn zu tragen, Geschöpfe hervor von unermeßlicher Größe, voller Augen mit vierfachen strahlenden Gesichtern und Flügeln zweihundert sechsundfünfzig an der Zahl. Bebend unter dieser Belastung machen sie ein Getöse, mächtiger als das Rauschen mächtiger Fluthen. Ihnen hat Er noch hinzugesellt Cherubim, Ophannim und Wasser-Galgallim, dann ätherische Feuerheere, deren Leiber wie Tharschisch's See, groß wie die Tiefe des Wassers sind. Sie sind zusammengesetzte Geschöpfe von Feuer

מַיִם. בָּרְחִבוֹת פַּלְגֵי מַיִם. תִּמְשַׁכְנָה בְטוּחוֹת לְפֶה מַיִם.
לְהִתְגַּבֵּר כְּנַחֲלֵי מָיִם: ר׳ תְּזַכֶּר לִי אֲתִוי נַהֲרַיִם. מְשׁוֹב
אֲחוֹרַיִם. תַּעֲנֵנִי עֲדֵי אֶפְרַיִם. בְּשָׁפְכִי שִׂיחוֹת צָהֳרַיִם:

ע״ס א״ב מרוכב.

אֲקַשְׁטָה כֶּסֶל וָקֶרֶב לְהַבִּיעַ בְּעַד מַיִם. אָזוֹם לְפִי מְעַט
גַּעַת בְּלַחְלוּחַ מְלֵאכֶת מַיִם. אֲחַסְפָּה מֵעֵין מַעֲשׂ מִפְעַל
מַיִם. אֶת פְּנֵי מֵבִין לְהַשְׁמִיעַ גְּבוּרוֹת מָיִם: בְּגָבְהֵי שָׁמַיִם
אָצַר אָסְמֵי מַיִם. בְּתַהְתִּיוֹת אֶרֶץ הֶחְבִּיא תְּהוֹמוֹת מַיִם.
בָּם הֵחֵל וְכָל חוּג אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. בָּם הִרְקִיעַ הֲדוֹם וְקֶרָה
שָׁמָיִם: גַּם בְּטֶרֶם יוּצְרוּ פְּתוּכֵי אֵשׁ וּמָיִם. גָּמַר וְכִלֵּל כֹּל
בִּמְשׁוּלַת מַיִם. גָּרָה אֶצְלוֹ אָמוֹן לְשַׁעְשְׁעוֹ יוֹמַיִם. גְּנָזָה
פְּעוֹל אִתּוֹ עוֹלָמוֹת שְׁנָיִם: דָּרַךְ וְהִשְׁתָּה שָׁתוֹת בְּמַשְׁתִּית
מַיִם. דַּעַת כִּי כֹל הוּשְׁתָה מִשְׁתִּית מַיִם. דַּבֵּר וְהֶעֱרִיךְ
תָּפְתֶּה מִשְׁלִינַת מַיִם. דָּרַשׁ וְנָטַע שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם:
הִצְפִּין לַיְשָׁרִים אֱמוּנַת יוֹמַיִם. הֶעֱבִיר תִּשַׁע מֵאוֹת
וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה דּוֹרוֹת בִּבְשֶׁטֶף מַיִם. הֵכִין שִׁבְעָה
בְּרִאוֹת עַד לֹא אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. הִשְׂרָה בָּם שְׁכִינָה קֶדֶם
דָּר שָׁמָיִם: וְנָכוֹן מֵאָז צָר בֵּם וַיַּחֲסוֹ שָׁמַיִם. וּבָסָם עַל
רוּחַ מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וּבְצָר מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית וּמָדַד
בְּשָׁעָלוֹ מַיִם. וְעָדוֹ בֵּין חַשְׂרַת מַיִם לְחֶשְׁבַּת מָיִם: זְמַן לוֹ
לַעֲמוֹס גַּבּוֹרֵי מְלֵאוֹת עֵינַיִם. זִיו מִסְפַּר רַבַּע פָּנִים
חֲמִשִּׁים וְשֵׁשׁ וּמָאתַיִם. זוֹעוֹת מִמַּשָּׂא וְרוֹעֲשׁוֹת מִקּוֹלוֹת
מַיִם. זְבוּדִים אִתָּם בְּרִיב וְאוֹפָן וְגַלְגַּל מָיִם: חֵיל שַׁרְפֵּי
מַעַל גִּוֵּיתָם כַּתַּרְשִׁישׁ מַיִם. חֲקוּקִים וְנִשְׁעָרִים בְּאֹרֶךְ

und Wasser und machen eine Scheidewand zwischen dem Feuer und Wasser; sie schweben und fliegen mit Flügeln aus Feuer und Wasser und baden sich in einem wie Wasser strömenden Feuerfluß. Hier hat Er einen Vorrath von Schnee, Feuer, Hagel und Wasser aufgehäuft, um damit die Frevler, die ihn erzürnen, zu bestrafen; dort hat Er nach seinem Plane Teiche voll Lebenswasser aufbewahrt, davon den Strömen Wasser mitzutheilen. — Der Allmächtige überschaute seine Geschöpfe alle und sah, daß ohne Wasser kein Leben bestehen kann, daher sorgte seine Güte und beschenkte die Welt mit einer milden Gabe, mit Wasser. Als einst sein Geheiß den Wassern ein beständiges Bett angewiesen, hätte nach diesem Plane die Erde durch aufströmende Wasser getränkt werden können; seine Allwissenheit sah aber das Unheil ein, welches gewaltthätige Menschen bei einer solchen Beschaffenheit ausüben könnten, daher fand Er für gut, es so zu lenken, und die Erde durch Wasser aus des Himmels Behälter zu befeuchten. Er hat über der Veste Behälter wie Wasserteiche geschaffen, über welchen sich ein erhitzter, wasserschweißender Himmel wölbt, wovon nach Maßgabe der Tropfen Wasser triefen, die eine unermeßliche Höhe durchreisen, ohne daß sich ein Tropfen mit dem andern vermengte. Die Farben des Regenbogens, die man auch mittelst einer mit Wasser gefüllten gläsernen Kugel darstellen kann, zeigen Jedem die Allmacht des Meisters, der die Wasser mißt. Alle Farben zeigt der Regenbogen, und seine wesentliche Farbe ist die Farbe des Wassers. Er ist der Welt zum Zeichen gegeben und sichert sie vor fernerem Untergang durch Wasser. Schnell schießt ein Blitz strahlend über die nach Wasser dürstende Erde; nach ihm brüllt mit schrecklichem Getöse die Stimme des Donners, rollend über den Wassern. Wolken und Winde gehen dem Wasser voran; sichtbar steigen sie auf aus Wasser, und kehren zurück zum Wasser. Er hat dem Winde ein Gewicht angewiesen, wodurch Er die Wasser abwägt und jedem Lande seinen Antheil Wasser zuwägt. Jedem Dinge mißt Er Wasser zu nach dessen Bedürfniß; verordnet Regen, um den Wäldern Wachsthum, den Früchten Süßigkeit und den Bächen vollere Strömung zu verleihen, Er hat die namensverschiedenen Wolken, ענן und ער נשיא, חזיז, עב, beauftragt, die Last der Wasser zu tragen; sie fliegen und schweben über der Fläche des Firmaments. Da stehen sie geschlossen, und harren der Erlaubniß, Wasser aufzunehmen; mit bebender Furcht erwarten sie das Triefen der obern Wasser; dann öffnen

עִמְקֵי מַיִם. חֻצָּיִם בְּרִית אֵשׁ וְחֻצָּיִם יְצִירַת מָיִם. חוֹצְצִים
תֹּת מְחִיצָה בֵּין אֵשׁ וּבֵין מָיִם: טָסִים וּמְעוֹפְפִים
בְּבַנְפֵי אֵשׁ וּמַיִם. טוֹבְלִים בְּנָהָר נָגֵד כְּנַחֲלֵי מַיִם.
טִבְּם אוֹצְרוֹת שֶׁלֶג וָאֵשׁ וּבָרָד מַיִם. טְמוּנִים לְסַעֲרַת
חֵמָה לְצַלְמוֹנַת מָיִם: יָם וְאָצַר לְחַיִּים פֶּלֶג מָלֵא מַיִם.
יָעַץ לְפַלֵּג מֶנּוּ לִפְלַגּוֹת מַיִם. יָהּ כְּבָט בְּכָל פֹּעַל כִּי
אֵין חַיּוֹת בְּלִי מַיִם. יִשַּׂר תֹּת מַתַּנַת חִנָּם לְעוֹלָם
מָיִם: כְּפָף תֹּת מֵאָז יְשׁוּב דָּת לַמַּיִם. כָּל לְהַשְׁקוֹת
נָשִׁי מִתַּחְתִּיוֹת מַיִם. כְּשָׂר בְּבַעֲלִי זְרַע כִּי יֶחְמְסוּ
מַיִם. כִּוֵּן וְשָׁב לְשׁוֹקְקָהּ מֵאוֹצַר שָׁמָיִם: לְמַעַל
לָרָקִיעַ עָשׂ כְּבִרְכַת מַיִם. לִנְטוֹת עָלֶיהָ כִּפָּה מְזַעַת
מֻחַמַּת מַיִם. לְחַטִּיף מִמְּנָה מִגְרַע נִטְפֵי מַיִם. לַהֲלוֹךְ
מַהֲלַךְ כַּמָּה בְּלִי עֲרוּב מָיִם: מַרְאֵה הַקְּשֶׁת בַּעֲשָׁשִׁית
בַּמַּיִם. מֶנָּה כֹּל יָבִינוּ כֹּחַ מוֹדֵד מַיִם. מַרְאָה כָּל מַרְאֶה
וּמַרְאֵהּ כְּמַרְאִית מַיִם. מוֹרַעַת לְגֵיא אוֹת בְּרִית בְּלִי
טוֹבַעַת מָיִם: נוֹצֵץ בָּרָק בְּבַהַל לְהַבְרִיק כְּמֹהַת מַיִם.
נוֹהֵם בְּרַעַשׁ וְקוֹל רַעַם מַרְעִים עַל הַמַּיִם. נְשִׂיאִים וְרוּחַ
מַקְדִּימִים לַמַּיִם. נִרְאִים כְּעוֹלִים מִמַּיִם וְשָׁבִים אֶל הַמָּיִם:
שָׂם מִשְׁקָל לָרוּחַ בּוֹ לְפַלֵּס מַיִם. סִיַּם לְפִי כָל אֶרֶץ מַה
לְהַגְרִיל מַיִם. סְפֵק וּמַד בְּמִדָּה תִּכֵּן מִדַּת מַיִם. סְדֵר
לְשִׁבֵּט לָאָרֶץ לְחֶסֶד לְהַמְצִיא מָיִם: עָב וְחָזִיו וְנָשִׂיא וְאֵד
וַעֲנַן מַיִם. עָרַךְ בָּם שְׁאֵת מַשָּׂא מְעִמּוּם מַיִם. עָפִים
וְדָאִים עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. עוֹמְדִים צְרוּרִים עַד יֵרָשׁוּ
לְהָרִיק מָיִם: פַּחַד שְׁעִירִים מִשְׁתַּעֲרִים בְּהַרְעִיפָם מַיִם.

sie ihren Schlund, gleich einem Schlauche, um die feuchtenden Wasser aufzunehmen, schwingen sich hinauf zur Wasserschichte **Schachak***), um daselbst ihre salzigen Wasser zu versüßen; dann wenden sie sich und kehren zurück nach dem Orte der Wasser, befeuchten die lechzende Erde und erquicken das nach Wasser schmachtende Land. Er hat eine Scheidelinie gezogen zwischen den Wassern, und auf seinem göttlichen Ausspruch ruhen die obern Wasser zur Befruchtung der Regenwasser. Sobald die obern Wasser zu fließen beginnen, jubeln ihnen die untern Wasser entgegen und geben ihnen laut ihren Durst nach Wasser zu erkennen, strömen auf, rauschen in mächtigen Fluthen und erheben jauchzend ihre Stimme zum Ruhme dessen, der seine Allmacht auf den Wassern zeigt, singen mit donnernder Stimme ihm, der mächtig über mächtigen Wassern donnert, und Alles lobsingt ihm, der so meisterlich die Wasser gemessen. Den Wassern hat Er einen rühmlichen Beinamen beigelegt; Er nannte sie die Mächtigen: Er nannte die Weiße seines Gewandes nach der Weiße des Schnees und verglich seiner Allmacht Stimme mit der Stimme der Wasserfluthen. Er hat nach Maaß und Gewicht jedem Land Wasserquellen beschieden; Er hat den Strom **Jubal** aus dem Paradies geleitet und ihn dann getheilt in vier Hauptströme.

תכנם Diese Ströme bestimmte Er für das geweihte Land und andere Länder, ihnen Wasser zu ertheilen; Er trug jedem besonders auf, wie viel des Wassers er herbei zu führen habe. Für das Vorzüglichste der Länder hat Er jenen Wasserbehälter vorzüglich bestimmt, es mit Regen des Himmels zu tränken, um daselbst Frieden zu stiften durch den Segen des Regens, und Tiefen und Anhöhen, Berg und Thal zugleich zu befeuchten; Eis, Reif, Schnee und Flüssigkeiten aller Art hat Er diesem Lande beschieden, um es mit allen Arten Gewässer zu erquicken. Sein Augenmerk ist beständig dahin gerichtet, um es vom Anfang des Jahres bis zu dessen Ende reichlich mit Wasser zu versorgen. Und wenn Sünden eine Enthaltung

*) Schachak, Name des Himmels, in welchem die mehrmals erwähnten Wasserbehälter sich befinden sollen.

פּוֹתְחִים פִּיהֶם כְּנוֹם כַּגֶּבֶד שִׁתִּית מַיִם. פּוֹרְחִים לְהַמְתִּיק
בְּשַׁחַק תַּמְלוּחִית מַיִם. פּוֹנִים שׁוּב לָלֶכֶת אֶל מְקוֹם הַמָּיִם:
צַבָּאוֹת רְבִיבִים הַמַּרְבִּיבִים מַיִם. צוֹמְחִים כַּעֲרָבִים עַל
יִבְלֵי מַיִם. צִיָּה מְמוֹגָגִים בְּנַחַת זֹלֶת מַיִם. צִחְיוֹן חַרְבוֹן
קָרִץ לְהַשְׁבִּיעַ שִׂבַּע מָיִם: קַו מָבְדָּל אֲשֶׁר הָבְדַּל לַמַּיִם.
קְצָבָם תָּלוּי בְּאֹמֶר לְהַפְרוֹת מְטַר מָיִם. קוֹל צְנוֹרוֹת כִּי
יַזְחִילוּ מֵהֶם מַיִם. קוֹלוֹת יִתְּנוּ תְּהוֹמוֹת שְׁעוֹת לְצַמָּאוֹן
מָיִם: רוֹעֲשִׁים וּמַרְעִישִׁים קוֹל מִקּוֹלוֹת מַיִם. רוֹגְשִׁים
וְנוֹשְׂאִים קוֹל לְאַדִּיר קוֹלוֹ עַל הַמַּיִם. רֶגֶן מַרְעִימִים
לְמַרְעִים עַל רֹב מַיִם. רְדָתָם כֹּל יָשִׁירוּ שִׁיר לְמוֹדֵד מָיִם:
שֶׁבַח כְּנוּי שֵׁם כָּנָה בְּשֵׁם מַיִם. שְׁתֹף בְּשֵׁם אַדִּיר אַדִּירִים
לְמַיִם. שָׁת מַעֲטֶה לְבוּשׁוֹ כְּמַחֲזֶה שְׁלִיגַת מַיִם. שְׁוֹהּ קוֹל
הוֹדוֹ כְּקוֹל רִבּוּי מָיִם: תִּכֶּן וְכָל וּמַד וְגַזַר וְדָלָה מַיִם.
תֵּת לְכָל גֵּיא וְגִיא מַעְיָן לִשְׁתוֹת מַיִם. ס תִּרְגַּל מֵעֲדֶן
נָהָר יוּבַל מַיִם. תּוּכוֹ לְהַפְרֵד לִרְבוֹעַ רָאשֵׁי מָיִם:

ע"פ השר"ק ונרחבי הגזיות חתום אלעזר בירבי קליר מקרת ספר.

תִּכְּנָם לְאֶרֶץ וְחוּצוֹת לַחֲצוֹת מַיִם. אִמֵּן לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד מַה יִּתְּנוּ מַיִם. שָׂקַל לְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל לְבַד
פַּלְגֵי מַיִם. לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה מָיִם: רְצוֹת לָהּ
שָׁלוֹם בִּירִידַת מַיִם. עָמוֹק וְתָלוּל גָּלוּי וְחָבוּי כְּאַחַת שָׁוֹת
מַיִם. קֶרַח וּכְפוֹר וְשֶׁלֶג וְגֶזֶל מַיִם. זְמָנוּ לָהּ לְשׁוֹקְקָהּ
בְּכֹל מִינֵי מָיִם: צוֹפֶה בָּהּ עַיִן לְהַתְמִידָהּ בְּמַיִם. רֵאשִׁית
וְעַד אַחֲרִית דְּרוֹשָׁהּ רְוֹוֹת מַיִם. פְּשַׁע אִם הָעָצַם וְנִגְזַר

des Regens herbei führen, so sind Gebete vermögend, ihn wieder triefend zu machen; hebt frommgesinnt das Volk seine Augen empor und fleht zum Himmelsthroner um Hilfe, dann kann es ruhig zu Bette gehen und Er versorgt es schon mit Wasser. Bis heute hielten sie fromme Versammlung, ohne in ihrem Gebete des Wassers zu erwähnen; heute, am Ende der sieben Tage haben sie sich versammelt, um in ihrem Mussafgebete um Regen zu bitten. Sie haben drei Log[1]) Wasser auf den Altar gegossen, damit die obern und untern Wasser sich regelmäßig dreimal verbinden und der Regen ströme und der Schnee vom Himmel falle, um von den durstigen Quellen und Wassergründen eingesogen zu werden. Fische aller Art, und Alles, was sich im Wasser regt, sehnt sich nach Regen und schlürft von seinem Wasser ein. Die mit Aussatz geplagten und mit Leibschmerz behafteten Menschen sehnen sich nach ihm und empfinden Linderung bei'm Regen. Die Erhaltung aller Länder hast Du den Planeten des Himmels überlassen, sie sind der Länder Verwalter und versorgen sie mit Wasser. Die Verwaltung des flußreichen Landes aber, wo Milch und Honig fließt, hast Du Dir selbst geheiligt; Du selbst vergnügst es mit Wasser. In Deiner Hand ist der Schlüssel zum Regenhimmel aufbewahrt, und kein himmlisches Wesen vermag ohne Deine Erlaubniß, jenen Wasserbehälter zu öffnen. O, bestätige Deine gute Verheißung! gewähre uns des Wassers Segenfülle! laß einen sanften, milden, reinigenden Regen herabtriefen! Die körperliche Reinigung erfordert ein Bad von vierzig Seäh[2]) Wasser; wie könnten aber Deine Frommen sich reinigen, wenn es nicht die erforderliche Wassermenge enthielte? — O, sättige Deine sieben Länder mit allen sieben Arten Regen aus den sieben Wasserhimmeln! Vernimm das Gebet derer, die sieben Tage gefeiert und sich heute versammelt, zu beten um Wasser! Erhöre ihr Flehen! Dir ergießt sich ihr Herz wie Wasser! Schaue herab, o Herr, von Deiner heiligen Wohnung, vom Himmel, und leite Deine Treuen (Israel) auf sichere Lagerstätte an Wasserquellen!

---

1) Name eines Maaßes.
2) Name eines Maaßes.

עֲצִירַת מַיִם. בְּתַחַן וָפֶלֶל יְפַתּוּ מִגְרַע בְּנִטְפֵי מָיִם: עַיִן
יִשְׁאוּ לָרוֹכֵב בְּעֻוְרָם שָׁמַיִם. יְשֵׁנִים הֱיוֹת בְּמַצַּע וְהוּא
מַסְפִּיק לָמוֹ מַיִם. שִׂיחַ מְהֵימִים נֶעֱצָרִים לְהַזּוֹבִיר בְּשִׂיחָם
מַיִם. רוֹגְשִׁים בְּסוֹף שִׁבְעָה לְצַיֵּן בְּמוּסַף מָיִם: נִסּוּךְ
מְנַסְּכִים שְׁלֹשֶׁת לוֹג מַיִם. בָּם לַעֲרוֹךְ כְּסֵדֶר שְׁלֹשָׁה
רְבִיעִיּוֹת מַיִם. מְמַעַל לְהַרְבִּיעַ זַכְרוּת רֶבַע מַיִם. יַעַל
בְּכֶפֶל מִתַּחַת פְּרַת נַקְבוּת מָיִם: לְיִפְתַּח אֶרֶץ וְיִפְרוּ וְיִשַּׁע
מְטַר מַיִם. קוֹרְאִים וְהָלְוֹה עַד יַשִּׁיקוּ מַיִם לְמַיִם. בַּאֲשֶׁר
יֶרֶד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן הַשָּׁמַיִם. לְצַמָּאוֹן יִשְׁעִיהוּ עֲנָוֹת
וּתְהוֹמוֹת מָיִם: יַחַר דָּגַת וְקַשְׁקֶשֶׁת הַגְּדֵלִים בַּהֲמוֹן מַיִם.
יִתְאַוּוּ לְרִדְתּוֹ גְּמוֹת מֶנּוּ מְעַט מַיִם. טְרוּחֵי שְׁחִין וּכְאֵב
וְחוֹלֵי מֵעַיִם. רוֹגְעִים וּמִתְרַוְּחִים בְּאוּוֵי קֶרֶת מָיִם: חַיֵּי
כָּל נֶשֶׁי מָסַרְתָּ בְּמַזָּלוֹת שָׁמַיִם. מְמַנִּים עַל כָּל אֶרֶץ אֵיךְ
לְפַרְנְסָהּ מַיִם. זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם. קִדַּשְׁתָּ
אוֹתָהּ לִשְׁמְךָ לְמוֹגַגָּהּ מָיִם: וְאַתָּה בְּיָדְךָ תַּתָּה מַפְתֵּחַ
מְטַר מַיִם. רְשׁוּת אֵין לְהַנְתֵּן בִּלְעָדֶיךָ לִפְתּוֹחַ אוֹצְרוֹת
מַיִם. הָקֵם דְּבָרְךָ הַטּוֹב תֵּת בְּשֶׂפַע מַיִם. יַחַד לְגָרֵב
לְרָצוֹן לְטַהֵר לְהָנִיחַ מָיִם. דֵּי אַרְבָּעִים סְאָה מְשֻׁעָר מִקְוֵה
מַיִם. תְּמִימָיךְ אֵיךְ בּוֹ יְטַהֲרוּ אִם אֵין בּוֹ שִׁעוּר מַיִם.
גְּשָׁמִים שִׁבְעָה מִשִּׁבְעָה רְקִיעֵי מַיִם. שַׂבַּע אֲרָצוֹת שְׂבַע
וְשִׂבְעַת עַמְּדֵי מָיִם: בְּצוּר חוֹגְגִים שִׁבְעָה וְנֶעֱצָרִים עַדֵּי
מַיִם. פְּלוּלָם קְשׁוֹב בְּשָׂפְכָם לְךָ לֵב כַּמַּיִם. יזן אָדוֹן
הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם. רֵעִיךָ לְנַהֵל
בְּרֶכֶץ כְּעַל מַבּוּעֵי מָיִם:

פתח, Oeffne die Erde zum Heil[1]), damit der Boshaften Stütze[2]) gebrochen werde. Bleibt Sünden halber das Wasser zurück, bedenke das Verdienst (dessen, der gesagt): „man bringe ein wenig Wasser!" (1. B. M. 18, 4.) und helfe! Laß des mächtigen Himmels Schleußen bis zum Frühling ununterbrochen offen[3]).

Laß den Dunst die Wasser schnell hervorbringen, wie damals, da sie noch nicht auf Erden waren.

In Gottes Hand ist der Schlüssel zum Regen, damit außer Ihm Keiner öffne; Er läßt aus der Tiefe das Wasser sprudeln, um die Gurt der Nachkommen des Gebundenen (Isaak) zu lösen. Er (Isaak) hat bei jener Versuchung sein Herz wie Wasser vor Dir ausgeschüttet, lasse darum seine Lämmer bei'm Leben.

Zweimal mußte er Brunnen graben, verleihe darum viel himmlisches Wasser!

Flehend treten sie vor Dich, daß Du die glühende Hitze durch Regengüsse abkühlen mögest, aus Rücksicht gegen Jakob. Es komme Regen auf die Gewächse, damit das Auge, welches nach Dir schaut erquickt werde.

Laß durch die Wolken die obern verborgenen Wasser herab tragen!

Das zuerst Bedachte (gelobte Land) bedenke stets, damit Getreide und Most des Erstgebornen (Reuben) von Wasser getränkt werden. Es lasse grünen die Fluren der Regen, damit das Vieh darauf gedeihe.

Es schöpfen die Wolken das Wasser, da der Regenbogen den Wolkenzug bezeichnet[4]).

Der von der wasserschweißenden Wölbung gefüllte Vorrath, fülle reichlich das Thal der Ochsenlähmer (Simon und Levi[5]) mit Wasser; der Schnee friere auf dem Grummet[6]) für Jene, die am dritten (Monat) das Gewünschte (die Thora) geerbt haben.

Der Gefesselten (Erde) riesele das Wasser zu, während der Regenbogen seinen herrlichen Glanz verbreitet!

---

1) D. h. laß sie fruchtbar sein; vgl. Jes. 45, 8.
2) Das Vorenthalten des Getreides, um es zu vertheuern.
3) Indem bekanntlich in Palästina der Winter die eigentliche Regenzeit ist.
4) Vgl. 1. B. M. 9, 14.
5) S. 1. B. Mos. 49, 6.
6) Das auf hohen Bergen wächst; vgl. Tr. Thanith 4, 1.

ע"פ א"ב מרובע, חלף שהקדים נרחץ כל זות רחצון תבס מחת מפסוק יפתח יי לך וגו' ולזות הזני הקדים תבת מים ולזות הזליזי תבס מחת מפסוק כי כאשר ירד וגו' (ישעיה כ"ה י') ולזות הרביעי תזת מים, וכן הולך ילכו החרוזים כלם.

יִפְתַּח אֶרֶץ לְיֵשַׁע. לִשְׁבּוֹר מַטֵּה רֶשַׁע. מַיִם
אִם כְּזִבּוּ בְּפֶשַׁע. וְכוֹר נָם יַקַּח נָא מְעַט מַיִם וְתִישַׁע. כִּי
סָ אַרְבּוֹת שְׁמֵי עֶרֶץ. עַד אָבִיב יִפָּתְחוּ בְּלִי פֶּרֶץ. קו"ח מַיִם
אֵד לְהַעֲלוֹת בְּמֶרֶץ. טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ:

יֵ בְּיָדוֹ מַפְתְּחֵי. וּוָלָתוֹ בְּלִי יִפָּתְחֵי. מַיִם
בְּצוּל יַרְתִּיחֵי. חָגוֹר בְּנֵי עָקוֹד לְפַתְּחֵי: כְּאַשֵּׁר
כְּ בְּחַן וְשָׁפַךְ לֵב כַּמַּיִם. יְחִיוּ טְלָאָיו מִיוֹמַיִם. קו"ח מַיִם
לָ בְּאֵר חָפַר פַּעֲמַיִם. לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמָיִם:

לוּ גָּשִׁים וְשֻׁעַ מַרְהִיטִים. לְהָקֵר חֹרֶב לְהָטִים. מַיִם
גַּבֵּר בַּמֶּרְהָטִים. בְּחִין פִּצֵּל בָּרְהָטִים: יֵרֵד
מָ גְּשֶׁם לְנִדְשָׁאִים. לְעֵדֶן וְיוּ עַיִן לְךָ נוֹשְׁאִים. קו"ח מַיִם
גְּנוּזִים וְנִשָּׂאִים. לַשְּׁאוֹתָם מַעֲלֶה נְשִׂיאִים:

אֶת דְּרוֹשָׁה מֵרֹאשׁ. תָּמִיד אוֹרָהּ דְּרוֹשׁ. מַיִם
דָּגָן וְתִירוֹשׁ. יְרוּוּ בְּשִׂיחַ בְּכוֹר רֹאשׁ: הַגֶּשֶׁם
נָ דְּשָׁאִים יְרַעֲנָן. וְשׁוֹר וּמְרִיא בּוֹ יָחֳנָן. קו"ח מַיִם
דְּלֵה לָעָב מָעָנָן. בְּאוֹת קֶשֶׁת עֲנִינַת עָנָן:

אוֹצְרוֹ הַמָּלֵא. מְזַעֲרֹת בְּפִי דּוֹק מִתְמַלֵּא. מַיִם
הַמְצֵית מִי מָלֵא. לְגִיא מְעַקְּרֵי שׁוֹר תְּמַלֵּא: וְהַשְּׁלֵג
סָ הַקְפֵּא לְנִלְקֶשֶׁת. לְרָשׁוּ בַּשְּׁלִישִׁי מִתְבַּקֶּשֶׁת. קו"ח מַיִם
הַוֵּל לְמִתְנַקֶּשֶׁת. בְּהוֹד נִגְהַּ מַרְאֵה הַקֶּשֶׁת:

Der Allgütige und Liebliche vernehme den lieblichen Gesang (der Leviten); entziehe ihnen nicht das Wasser und Gewitter, des Haderwassers wegen[1]) Es sei das sanfte Gebet Dir wohlgefälliger noch, als das der Zwillings-Brüder[2]).

Verleihe dem Feldmann Regen bei Donnerwetter!

Zur Zeit des in der Arche Geschützten (Noach) waren die Grenzen bestimmt[3]), das die herrlich rieselnden Wasser des jungen Leuen (Jehuda) Provinz durchströmen. O Himmel erhöre das Gebet, daß die Thamus-Hitze nicht schade.

Es ströme das Wasser, damit es (Paläſtina) die sechsfache Würze erhalte!

Laß dem Demüthigen die wie ein Siebwerk träufelnden Himmel rieseln; dem Zeitkundigen (Jſaschar[4]) laß das Wasser zuströmen: laß das Leben (die Thora) ihr Antheil sein, daß sie gedeihen gleich dem Krebse im lebendigen Wasser.

Das einst in zwei Strömen zu theilende Wasser[5]) laß dem Hause des lebendigen Wassers (dem Tempel) entströmen, damit den (Früchten) Geschmack und den von den Fesseln Befreiten Ruhe verliehen werde. — Das in Schlamm versenkte Gewässer (das Meer) versetzte den Kühnen (Sebulun[6]) nicht in Schrecken. Er sei weder von Ueberschwemmung noch von der Trockenheit des (Monats) Ab beläſtigt.

Die mit Bedacht verborgenen Gewässer decke auf, Du, der Du alle Grenzen festgestellt!

Der Frühregen befeuchte Fluren und Wälder! Wasser fülle die Flüsse, dem vom Karavanenhaufen Gedrängten (Gad). Berg und Hügel werden wieder fruchtbar, damit er (Gad) sich im Lande wie ein Leu hinstrecke.

Dreimal jährlich befeuchte der Regen (die Erde,) und vertheile sich in die vier Hauptströme.

Deinem Lande (Paläſtina), das Du Dir zum Sitz erkoren, das nicht wie ein Garten gewässert wird[7]), gewähre immerfort das Wasser wie den Thau, damit Baschan (Antheil des Dan) gute Weide habe. Durch Bewässerung erfreut Er (Gott) Alle, die im Elul die von Thau befeuchtete Frucht ernten.

Das Wasser versüße die Weinberge gleich Milch mit Traubenmost.

---

1) Bei dem auch der Stamm Levi war; vgl. 5. B. M. 33, 8.
2) Mosche und Aharon; vgl. Raschi zu Hohesl. 4, 5.
3) Siehe 1. B. M. 10, 9. 32. 4) S. 1. Chron. 12, 32.
5) Nach der Prophezeihung des Secharjah; Sechar. 14, 8.
6) Der an der Seeküſte gewohnt, siehe 1. B. M. 49, 13.
7) Siehe 5. B. M. 11, 1.

הַטּוֹב וְהַנָּעִים. שְׁעֵה וֶמֶר נָעִים. מַיִם
ב וְקוֹל מְזַעְזְעִים. בְּמֵי מְרִיבָה לֹא תַזְעִים: מו
ג וְהוּא תְּאוֹמִים וְרֵעִים. תִּתְרַצֶּה בְּשִׂיחַ הַנְּעִים. קו״ח מַיִם
ד וְעַד לְזוֹרְעִים. בְּקוֹל גַּלְגַּל הַמַּרְעִים:
אֶת זְמַן חָבוּי גִּפֶּר. הָגְבָּלוּ גְּבוּלוֹת בַּסֶּפֶר. מַיִם
זַלַּת שֶׁפֶר. לְמַדְּד אַדְמַת גּוּר עִפֶּר: הַשָּׁמַיִם
ו זַעַק לְקַבֵּל. חֹם בְּתַמּוּז מִלְּחַבֵּל. קו״ח מַיִם
זִרְמוּ לְתַבֵּל. בְּשִׁשֶּׁת מִינֵי תֵּבֵל:
הַשָּׁמַיִם חַשְׁרַת כְּבָרָה. חֲשׂוֹר לְרוּחַ נִשְׁבָּרָה. מַיִם
ט חַוֵּה בְּגִבּוֹרָה. לְמִכְיָנִי עִתִּי בָרָה: וְשָׁפָה
י חֶלְקָם בַּחַיִּים. כְּסַרְטָן גָּדֵל בְּמַיִם חַיִּים: קו״ח מַיִם
חֲשׂוּפִים וּבָקוּ חֲצוּפִים. הוֹצֵא מִבֵּית מַיִם חַיִּים:
לְתֵת טַעַם וָנֶפֶשׁ. לְהוֹצִיא אֲסִירִים לְחָפְשׁ. מַיִם
יא טְבִיעַת רֶפֶשׁ. בַּל יַבְעִיתוּ מְחֻרַף נֶפֶשׁ: לֹא
יב טַרְחוּת כְּמַבּוּלוֹת. וְלֹא בְּחֹרֶב אָב מַהְבִּילוֹת. קו״ח מַיִם
טְמוּנִים בְּתַהְבּוּלוֹת. חֲשׂוֹף מַצִּיב כָּל גְּבוּלוֹת:
מְטַר יוֹרֶה לִירוֹת. שָׂדוֹת וְיַעֲרוֹת. מַיִם
טו יְמַלְּאוּ יְאוֹרוֹת. לִמְגוֹדַּדֵי גְּדוּד שְׂיָרוֹת: יָשׁוּב
טז יִפְּרֶה הַר וְגִבְעָה. יְרַבֵּץ כְּאַרְיֵה עֲלֵי טִבְוָעָה. קו״ח מַיִם
יְשַׁלְּשׁוּ רְבִיעָה. לְהַפְרֵד לְרָאשִׁים אַרְבָּעָה:
אַרְצָה כְּווּן הֲדוֹם רֶגֶל. וְלֹא נִשְׁקִית כְּגַן בְּרֶגֶל. מַיִם
יז כְּזוּנוּק אֵגֶל. יְזַנְקוּ בָּשָׂן כְּמָנוֹחַ עֵגֶל: כִּי
יח כֹּל בַּשְּׂקִי יָשִׁישׁ. בְּאָסְפָּם בָּר בֶּאֱלוּל בְּטִלֵּל רְסִיסִים.
קו״ח מַיִם כְּרָמִים לְהַעֲסִיס. בְּנִטְפֵי חָלָב וְעָסִיס:

Es donnere zur Zeit, sanft, nicht tobend. Das Wasser verleihe Geschmack dem Lande (den Früchten desselben) des Wohlredners (Naphtali. Sowohl den Bäumen als den Erdfrüchten ströme das Regenwasser zu, damit die Jungfer[1]). mit den Gartenfrüchten sich freue.

Wasser ströme den Bächen zu, Gottes Residenz zu erfreuen[2]).

Er segne mit den kostbarsten Früchten des Mondes, mit den edlen Baumfrüchten; bescheide das Wasser aus den Wolken, damit königliche Leckerbissen bereitet werden. Er tränke die Gewächse und lasse im Monate Tischri ihren Samen aufbrechen.

Entziehe von nun an das Wasser nicht, damit der Regenschauer träufle!

O, nehme das Gebet der Flehenden wie das siebentägige Trankopfer auf. Führe das Wasser zur Ersprießlichkeit dem Lande Josephs zu, damit es dreimal regne. Es regne auf die von der Sonne versengten Pflanzen, damit man mit gebogner Wagschale (mit Uebergewicht, Ueberfluß) das Getreide ernte. Des Nachts triefe das Wasser und des Morgens scheine die Sonne!

Alle Gewächse werden dadurch gedeihen und (die Menschen) jubelnd singen. Regenschauer träufle, und des Herrschers (Binjamin) Land werde bereichert. Laß durch Regen im Monat Bul (Cheschwan) die Erde hell erglänzen, daß dieser Monat nicht wie bei der Sündfluth beschämt werde[3]).

Das Wasser sei hinreichend, damit Israel nicht beschämt werde, das da spricht: Hat denn der Regen einen Urheber außer ihm, dem Herrn?

Der Menschen unbillige Handlungen mögen der Erde die Frucht nicht vorenthalten; das Wasser hülle die Thäler in Früchte, durch das Andenken Abrahams. Das Gewölk erzeuge der Erde eine Hülle, ihre Blöße zu bedecken, damit sie nicht wie der Scorpionen Wohnung öd' und wüste bleibe.

Laß dort (in Palästina) zuerst das Wasser träufeln, laß regnen denen, die es zu erobern, hingezogen!

Oeffne Deine Hand mit entblößtem Arme, daß der geheime Schatz (der obern Wasser) geöffnet werde; verleihe Wasser dem darnach lechzenden dürren Lande durch das Andenken des Wettgesangs am rothen Meere. Es bringe durch Schneewasser Früchte hervor, damit zur Zeit des Weihefestes die Hitze abgekühlt sei.

Das Wasser ergieße sich auf die ganze Erde, der Himmel sende Regen und Schnee herab!

1) Der Monat Ellul. Vgl. ferner Secharjah 9, 17. 2) Psalm 46, 5.
3) Wo die der Erde anvertraute Saat zu Grunde ging.

בְּעִתּוֹ לְהַרְעִים רַעַם. בְּנַחַת וְלֹא בְזַעַם. מַיִם
לָתֵת טַעַם. בְּאַדַּמַּת מַשְׁפִּיר אִמְרֵי נֹעַם: אָמֵן
לְשֶׁבֶט לְאֶרֶץ נִשְׁלָחִים. לְהַעֲלִין בְּתוּלָה בְּאִבֵּי שְׁלָחִים.
קו״ף מַיִם לִפְלָגִים נִשְׁלָחִים. לְשַׂמֵּחַ עִיר אֱלֹהִים:
וּלְבָרֵךְ מִמֶּגֶד יָרָחִים. בְּעִדּוֹן תְּנוּב פְּרָחִים. מַיִם
מֵעָבִים מַטְרִיחִים. וּמַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ מַאֲרִיחִים: הִנָּדָה
מְזוֹנִים וְנָטַר. בְּיֶרַח אִיתָנִים לְהַתִּיר קְטַר. קו״ף מַיִם
מַעֲתָּה בַּל יֶאְסַר. לְהַרְעִיף שְׁעִירֵי מָטָר:
אֶת נִיב מַוְבִּירֵי שָׁוְא. שְׁעֵה בְּנִסּוּךְ שֶׁבַע. מַיִם
נַחֵל לָשְׂבַע. לְקַרְנֵי רְאֵם לְשַׁלֵּשׁ רֶבַע: אֶת
נִטְעֵי חֲמַת בֶּמֶשׁ. תַּטְרֵף לֶאֱסֹף בָּר בְּפִלּוּם גֹּמֶשׁ.
קו״ף מַיִם נַוֵּל בְּנִטְפֵי אֱמֶשׁ. וּכְאוֹר בְּקֶר יְזָרֵחַ שָׁמֶשׁ:
כָּל שִׂיחִים בּוֹ יֶאְשָׁרוּ. יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ. מַיִם
שְׁעִירִים יַחְשׁוֹרוּ. וְאַדְמַת רֹדֶם יַעֲשִׁירוּ: הָאָרֶץ
סוֹקְרִים כְּבָרַק אֵשׁ. פֶּן כְּמַבּוּל בּוֹל תִּתְבַּיֵּשׁ. קו״ף מַיִם
סַפֵּק מִלְבַּיֵּשׁ. נוֹאֲמִים אָב לַמָּטָר חֲיֵשׁ:
מַשֶּׁהּ עִקּוּשׁ כָּל בְּרִיָּה. לֹא יַעֲצְרוּ מִגִּיא פּוֹרִיָּה. מַיִם
עֲמָקִים יַעְטְפוּ פְרִיָּה. בְּזֶכֶר עֲנָיַת מוֹרִיָּה: וְהוֹלִידָהּ
עָב חְתוּל בָּשְׁתָּהּ. כְּבִמְקוֹם עַקְרָב בְּלִי לְשִׁיתָהּ. קו״ף מַיִם
עֶרֶךְ רֵאשִׁיתָהּ. הַמָּטָר לְעוֹבְרִים שָׂמָה לְרִשְׁתָּהּ:
יָדָהּ פָּתַח בְּזוֹרַע חָשׁוּף. לְפִתּוֹחַ אוֹצַר אָסוּף. מַיִם
פְּקוֹד לְצִיָּה כָּסוּף. בְּזֶכֶר עֲנָיַת יַם סוּף: וְהִצְמִיתָהּ
פְּרוֹת בְּמֵי שֶׁלֶג. בִּימֵי חֲגָבָהּ לְהָצִין מֶלֶג. קו״ף מַיִם
פְּנוֹת אַרְצָהּ בְּלִי פֶּלֶג. מְהֵרֹס לְהוֹרִיד גֶּשֶׁם וָשֶׁלֶג:

Verleihe Du Deinem Heere Regentropfen, führe sie sanft auf die Bahn; bei Donnergetöse ergieße das Wasser sich, im Andenken Josuas, der zu Gilgal erhört wurde. Ungesäumt ertheilen Deine Schafe das Lob Dir, damit Du zur Fortdauer der Erde den Regenbogen erscheinen lässest.

O, löse die im Himmel zum Regen bewahrten Wasser; befehle dem Schnee, daß er zur Erde sich senke!

Nationen gingen durch das Zornwasser zu Grunde, als die Schleußen zur Ueberschwemmung sich geöffnet. Sende (im Monate Tebeth) das kühlende Wasser nicht mit Heftigkeit im Andenken an Samuel, der auf der Warte erhört wurde. Den Sprößlingen Deiner heiligen Pflanzung vervielfältige die Weide.

O, befiehl, um Israel nicht zu erschrecken, dem leichten Wasser, daß es zur Zeit Dein Land mit Regen versehe!

In meinem Ruhestande (zu Palästina) häufte ich Lieder Dir, damit Du mich erhöreſt. Sende Wasser zur Genüge mir, im Andenken an Elijahu, des Tischbiten, den Du am Carmel erhörteſt. Merk' auf des Landmanns demuthsvolle Gebet, damit er wie ein rastendes Schäfchen der Ruhe genieße.

Häufe das Wasser so, wie einst dem Elias, der demüthig sich gebeugt, wo es im Nu dunkel geworden [1]).

O, erhöre das zur rechten Zeit verrichtete Gebet [2]); es rinne das Wasser meinen Mitbürgern zu, im Andenken an Jonah, Sohn Amithai's, der auch erhört wurde. Verheiße fette und saftvolle Speise; durch Regen in Schebat werde die Erde rein wie ein Edelstein.

Alles Athmende habe Wasser im Ueberfluß; und das Gewölk fülle mit Regen sich!

Den verschlossenen Wasserschatz zu öffnen, brauchst Du den Schlüssel nicht erst zu borgen [3]), um die wie ein Agur [4]) Wimmernden zu hören; sende Wasser in jede bewohnte Gegend, im Andenken an David und Salomo. Der um seine Erhaltung zu Dir hofft, dem bescheere viele der himmlischen Kostbarkeiten. —

Verleihe, wie einst dem flußreichen Lande (Palästina), das Wasser zur Erquickung!

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter!

איום Allfurchtbarer, denke den Betenden um Wasser den Bundesbeschluß mit Vater Abraham, der den Göttlichen (Engeln) Wasser zum Waschen reichte, und vergilt es seinen Söhnen,

---

1) Siehe 1. Kön. 18, 36 ff. 2) Indem nach talmudischer Vorschrift heute für den Regen gebetet werden soll

3) Indem nur Gott diesen Schlüssel hat. 4) Name eines Zugvogels.

וְהִלְוִיתָ צְבָאֶיךָ רְסִיסֵי אֲגַל. בְּנַחַת נַהֵל מַעֲנַל. מַיִם
צוֹק בְּקוֹל גַּלְגַּל. בְּזֶכֶר עֲנָיַת גִּלְגָּל: וְעָתָן
א נעלה צַאנְךָ שָׁבַחְתָּ בְּמֶרְץ. קִשַּׁטְתָּ לְהַרְאוֹת לְחַיִל אֶרֶץ. קו״ח מַיִם
צְרוּרִים לְמַטְרוֹת עֲרֵץ. תַּתִּיר לֵאמֹר לַשֶּׁלֶג חֱוֵא אָרֶץ:
גּוֹזֵם קְצָפּוֹ מִמֵּי הַקְצָפָה. בְּנִפְתְּחוֹ אֲרֻבּוֹת לְהָצִיפָה. מַיִם
קָרִים בְּלִי חֲצִיפָה. בְּזֶכֶר עֲנָיַת מִצְפָּה: וְרֵע
ב נעבה קֹדֶשׁ מַטָּעָתוֹ. מְכֻפֶּלֶת לְהָכִין מַרְעִיתוֹ. קו״ח מַיִם
קַלִּים מִלְהַבְעִיתוֹ. צַו לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ:
רַבִּים רָנְנוֹת בְּיַשְׁבִי. הִרְבֵּיתִי לְךָ לְהַקְשִׁיבִי. מַיִם
רַוֵּה לְהַשְׁאִיבִי. בְּזֶכֶר עֲנָיַת תִּשְׁבִּי: לַזּוֹרֵעַ
ג נזרא רְאֵה שִׂיחַ נִרְדּוֹ. כִּנְדִי רוֹבֵץ לְהַשְׁדִּיכוֹ. קו״ח מַיִם
רַבָּה כְּנַהֵר דַּכּוֹ. כְּקָדְרוּ עַד כֹּה וְעַד כֹּה:
וְאַתָּה שְׁעֵה נִיב שְׂפָתַי. הַמַּזְכִּירִים מֵאֵימָתַי. מַיִם
שׁוֹקֵק עֲמוּתַי. בְּזֶכֶר עֲנָיַת בֶּן אֲמָתַי: וְלֶחֶם
ד נסבא שָׁמֵן וָדֶשֶׁן לְרַשֵּׁם. בְּדָלִי שְׁבָטְ יְצָחֲצַח כְּלֶשֶׁם: קו״ח מַיִם
שַׁפַּע לִנְפוּחֵי נֶשֶׁם. וְיַמְלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם:
ה נלא לֹא תְלֻוֶּה מִלְּפָתוֹחַ כָּל סָגוּר.
לַעֲנוֹת מְצַפְצְפִים כְּעָגוּר. מַיִם
ו נאא תָּרִיק לְכָל מָגוּר. בְּזֶכֶר עֲנָיַת גּוּר וְאָגוּר: לְאוֹכֵל
ז נבא תְּלוֹת לְךָ עֵינַיִם. לְאַדְּרוֹ וּלְהַדְּגוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם.
קו״ח מַיִם תֵּן לְחַיּוֹת בְּמִוֹמַיִם. אֶרֶץ נַחֲלִי מָיִם:

פותחים התרון. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

חזן אָיוֹם וְכָבֵד־נָא לְשׁוֹאֲלֵי מַיִם. בְּרִית קָח לְהַרְחִיץ
אֵלִים בְּמַיִם. גְּמוֹל לְשׁוֹפְכֵי שִׂיחַ עֲלֵי מַיִם. דְּרוֹשׁ

die zu Dir flehen um Wasser! — Laß des Gebundenen (Isaaks) Tugend, der Dir sein Herz ausgegossen wie Wasser, denen angedeihen, die heute bitten um Wasser! — Laß die Frömmigkeit des Stäbeschälers (Jakob) bei den Wasserträgern seine Nachkommen genießen, die heute Versammlung halten ob dem Wasser! — Cheber (Mosche) schöpfte den Schafen Wasser; o, denke, Allgütiger zum Besten der auf Wasser Harrenden, jenes Tages, an welchem er mit dem Stabe gespalten die Wasser! — Dort gruben die Stammfürsten mit ihren Stäben einen Brunnen lebendigen Wassers — o, denke es Deinen Anbetern und gewähre ihnen Wasser! — Sieben Tage haben sie Dir die Ceremonie des Wassergießens verrichtet; o, leite sie, um die Tugend Deß (Josua), dem wunderbar sich theilten des Jordan Wasser! — Möchte den nach Regenwasser Schmachtenden die Redlichkeit Davids bestehen, der durstend gesprochen: „Wer gibt mir Wasser?" (2. Sam. 23, 15.) Willfahre ihnen, um der Rechtschaffenheit des Elijahu willen, der dort gesprochen: „Füllet vier Eimer Wasser!" (1. Kön. 18, 34). Nimm es mit Wohlgefallen auf, das Gebet der um Wasser Flehenden! Sei ihr Hirt und leite sie an Wasserquellen! Laß sie weilen in des Hauses Vorhöfen, an des Wassers Ursprung, und labe sie aus dem Strome Deiner Wonnewasser!

שאתה Denn Du Ewiger, unser Gott, bist es, der dem Winde zu wehen gebeut und dem Regen zu fallen befiehlt. —

לברכה Zum Segen, nicht zum Fluch, Amen.

לחיים Zum Leben, nicht zum Verderben, Amen.

לשבע Zur Ersprießlichkeit, nicht zum Schaden! Amen.

מכלכל Deine Gnade ernährt die Lebenden, Deine unendliche Barmherzigkeit läßt die Todten wieder aufleben. Du bist der Wankenden Stütze, der Kranken Heil und Befreier der Gefesselten. Du hältst treulich Deine Zusage Jenen, die in der Erde schlummern. Wer ist wie Du, allmächtiger Gott! Wer ist Dir ähnlich? König, der da tödtet und wieder belebet und Heil aufkeimen läßt. Deiner Verheißung getreu, belebst Du einst die Todten wieder! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt!

לְנֶעֱקָד וְשָׁפַךְ לֵב כַּמָּיִם: הַוָּכֵר לַמַּפְגִּיעִים הַיּוֹם עֲלֵי
מַיִם· וּדְוִי פִּצֵּל בָּרְהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם: וְכוֹר
לְנֶעֱצָרִים הַיּוֹם עֲלֵי מַיִם· חֶבֶר דָּלָה לְהַשְׁקוֹת צֹאן
מָיִם: טוֹב, וְכוֹר לְטוֹבָה מְיַחֲלִיךָ עֲלֵי מַיִם· יוֹם אֲשֶׁר
גִּבְקְעוּ בְּמַטֵּה מָיִם: כְּרִית נְדִיבִים מְחוֹקֵק בְּאֵר מַיִם·
לְמְחַנְּגֵיךָ וְכוֹר בְּזִכְרַת מַיִם· מְנַסְּכֵי שִׁבְעָה בְּנִסּוּךְ
הַמַּיִם· נַהֵל בְּצֶדֶק פְּלֵאֵי יַרְדֵּן מָיִם: שַׁגֵּב כְּמֵהִים
לְמִטַּר מַיִם· עֲבוֹר תָּאַב וּפָץ מִי יַשְׁקֵנִי מָיִם: פְּקוֹד
פְּקִידִים וְנִפְקָדִים בְּמַיִם· צַדְּקֵם בְּצֶדֶק נָם מִלְאוּ אַרְבָּעָה
כַדֵּי מָיִם: קַבֵּל בְּרָצוֹן שַׁוַּעַת שׁוֹאֲלֵי מַיִם· רְעֵם וְנַהֲלֵם
עַל מַבּוּעֵי מַיִם· שַׁכְּנֵם בְּחַצְרוֹת בֵּית מוֹצָא מַיִם·
תְּרוֹם מִנַּחַל עֲדָנֶיךָ מָיִם:

שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

חזן. קהל.
לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן·
לְחַיִּים וְלֹא לְמָוֶת: אמן·
לְשׂבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן· קוגרים החזן.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

נעריצך Vorb. Wir preisen Dich und heiligen Dich nach der Weise der heiligen Seraphim, welche in Heiligkeit Deinen Namen feiern; wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

G. u. V. „Heilig, heilig, heilig ist der Ewige Zebaoth, voll ist die ganze Erde seiner Herrlichkeit!"

Vorb. Seiner Herrlichkeit voll ist die Welt! — Seine Diener fragen einander: „Wo ist seiner Herrlichkeit Wohnung?" Ihnen gegenüber erwiedert's dann: „Gelobt!"

G. u. V. „Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes von ihrer Stätte aus!"

Vorb. Von seiner Stätte aus wende er sich erbarmungsvoll und begnadige das Volk, das seiner Einheit Namen täglich zweimal, Abends und Morgens, voll Liebe huldigt, rufend: „Höre Israel!"

Gem. u. Vorb. „Höre Israel, der Ewige, unser Gott, der Ewige ist einzig!"

Vorb. Einzig ist er, unser Gott, er ist unser Vater, er ist unser König, er ist unser Befreier, und er wird uns zum zweiten Male in seiner Allbarmherzigkeit vor aller Lebenden Augen vernehmen lassen: Ich will euer Gott sein!

Gem. u. Vorb. „Ich bin der Ewige, euer Gott!"

Gem. Allmächtiger, unsere Macht! Ewiger, unser Herr! wie mächtig ist Dein Name auf der ganzen Erde! Einst wird der Ewige König sein über die ganze Erde, an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name: Einiger.

Vorb. Und in Deinen heiligen Worten heißt es:

Gem. u. Vorb. „Der Ewige regieret ewiglich, dein Gott, o Zion, von Geschlecht zu Geschlecht! Hallelujah!"

Vorb. Von Geschlecht zu Geschlecht verkünden wir Deine Größe, und in alle Ewigkeit heiligen wir Deine Heiligkeit. Dein Lob, o Gott, weiche nicht aus unserem Munde immer und ewig; denn Gott, König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott!

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה ומוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם השבת הזה ואת יום הַשִּׁשְׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר.

קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח׳ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה
אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

קו״ט בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ט׳ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶּן בְּרַחֲמִים וְיָחֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב
וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

קי״א שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

י׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא
יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

קי״ב אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

י״א אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה
יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

י״ב וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר.

קי״ג יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

י״ג לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ
נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי
אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ.
וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

מַה שבת וירד היער ישמחו מיינגעשמאטטע.

יִשְׂמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הַדֵּרֵשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגַלַּל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְיָ רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לזכות אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ
וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ
וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן,
שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
וְתִבְנֶהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ
לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ
מִכַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה
וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים
כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם
השבת הזה ואת מוסף יום הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה.
נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ
מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

חַג שבת וויר חייבן־גענומען:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדָבָר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר.
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר
לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

Bei'm Wiederholen des מוסף wird, wenn die כהנים zum דוכן gehen, statt ותחזינה, das nebenstehende ותערב von Gemeinde und Vorbeter gesagt:

ותחזינה Mögen unsere Augen sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst! Gelobt seist Du, Ewiger, der seine Majestät einst wieder in Zion thronen läßt!

ותערב Nehme unser Flehen wohlgefällig auf, wie ehedem die Ganz- und Brandopfer! O Allerbarmer, in Deiner großen Barmherzigkeit stelle Deine Wohnung in Zion, den Opferdienst in Jerusalem wieder her! Laß unsere Augen es sehen, wenn Du mit Erbarmen nach Zion zurückkehrst, und in Ehrfurcht werden wir dort Dir wieder dienen, wie in den Tagen der Vorzeit, wie in den frühern Jahren. Gelobt seist Du, Ewiger, dem allein wir in Ehrfurcht dienen!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du, der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist in Ewigkeit. Du bist der Hort unseres Lebens, der Schild unseres Heils für und für! Wir danken Dir und lobpreisen Dich für unser Leben, das in Deine Hand gelegt, für unsere Seelen, die Dir anvertrauet sind, für die Wunder, die Du uns tagtäglich, für die unausſprechlichen Wohlthaten, die Du uns zu jeder Zeit — Abends, Morgens und Mittags — erweiſest. Allgütiger, Deine Barmherzigkeit hat keine Grenzen; Allbarmherziger, Deine Gnade geht nie zu Ende — auf Dich hoffen wir immerdar!

מודים Wir bekennen Dir, daß Du der Ewige, unser und unserer Väter Gott bist, unser Schöpfer, Schöpfer von Anbeginn. Benedeiung und Dank Deinem großen und heiligen Namen, der Du uns am Leben und aufrecht erhalten! So laß' uns ferner leben und erhalte uns, sammle unsere Vertriebenen zu den Vorhöfen Deines Heiligthums, Deine Geſetze zu befolgen, nach Deinem Willen zu handeln und Dir mit ganzem Herzen zu dienen, da wir Dir dankbar sind. Gelobt sei Gott, dem allein der Dank gebühret. —

ועל Für dies Alles sei Dein Name, unser König, gelobt und hochgepriesen unaufhörlich und immerdar!

וכל Und Alles, was lebt, soll Dir danken und in Wahrheit preisen Deinen Namen; Allmächtiger, unser Heil und unsere Hilfe bist Du! Selah! Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir allein gebühret Dank.

Ertheilen die כהנים den Segen so spricht der Vorbeter statt dieses אלהינו ואלהי אבותינו das auf Seite 173 stehende אלהינו ואלהי אבותינו u. s. w.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, segne uns mit dem dreifachen Segen, welcher in der durch Deinen Diener Mosche geschriebenen Lehre enthalten ist, und welcher gesprochen wurde durch Aharon und seine Söhne, die Priester, Dein heiliges Volk — wie es heißt: „Er segne dich der Ewige, und behüte dich! Er lasse leuchten, der Ewige, sein Antlitz dir und sei dir gnädig! Er erhebe, der Ewige, sein Antlitz dir und gebe dir Frieden!"

Bei'm Wiederholen des חזרת wird, wenn die כהנים zum דוכן gehen, ſtatt ותחזינה, das nebenſtehende ותערב von Gemeinde und Vorbeter geſagt:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ | וְתֵעָרֵב עָלֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן אָנָּא רַחוּם
בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן | בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה
לִירוּשָׁלָם. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.
בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ | וְשָׁם נַעַבְדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת.
אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר | פס"ז ויפ"ש בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְךָ
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן: | בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה | מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ | יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן | בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בָּרָכוֹת
יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. | וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל | עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל | וּתְקוֹמְמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל | קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל | מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת
עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם
כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וְיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

Ertheilen die כהנים den Segen ſo ſpricht der Vorbeter ſtatt dieſes אלהינו ואלהי אבותינו das auf 172 Seite ſtehende אלהינו ואלהי אבותינו u. ſ. w.

אֱ"וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ
וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שים Verleihe Frieden, Glück und Segen, Gunst, Gnade und Erbarmen uns und Deinem ganzen Volke Israel! Segne uns, o Vater, Alle wie Einen, im Lichte Deines Antlitzes;

Der Priestersegen.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter, segne uns mit dem dreifachen Segen, welcher in der durch Deinen Diener Mosche geschriebenen Lehre enthalten ist, und welcher gesprochen wurde durch Aharon und seine Söhne, die **Priester,** Dein heiliges Volk, wie es heißt:

Die Priester sprechen:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Du uns mit der Heiligkeit Aharons geheiligt und uns befohlen hast, Dein Volk Israel liebevoll zu segnen!

Die Priester:	Die Gemeinde:
Er segne dich	Es segne dich von Zion aus der Herr, der Himmel schuf und Erde!
Der Ewige	Ewiger, unser Herr, wie mächtig ist Dein Name auf der ganzen Erde!
Und behüte dich!	Behüte mich, Herr! denn Dir habe ich mich anvertraut!
Er lasse leuchten	Gott sei uns gnädig, geb' uns seinen Segen und lasse uns sein Antlitz leuchten! Selah.
Der Ewige	Der Ewige, der Ewige, Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und voller Huld und Treue.
Sein Antlitz	O wende Dich zu mir, sei mir gnädig, denn einsam und bedrängt bin ich.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

סדר דוכן׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר׃

סמ״ץ נקול והכהנים מנגנים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל־אַהֲרֹן, וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה׃

סמ״ץ מקרין. מקהל תומרי.

יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

יְיָ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ׃

וְיִשְׁמְרֵךְ שָׁמְרֵנִיאֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ׃ כשהכהנים מנגני׳ וישמרך תומרי׳ וכו׳.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלְּךָ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלְּךָ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וּכְמֵי יְרֵחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קְלָלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתָרְצֵנִי׃ אָמֵן.

וְאֵ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃

denn im Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, die Liebe zum Guten und dadurch Heil und Segen, Erbarmen, Leben und Frieden. Möge es Dir gefallen, Dein Volk Israel zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden zu segnen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel segnet mit Frieden!

Der Priestersegen.

Dir Zu Dir, Ewiger, erheb' ich meine Seele!

Und sei dir gnädig! Wie Knechte schauen auf die Hand ihres Herrn, wie eine Magd auf die Hand ihrer Gebieterin, so schauen unsere Augen hin zu unserm Gotte, bis er uns gnädig ist.

Er erhebe Er empfange Segen vom Ewigen, gerechten Lohn vom Gotte seines Heils und finde Gunst und Wohlwollen in den Augen Gottes und der Menschen.

Der Ewige Ewiger, sei uns gnädig! wir harren Dein; mit jedem Morgen leiste uns neuen Beistand, Hilf uns, in Zeiten der Noth!

Sein Antlitz Verbirg nicht Dein Antlitz vor mir, am Tage meiner Angst neige Dein Ohr mir zu, am Tage, da ich Dich rufe, eile, erhöre mich!

Dir Zu Dir erheb' ich meine Augen, der Du im Himmel thronest!

Und gebe Sie sollen meinen Namen über die Kinder Israels aussprechen, und ich werde sie segnen.

Dir Dir, Ewiger! gehört die Größe und die Macht und der Ruhm und der Sieg und die Majestät, ja Alles im Himmel und auf Erden! Dein, Ewiger, ist das Reich, und Du bist das Haupt über Alles!

Frieden! Friede! Friede dem Fernen und dem Nahen, spricht der Ewige; ich habe ihm ausgeholfen!

בְּאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ

סדר דוכן.

אֲלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי
שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ
אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רב"ש ע.

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
(וּמָצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:)

יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף־
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־
אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָשִׂמוּ וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

נשערי ליון כתוב זלמ יאמר תלל שלום הרבון רק יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן חָדְשַׁת חֲסָדֶיךָ
וְגָדֵל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ.
אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי
כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה
לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ:
בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ.
בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה
הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה
הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הָצֳרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה
וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מוֹר
וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה
עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. קִשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר.
וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בְּרִית
כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא
וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר
חִוָּרִין עַתִּיק: מֶלַח סְדוֹמִית רְבָע (הַקָּב). מַעֲלֶה
עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן
כָּל שֶׁהוּא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. אִם חִסַּר
אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף
מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בְּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת

אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

Der Vorbeter spricht das ganze Kaddisch.

סדר דוכן.

בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצֵא מִפְּסוּקִים שֶׁל־בִּרְכַּת כֹּהֲנִים
חָאמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדֻשֶּׁךָ שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ
וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ
הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנָתֵנוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח
וְלֹא בְצַמְצוּם בָּהֲתָר וְלֹא בְאִפּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מַתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה
כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פַּסַּת לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לְלָבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ הַנִּקְרָא אִישׁ
תָּם. וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ. וְיִהְיוּ דְבָרַי
נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוּ
אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו.
וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וְלִטּוֹבָה אוֹת, וְתַצִּילֵנִי בְּרָכָי, וְתֵן בְּלִבִּי
בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיךָ.
וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי
(וִימֵי אִשְׁתִּי, וּבָנַי, וּבְנוֹתַי) (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי)
בְּטוֹב וּבְנְעִימוֹת בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל **אָמֵן**:

מתפלל דיט פריעזטער דען זעגען בעענדיגט, שפריכט דיט גמוייגדע:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה. אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן
שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

וה כהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים:

רִבּוֹן הָעוֹלָם, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ
כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־
עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

מון **שִׂים שָׁלוֹם** וכו'. קדיש חתקבל.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה
שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא
אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב
בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא
הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ
לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן
עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת
אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ
תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ
וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל
מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד:
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ
לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ותומרים מזמור לד יום ותת"כ מזמור י"ב, למנצח על השמינית.

בענין יזינת הסוכה בזמיני עצרת עתב הגאון מוהר"ל יעב"ץ וז"ל: „בח"ל תוכילין בסוכה לילו ויומו ואין מברכין על ישיבתה, והמנהגים תלוקים בכאן, אך הותיקין יושבין בה בלילה וביום רק שאין יכנים בה בלילה אבל כל סעודה בים לסם לאכול תוכלין בה". ולעיל אחר תפלת ערבית תמצא יהי רצון שנוהגים לאמרו.

הַצַּפְרֵן · כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצַּפְרֵן · כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

משנה סוף מס׳ תמיד, וסופרים פי״ח.

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: (כ״ד)

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים,

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: (מ״ח)

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: (פ״ב)

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים, אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: (צ״ד)

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים, הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: (פ״א)

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים, יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: (צ״ג)

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים, מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (צ״ב)

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש יתום.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וּמְקַבְּלִין דֵּן מִן־דֵּן וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ וְנִטָּלַתְנִי רוּחָא וְשָׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זְיָע סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאַתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ׃ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ יְיָ מַלְכוּתֵהּ (קאם) לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ צְדָקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃ יְיָ הוֹשִׁיעָה ׀ הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ׃ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃
קמה תְּהִלָּה לְדָוִד· אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ
יאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־
חָסֶד׃ טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ
יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים
וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה
נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶּאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־
בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

קדושה לכ"ץ בחזרת שחרית.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קו"ק קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ ת' לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ. קו"ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ ת' וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. קו"ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃ ת' לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ בְּאַהֲבָה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ · לִפְלֵטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ · וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ · כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

וַיָּשֶׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ
בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי
רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ
בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה
לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ
כָּבוֹד וְלֹא יִדֹּם. יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר
יִבְטַח בַּיְיָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי־עַד כִּי בְיָהּ יְיָ
צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ
דֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: ח"ק.

Am Sabbath.

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרֹב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

Es folgt am Sabbath das Ausheben der Thora, und wird im Abschnitt ויאת הברכה vorgelesen (siehe Thoravorlesung von Simchath Thora). An Wochentagen hingegen wird hier sogleich mit der Tefilla begonnen.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל
לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ליום ז׳ אֵל״ וְאַבּוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בִּבְרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ
וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

An Wochentagen.	Am Sabbath.
שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד	שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל
וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ	עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם
בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ	כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ
כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ	אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם.
תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה	וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב	בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל	בְּכָל עֵת וּבְכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:	שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה, וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם
וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן
יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעַבְדְּךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter wiederholt die Tefilla nebst Kedusscha und spricht dann das ganzen Kaddisch. Hierauf עלינו, קדיש יתום.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:

לנוסח אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה
וּבְשָׂשׂוֹן שַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב
אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן
יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר.
נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
נִפֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ
שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ
רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל
בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ
וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ
מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

אֵימָה אָהֵב בָּרֵךְ בְּכִסֵּף· בְּמִדָּה מְרֻבֶּה
מֵרֵאשׁ בְּתִסֵּף· בְּזֶה עֲצֶרֶת חַג אָסֵף·
אוֹהֲבָיו יִקְרַב אֵלָיו לְהֵאָסֵף: בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

וברוים ו׳ ד׳.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:
נלח״ז בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־
מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־
לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וגבריס וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
(ל״ג ט״ו): אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל

אימה Mit Wohlgefallen mißt er Segen im übervollen Maaße einer Nation zu, die er liebt. An diesem Beschluß-, diesem Erntefeste wird er seinen Liebenden sich nahen und sie aufnehmen. Gelobt seist Du, Ewiger, der sein Volk Israel liebt.

דער פֿאָרבײטער רופֿט אויס: וואָהרעניד דעסטען בעטעט דיך גענוייגרע אייוע:

ק׳ח

ק׳ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ׃
בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב
עֲרָבִים, בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ
שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה
עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים,
וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ, בּוֹרֵא
יוֹם וָלָיְלָה, גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר
יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה, יְיָ צְבָאוֹת
שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר
וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מַלְכֵּנוּ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו
אֵין אֱלֹהִים סְלוֹ לָרֹכֶב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ
שְׁמוֹ וְעָלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם
עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

תּוֹס נסוף הפיוט יצחק הקטן חוק אמן.

אֶת יוֹם הַשְּׁמִינִי. בְּטוֹב יַזְמִינִי. רָנִי פַלֵּט
יְסוֹבְבֵנִי. לְעֵרֶב בְּצִלּוֹ יְלוֹנֵנִי. בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים׃

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ, תּוֹרָה וּמִצְוֹת
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ, עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ
וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם
וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים.

את Den achten Tag wird Er mir zur Seligkeit bestimmen, wird Triumphgesänge um mich her erschallen lassen, und mich in seinen Schutz aufnehmen zur Zeit des Abends[1]). Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt!

1) Unter Abend wird die Annäherung einer verhängnißvollen Zeit verstanden.

גּוֹרֵי יַם־סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתְהוֹמוֹת
טָבַע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ
בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה:

ע"פ א"ב.

שְׁמִינִי אֲמַץ בְּפִנֵּי עַצְמוֹ. בְּחוֹב קָרוּעַ לִשְׁמוֹ. בַּיּוֹם
הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי גָּמְרוּ בְּפִיּוּם רֶגֶל וְזָמָן. דָּבָר שִׁיר
וְקָרְבָּן מְזֻמָּן. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי הוֹסִיף לְגוֹי נִכְבָּד.
וּבְמוֹסְפֵי קֹדֶשׁ מְכֻבָּד. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי זְמַן
וְהָקְבַּע לְרָצוֹת. חֹק נוֹלָד בּוֹ לְהֻרָּצוֹת. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי:
שְׁמִינִי טָבַע חֲתוּמֵי חוֹתָם. יְרִידוֹת נֵצֶר מִכְתָּם. בַּיּוֹם
הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי כָּלוּל לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה. לְמִכַּהֵן בְּחִנּוּךְ
עוֹלָה. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי מִלְּפָנֵי פָּנָיו פָּנָיו. נֶחֱלָק
בְּכָל עִנְיָנָיו. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי סָכָם לְשִׁלּוּחַ מֶלֶךְ.
עֵת וַיְבָרְכוּ אֶת הַמֶּלֶךְ. בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי: שְׁמִינִי פְּנוֹת

שמיני*) Der Achte ist ein eigener Feiertag; für ihn wurden besondere Gesetze verordnet, für den achten Tag. Der Achte zeichnet sich aus durch die heiligen Gebräuche von רגל, פיים, זמן, דבר, שיר und קרבן*), am achten Tage. Den Achten hat Er hinzugefügt für ein Volk, das er hochschätzt, und befohlen, ihn durch Zugabsopfer zu verehren, den achten Tag. Der Achte ist besonders wohlgefällig. Des Viehes Geburt wird zum wohlgefälligen Opfer angenommen am achten Tage. Am Achten wird dem Knaben das heilige Siegel aufgedrückt; das zarte Kind wird beschnitten am achten Tage. Den Achten krönte große Freude; an ihm geschah die Priestereinweihung, am achten Tage. Der achte Feiertag ist von den vorhergehenden Tagen ganz verschieden; er zeichnet sich in jeder Hinsicht besonders aus, der achte Tag. Am Achten entließ der König (Salomo) das Volk; sie zogen ab und segneten den König, am achten Tage. Am Achten übernachteten sie noch in

*) Siehe das מעריב von gestern, Seite 21.

הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
ג״ע ד״ע ו״ע ז״ע וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לנהוג שלהיכס לחמת, חכן ויתן רוח מעט אלא יכולע הא׳.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין
זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ
הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הָעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ
וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ הָעֹשֶׂה גְּדֹלוֹת עַד אֵין
חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן
לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל
שׂנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וַיּוֹצֵא
אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃

שְׁמִינִי חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה׃ מִצְוָה עָלֵינוּ לָהֵת מָנָה׃ זִכָּרוֹן אָבוֹת יִזְכָּר בָּם שׁוֹכֵן מְעוֹנָה׃ קְנוֹת שִׁנִּית עֲדָת מִי מָנָה׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים, וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן, וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה, וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ׃

שְׁמִינִי אֱלֹהִים יָחֳנֵנוּ. מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ לְבָרְכֵנוּ. נָאֳמוֹ יָקֵם מַלְכֵּנוּ. בִּפְרִיסַת שְׁלוֹמוֹ לְסוֹבְבֵנוּ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם׃

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ תנ״ך׃

שמיני Dem Achten sind besondere Gebote eigen. Wir haben den Achten so wie die Sieben gesetzmäßig gefeiert; gedenke uns, o Himmelsthroner, die Treue unserer Urväter, und sammle abermals die zahllose Gemeinde Deiner Anhänger!

שמיני Am Achten wird uns Gott gnädig sein und uns Segen senden aus der Wohnung seiner Heiligkeit. Unser König wird seine Verheißung bestätigen und die Hütte seines Friedens über uns ausbreiten.

בֹּקֶר הֲלָנָתוֹ. צֶדֶק יָלִין מָעוֹנָתוֹ. בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי:
שְׁמִינִי קוֹל שֶׁמַע בְּאַהֲבָה. רִנַּת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה.
בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי: שְׁמִינִי שָׁלוֹם שׁוֹמֵר אָהֳלוֹ. תּוֹךְ יְמֵי
עֲלַת רַגְלוֹ. בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי:

שְׁמִינִי יְצוּדָה חַסְדּוֹ קָדוֹשׁ לְעַמּוֹ. וּבַלַּיְלָה
שִׁירָה עִמּוֹ. מוּשָׁל הַשַּׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ. עָלֵינוּ
כְּמֵאָז יְהִי נָעֳמוֹ: בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם.

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶּלֶא. מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ לְפָנֵי מֹשֶׁה:

שְׁמִינִי הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים. קוֹרְאֶיךָ
בִּדְבָרִים עֲרֵבִים. טוֹבוֹת יַשְׁמִיעַ לַאֲהוּבִים.
נַעֲם מַלְכוּתְךָ עֲנוּת תְּאֵבִים: זֶה צוּר יְשֻׁעָנוּ
פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ.

Jerusalem, des Morgens darauf reisten sie nach Hause, nach dem achten Tage. Am Achten ertönte eine Freudenstimme, ein lauter Jubel bei'm Wasserschöpfen, am achten Tage*). Am Achten, bei'm Zurückkehren, fand Jeder, daß der Friede sein Haus bewachte, während er abwesend war, um im Tempel vor dem Herrn zu erscheinen — am achten Tage.

שמיני Am Achten befiehlt der Heilige seine Gnade über sein Volk, das ihm Lieder singt des Nachts. Unseres Königs, des Weltregenten Freundlichkeit wird uns beschieden werden wie damals (beim Meere), dort, wo sie alle frohlockend, jauchzend und wonnevoll riefen: Wer ist unter u. s. w.

שמיני Am Achten beglücke die Guten, o Gott! Dich rufen sie an mit anmuthigen Worten! O, verkünde den Geliebten glückliche Zeiten; die Milde Deines Reiches zu verkünden, ist ihr Wunsch.

---

*) Mit feierlicher Ceremonie wurde Wasser geschöpft und auf den Altar gegossen.

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ. מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

אַדְנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם׃

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

Am Ausgang des Sabbaths wird dieses eingeschaltet.

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתַּתְּךְ־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וְחַגִּיגַת הֶרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ׃

סברי מרנן ורבנן ורבותי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם הַשִּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים וּמוֹעֲדֵי קָדְשְׁךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

Fällt der Festabend auf einen Sabbath-Ausgang, so wird dieses eingeschaltet

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּ"א יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

עלינו, קדיש יהום, יגדל.

שמחת תורה לעולם כ"ג השרי וחינו חל רק בח' מימי אגד"ו.

בק"ק מוליחין כל ס"ת שנהיכל ומוקיפים עמהם הניחה בזירה ובזמרה גדולה ובגילה, בריקוד חוזר חלילה (ואומרים אחה הראת לדעת וכו' ואח"כ אנא ה' הושיעה נא, אלהי הרוחות על הכל וכו' תמלוח על סדרם בזחרית לזמחת תורה) נכהמ"י קורח חותה זמחה גדולה וז"ל: רחיתי למורי זהי' הולך לפני הס"ת מרקד ומרנן ומסבב עמהם בזמחה גדולה בכל יכלתו, ואח"כ בזהיו הולכין לניה"כ אחר והיו עוזין ג"כ הקפות עם הס' הי' סובב עמהם מרקד מנגן ומרנן בזמחה גדולה, וכן בניה"כ אחר עוזים כן. וגוללין ג' ס"ת, מעמידין הרחזנה על פ' וזאת הנרכה, זני' לה על פ' נרחזית, זליזית ל"ה ע"פ קרנמות זנפנחם. פוניס לנחיהם לזלום ומוכלים נכית. עכ"ל הגחון מוהר"ר יעב"ץ.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדֹּם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם · עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter spricht das halbe Kaddisch.

Nach Beendigung des allgemeinen Morgengebetes (Seite 3—59) wird hier fortgefahren.

אשרי Heil dem Volke, dem es so ergehet, das von seinem Gott und Erlöser den Segen empfängt! Auf der Erde wurde ausgesprochen und im Himmel angeordnet dieser Segen. Als der Sanftmüthige (Mosche) sich zur Todesruhe vorbereitete, empfahl er seine Lehren dem zahlreichen Volke: „Hütet das Gesetz, geschrieben von der Allmacht Hand! der Ewige kam von Sinai einher!" so sprach er. Der Erlöser zog durch alle Heidenvölker und fand sie alle mangelhaft; darum gab er sein Erbe dem holden Israel und zeigte seine Liebe dieser Nation. „Wir wollen folgen und gehorchen!" antworteten die Holden, nie soll sie von uns weichen, diese Lehre; des Morgens und des Abends seien wir eingedenk dieser Lehre, die Mosche uns geboten. Und es wurde dem Herrn als König gehuldiget, das Volk unterwarf sich ihm ganz; da riefen alle Völker und Reiche: Er ist König worden über Jeschurun! Nun übergab er der Vergessenheit ihre bisherigen Vergehungen, wie es einem Könige ziemt am Huldigungstage. O, daß er Hoheit und Würde erhalte, daß er glücklich lebe, Rëuben, und niemals untergehe! Ein guter und ziemlicher Antheil sei beschieden den in Eintracht beisammenwohnenden Brüdern (Simon und Jehuda), die wechselseitig sich vor Feinden schützen; dieses war, was Mosche dem Jehuda verheißen. Deinem Frommen, ein Mann, der Dein Wort gehalten, den Du zu Massah versuchtest und der Deinem Befehle getreu blieb, der ewig ein treuer Diener Deines Heiligthums war, dem Levi (so sprach er), geziemen Deine Thumim und Urim. Als sich einst der Gute (Mosche) in das Thor des Lagers gestellt und gerufen: „Wer dem Ewigen treu ist, komme zu mir!" da war's dieser fromme Stamm Levi, der sich zu ihm versammelte, und Vater und Mutter entsagte. Immer war der Mund der Söhne Levi's voll Deines Ruhmes; nur auf fremdem Erdreiche sangen sie nicht. — Die Wege zu bahnen und alles Krumme zu ebnen, unterweisen sie Jakob in Deinen Rechten. Einst, als Du ihn (den Stamm Levi) von Deinen Erstgebornen (Israel) gesondert, da beschiedest Du das Allerheiligste für sein Loos.

יוצר לשמחת תורה.

Nach dem Morgengebet (Seite 2—58) wird hier fortgefahren.

ע"פ א"ב ובסופו תתיס שמואל יחי' ויוד נרתזי תבית תכצף
תג' זל' התרוזים תתוס משה בר שמואל בר אבשלום יגדל
בתורה אמן, וסוף כל חרז על פסיק מעסיקי וואת הברכה.

א שְׂרֵי הָעָם שֶׁלּוֹ בָּכָה. מֵאֱלָהָיו וְגוֹאֲלוֹ יִשָּׂא בְרָכָה.
מִתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ וּבַשָּׁמַיִם נֶעֱרָכָה. וְזֹאת הַבְּרָכָה:

ב תָּנוּת עָנָן לְנוֹחַ שְׁבִיבָה. הַוְהִיר אֲמָרָיו לַאֲלָפֵי רְבָבָה.
שְׁמוֹר הַת בְּזֹרֹעַ כְּתוּבָה. וַיֹּאמַר יְיָ מִסִּינַי בָּא:

ג וְאֶלֶם חָצַר בְּכָל אִמִּים. וּמְצָאָם בְּלֶם בַּעֲלֵי מוּמִים.
הִפִּיל חֲבָלִים לוֹ בַּנְּעִימִים. אַף חִבֵּב עַמִּים:

ד וְדִים מַקְדִּימִים לִנְשַׁמֵּעַ נַעֲשֶׂה. הֵשִׁיבוּ זֹאת בַּל תִּמְשֶׁה.
בְּכֹר וָעֵרֶב לֹא נִנְשֶׁה. תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה:

ה כְּתַר אָדוֹן כֶּתֶר לְחֻמָּלֵךְ. יַהַב עָם עָלָיו בְּחִשְׁתַּלֵּךְ.
רַגְנוּ כָּל גּוֹי וָפֶלֶךְ. וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ:

ו מְיַד מָחָה כָּעָב אַשְׁמוֹת. בְּנָאָה לְמֶלֶךְ בְּיוֹם רוֹמְמוֹת.
שְׁאֵת וֶיֶתֶר יְהִי לִתְקוּמוֹת. יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמֹת:

ז בֶּד טוֹב וְנָעִים בְּנֶאֱמַר. שֶׁבֶת אַחִים יַחַד כְּהִתְאַמַּר.
מִצְעֲרִימוֹ חֻיּוֹת לָמוֹ לְמִשְׁמַר. וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר:

ח סְיָדֵךְ אִישׁ נוֹצֵר מַאֲמָרֶךְ. נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה וַיַּאֲמֵן דְּבָרֶךְ.
וּלְעוֹלָם שָׂרֵת בְּבֵית דִּבְיֶרֶךְ. וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ:

ט וֹב בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה בְּקוּמוֹ. מִי לַיָּי אֵלַי כְּנָאֲמוֹ.
אָסְפוּ חֲסִידָיו כְּאֶחָד לְעֶמּוֹ. הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ:

י מָלֵא פִּימוֹ תְּחַלָּתְךָ לְנָקוֹב. שִׁירֵיךְ בַּאֲדָמַת נֶגֶב מְקוֹב.
לְהַסְלִיל אַרְז וְלַשֵּׁר עָקוֹב. יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב:

יא קֶדֶם מִבֵּן בְּכוֹר בְּהַבָּדְלוֹ. קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים חֻיּוֹת גּוֹרָלוֹ.

O, verdopple immerdar seine Kraft! segne, o Ewiger, sein Vermögen! Zwischen den Schultern meines Hauses, meines Stolzes, am Orte des Dienstes meiner Leviten und Priester, im Raume meines Zeltes und unter den Teppichen meiner heiligen Wohnung zu residiren, versprach der Ewige seinem Liebling Binjamin. Mit Segnungen der Himmel und der untern Tiefen, mit Segnungen der Brüste und des Schooßes und mit einem Lande, reich an Erzeugnissen aller Art, sprach er, sei Joseph gesegnet. O, daß er doch seine Gnade nicht entziehe dem Stamme des Keuschen (Joseph) sein Land segne mit Gütern im Ueberflusse und mit Früchten, die die Sonne reift. Mächtig widerstand er (Joseph) der Begierde, eingedenk der Schande und Schmach; darum wurden am Ende seine Arme geziert mit Goldgeschmeide, und sein harrte der Friede seines alten Vertrauten (Gottes), des Urhebers der uralten Berge. Auf die Scheitel des zierlichen Hauptes komme darum alles Glückes Segen; ihm gedeihen alle Erderzeugnisse und Früchte eines segenvollen Landes. Ein zweifacher Antheil wurde ihm zum Erbgut beschieden, statt Deß (Rëuben), der das Ehebett seines Vaters entweiht; zu seinem Loos fiel auch jenes Gut, und das Vorrecht der Erstgeburt erhöhete seine Würde. — Bis gen Zidon erstreckt sich Sebulums Grenze, wo selbst er großes Gewerbe treibt. Auch der Staatskluge (Jisaschar) findet hier seinen Unterhalt — sie bieten freudig einander die Hand. Freue dich, o Sebulun! Der Chalason-Handel*) war ihm (Sebulun) ein geheimer Schatz, dem Schleichhändler gelang es nie; darum schlachten Völker voller Ehrfurcht Opfer der Unschuld, und versammeln sich bei seinem Berge. Das vortreffliche Land, in welchem eine Gruft für den Gesetzgeber (Mosche) bestimmt war, hat der Stamm Gad zum Erbgut sich ersehen; darum zieht er, dem Heere voran. Gelobt sei, der Gad weite Grenzen gibt — so sprach er (Mosche) von Gad. Als David einst, da er noch auf jener Burg in der Wüste wohnte, die Helden aus dem Stamme Gad sah, wie der kleinere hundert und der größere tausend Feinde in die Flucht jagte, da nahm er sie auf, stellte sie an die Spitze seines Heeres und erkannte sie für die ersten seiner Krieger. — O, steh' ihm bei, laß ihn wie eine Schlange auf dem Wege sein! erhalte ihn, den Abkömmling von Dan (Simon), laß ihn sein eine Otter auf dem Fußsteige, daß er seine Feinde besiege im Namen des Herrn! — So sprach er (Mosche) von Dan. Dan, sagte er ferner, ist wie ein junger Löwe! —

*) Chalason ist der Name einer Amphibie, deren Blut die schönste himmelblaue Farbe hat.

בְּכִפְלַיִם בֵּן עוֹד לְאַיָּלוֹ. בָּרֵךְ יֵי חֵילוֹ:
לְ שִׁבּוֹן בֵּין כִּתְפֵי גְאוֹנַי. מְקוֹם שִׁירוֹת לְוִיי וְכֹהֲנַי.
רְחַב אֹהֲלַי וִירִיעוֹת מִשְׁכָּנַי. לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יֵי:
מְ בֹרְכוֹת שָׁמַיִם וַתַּחַת נִסְמֶכֶת.
בִּרְכוֹת שָׁדַיִם וָרָחַם מִתְבָּרֶכֶת.
אַרְצוֹ מִכֹּל הֱיוֹת נֶעֱרֶכֶת. וְלִיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת:
נָ א חַסְדּוֹ לֹא יָמוּשׁ. חָשַׁךְ עַצְמוֹ בְּוָרֶה מִלְשַׁמֵּשׁ.
בְּשׁוֹב כָּל גְּבוּלוֹ יִתְגַּמֵּשׁ. וּמִמֶּגֶד תְּבוּאוֹת שָׁמֶשׁ:
סָ מוּךְ יֵצֶר מֵהַחֲוִר וְהָאֱדֹם. פּוּ וְרוֹעָיו מְוָהָב אֹדֶם.
שָׁלוֹם יְצוֹר מְרַחֲמוֹ מִקֶּדֶם. וּמֵרֹאשׁ הָרְרֵי קֶדֶם:
עַ ל קָרְקַד גְּלְגֹּלֶת נָאָה. בִּרְכַּת כָּל טוּב תָּבוֹאָה.
לְהַשְׁפִּיעַ שָׂבַע כָּל תְּבוּאָה. וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ:
פִּ י שְׁנַיִם בְּנַחֲלַת חֶבְלוֹ. תַּחַת מְחֹלֵל יְצוּעַ מְחוֹלְלוֹ.
וּעַד נְחוֹל בְּחֶלֶשׁ גּוֹרָלוֹ. בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ:
צִ יד וֵרָכְתּוֹ לְהַרְבּוֹת צֶמַח. מִמִּבְּין עִתִּים לִלְחוֹם קֶמַח.
מֵאֵת וֵה וֵה יִשְׁמַח. וְלִזְבוּלֵן אָמַר שְׂמַח:
קִ נֵּן חַלָּוֹן סָפוּן חִבּוּאוֹ. בַּל יוֹעִיל לְמַכַּסֵּהּ מַשָּׂאוֹ.
יְזַבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק וְיֵרָאוּ. עַמִּים הַר יִקְרָאוּ:
רֵ אשִׁית רָאָה לוֹ וַיֶּאֱגֹד. שֶׁשָּׁם חֶלְקַת מְחוֹקֵק נֶאֱגַד.
גְּדוּד יְגוֹדְנוּ בְּבוֹא גָּד. וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד:
שָׁ בֵן בַּמְּצַד בְּרֵאוֹת חֵילוֹ. הַקָּטֹן לְמֵאָה וְלָאֶלֶף גְּדוֹלוֹ.
דָּלָם בְּרֹאשׁ גְּדוּדֵי חֲיָלוֹ. וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ:
תַּ נִּין עֲלֵי דֶּרֶךְ הֱיֵה. שְׁפִיפוֹן עֲלֵי אֹרַח חֱיֵה.
בְּצָרְיו נִלְחַם בְּשֵׁם אֱהְיֵה. וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה:

Ueberfluß und Ersprießlichkeit von innen und von außen, der Besitz eines Gutes, das sich von Abend bis Morgen erstreckt, weidenreiche Triften, mit Schafen bekleidet, werden Naphthali zu Theil — so sprach er von Naphthali: Naphthali hat des Ewigen Gnade. In Oel taucht er seinen Fuß mit Wonne; mit Recht ist er bei seinen Brüdern beliebt; vermöge seines Reichthums gibt er königliche Gerichte. Von Ascher sprach er: Vor allen Söhnen wird Ascher gesegnet. Wie in deiner Jugend, so bleibst du auch in deinem Alter in der Fülle deiner Kraft; du trittst auf die Höhen deiner Verächter, dein Fuß gleitet nie, deine Riegel sind Eisen und Erz! O Schöpfer, Deine Allmacht hat jene unermeßlichen Höhen begrenzt, Dein Zuruf hat dem Ausbreiten der Erde ein Ziel gesetzt, Aller Augen schauen nach dir hin! Nichts gleicht deinem Gott Jeschurun. Er hat Wasser von Wassern geschieden, hat die Veste in deren Mitte ausgedehnt und die Wasser getrennt, Er hat die untern Wasser in's Meer versammelt und hineingemessen; Er, der Erhalter des Weltalls, der Unendlichkeit Gott, Er hat jene beiden funkelnden Himmelslichter strahlend gemacht; er hat beseelte Thiere aufgeregt, und flatterndes Geflügel; er hat ein Wesen in seinem Ebenbilde gebildet und aufrecht gestellt, und Israel lag schon im Plane, einst sicher und selbstständig dazustehen. Als es dann dem Allmächtigen gefiel, zu ruhen von seinem Werke, als er heiligte den siebenten Tag, wie geschrieben steht in der Lehre Jekutiëls (Mosche's), da verlieh Hoheit und Glück Gott seinem Volke: „Heil dir Israel!"

Heil dir Israel, wer ist dir gleich!

Das Verborgene ist dir nicht verholen, du hast dich in Gottes Wort unterrichtet und vervollkommnet: Engel offenbarten dir das Geheimniß (die Thora), lehrten dich die Gotteserkenntniß. Sie hielten dich ihnen gleich, und ließen dich nur um ein Geringes den göttlichen Wesen nachstehen. Die gute Gabe (die Thora), die du empfangen, hat dich vervollkommnet, hat die Kraft zum ewigen Leben dir ertheilt.

Heil dir Israel, wer ist dir gleich!

Vom Baume des ewigen Lebens (die Thora) hast du gekostet, damit Todesangst dich nicht bestürme; nicht absichtslos hat Er dich erhalten, nicht umsonst in den Thron dich verzeichnet. Dich näher als Deine Eltern zu bringen, haben

שָׂבַע וְדָשֵׁן בִּפְנִימִי וְחִיצוֹן · יָם וְדָרוֹם יִרַשׁ בְּעֶלְצוֹן ·
תִּלְבֹּשֶׁת פָּרִים לְבוּשׁ הַצֹּאן ·
וְלַנַּפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן :
מְטַבֵּל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ בְּאשֶׁר · רְצוּי אֶחָיו יְהִי בְכֹשֶׁר ·
וּמְעַדַּנִי מֶלֶךְ נוֹתֵן מַעֲשֶׂר ·
וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר :
וִכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ בְּחֹזֶק חֲיָלֶיךָ · תְּדֵרוֹךְ עַל בָּמָתֵי גֵּעֲלֶיךָ ·
רַגְלֶךָ בַּל תִּגֹּף לְהַכְשִׁילֶךָ · בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶךָ :
אַדִּיר בּוֹרֵא שְׁחָקִי שְׁפָרוֹן · רוֹכַב הָאָרֶץ כִּנְסִי מֵחָרוֹן ·
חַעֵינִי כֹל אֱלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן · אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן :
לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם וּלְבַדֵּם · תּוֹךְ רָקִיעַ בֵּינָם וַיַּפְרִידֵם ·
אֶל מְקוֹמָם הִקָּנֵם וַיְמַדֵּדֵם · מְעֻנָּה אֱלֹהֵי קֶדֶם :
יָקָר שְׁנֵי מְאוֹרוֹת חִדַּד · חַיָּה הִשְׁרִיץ וְעוֹפוֹר נִבְדַּד ·
מֶרְקָם בְּצֶלֶם צָר לְהִתְעוֹדֵד · וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד :
יְהֹ שָׁבַת מִמִּפְעָל כְּהוֹנָ · וַיְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כְּבִכְתָּב יְקוּתִיאֵל ·
נִשָּׂא וַיְאַשֵּׁר עַמּוֹ אֵל · אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל :
אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ ·

ע״ם א״כ.

אֲשֶׁר כָּל תָּתוּם לֹא עָמָמוֹךָ · בְּדָבָר יֵילַמְּדוּךָ וְהִתְמִימוּךָ ·
גִּלּוּיָרָז מַלְאָכִים חִכְּמוּךָ · דַּעַת אֱלֹהִים הֵעֲרִימוּךָ וְהִסְכִּימוּךָ ·
הֱיוֹת כְּאַחַד מֵהֶם רְמוּךָ · וְכִמְעַט מֵאֱלֹהִים לְהַחְסִיר קְדָמוּךָ ·
וָבֶד טוֹב בְּקִבְּלָךְ הִשְׁלִימוּךָ · הֱיוֹתָךְ בּוֹ עֲדֵי עַד הֻחֲלִימוּךָ :
אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ · מַעַם עֵץ חַיִּים כִּי הִטְעִימוּךָ ·
יִרְאַת מָוֶת לְבַל יַרְעִימוּךָ · כִּי לֹא לָרִיק הֻקִּימוּךָ · לֹא לְתֹהוּ
וָהֶבֶל בְּכִסְרְקִמוּךָ · מַעֲשֶׂיךָ לְקָרְבָךְ מֵאֲבוֹתֶיךָ הִגְרִימוּךָ ·

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים
בָּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים
וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים
אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים
וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים
אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא:
וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים
רְשׁוּת זֶה לָזֶה · לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְּרוּרָה
וּבִנְעִימָה קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה ·
קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

רחזי הטורי׳ אני מנחם, חלח זהקדים ברחץ כל עוד תכ׳ אחת מספוק אשריך ישראל.

אַשְׁרֶיךָ אֹם קָדוֹשׁ בְּהַקְדִּישְׁךָ הַשֵּׁם · יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁק הָתוּם
בִּכְסֹאוֹ בְּלֶשֶׁם · מִי יָחִיד בִּלְתֶּךָ בְּהַאֲדִירֶךָ בְּנֶשֶׁם · כָּמוֹךָ
מֵאֵין בָּאָרֶץ מַאֲמִירֶךָ בְּרֶשֶׁם: עַם נַחֲלָתוֹ קָשַׁר בְּתִפְלַת
זְרוֹעוֹ · נוֹשַׁע מוֹשִׁיעַ בְּהוֹשִׁיעוֹ כְּאָב וְזֵרְעוֹ · בַּיי בָּטוּחַ בְּטוּחַ חֲקָקוֹ
בְּכַפּוֹ לְהַפְרִיעוֹ · מָגֵן נֶצַח בַּעֲדוֹ שָׂכָרוֹ בְּפָרְעוֹ: עֶזְרֶךָ אָבִיךָ

אשריך Heil dir, heilige Nation, Heiligerin des heiligen Namens! Israel, dein Bild ist eingegraben im göttlichen Throne! Wo gab es ein einziges Volk außer dir, das so der Einheit des Ewigen gehuldigt? Dir gleicht auf Erden keiner; nur dein erwähnt die heilige Schrift rühmlich! du bist das Volk seines Erbes, das er liebevoll in seine Arme genommen, das Hilfe findet in seinem Beistande, wie der Sohn im Vater, das er, der Ewige, weil es ihm vertraut, in seiner Hand trägt zum ewigen Andenken; der Unendliche ist ihm Schild, und vergilt ihm nach Verdienst; Er, dein Helfer, dein Vater,

נַחֲלַת יְיָ הֱיוֹת בְּרֵאשִׁית הַטְּרִימוֹךְ · שְׁאוֹר בָּעִסָּה הֱרִימוֹךְ · עָמוֹד לְחֶלְקוֹ לוֹ הִקְדִּישׁוֹךְ וְהִתְרִימוֹךְ :

אַשְׁרֵיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךְ · פְּאֵר הִתְפָּאֵר בְּךְ סִימוֹךְ · צָוּוֹת לְיַחֲדְךְ בָּאָרֶץ קִימוֹךְ · קִשְׁטְךְ וְתִקָּנְךְ לְפָנֶיךְ עָמוֹךְ · רִחֲמְךְ וְלִבְּכְךְ לוֹ אָמוֹךְ · שְׁמָרְךְ מִכָּל רָע וּמִכָּל צַר סְתָמוֹךְ · תָּמִיד עַל לִבּוֹ לְזִכָּרוֹן הֲתָמוֹךְ :

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים · וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךְ יְיָ · כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ · מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךְ : הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךְ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ · אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מְשֻׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה · הֵכִין וּפָעַל זִהֲרֵי חַמָּה · טוֹב יָצַר כָּבוֹד לְשִׁמּוֹ · מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ · פְּנוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי · תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ : תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךְ · וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךְ סֶלָה :

---

deine Handlungen verursacht; damit du Gottes Besitzthum seiest, warst du der Schöpfung Zweck; Der Sauerteig (das Sündhafte) wurde von dir (bei der Gesetzgebung) entfernt, als Gottes Antheil wurdest du geheiliget und abgesondert!

Heil dir Israel, wer ist dir gleich!

Er schmückte dich mit einem herrlichen Zeichen und erhielt dich als ein einziges Volk auf Erden; Er erhob dich und liebte dich als seine Nation; Er schützte dich vor Uebel und Noth. Du bist zum ewigen Andenken das Siegel auf Seinem Herzen*).

---

*) Vgl. Hohesl. 8, 7.

גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר
וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ
וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב
הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל
לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק
לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא־
נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל
יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָּחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה: יחיד חומר אל מלך נאמן.

דברים ו׳ ד׳.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד:
נלמ״ד בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־
מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־
לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

גִּיל יָגִיל בָּךְ. וַאֲשֶׁר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה שָׂמַח לִבֶּךָ. חֶרֶב בְּיָדֶךָ פִּיפִיּוֹת רַבִּים בְּהַלְעִיבֶךָ. גַּאֲוָתֶךָ לוּיוֹת עֲבוֹתוֹת אַהֲבָה יַשְׁלִיבֶךָ: וְיָבָחֲשׁוּ בְּרֹב עָוֹז אַנְשֵׁי רִיבוֹת. אוֹיְבֶיךָ יְבִיאוּךָ לְהַר קָדְשׁוֹ תִּקְרוֹבוֹת. לְךָ יוֹסִיפוּ לְכַבֵּד בְּמִנְחוֹת עֲרָבוֹת. וְאַתָּה תָּחֵל לְסַלְסֵל לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת: ח' עַל כֵּסֶא מְנֻשָּׂא בְּשִׁמְיֵ מֶתֶל. בָּמוֹתֵימוֹ מְנָה וְיוּ מַקְדִּישָׁיו נוֹצְצִים כְּקֶלֶל:

קו"ח תִּדְרֹךְ יְשֻׁר אָרְחוֹתָיו בְּיוֹפִי מִכְלָל. וְאַתָּה תָּגִיל בַּיָּי בְּקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרְרוּ וּכְרֻבִים יְפָאֲרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעָמָתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים. בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵ חַיִּ וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְּהִלּוֹת אָדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים

---

fand an dir Vergnügen, darum hat er dein Herz erfreut durch die Lehre Moſche's; ſie iſt ein zweiſchneidig Schwert in deiner Hand wider deine Verächter, ſie iſt deine Hoheit, das Band der Liebe, womit er dich umſchlungen. — Unter ſeine Allmacht ſchmiegen ſich die Widerſacher; deine Feinde werden dich ihm hinaufführen nach ſeinem heiligen Berge, und dich verehren mit köſtlichen Geſchenken. Verherrliche dann ihn, der durch die Aetherwüſte fährt, ihn, den erhabenen Throner auf jenen unermeßlichen Höhen, die er angefüllt mit ſtrahlenden, ihn heiligenden Feuerweſen! Du wirſt hinaufwallen auf gebahntem Wege nach jener Krone der Schönheit (Zion); dort wirſt du des Ewigen dich freuen, und dich rühmen des Heiligen Israel's.

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב וְיָפֶה
הַדָּבָר הַזֶּה. עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־
דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:
עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא
יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד: אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אָתָּה. לְמַעַן שִׁמְךָ
מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ בַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם
שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

זולת. ע"פ א"ב ובקוף מתוס משה בר שמואל הזק.

אָז בְּקִשּׁוֹב עָנָו עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים. בְּדַעְתּוֹ חֹשֶׁב בַּעֲלֹתִי
סִין בְּהַדּוּרִים. גְּוֶרֶת דַּת חֲדָשָׁה וּפְקוּדִים יְשָׁרִים. הוֹד יֵשׁ
לוֹ לִתֵּן לְמִשְׁבָּעִים בְּחוּרִים: הָעֵת קָשַׁב וּמֵת בָּהָר אֲשֶׁר
אַתָּה עוֹלֶה. וַי וַי צָוַח בְּפֶה מָלֵא. וּז עֲלִיָּה יְרִידָה הִיא
לְהִתְבַּלֵּה. חַנּוּן אֶעְבְּרָה נָא וְאֶרְאֶה הָהָר הַטּוֹב וְהַמַּעֲלֶה:
טָהוֹר עָנָה רַב לְךָ אַל תּוֹסֶף דַּבֵּר. יְהוֹשֻׁעַ מְשָׁרֶתְךָ הִגִּיעַ
זְמַן לִהְיוֹת חָבֵר. כִּי הַמַּלְכוּת בַּחֲבֵרְתָּהּ כִּמְלֹא נִימָא לֹא

אז Als der Sanftmüthige (Mosche) den Zuruf hörte: „Gehe hinauf auf den Berg Abarim!" dachte er an jenes Aufsteigen auf den Berg Sinai, das so glänzend war, und glaubte nun neue Gesetze und frommende Verordnungen vom Allgeliebten zu erhalten für sein Volk, das er aus siebenzig Heidenvölkern sich erkoren. Als er aber den Schluß jenes Zurufs vernahm; „Und stirb auf diesem Berge, den Du besteigst!" da schrie er aus vollem Munde: „Wehe wehe, dieses Steigen heißt sinken zur Auflösung! Laß doch, o Allgnädiger, laß mich doch hinüberziehen und sehen jenen vortrefflichen und herrlichen Berg!" — „Laß genug sein," erwiederte ihm der Allheilige, „rede nicht mehr davon! der Zeitpunkt ist da, „daß dein Diener Josua ins Amt treten soll, und keine „Herrschaft darf in die andere um ein Haar eingreifen! Du

דברים ו"ח-י"ג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה
וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי
אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
במדבר ט"ו ל"ז-מ"א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: יש לכרוך תלהיכם לאמת, תזכו יתנרוח מעט שלח יבולע הא'.

צִדְקַת מִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר עָמָם הַתְּמִים. קָפַץ וְדִלֵּג כָּאַרְי לִפְרוֹתָם מִבֵּין עֲנָמִים. וְהַיָּם בָּקַע לִפְנֵיהֶם וַיַּמְלִיכוּ מַלְכָּם לְעוֹלָמִים:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אַפְסֵי אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל־לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

---

die er für sie ausgeführt: wie er mit Löwenkraft herbeigeeilt, um sie von den Anamim (Egyptern) zu befreien, und ihnen das Meer gespalten; da huldigten sie ihrem Könige (Gott) auf ewige Zeiten.

תִּתְחַבֵּר · לְהַר נְבוֹ תַּעֲלֶה וְשָׁם תָּמוּת וּבַגַּי תִּקָּבֵר: מֹשֶׁה
כְּיָדַע כִּי גְּזֵרָה עָלָיו נִגְזָרָה · נָם לַאֲדוֹן כֹּל הוֹדַע חוֹבָתִי
לְיָפָה וּבָרָה · סָגְלִים פֶּן יֹאמְרוּ בַּסֵּתֶר עָבַר עֲבֵרָה · עַל כֵּן
לֹא עָנָהוּ אָיוֹם וְנוֹרָא: פּוֹדֶה הֻשִׁיבוֹ עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי
בְּמֵי מְרִיבָה · צַעֲקַת שַׁוְעַתְכֶם לְפָנַי לָכֵן לֹא בָא · קְנִיסָה
זוּ עֲלֵיכֶם לָכֵן נִקְנְסָה וְנִקְצָבָה · רָשׁוֹם יֵרָשֵׁם וְיִכָּתֵב בְּדָת
נָפֶשׁ מְשִׁיבָה: שִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן קִבֵּץ וְנִחַת · תְּמִימֵי תִּפְדּוּנִי
מֵרֶדֶת שַׁחַת · מַר צָרְחוּ כֻּלָּם וְצָוְחוּ כְּאַחַת · שֶׁאֵין פְּדִיוֹן
וְכֹפֶר בִּכְלוּם חֵפֶץ וּדְבַר תּוֹכַחַת: חִשְׁלִים נַפְשׁוֹ מִיַּד
לְמִיתַת נְשִׁיקָה · בְּרֹאותוֹ כִּי אֵין הַצָּלָה בִּתְפִלָּה וּצְעָקָה ·
שְׁמָעוּנִי אַחַי וְרֵעַי עִסְקוּ בְּדָת חֲשׁוּקָה · וְאַל תְּהִי זֹאת לָכֶם
לְמִכְשׁוֹל וּלְפוּקָה: חֻלָּיוּ בָּכוּהוּ שְׁלֹשִׁים יָמִים · זוֹכְרִים

„besteigst den Berg Nebo, dort sollst du sterben und im Thale „begraben werden." Mosche, als er dies unabänderliche Verhängniß erfahren, bat den Allbeherrscher und sprach: „Mache doch mein Verschulden den holden und Frommen (Israel) kund! die Geliebten möchten sonst wähnen; „„Er hat wohl eine geheime Sünde begangen, darum hat ihm der Allfurchtbare nicht gewährt."" Der Erlöser antwortete ihm: „Weil ihr euch vergangen bei dem Haderwasser, darum kommt euer Gebet nicht vor mich; diese Ursache der über euch verhängten Strafe soll aufgezeichnet und eingetragen werden in das seelenerquickende Gesetzbuch." — Hierauf versammelte Mosche die Stämme Jeschuruns und rief: O rettet mich, ihr Treuen, ich sinke zur Gruft!" Bitterlich jammerten sie alle! „Ach nichts kann hier retten, weder Schätze noch Beredsamkeit!" — Sogleich hielt er sich bereit zum Todeskuß, da er sah, daß ihn weder Beten noch Flehen mehr retten konnte. — „Hört, meine Brüder und Freunde," rief er, „laßt die Befolgung des holden Gesetzes euere Beschäftigung sein, damit kein Hinderniß und Anstoß euch begegne!" — Dreißig Tage beweinten ihn seine sämmtlichen Heere; sie erinnerten sich der frommen Thaten,

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת־יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ · מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ · לִפְלֵטָה וּלְטוֹבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים · חוּס וְחָנֵּנוּ · וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ · כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ · וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ·

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם׃

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

קדושה לש"ץ במוסף שחפלה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר ק"ו קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

מ' אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ׃ ק"ו בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ מ' מִמְּקֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן׃ תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים׃ וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ׃ ק"ו יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

מ' לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מַהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעַבְדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Nach der Wiederholung der Tefilla durch den Vorbeter folgt das Hallel.

סדר הלל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר

קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

קיג הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר · נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶּלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

Priestersegen (סדר דוכנ) siehe Seite 172.

כ"ף אֱ"וֵאבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל

יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ
אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח
תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־
עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ:
קי״ז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: כִּי גָבַר
עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

מ׳ הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
מ׳ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
מ׳ יֹאמְרוּ נָא בֵּית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו
מ׳ יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ק׳ הודו

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָבְיָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא
מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשׂנְאָי:
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ
בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי· בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַּם־
סְבָבוּנִי· בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ
קוֹצִים· בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיְיָ
עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה
בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין
יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ: יַסֹּר
יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא
בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַיְיָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ
כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אוד אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבו מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת
בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ
בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה
יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם
וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח
בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא:
יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן:
יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם
עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיְיָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: לֹא־
הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קטז אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא אָנָּה יְיָ מַלְּטָה
נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְיָ
דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי:
כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי:
אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:
מָה־אָשִׁיב לַיְיָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא
וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ:

Vor dem Ausheben der Thora.
(Vorbeter und Gemeinde abwechselnd.)

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת·

כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי· וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ· כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ· יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ· אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ· מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ· נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן· יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

וְיִהְיוּ נָא אֲמָרַי אֵלּוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל:

אתה Dir ist es gezeigt worden, auf daß du erkennest, daß der Ewige der wahre Gott ist, keiner sonst außer Ihm. — Unter den Mächtigen ist keiner Dir gleich, o Herr, und nichts ist gleich Deinen Werken. — Der große Wunder thut allein, ewig währet Seine Güte. — Sprechet: O, hilf uns, Gott unseres Heils, sammle und errette uns aus den Völkern, zu danken dem Namen Deiner Heiligkeit und uns zu rühmen Deines Lobes. — Möge der Ewige, unser Gott, mit uns sein, wie er mit unseren Vätern war, Er verlasse uns nicht und gebe uns nicht Preis. — Wer ist unter den Mächten, o Ewiger! wie Du? wer ist wie Du? verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar im Ruhme, Wunderthäter! — Ewiglich währet des Ewigen Ruhm; der Ewige hat Freude an seinen Werken. — Der Name des Ewigen sei gelobt von nun an bis in Ewigkeit! —

Der Ewige regiert, der Ewige hat regiert, der Ewige wird regieren immer und ewig! — Der Ewige gibt Seinem Volke Macht, der Ewige segnet Sein Volk mit Frieden! — Mögen unsere Worte doch wohlgefällig sein vor dem Herrn des Weltalls.

סימן מנגן אנא והקהל עונה.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא:

סימן מוזר ומנגן אנא והקהל עונה.

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל וַיְיָ וַיָּאֶר לָנוּ
אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ
אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ: אלי הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (עַל) כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי
רְצוֹנֶךָ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ
וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי לְךָ
טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן·

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן
דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ עֻזּוֹ מִעִם יְיָ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו:
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

Die heilige Lade wird geöffnet.

Höre Israel, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen!

ויהי Wenn die Lade zog, sprach Mosche: „Erhebe Dich, o Ewiger, laß Deine Feinde sich zerstreuen, und die Dich hassen, vor Dir flüchtig werden!" — Ziehe ein, o Ewiger, in Deinen Ruhesitz, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit. Laß Tugend Deine Priester kleiden, laß Deine Heiligen frohlocken! Um Davids, Deines Knechtes willen, verweigre nicht, was Dein Gesalbter fleht! — Der Ewige will, um seiner Güte willen, die Lehre groß machen und herrlich. — Denn von Zion geht aus die Lehre, und das Wort des Ewigen von Jerusalem.

Sämmtliche Thorarollen werden aus der heiligen Lade genommen; eine derselben nimmt der Vorbeter in den Arm und spricht:

Verherrlicht den Ewigen mit mir! Laßt uns vereint erheben seinen Namen!

Die Gemeinde.

Erhebet den Ewigen, unseren Gott, und werfet euch nieder vor seiner Füße Schemel; heilig ist er! Erhebet den Ewigen, unseren Gott; und werfet euch nieder an seinem heiligen Berge; denn heilig ist der Ewige, unser Gott! — Und sprechen wird man an jenem Tage: Das ist unser Gott, auf den wir gehofft, daß er uns helfe; das ist der Ewige, auf den wir hofften. Lasset uns jubeln und froh sein ob seiner Hilfe.

Während hierauf mit den Thorarollen ein Umzug um den Vorlesepult stattfindet, werden die folgenden Strophen gesungen.

אנא Ach Ewiger, o steh uns bei! Ach Ewiger, o laß es wohlgelingen! Ach Ewiger, erhöre uns, wann wir Dich anrufen. Beherrscher aller Geister, o steh uns bei! Erforscher aller Herzen, o laß es wohlgelingen! Allmächtiger Erlöser, o erhöre uns, wann wir Dich anrufen!

Die Thorarollen werden bis auf drei, aus denen vorgelesen wird, wieder in die heilige Lade zurückgestellt. — Alsdann wird das על הכל vom Vorbeter und der Gemeinde versweise gesungen.

על Ueber Alles werde verherrlicht und geheiligt, gerühmt und gepriesen, erhöht und erhoben der Name des Königs aller Könige, des Allheiligen — gelobt sei er — in allen Welten, die

Die heilige Lade wird geöffnet.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ׃ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ׃ קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק׃ וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ׃ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃ כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה׃ וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָם׃

Sämmtliche Thorarollen werden aus der heiligen Lade genommen; eine derselben nimmt der Vorbeter in den Arm und spricht:

גַּדְּלוּ לַיָי אִתִּי׃ וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃

Die Gemeinde:

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קָדוֹשׁ הוּא׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ׃ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ׃ זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ׃ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃

Während hierauf mit den Thorarollen ein Umzug um den Vorlesepult stattfindet, werden die folgenden Strophen gesungen.

אָנָּא יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא׃ אָנָּא יְיָ, הַצְלִיחָה נָא׃

אָנָּא יְיָ, עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת, הוֹשִׁיעָה נָּא׃ בּוֹחֵן לְבָבוֹת, הַצְלִיחָה נָא׃

גּוֹאֵל חָזָק, עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

Die Thorarollen werden bis auf drei, aus denen vorgelesen wird, wieder in die heilige Lade zurückgestellt — Alsdann wird das הכל על vom Vorbeter und der Gemeinde versweise gesungen.

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא׃ שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ

er erschaffen — in dieser und in der künftigen Welt, nach seinem göttlichen Willen, nach dem Verlangen seiner Verehrer und dem Wunsche des ganzen Hauses Israel! Er ist der Ursprung aller Welten, Herr aller Geschöpfe, Gott aller Seelen; er läßt sich nieder in jener unermeßlichen Höhe, thront in den Himmeln der uralten Himmel; er ist heilig über die Chajoth, heilig über den Thron der Herrlichkeit. Und so werde durch uns geheiligt Dein Name, Ewiger, unser Gott, vor den Augen aller Lebenden! Wir werden ihm einst ein neues Lied singen — wie es in der Schrift heißt: „Singet dem Herrn, lobpreiset seinen Namen, erhöhet ihn — der durch die Aetherwüste fährt, sein Name ist Jah — frohlocket vor ihm!" Wir werden ihn augenscheinlich schauen, wenn er nach seiner Residenz zurückkehren wird — wie es in der Schrift heißt: „Denn augenscheinlich werden sie schauen, wenn der Ewige nach Zion zurückkehren wird." Ferner sagt die Schrift: „Und die Herrlichkeit des Ewigen wird sich offenbaren und alles Fleisch insgesammt wird dann einsehen, daß der Mund des Ewigen den Ausspruch gethan!"

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, das er einst liebevoll getragen, gedenke des Bundes mit den Stammvätern und bewahre unsere Seelen vor bösen Stunden; er verscheuche den bösen Trieb von Denen, die er einst so hoch gehoben; er begnadige uns durch ewige Befreiung und gewähre unsere Wünsche im vollen Maaße des Heils und des Erbarmens.

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

יעזר Ja, er steht bei und schützt und hilft Allen, die auf ihn vertrauen; darauf laßt uns sprechen: Amen! Erkennet Alle an die Größe unseres Gottes und gebet der Thora die Ehre! (Es nahe sich [ein Priester] N. N.) — Gelobt sei, der seinem Volke Israel die Thora gegeben, in seiner Heiligkeit! Die Lehre des Ewigen ist vollkommen, labt die Seele; das Zeugniß des Ewigen ist zuverlässig, macht Alberne weise; die Befehle des Ewigen sind gerade, erfreuen das Herz; das

הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא:
בְּרָצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר
הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת:
הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם:
קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן
יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חָי: וְנֹאמַר
לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ
סְלוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֶה
עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ
בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר
יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֶּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית
אֲתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר
בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנִּשּׁוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵטַת עוֹלָמִים
וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

Die Thora wird auf den Vorlesepult gelegt und aufgerollt, worauf der Vorbeter den Cohen zur Vorlesung aufruft, indem er spricht:

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן:
הַכֵּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרַב·
יַעֲמוֹד (פלוני בר פלוני הכהן): בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת
יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי

Gebot des Ewigen ist lauter, erleuchtet die Augen. Der Ewige gibt seinem Volke Sieg, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden! Der Allmächtige, sein Weg ist ohne Fehl, des Ewigen Verheißung rein geläutert, er ist ein Schild Allen, die auf ihn vertrauen.

Die Gemeinde antwortet:

ואתם Ihr, die ihr anhanget dem Ewigen, eurem Gotte, ihr lebet allesammt heute!

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

Die Gemeinde antwortet:

Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, in Ewigkeit!

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns aus allen Völkern erkoren, und uns seine Thora gegeben hat. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Hierauf beginnt die Vorlesung.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der uns die wahre Lehre gegeben und das ewige Leben in uns gepflanzt hat! Gelobt seist Du, Ewiger, der die Thora gegeben.

Vorlesung aus der ersten Thorarolle.

Schluß des fünften Buches Moses.

וזאת Dieses ist der Segen, welchen Mosche, der Mann Gottes, den Kindern Israels vor seinem Tode ertheilt hat. Er sprach: Der Ew'ge kommt vom Sinai her, er leuchtet ihnen her vom Seïr, er strahlt herab vom Berge Paran und kommt von Myriaden Heil'gen, für sie Gesetzesflamm'

לֵב מִצְוֹת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ
יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ
צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ:

Die Gemeinde antwortet:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פָּמָ=ברכה חיבער דיא ספר תורה.

Vor der Vorlesung aus der Thora spricht der Aufgerufene:

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

Gem. בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

Der Aufgerufene wiederholt dies, und fährt dann fort:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־
בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים, וְנָתַן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

נַמָּ=ברכה חיבער דיא ספר תורה.

Nach dem betreffenden Abschnitt der Vorlesung spricht der Aufgerufene:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן־
לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

וקורחים נס״ת רחזון כל השנה כסדר ואחת הברכה וכופל ומזכיר עד מעונה אלהי קדם, להסמיך לכולם, ולכסיף קורחים המזלים עם כל הנערים, ואז חומר רשות לחתן תורה ומסיימי׳ חליו מעונה אלהי קדם. וכן מהר״י סג״ל הי׳ נוהג לקרות רק לכזה מכזיס, ואחת הברכה עד ועור מצרין תהיה, ח׳, כחפיו שכן, כ׳, אלפי מנשה, ג׳, עם ישראל, ד׳, ובגאותו שחקים, ה׳, ואז חומר רשות לחתן תורה וסיים עליו מעונה אלהי קדם — וכן מנהג ק״ק פפ״מ.

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ
הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֶשְׁדָּת[0] לָמוֹ:

[0]) אש דת, כתיב חד וקרין תרין.

zur Rechten ... Du hast, die Stämme liebend, auch ihre Heil'gen all' in Deiner Hand, und hingestreckt zu Deinen Füßen, empfangen Deine Worte sie. Die Lehre, sie gebot uns Mosche, ein Erbtheil der Gesammtheit Jakobs, und in Jeschurun ward er König, da sich versammelten des Volkes Häupter, die Stämme Israels zusammen. — Reúben lebe, sterbe nicht! Es seien seine Mannen zahlreich! Folgendes sprach er zu Jehuda: Hör', Ewiger, Jehuda's Stimme und bring' ihn heim zu seinem Volke! Ihm mögen seine Händ' genügen und Hilfe werden gegen seine Feinde! Zu Levi sprach er: Deine Thummim, Deine Urim sind für Deinen frommen Mann, den Du hast geprüft zu Massah, ihn bestraft bei'm Haderwasser; der von Vater spricht und Mutter: „hab' ihn nie gesehen!" seine Brüder nicht erkannt, seine Söhne nicht gekannt; denn sie hüten Dein Gebot und bewahren Deinen Bund, lehren Jakob Deine Rechte, Deine Lehre Israel, bringen Rauchwerk Deiner Nase, Opfer Dir auf den Altar. Segne, Ew'ger seine Kraft, wohlgefällig nimm sein Werk auf; seinen Feind zermalm' die Lenden, seinen Widersachern, daß sie nimmer sich erheben! Zu Binjamin sprach er: Des Ew'gen Liebling ruht bei ihm in Sicherheit; er schirmt ihn immerdar, und zwischen seinen Schultern ruht er. Zu Joseph sprach er: Gottgesegnet sei sein Land, oben mit des Himmels Süße unten aus des Abgrunds Bette, mit der Sonnenfrüchte Süße, mit der Mondenernte Süße, von der Morgenberge Spitze, mit der ew'gen Gipfel Süße, mit der Erd' und ihrer Fülle Süße, mit der Gunst des Dornbewohners; solches komm' auf Josephs Haupt, auf die Scheitel des von seinen Brüdern Abgesonderten! Wie des Ochsen Erstgeborner prangt er, Hörner hat er gleich dem Waldstier; damit stößt er alle Völker an der Erde Enden. So Ephrajims Myriaden, so die Tausende Menasche's! Zu Sebulun sprach er: Sei froh, Sebulun, so du reisest, und du in deinen Zelten, Jissaschar! Die Stämme laden sie zum Berg ein, wo fromme Opfer sie vollbringen, weil sie der Meere Fülle kosten, was tief im Sande lag verborgen. Zu Gad sprach er: Gelobt sei er der ausgebreitet Gad, daß er gleich einem Löwen ruht und Arm sammt Schädel aufzehrt. Er hat Vorzügliches sich ausersehen; denn des Gesetzgebers Antheil liegt da enthalten; er führt des Volkes Häupter

אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא
מִדַּבְּרֹתֶיךָ: תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: וַיְהִי
בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי
רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר: ס וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר
שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לוֹ וְעֶזֶר
מִצָּרָיו תִּהְיֶה: שני וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ
אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו
וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָו* לֹא יָדָע כִּי
שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב
וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ:
בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו
מִן־יְקוּמוּן: ס לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו
חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן: שלישי וּלְיוֹסֵף אָמַר
מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת
תָּחַת: וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שֶׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים: וּמֵרֹאשׁ
הָרֵרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם: וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן
שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: בְּכוֹר
שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו
אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה: ד וּלְזְבוּלֻן
אָמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאָהָלֶיךָ: עַמִּים הַר־
יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפֻנֵי
טְמוּנֵי חוֹל: ס וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכֵן
וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֹד: וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת

*) בניו ק׳.

an, übt uns des Ewigen Gerechtigkeit und seine Rechte gegen Israel. Zu Dan sprach er: Ein junger Leu ist Dan, hervor aus Baschan schießend. Zu Naphthali sprach er: Von Gunst gesättigt sei Naphthali, des Segens Gottes voll! Nimm West und Mittag in Besitz! Zu Ascher sprach er: Gesegnet unter Söhnen sei Ascher; er sei der Liebling seiner Brüder, in Oel die Füße tauchend! Aus Eisen und aus Kupfer sei dein Schuh und deine Kraft gleicht deinen Tagen! — Jeschurun, nichts gleicht Gott! In deiner Hilf' ist, der da thront im Himmel, in seiner Hoheit über Wolken. —

Gruß zum Schlusse der Thora.

מרשות . Im Namen des großen, mächtigen und furchtbaren Gottes, im Namen der mehr als Gold und Perlen Geschätzten (Thora), mit Erlaubniß des heiligen und bewährten Gerichtsrathes, mit Erlaubniß der Obersten der Lehrhäuser, der Meister im Gesetze, der Aeltesten und der in der Reihe sitzenden Jünger öffne ich den Mund, um mit Lied und Gesang dankend zu loben und aufrichtig zu verehren, Ihn, der im Lichte thront, daß er uns bei'm Leben erhalten und dieses Freudenfest hat erreichen lassen, an dem wir uns mit dem Gesetze freuen, das da ist das Herz erquickend und die Augen erleuchtend, das da Leben und Reichthum, Ehre und Ruhm verleihet, das die ihm Folgenden auf dem guten und rechten Wege leitet, das die Tage verlängert und die Kraft vermehret denen, die es lieben, dessen Gebote und Verbote beobachten und sich gerne und eifrig mit ihm beschäftigen. So möge es denn der Wille des Allmächtigen sein, Leben und Huld, Zierde und Pracht zu verleihen dem N. N., welcher erwählt wurde die Gesetzvorlesung zu beschließen. Stärke Du ihn mit Deinem Segen, mache ihn groß im Studium des Gesetzes, daß er geachtet, geehrt und berufen in der Gemeinde sei; erhalte ihn bei Gesundheit und umgib ihn mit Deinem Lichte, leite ihn zur Vollkommenheit in der Gesetzeskunde, rette, erhebe, kräftige versorge und verpflege ihn, laß seine Tugenden öffentlich gepriesen werden; sei ihm stets nahe und bewahre ihn liebevoll vor jedem Leid und Bedrängniß, festige, stütze und rüste

מְחֻקָּק סָפוּן וַיִּתְאַרְאֵשִׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו
עִם־יִשְׂרָאֵל: ס ה. וְלָדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יִזַּנֵּק מִן־הַבָּשָׁן:
וְלַנַּפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה יָם
וְדָרוֹם יְרָשָׁה: ס וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי
אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ: בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ
דָּבְאֶךָ: אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים:

רשות לחתן תורה.

מֵרְשׁוּת הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. וּמֵרְשׁוּת
מְפֻזָּז וּמְפֻנִּינִים יְקָרָה. וּמֵרְשׁוּת סַנְהֶדְרִין הַקְּדוֹשָׁה
וְהַבְּרוּרָה. וּמֵרְשׁוּת רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת וְאַלּוּפֵי תּוֹרָה. וּמֵרְשׁוּת
זְקֵנִים וּנְעָרִים יוֹשְׁבֵי שׁוּרָה. אֶפְתַּח פִּי בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה.
לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לָדַר בִּנְהוֹרָא. שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ בִּירֻאָתוֹ
הַטְּהוֹרָה. וְהִגִּיעָנוּ לִשְׁמוֹחַ בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה. הַמְשַׂמַּחַת
לֵב וְעֵינַיִם מְאִירָה. הַנּוֹתֶנֶת חַיִּים וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד וְתִפְאָרָה.
הַמְאַשֶּׁרֶת הוֹלְכֶיהָ בַּדֶּרֶךְ הַטּוֹב וְהַיְשָׁרָה. הַמַּאֲרֶכֶת יָמִים
וּמוֹסֶפֶת גְּבוּרָה. לְאוֹהֲבֶיהָ וּלְשׁוֹמְרֶיהָ בְּצִוּוּי וַאֲזָהָרָה.
לְעוֹסְקֶיהָ וּלְנוֹצְרֶיהָ בְּאַהֲבָה וּבְמוֹרָא. וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי
הַגְּבוּרָה. לָתֵת חַיִּים וָחֶסֶד וָגֶזַע וַעֲטָרָה. לרבי פב״פ הַנִּבְחָר
לְהַשְׁלִים הַתּוֹרָה: ע״פ א״ב לְאַמְצוֹ לְבָרְכוֹ לְגַדְּלוֹ בְּתַלְמוּד
תּוֹרָה. לְדָרְשׁוֹ לְהַדְּרוֹ לְוַעֲדוֹ בַּחֲבוּרָה. לְזַכּוֹתוֹ לְחַיּוֹתוֹ
לְסַבְּסוֹ בְּטֶכֶס אוֹרָה. לְיַשְּׁרוֹ לְכַלְּלוֹ לְלַמְּדוֹ לֶקַח וּסְבָרָה.
לְמַלְּטוֹ לְנַשְּׂאוֹ לְסַעֲדוֹ בְּסַעַד בְּרוּרָה. לְעַדְּנוֹ לְפַרְנְסוֹ לְצַדְּקוֹ
בְּעַם נִבְרָא. לְקָרְבוֹ לְרַחֲמוֹ לְשָׁמְרוֹ מִכָּל־צוֹקָה וְצָרָה.

ihn aus mit einem Dir ergebenen Geiste! — Tritt her! tritt her! tritt her! N. N. Bräutigam des Gesetzes, und gib Gott, dem Großen und Furchtbaren, die Ehre! Zum Lohne dafür möge dich der Herr Kinder und Kindeskinder sehen lassen, die sich des Gesetzes befleißigen und dessen Gebote inmitten der anmuthigen Nation befolgen; Er möge dich die Freude an dem erwählten Hause (Tempel) erleben lassen, daß dein Angesicht in Frömmigkeit wie ein heller Spiegel erglänze, wie Jesaia, voll der Einsicht und Stärke, geweissagt: „Freuet euch Jerusalems und jauchzet bald darin, jubelt in ihr Alle, die kummer- und leidvoll über sie getrauert haben!" So tritt denn her! tritt her! tritt her! N. N. Bräutigam des Gesetzes, mit Erlaubniß dieser gesammten heiligen Versammlung und beschließe die Gesetzvorlesung!

Der Vorbeter liest: 5. M. 33, 27 bis Ende.

מענה Zuflucht ist der Urzeit Gott — und drunten die ewigen Arme; den Feind vor dir vertreibend, spricht er: Vertilge! Und Israel wohnt sicher, für sich allein, die Quelle Jakobs, im Land des Kornes und des Mostes, auch trieft von Thau sein Himmel! Heil dir, o Israel! Wer ist wie du, Volk, durch den Ewigen befreit, der deines Sieges Schild, das Schwert ist deiner Hoheit! Vor dir verleugnen deine Feinde sich, und du, du trittst auf ihre Höhen! - - Mosche stieg von den Ebenen Moabs auf den Berg Nebo, auf die Spitze des Pißgah, welche Jerecho beherrscht. Hier ließ ihn der Ewige das ganze Land sehen, vom Gilead bis Dan, ganz Naphthali, das Land Ephrajims und Menasche's das ganze Land Jehuda's bis an das äußerste Meer, das Südland, den Kreis (des Jardens), das Thal der Palmenstadt Jerecho bis Zoar. Der Ewige sprach zu ihm: Dieses ist das Land, von dem ich Abraham, Isaak und Jakob geschworen und gesagt: Deinen Nachkommen will ich es geben! Ich habe es dich mit deinen Augen sehen lassen, aber dahin sollst du nicht kommen! Da starb Mosche, der Knecht des Ewigen, dortselbst im Lande Moab auf den Befehl des Ewigen. Er begrub ihn im Thale, im Lande Moab, dem Peortempel

לְתַקְפּוֹ לְתָמְכוֹ לְתוֹמְמוֹ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה: עָמוֹד עָמוֹד עָמוֹד
רבי פב״פ חֲתַן הַתּוֹרָה. וְתֵן כָּבוֹד לָאֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא. וּבְשִׂכַּר זֶה
תְּזֻכֶּה מֵאֵל נוֹרָא. לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.
וּמַקְיְמֵי מִצְוֹת בְּתוֹךְ עַם יָפָה וּבָרָה. וְתִזְכֶּה לְשַׂמֵּחַ בְּשִׂמְחַת
בֵּית הַבְּחִירָה. וּפָנִין דְּלָהְאִיר בְּצָרָקָה כְּאִסְפַּקְלַרְיָא הַמְּאִירָה
בְּנִבְיָא יְשַׁעְיָהוּ מָלֵא רוּחַ עֻצָּה וּגְבוּרָה. שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם
וְגִילוּ בָהּ מְהֵרָה. שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ
בְּאֵבְלָהּ וְצָרָה: עָמוֹד עָמוֹד עָמוֹד רבי פב״פ חֲתַן הַתּוֹרָה.
מֵרְשׁוּת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְהַשְׁלֵם הַתּוֹרָה:

וקורא לחתן תורה.

מִעַנָּה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ
מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד: וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין
יַעֲקֹב אֶל אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף שָׁמָיו יַעַרְפוּ טָל: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל
מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ
וְיִכָּחֲשׁוּ אוֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ: ס וַיַּעַל
מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ אֶת הַגִּלְעָד עַד דָּן: וְאֵת
כָּל נַפְתָּלִי וְאֶת אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה
עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן: וְאֶת הַנֶּגֶב וְאֶת הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר
הַתְּמָרִים עַד צֹעַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה
הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר: וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד
יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל פִּי יְהוָה: וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב

gegenüber, und Niemand erfuhr je sein Grab, bis auf diesen Tag. Mosche war hundert und zwanzig Jahre alt, als er starb; sein Auge war nicht dunkel geworden und seine Säfte waren nicht entflohen. Die Kinder Israels beweinten Mosche in den Ebenen Moabs dreißig Tage lang, bis daß die Thränentage der Trauer um Mosche zu Ende waren. Jehoschua, der Sohn Nuns, war des Geistes der Weisheit voll, denn Mosche hatte seine Hände auf ihn gelegt: die Kinder Israels gehorchten ihm und thaten, wie der Ewige dem Mosche befohlen hatte. Nie entstand in Israel wieder ein Prophet gleich Mosche, den der Ewige von Antlitz zu Antlitz erkannte hinsichtlich der Zeichen und Wunder, die ihn der Ewige gesendet, in dem Lande Mizrajim an Pharao, allen seinen Dienern und seinem ganzen Lande auszuüben, und hinsichtlich aller gewaltigen Macht und aller großen Furchtbarkeit, welche Mosche vor den Augen von ganz Israel ausgeübt hat.

Gruß zum Anfange der Thora.

Im Namen des allerhöchsten Gottes und Herrn, außer dem es keinen Gott gibt weder in der Höhe noch in der Tiefe, der den Müden Kraft verleihet und die Ohnmächtigen stärket, der schon bei'm Anbeginn verkündet, was in den spätesten Zeiten kommen werde, und dessen Rathschlüsse auf die fernsten Geschlechter hin Niemand stören kann; im Namen der schon zweitausend Jahre dem Weltanfang vorhergegangenen Lehre, aus welcher Könige, Fürsten und Edle sich Raths erholen, die größer als das Erdenmaaß, breiter als die Meeresbreite, reiner und süßer als Honig und Balsam, schätzbarer als Perlen ist und von allen Kostbarkeiten nicht aufgewogen werden kann, die langes Leben in ihrer Rechten, Reichthum und Ehre in ihrer Linken hält, die Schirm und Schutz ist Allen, die mit Fleiß und Eifer sie studiren, die Schritte derer leitet, die auf sie sich stützen und Alle an sie sich

מוֹל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־
נָס לֵחֹה: וַיִּבְכּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים
יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה: וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ
חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְלֹא־קָם נָבִיא
עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים: לְכָל־
הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ: וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל
הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל:

חזק.

מניחים ס״ת זבי וזליזי על העמוד ומותנים מ״ז לאתן תורה ומגביהים וגוללים ס״ת רחזון ות״כ ומוסרים רשות לחתן בראשית. וכמקום שאין לחתן כ״ח נ׳ ס״ת קורחים נרחזון ואחר הברכה, וכזבי בראשית ומוזרים ומותחים ס״ת ח׳ ויקורחים בו למפטיר, וכן הדין בכל זמן שמוליחים ג׳ ואין להם כ״ח זבים.

רשות לחתן בראשית.

מְרֻשׁוֹת אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. בַּשַּׂחַק
אֵין זוֹלָתוֹ וְאֵין בִּלְעָדוֹ בַּתַּחְתּוֹנִים. נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ
וְעָצְמָה מַרְבֶּה לְאֵין אוֹנִים. מַגִּיד מֵרֵאשִׁית מַה בָּא
בְּאַחֲרִית שָׁנִים. יוֹעֵץ וְאֵין מִי יָפֵר לְדוֹרוֹת הַמּוֹנִים.
וּמֵרֵשׁוּת קְדוּמָה לְעוֹלָם אַלְפַּיִם שָׁנִים. שֶׁבָּהּ מְלָכִים
נִמְלָכִים שָׂרִים וְסָגָנִים. אֲרוּכָה מֵאֶרֶץ מִדָּה וּרְחָבָה
מִנִּי יָם וּשְׁאוֹנִים. טְהוֹרָה וּמְתוּקָה מִדְּבַשׁ וּשְׁמָנִים.
כָּל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ בָהּ יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים. אֹרֶךְ
יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד חוֹנִים. מְאַשֶּׁרֶת
וּמַגֶּנֶת בְּעָלֶיהָ וְהוֹגֶיהָ בְּשִׁנּוּנִים. מְיַשֶּׁרֶת פְּעָמֵי בָהּ

Haltenden behütet und vom Verderben rettet; im Namen der Weisen, Geehrten und Verständigen, der Gesetzvertrauten, mit Gutthaten Beladenen und Tugenvollen gleich den Granatäpfeln; im Namen der würdigen und greisen Schulvorsteher, sowie Namens dieser ganzen Versammlung, ihrer Großen und Kleinen! tritt her, tritt her, tritt her, N. N. aus der gläubigen Gemeinde, als Bräutigam des Schöpfungsabschnittes! Nähere dich mit Wonne und Jubel, und stelle dich hierher zu mir auf die schön verzierte Bühne, um zu preisen Ihn, den Ewigen, den vom Sonnenaufgang bis zum Niedergang im Munde aller Geschöpfe Hochgelobten! Sprich — wie die Weisen es gelehrt — die Benedeiung Ihm vor und nach der Vorlesung, danke Ihm auch mit passenden Lobsprüchen in der gläubigen Versammlung, daß Er dich diesen Tag erleben ließ, die Vorlesung des Gesetzes wieder zu beginnen und dich als dessen Bräutigam zu freuen. So möge es der Wille des Hochthronenden sein, den heiligen, von Anbeginn erhobenen Tempel wieder zu gründen, dessen Gemächer und Hallen mit Rubinen und Edelsteinen aufzuführen und dorthin die vertriebenen Väter und Kinder wieder einzusammeln, damit auch du dich dort erfreuest mit den Lustbarkeiten am Feste des Wasserschöpfens. Ja, mögest du das Glück genießen, Kinder und Kindeskinder zu sehen, die sich der Thora befleißigen und deren Gebote und bewährten Gesetze befolgen. Mögest du das Glück genießen, die sieben Führer und acht Fürsten zu sehen*), dich mit jenem verborgenen Gute zu sättigen und noch Ueberfluß zu lassen deinen Kindern. Dein Sitz sei zwischen den würdigen Gerechten, daß du in deinem Tugendstreben Ehre, Gunst und Glückseligkeit findest, und Gesundheit Friede und langes Leben dich umgeben. So tritt denn her, tritt her, tritt her N. N. Bräutigam des Schöpfungsabschnittes und beginne zuerst das Erste aller Werke (die Thora)! lies den ganzen Schöpfungsabschnitt vor, alle Werke, die der Herr in der vollkommensten Ordnung geschaffen!

*) Nach Talmud Succa 52 b, mit Bezug auf Micha 5, 4. sind אדם, שת, מתושלח, דוד, אברהם, יעקב, und משה die sieben Führer und שאול, שמואל, עמוס, צפניה, חזקיה, משיח und אליה die acht Fürsten.

נִשְׁעָנִים. נוֹצֶרֶת בְּאַהֲבָה תּוֹמְכֶיהָ לְמַלְּטֵם מֵאִשּׁוּנִים.
וּמֵרְשׁוּת חֲכָמִים יְדוּעִים וּנְבוֹנִים. אֲלוּפִים בַּתּוֹרָה מְסֻבָּלִים
בְּמִצְוֹת מְלֵאִים חֻקִּים בָּרְמוֹנִים. וּמֵרְשׁוּת בַּעֲלֵי יְשִׁיבָה
הֲגוּנִים וְוַקְנִים. וּמֵרְשׁוּת כָּל־הַקָּהָל גְּדוֹלִים וְקַטַנִּים. עֲמוֹד
עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פ״ב פ חֲתַן בְּרֵאשִׁית מִתּוֹךְ עֲדַת אֱמוּנִים.
וּקְרַב עַד־הֲנָה בְּגִיל וּרְנָנִים. וּפֹה עֲמוֹד עִמָּדִי עַל מִגְדַּל־עֹז
הֶעָשׁוּי לְנוֹי בְּבִנְיָנִים. וּבָרֵךְ אֶת־יֵי הַמְבֹרָךְ מִמְּזֻרָח לְמַעֲרָב
בְּפִי כָּל־בְּרִיוֹנִים. וְתֵן־לוֹ בְּרָכָה תְּחִלָּה וְסוֹף כְּהוֹרִי נְבוֹנִים.
וְתֵן־לוֹ מֵעֵין בִּרְכוֹתָיו בְּתוֹךְ קְהַל אֱמוּנִים. שֶׁהִגִּיעַךְ לְיוֹם זֶה
לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה וְלִשְׁמוֹחַ בְּיוֹם חֲתוּנִים: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹכֵן מְעוֹנִים. לְיַסֵּד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מָרוֹם
מֵרֹאשׁוֹנִים. לְשַׁכְלֵל הֵיכָל וְאוּלָם כְּבַדְכֹּד וַאֲבָנִים. שָׁם
לְקַבֵּץ גָּלְיוֹת אָבוֹת וּבָנִים. וְתִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה
בְּעֵדוֹן מַגְדָּנִים. וְתִזְכֶּה לְרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים. עוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה וּמְקַיְמֵי מִצְוֹת וְחֻקִּים נֶאֱמָנִים. וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת
שִׂבְעָה רוֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכִים מְזֻמָּנִים. וְתִשְׂבַּע מִטּוּב
הַצָּפוּן וְתַנִּיחַ יִתְרְךָ לַבָּנִים. וְיִהְיֶה מוֹשָׁבְךָ בֵּין צַדִּיקִים
הֲגוּנִים. וְתִרְדּוֹף צְדָקָה וְתִמְצָא כָּבוֹד וָחֶסֶד וְחַיִּים
הֲגוּנִים. וַיַּעְטִרוּךָ חַיִּים וְשָׁלוֹם וְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים:
עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פ״ב פ חֲתַן בְּרֵאשִׁית וְהַתְחֵל בְּקִדּוּמָה
קֶדֶם לְכָל־בִּנְיָנִים. וּקְרָא מִבְּרֵאשִׁית עַד בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂיו שְׁלֵמִים הַמְתֻקָּנִים וְהַמְהֻגָּנִים:

Vorlesung aus der zweiten Thorarolle.

(1. B. M. 1. 2. 1—3.)

בראשית Am Anfange erschuf Gott den Himmel und die Erde. Die Erde war unförmlich und vermischt. Finsterniß auf der Fläche des Abgrundes, und der göttliche Geist war webend auf den Wassern. Da sprach Gott! Es werde Licht! da ward Licht. Gott sah das Licht, daß es gut sei, und Gott unterschied zwischen dem Licht und der Finsterniß. Gott nannte das Licht Tag, und die Finsterniß nannte er Nacht; da ward Abend und Morgen, ein Tag.

Gott sprach: Es werde eine Ausdehnung mitten im Wasser, damit eine Abscheidung sei zwischen Wassern und Wassern. Also machte Gott die Ausdehnung und schied zwischen den Wassern, welche unter der Ausdehnung, und den Wassern, welche über der Ausdehnung, und es geschah also. Gott nannte die Ausdehnung Himmel. So ward Abend und ward Morgen, der zweite Tag.

Gott sprach ferner: Es versammeln sich die Wasser unter dem Himmel an einem Orte, damit das Trockene sichtbar werde; es ward also. Gott nannte das Trockene Land, und die Versammlung der Wasser nannte er Meere; und Gott sah, daß es gut sei. Gott sprach: Es sprosse die Erde allerlei Sprossen, Kraut das Samen bringt, Fruchtbaum der Frucht trägt nach seiner Art, worin der Samen ist, auf der Erde, und es geschah also. Die Erde brachte allerlei Sprossen hervor, Kraut das Samen bringt nach seiner Art, und Baum der Früchte trägt, in welchen der Samen liegt, nach seiner Art; da sah Gott, daß es gut war. Da ward Abend und ward Morgen, der dritte Tag.

Gott sprach: Es werden Lichter in der Ausdehnung des Himmels, zu unterscheiden zwischen Tag und Nacht, damit sie seien zu Zeichen für Zeiten, Tage und Jahre. Und es seien auch Lichter in der Ausdehnung des Himmels, zu leuchten auf der Erde; und es geschah also. Also schuf Gott die zwei großen Lichter, das größere Licht zur

פותחים פ"ת זכי וקורחים לחתן בראשית.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ:
וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אוֹר וַיְהִי־אוֹר:
וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
לָמָיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם
אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה
אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ
פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:
וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־
פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין
הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים:
וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר
הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת

Regierung des Tages, das kleinere Licht zur Regierung der Nacht, und die Sterne. Gott setzte sie in die Ausdehnung des Himmels, auf die Erde zu leuchten. Auch zu herrschen Tags und Nachts und zu unterscheiden zwischen Licht und Finsterniß, da sah Gott, daß es gut war, Also ward Abend und ward Morgen, der vierte Tag.

Gott sprach: Er rege das Wasser reges beseeltes Thier und das Geflügel fliege über der Erde an der Ausdehnung des Himmels. Gott erschuf die großen Meerungeheuer, und alles kriechende beseelte Thier, welches die Wasser aufgerecht haben, jedes nach seiner Art, und alles Geflügel nach seiner Art; und Gott sah, daß es gut sei. Da segnete sie Gott und sprach: Seid fruchtbar mehret euch und füllet das Wasser in den Meeren, und das Geflügel mehre sich auf der Erde, Also ward Abend und ward Morgen, der fünfte Tag.

Gott sprach: die Erde bringe hervor beseeltes Thier allerlei Art, Vieh, Gewürme und Wild des Landes allerlei Art; es geschah also. Gott schuf Wild des Landes allerlei Art, Vieh allerlei Art und Gewürm allerlei Art, und Gott sah, daß es gut sei. Gott sprach: Nun wollen Wir einen Menschen machen in Unserm Ebenbilde, in Aehnlichkeit mit Uns, daß sie herrschen über die Fische des Meeres, über das Geflügel des Himmels, über das Vieh und über die ganze Erde, so wie über alles Gewürm, das auf der Erde kriecht. Da erschuf Gott den Menschen in seinem Ebenbilde, in dem Ebenbilde Gottes erschuf er ihn; Männlein und Weiblein erschuf er sie, segnete sie und sprach zu ihnen: seid fruchtbar, mehret euch, füllet die Erde und bezwingt sie; herrscht über die Fische des Meeres, über das Geflügel des Himmels und über alles lebendige Thier, das auf der Erde kriecht! Gott sprach: Da übergebe ich euch alles Kraut, das Samen führt, auf der ganzen Erde, und jeden Baum, woran Frucht ist, welche Samen führt; diese sollen euer sein zur Speise. Allen Thieren des Landes aber und

הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים: וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ
הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
וְלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר
שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יֵרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה
וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ
וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־
הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀
זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה: וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ

allem Geflügel des Himmels und allem Kriechenden auf der Erde, worin lebendige Seele ist, übergebe ich alles grüne Kräuterwerk zur Speise; und so geschah es auch. Gott übersah alles, was er gemacht hatte, und fand es sehr gut; also ward Abend und ward Morgen, der sechste Tag.

Und vollendet waren der Himmel und die Erde und ihr ganzes Heer. Und als Gott am siebenten Tage vollendet hatte sein Werk, das er gemacht, da ruhete er am siebenten Tage von seinem Werke, das er gemacht. Und es segnete Gott den siebenten Tag und heiligte ihn; denn an ihm ruhete er von all seinem Werke, welches Gott geschaffen und gemacht hatte.

Die dritte Thorarolle wird auf den Vorlesepult gelegt, und spricht der Vorbeter das halbe Kaddisch. Es folgt dann das Aufrollen der dritten Thorarolle, worauf der Maftir aufgerufen und ihm Folgendes aus dem Abschnitt Pinchas vorgelesen wird.

ביום השמיני Am achten Tage soll euch Schlußfest sein, keine Dienstarbeit dürft ihr verrichten. Da sollt ihr als Ganzopfer dem Ewigen zu Ehren zum angenehmen Geruch dem Feuer zu verzehren geben: einen Stier, einen Widder, sieben jährige Lämmer ohne Fehler; ihr Mehl- und Trankopfer, zum Stier, zum Widder und zu den Lämmern, nach Vorschrift. Auch einen Ziegenbock zum Sündenopfer – außer dem täglichen Ganzopfer und dessen Mehl- und Trankopfer. Diese (Opfer) sollt ihr dem Ewigen zu Ehren an euern Festtagen darbringen — außer euern Gelübden und freiwilligen Gaben an Ganzopfern und euern Mehl- und Trankopfern und Friedensopfern. Mosche redete zu den Kindern Israels, wie der Ewige dem Mosche befohlen.

Nach der Vorlesung wird die Thora vom Lesepulte aufgehoben und wieder zugerollt.
Bei'm Aufheben der Thora spricht man:

וזאת Dieses ist die Lehre, welche Mosche den Kindern Israels vorgelegt, auf des Ewigen Befehl durch Mosche. Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne und alle ihre Pfade Frieden. Langes Leben ist in ihrer Rechten, und in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige will, um seiner Güte willen, die Lehre groß machen und herrlich.

וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ׀ רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ
חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן: וַיַּרְא אֱלֹהִים
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: פ

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

מניחים ס״ח ג׳ על העמוד ותומרים חצי קדיש על זכותם, ומגביהים וגוללים ס״ת שני, ופותחים ס״ת ג׳ וקוראים למפטיר נפ׳ פינחס.

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: מִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט:
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם
לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

מי שברך. ומגביהין וגוללין. בשמגביהין הס״ת מניחין נגד הכתב של ס״ת ואומרין:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־
פִּי יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ
מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ
יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן
צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

Segensspruch vor der Haftara:

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Weltregent, der Du die herrlichen Propheten erwählt und Wohlgefallen fandest an ihren Worten, gesprochen in Wahrheit; gelobt seist Du, Ewiger, der Du erkoren die Thora und Mosche Deinen Knecht, und Israel Dein Volk, und die Propheten der Wahrheit und Gerechtigkeit.

Haftara.

(Josua 1.)

ויהי Nach dem Ableben Mosche's des Knechtes Gottes, sprach Gott zu Jehoschua, dem Sohne Nun's, dem Diener Mosche's, wie folgt: „Mein Knecht Mosche ist todt. Mache dich nun auf und ziehe über den Jarden hin, du und das ganze Volk, in das Land, welches ich ihnen — den Kindern Israels — gebe; jeden Ort, den die Sohle euers Fußes betreten wird, habe ich euch gegeben, wie ich dem Mosche verheißen. Von der Wüste hier und dem Libanon, bis zu jenem großen Strome, dem Strom Perath — das ganze Land der Chittim — und bis zum großen Meere, gegen Sonnenuntergang, soll eure Grenze sein. Niemand soll dir widerstehen können, so lange du lebst; wie ich mit Mosche gewesen, will ich auch mit dir sein, dir nie meine Hand entziehen, dich nie verlassen. Sei standhaft und beharrlich! denn du sollst dieses Volk in das Land einsetzen, welches ich ihren Vätern zugeschworen, ihnen einzugeben. Sei nur standhaft bedacht, genau zu handeln nach der Lehre, die dir mein Knecht Mosche anempfohlen! weiche davon weder rechts noch links, damit du glücklich seiest in deinem ganzen Wandel. Laß nie die Lehre dieses Buches aus deinem Munde weichen; forsche in

קודם קריאת ההפטרה ואחר זגמר הגולל, יברך המפטיר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בִדְבָרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

ביפוצע סי' ח׳ וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר: מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: כָּל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל מֹשֶׁה: מִן הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם: לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ: חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם: רַק חֲזַק וֶאֱמָץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאל לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ: לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ

derselben Tag und Nacht, damit du bedacht seiest, zu handeln nach dem ganzen Umfange ihrer Vorschrift; dann gelingt dir dein Vorhaben, dann bist du glücklich. Wahrlich, ich befehle dir, sei standhaft und beharrlich, furchtlos und unerschrocken, denn mit dir ist der Ewige, dein Gott, allenthalben, wohin du gehst. Hierauf befahl Jehoschua den Volksaufsehern, wie folgt: „Gehet durch's Lager und ertheilt dem Volke folgenden Befehl: Versehet euch mit Mundvorrath! denn binnen drei Tagen zieht ihr über den Jarden hier, um jenes Land in Besitz zu nehmen, welches der Ewige, euer Gott, euch zum Erbtheil gibt." Zu den Stämmen Reuben, Gad und dem halben Stamme Menasche hatte Jehoschua Folgendes gesprochen: "Erinnert euch, was Mosche, der Knecht Gottes, euch befohlen hat, nämlich: Der Ewige, euer Gott, verschafft euch Ruhe und räumt euch dieses Land ein. Euere Weiber, Gesinde und Vieh weilen im Lande, das euch Mosche diesseits des Jardens eingegeben: ihr aber müßt bewaffnet vor euern Brüdern einherziehen — alle Kriegeshelden — und ihnen beistehen, bis der Ewige, so wie euch, auch euern Brüdern wird Ruhe verschafft haben: bis auch sie im Besitze des Landes sein werden, das der Ewige, euer Gott, ihnen gibt; dann kehret ihr nach dem Lande eures Erbes zurück, welches euch Mosche, der Knecht Gottes, eingegeben diesseits des Jardens, gegen Sonnenaufgang, und nehmet es in Besitz." Hierauf antworteten sie dem Jehoschua und sprachen: „Alles, was du uns befohlen, wollen wir thun und gehen, wohin du uns schicken wirst!

יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב
בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃
הֲלֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחַת
כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃
כאן מסיימים הספרדים וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שִׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר׃
עִבְרוּ ׀ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר
הָכִינוּ לָכֶם צֵדָה כִּי בְעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם
עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃
וְלָרֹאובֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר
יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם
טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם
מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים
לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃
עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה ׀ לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־
הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם
וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ אֲשֶׁר־
נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח
הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־
צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃

Völlig ſo, wie wir dem Moſche gehorcht, wollen wir auch dir gehorchen — ſei nur der Ewige, dein Gott, auch ſo mit dir, wie er mit Moſche geweſen! — Wer ſich deinem Befehle widerſetzen und deinen Worten nicht gehorchen wird, was du gebieteſt, der ſoll des Todes ſein! Sei nur ſtandhaft und beharrlich!"

Nach der Haftara ſpricht der Vortragende:

ברוך Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, unſer Gott, Weltregent, Fels aller Ewigkeiten, Allgerechter in allen Zeitaltern, wahrhaftiger Gott, der Du redeſt und es hältſt, ſprichſt und es erfüllſt, deſſen Worte alle wahr und gerecht ſind.

נאמן Wahrhaftig biſt Du, Ewiger, unſer Gott, wahrhaftig ſind Deine Worte, deren nie auch nur ein einziges unerfüllt bleibt; denn Du, o Gott biſt ein wahrhaftiger und allbarmherziger König. Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der in allen Deinen Worten wahrhaftige Gott!

רחם O, erbarme Dich über Zion, denn das iſt das Haus unſeres Lebens! ſie, die Seelengebeugte, mögeſt Du bald, in unſeren Tagen, befreien! Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der Du Zion in ihren Kindern erfreuſt!

שמחנו Erfreue uns, o Ewiger, unſer Gott, durch den Propheten Eliahu, Deinen Diener, und durch das Reich des Hauſes Davids, Deines Geſalbten, der recht bald kommen und unſer Herz froh machen möge! Kein Fremder wird dann mehr auf ſeinem Throne ruhen, nicht wieder werden Andere ſeine Herrlichkeit in Beſitz nehmen; denn bei Deinem heiligen Namen haſt Du ihm geſchworen, daß ſein Licht nimmermehr verlöſchen ſoll. Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, Schild Davids!

על Für die Thora, für den Gottesdienſt und für die Propheten, ſo wie für dieſen Tag des Schlußfeſtes, welchen Du uns gegeben haſt, Ewiger, unſer Gott, zur Wonne und Freude zur Herrlichkeit und zum Ruhme — für dies Alles, Ewiger, unſer Gott, danken wir Dir und preiſen wir Dich; geprieſen werde Dein Name durch den Mund aller Lebenden unaufhörlich in Ewigkeit! Gelobt ſeiſt Du, Ewiger, der heiligt Israel und die Feſtes-Zeiten.

כְּכָל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כִּי נִשְׁמַע אֵלֶיךָ
רַק יְהֹוָה יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־
מֹשֶׁה: כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־
יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת
רַק חֲזַק וֶאֱמָץ:

אחר ההפטרה יברך הברכות האלה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק
בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם
שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים
דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ
נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר
וְלֹא יִנָּחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ
לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל
יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת. עַל־
הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ
יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

אשרי Heil den Bewohnern Deines Tempels! sie preisen Dich ohn' Unterlaß.

Heil dem Volke, dem es so ergeht! Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige!

(Psalm 145). Loblied Davids.

Mein Gott, o König, Dich will ich erheben, Deinen Namen ewig preisen. Täglich lobe ich Dich, rühme Deinen Namen für und für. Groß ist der Ewige und hochgerühmt, unerforschlich seine Größe. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und verkündet Deiner Allmacht Thaten. Die Pracht und Herrlichkeit Deiner Majestät, und Deine Wunder will ich besingen. Alles spricht von Ehrfurcht Deiner Allmacht, auch ich will Deine Herrlichkeit verkünden. Alles singt ein Denkmal Deiner großen Güte und rühmet Deine Allgerechtigkeit; Allgnädig, allbarmherzig ist der Ewige, langmüthig und von großer Liebe. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen waltet über alle seine Werke. Ewiger, Dir danken alle Deine Werke, Dich lobpreisen Deine Frommen, besingen Deines Reiches Herrlichkeit, unterhalten sich von Deiner Allmacht um kund zu thun den Menschenkindern Deine Thaten, die Pracht und Herrlichkeit Deines Reiches. Dein Reich ist das Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige stützet alle Fallenden und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen harren auf Dich, und Du gibst ihnen ihre Speise zur rechten Zeit. Allmilde öffnest Du Deine Hand und sättigst was da lebt mit Wohlgefallen. In allen seinen Wegen ist der Ewige gerecht, in allen seinen Thaten gütig. Der Ewige ist nahe Allen, die ihn anrufen, Allen, die ihn anrufen in Wahrheit. Er thut, was Gottesfürchtigen behagt, erhört ihr Flehen und hilft ihnen. Er behütet Alle, die ihn lieben, und rottet alle Frevler aus. Mein Mund soll Lob des Ewigen singen, alles Fleisch lobsinge seinem heiligen Namen immer und ewig. Wir preisen Jah — von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

אשר Um der Väter willen erzog Er die Kinder, gab ihrethalben die Lehre. In brausendem Sturme erschien der Ewige umringt von Myriaden von Himmelsschaaren. Der allmächtige Gott, der Hocherhabene, berief Mosche zum Empfange der Tafeln. Die Worte des lebendigen Gottes vernahm die

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃

פסה אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו׃

תְּהִלָּה לְדָוִד· אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְיָ
וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ
וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ
אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר
רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל־חָסֶד׃ טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְיָ
כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ
וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר
מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־
דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי
כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת־כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת
יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

Die drei Thorarollen werden auf den Vorlesepult gelegt, und dann das folgende אשר בגלל אבית u. s. w. gesprochen.

אֲשֶׁר בִּגְלַל אָבוֹת בָּנִים גְּדֵל, וּבַעֲבוּרָם תּוֹרָה נָתַן·
בְּגַלְגַּלֵּי רוּחַ יְיָ נִגְלָה, בְּמַלְאֲכֵי צְבָאוֹת אַלְפֵּי שִׁנְאָן· גְּבוּר
עַל גֵּאִים אֱלוֹהַּ אַדִּיר, קָרָא לְמֹשֶׁה לְקַבֵּל לוּחוֹת· דִּבְרֵי

Erde und ihre Grundsäulen erbebten. Er neigte den Himmel und ließ sich herab, fuhr auf Cherub's Rücken und schwebte auf Schwingen des Windes. Und die Worte traten aus flammenden Blitz und gruben sich ein in die steinernen Tafeln. Und Lieder sangen alle Söhne des Herrn, Posaunenklang scholl aus himmlischen Höhen — da kleideten sich in Schrecken alle Söhne von Esau, als von Seïr der Ewige erschien; in die Hände schlugen alle Söhne von Ismael, als von Paran der Ewige strahlte! — Die Rechte des Ewigen, so wie die des Mosche, jede ergriff zwei Handbreite der Tafeln; und da die Tafeln sechs Handbreite Länge hatten, so blieben zwei Handbreite zwischen beiden Händen.

Komm, Mosche, und freue dich deiner Größe, denn unter allen Propheten ist keiner dir gleich. Wer stieg durch die Wolken zum Himmel? wer sah die göttliche Gestalt? Mosche stieg in die Wolken und sah Gottes Antlitz! Der Fürsten Fürst war Mosche, unser Lehrer, der Weisen Vater und der Propheten Haupt. Er schloß auf das Meer mit seinem Gebet, und durch seinen Boten[1]) stillte er den entbrannten Zorn (Gottes). — Als der Ewige seinem Volke verkündete; „Ich bin der Ewige, dein Gott, der aus dem Lande Egypten, aus dem Sklavenhause, dich geführt," erwiederten Alle; Der Ewige regiert immer und ewig! — Schmerzlichen Ton ließ Mosche vernehmen, als der Heilige (gelobt sei Er) zu ihm sprach: „Besteige den Berg und stirb;" er zerriß sein Gewand und erhob seine Stimme[2]): „Jehoschua, Sohn Nun, o hüte meine Heerde!" - Von der Spitze der Pißgah erblickte Mosche das Erbe der Stämme, gelagert vor sich; hier starb Mosche, der Knecht des Ewigen; genüber Beth-Peor nahm ihn zu sich unser Gott. Mosche's Gebet durchdrang den Himmel, und Gott erhörte sein Volk in der Zeit seiner Noth. Nie kehrte sein Gebet leer zurück; denn ein treuer Hirt war Mosche für Israel! —

Mosche starb — Wer sollte nicht sterben? — Auf Gottes Befehl starb unser Lehrer Mosche!

---

[1]) Aharon, siehe 4. B. M. 17, 1—4.

[2]) In voller Geistesgegenwart, jener traurigen Nachricht ungeachtet.

אֵל חַי שָׁמְעָה הָאָרֶץ, וַעֲמוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן. הִשָּׁה שָׁמַיִם וְיֵרָד, וַיִּרְכַּב עַל כְּרוּב וַיֵּדֶא עַל כַּנְפֵי רוּחַ. וַיֵּצְאוּ דְבָרִים מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, וַיִּתְחַקְקוּ עַל לוּחוֹת הָאֶבֶן. זְמִירוֹת אָמְרוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, שׁוֹפָר תָּקְעוּ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. חֲרָדָה לָבְשׁוּ כָּל בְּנֵי עֲשָׂו, כִּי מִשֵּׂעִיר יֵי זָרַח. טָפְחוּ כֻלָּם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל, כִּי מִפָּארָן יֵי הוֹפִיעַ. יְמִין יֵי טִפְחַיִם בַּלּוּחוֹת, וּימִין מֹשֶׁה טִפְחַיִם בַּלּוּחֹת. כִּי אֹרֶךְ הַלּוּחוֹת שִׁשָּׁה טְפָחִים, וְטִפְחַיִם מְפָרָשׁ בֵּין יָד לְיָד: לֵךְ מֹשֶׁה וּשְׁמַח בְּגַדְלָתְךָ, כִּי אֵין כָּמוֹךָ בְּכָל הַנְּבִיאִים. מִי עָלָה שָׁמַיִם לְתוֹךְ הֶעָנָן. וּמִי רָאָה תְּמוּנַת אֱלֹהֵינוּ. מֹשֶׁה עָלָה לְתוֹךְ הֶעָנָן. גַּם הוּא רָאָה תְּמוּנַת אֱלֹהֵינוּ. נְשִׂיא נִשְׂיאִים הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. אָב לַחֲכָמִים וְרֹאשׁ לַנְּבִיאִים. סָגַר הַיָּם בִּתְפִלָּתוֹ. וְעַל יַד שְׁלוּחוֹ חָרוֹן אַף הֵשִׁיב: עָנָה יֵי וְאָמַר לְעַמּוֹ. אָנֹכִי יֵי אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (וּפְרִיתִיךָ) מִבֵּית עֲבָדִים. פָּתְחוּ כֻלָּם פִּיהֶם וְאָמְרוּ יֵי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: צָעַק מֹשֶׁה צְעָקָה גְּדוֹלָה וּמָרָה, בְּשָׁעָה שֶׁאָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֲלֵה וּמֻת בָּהָר. קָרַע בְּגָדָיו וְהֵרִים קוֹלוֹ: יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן שְׁמָר נָא צֹאנִי. רָאָה מֹשֶׁה מֵרֹאשׁ הַפִּסְגָּה, נַחֲלַת שְׁבָטִים עוֹמְדִים לְפָנָיו. שָׁם מֵת מֹשֶׁה עֶבֶד יֵי, מוֹל בֵּית פְּעוֹר אֲסָפוֹ אֱלֹהֵינוּ: תְּפִלַּת מֹשֶׁה קָרַע רָקִיעַ, וְעָנָה צוּר לְעַמּוֹ בְּעֵת צָרוֹתָם. תְּפִלָּתוֹ לְעוֹלָם לֹא שָׁבָה רֵיקָם. כִּי רוֹעֶה נֶאֱמָן הָיָה מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל:

מֹשֶׁה מֵת מִי לֹא יָמוּת. עַל פִּי יֵי מֵת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ:

שש Jubelt und jauchzet am Thora-Freudenfeste, und gebet die Ehre der Thora! Ihr Kauf übersteigt jeglichen Kauf; ihr Werth überstrahlet Perlen und Gold!

Laßt uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Preisen will ich meinen Gott und mich seiner freuen, auf ihn mein Vertrauen setzen, ihm danken im Rathe des ihm nahen Volkes; der Herr, mein Hort, auf ihn vertraue ich!

Laßt uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Mit ganzem Herzen will ich Deine Huld besingen, von Deinem Ruhm erzählen; so lang ich da bin, will ich Deine Thaten verkünden, wie auch Deine Güte und Deine Treue!

Laßt uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Erlöser! o befördere den Glücksboten, denn ein wohlbefestigter Thurm bist Du! Die Erlösten preisen Dich aus frohem Gemüth; so danket dem Ewigen, denn er ist gütig:

Laßt uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Erhabner! o, erlöse die Volksmenge, denn Niemand ist heilig wie Gott; die Ausgezeichneten lobpreisen Dich, o Ewiger! Wer rühmet genug die Macht des Ewigen?

Laßt uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Aus reiner Liebe hat er uns erwählt, „mein erstgeborner Sohn" uns genannt; das Herrlichste, Schönste hat er uns verliehen; in Ewigkeit währt seine Huld für uns!

Laß uns frohlocken, uns freuen der Thora, denn unsere Stärke und Leuchte ist sie!

Heil euch Israel! Heil euch Israel! Heil euch Israel! denn Gott hat euch erwählt, und in der Wüste die Thora euch zum Geschenk gegeben!

חזן. שִׂישׂוּ וְגִילוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה. וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה.
כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכָּל סְחוֹרָה. מִפָּז וּמִפְּנִינִים יְקָרָה:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
אֲהַלְלָה אֱלֹהַי וְאֶשְׂמְחָה בּוֹ. וְאָשִׂימָה תִקְוָתִי בּוֹ.
אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ. אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
בְּכָל לֵב אֲדַבֵּן צִדְקוֹתֶיךָ. וַאֲסַפְּרָה תְּהִלָּתֶךָ.
בְּעוֹדִי אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ. עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה: כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
גּוֹאֵל תָּחִישׁ מְבַשֵּׂר טוֹב. כִּי אַתָּה מְגַדֵּל עֹז וָטוֹב.
גְּאוּלִים יוֹדוּךָ בְּלֵב טוֹב. הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
דָּגוּל גְּאוֹל נָא הֲמוֹנָי. כִּי אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ.
דְּגוּלִים יוֹדוּךָ יְיָ. מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
הֲלֹא בְּאַהֲבָתוֹ בָּחַר בָּנוּ. בְּנִי בְכוֹרִי קָרָאנוּ.
הוֹד וְהָדָר הִנְחִילָנוּ. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עִמָּנוּ:
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:
אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל. אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל. אַשְׁרֵיכֶם
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם אֵל. וְהִנְחִילָכֶם הַתּוֹרָה
מִמִּדְבָּר (נ"א מסיני) מַתָּנָה:

והקבצו Und die Engel schaarten sich, traten zu einander, fragten sich einander: „Wer ist dieser, der den Thron anfaßt[1]), mit einer Wolke ihn bedeckt?"

„Wer stieg hinan — Wer stieg hinan — Wer stieg zur Höhe hinan, und brachte den mächtigen Schutz herab?"

Und die Engel schaarten sich u. s. w.

Mosche stieg hinan — Nethanel, Schemajah, Abisocho, Abi-sanoach, Cheber, Jekutiel, Tobiah, Jered, Abi-Gedor[2]) stieg zur Höhe hinan, und brachte den mächtigen Schutz herab!

Und die Engel schaarten sich u. s. w.

אגיל Ich jauchze und ich freue mich am Thora-Freudenfeste, an welchem der Erlöser kommen wird!

Die Thora ist ein Baum des Lebens, belebend für Jedermann, denn bei Dir, Gott, ist die Lebensquelle!

Abraham freuete sich am Thora-Freudenfeste, Am Thora-Freudenfeste kommt der Erlöser!

Die Thora ist ein Baum des Lebens, belebend für Jedermann, denn bei Dir, Gott, ist die Lebensquelle!

Jizchak, Jakob, Mosche, Ahron, Jehoschua, Samuel, David, Salomo und Elijahu freuten sich am Thora-Freudenfeste!

Am Thora-Freudenfeste kommt der Erlöser!

Die Thora ist ein Baum des Lebens, belebend für Jedermann, denn bei Dir, Gott, ist die Lebensquelle!

---

1) S. Tr. Sabbath 88.

2) Diese 9 Namen legt der Talmud dem Mosche bei.

הִתְקַבְּצוּ מַלְאָכִים זֶה אֵל זֶה. לָקַבֵּל זֶה. וְאָמַר זֶה לָזֶה. מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא מְאַחֵז פְּנֵי כִסֵּא. פָּרְשׂוּ עָלָיו עֲנָנוֹ:

מִי עָלָה לַמָּרוֹם. מִי עָלָה לַמָּרוֹם. מִי עָלָה לַמָּרוֹם. וְהוֹרִיד עוֹ מִבְטֶחָה: התקבצו.

מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם. נְתַנְאֵל. שְׁמַעְיָה. אֲבִי־שׁוּכוֹ. אֲבִי־זָנוֹחַ. חֶבֶר. יְקוּתִיאֵל. טוֹבִיָּה. יֶרֶד. אֲבִי־גְדוֹר עָלָה לַמָּרוֹם. וְהוֹרִיד עוֹ מִבְטֶחָה: התקבצו.

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה.
בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים. לְכָלָם חַיִּים.
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים:

אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה.
בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים. לְכָלָם חַיִּים.
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים:

יִצְחָק. יַעֲקֹב. מֹשֶׁה. אַהֲרֹן. יְהוֹשֻׁעַ. שְׁמוּאֵל. דָּוִד. שְׁלֹמֹה. אֵלְיָהוּ שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה.
בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים. לְכָלָם חַיִּים.
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים:

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

Es lobe Alles den Namen des Ewigen, denn sein Name allein ist hocherhaben!

Die Gemeinde antwortet:

Seine Herrlichkeit waltet über Erd' und Himmel. Er erhöhet seines Volkes Glück; er ist der Ruhm aller seiner Frommen, der Kinder Israel, das ihm nahe Volk. Hallelujah!

(Psalm 24.) Ein Psalm von David. Des Ewigen ist die Erd' und was sie füllet, Welt und Bewohner sind sein! er hat über Meere sie festgestellt, über Ströme sie gebaut! Wer darf den Berg des Ewigen besteigen, wer seine heilige Stätte betreten? Wer reiner Hände, lautern Herzens ist, wer Meineid nie betheuert, zum Truge nie geschworen; er wird empfangen Segen vom Ewigen, und Huld vom Gotte seines Heils. Das ist das Geschlecht, das Gott verehrt, Dein Angesicht zu schau'n sich sehnt, das ist Jakobs Geschlecht! Selah. Erhebet, ihr Thore, das Haupt, erschließet euch, ewige Pforten — es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige, gewaltig und stark, der Ewige ein Held im Streit. Erhebet, ihre Thore, das Haupt, erschließet die ewigen Pforten — es kommt der König der Ehre! Wer ist der König der Ehre? Der Ewige Zebaoth, Er ist der König der Ehre! Selah.

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

ובנוחה Wenn die Lade niedergesetzt ward, sprach er: „Ruhe nunmehr, o Ewiger, unter der Menge der Tausenden Israels!" Ziehe ein, o Ewiger, in Deinen Ruhesitz, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit. Laß Tugend Deine Priester kleiden, laß Deine Heiligen frohlocken! Um Davids, Deines Knechtes willen, verweigere nicht, was Dein Gesalbter fleht! „Eine herrliche Lehre habe ich euch gegeben; meine Thora verlasset nicht! Sie ist ein Baum des Lebens Denen, die an ihr festhalten, und die sie erfassen, sind selig zu preisen. Ihre Wege sind Wege der Wonne, und alle ihre Pfade Frieden." Führe uns zu Dir zurück, o Ewiger, und laß uns heimkehren; verjünge unsre Tage wie vormals!

Der Vorbeter trägt die Thora nach der heiligen Lade zurück und ruft laut:

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

Die Gemeinde antwortet:

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה
לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי־
הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי יַעֲלֶה בְהַר
יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה
מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי
פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי
עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז
וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְשִׂאוּ
פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

Bei'm Einheben der Thorarolle in die heilige Lade:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה
יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק
וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ עֵץ־חַיִּים
הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם
וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה. בָּ״א יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: קדושים לכ״ץ בחזרת שחפלת. נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: ח׳ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם. מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: ח׳ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יָפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אומְרִים: קו״ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: ח׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חָי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים: קו״ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: ח׳ אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ. מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן,

Der Vorbeter ſpricht das halbe Kaddiſch.

וְעַתָּה יַגְדִּיל־נָא כֹחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
וְזֹכֶר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

חזן. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי
יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת וּמֵבִיא גּוֹאֵל
לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם׃

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְיָ רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשְׁאִינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׁשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים דרבנן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

שֹׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וְתַגְדִּיל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ
לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ
כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה
וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים
כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי
מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר.
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר
לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ וְטוֹב וּמֵטִיב
הָדָרֵשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגָלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ
רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ
וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם
וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה
וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב
בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי
יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת

וְעַתָּה וְגַדֵּל־נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃
וְכֹה רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵפָּה׃

יְתַגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ
וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא
מִן־כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן
בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן
דִּי בִשְׁמַיָּא, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ עֹזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ· אֵין כַּאדוֹנֵינוּ· אֵין כְּמַלְכֵּנוּ·
אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ· מִי כַאדוֹנֵינוּ· מִי
כְמַלְכֵּנוּ· מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ· נוֹדֶה
לַאדוֹנֵינוּ· נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ· נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ:
בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ· בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ· בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ·
בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ· אַתָּה

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

Priesterſegen (סדר דוכנ) ſiehe Seite 172.

לפ״ז אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ
וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי
בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד
וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ
אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי
נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה
הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה
לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ.
לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעַבְדְּךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

Der Vorbeter wiederholt die Teſilla, und am Schluſſe ſpricht derſelbe das ganze Kaddiſch.

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים, לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: (כ״ד)

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים,

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: (מ״ח)

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים,

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: (פ״ב)

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים, אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: (צ״ד)

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים, הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: (פ״א)

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים, יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ, לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־

תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: (צ״ג)

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים, מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: (צ״ב)

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכֹל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם: קדיש יתום.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל, לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא

הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה
הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצָּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה
וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מֹר
וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה
עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. קִשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר.
וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה. בָּרִית
כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין. יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא
וְקַבִּין תְּלָתָא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר
חִוָּרִין עַתִּיק: מְלַח סְדוֹמִית רֻבַּע (הַקַּב). מַעֲלֶה
עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן
כָּל שֶׁהוּא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ. אִם חִסַּר
אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרַף הַנּוֹטֵף
מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בָּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת
הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין
בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וְהֲלֹא מֵי
רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי
רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

מזכה קוף עם׳ תמיד, וסופרים פי״ח.

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

שיר היחוד ליום ראשון· א

אָשִׁ֫ירָה וַאֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי· הָאֱלֹהִים הָרוֹעֶה אוֹתִי מֵעוֹדִי:
ד הַיּוֹם הַוֵּה הֶחֱזַקְתָּ בְּיָדִי· חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי:
בָּרוּךְ יְיָ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ· כִּי עַל עַבְדּוֹ הִפְלִיא חַסְדּוֹ:
לֹהַי מָרוֹם בַּמָּה אֲקַדֵּם· וּבַמָּה אִכַּף לֵאלֹהֵי קֶדֶם:
אִלּוּ הָרִים לְמַעֲרָכָה· וְכָל עֲצֵי לְבָנוֹן בַּכֹּל עֲרוּכָה:
אִם כָּל בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קְרוּצִים· נִתָּחִים עֲרוּכִים עַל הָעֵצִים:
וְאַף זָיוֹת מִזֶּבַח מְבוּסִים· דָּם כַּמַּיִם לַיָּם מְכֻסִּים:
נְחוֹל סֹלֶת דָּשֵׁן וְשָׁמֵן· בָּלוּל בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי שָׁמֶן:
וּלְאַוְּרָה לְבוֹנָה וְסַמִּים· וְלִקְטוֹרֶת כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים:
אִלּוּ גְרוֹת עַל הַמְנוֹרוֹת· יִהְיוּ מְאִירוֹת כִּשְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת:)
וּכְהַרְרֵי אֵל לֶחֶם הַפָּנִים· עַל שְׁלְחָנוֹת עֲרוּכִים בְּפָנִים:)
ן כְּמִטַּר הַשָּׁמַיִם· וְשֵׂכָר לְנֶסֶךְ כְּעֵינוֹת מָיִם:
וְאִלּוּ כָּל בְּנֵי אָדָם כֻּלָּנִים· לְיוֹם מְשׁוֹרְרִים בְּקֹנֶה רָנָנִים:
כָּל עֲצֵי עֵדֶן וְכָל עֲצֵי יְעָרִים· כְּנוֹרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים:
וְכָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם· וְהַכּוֹכָבִים מְסַלְּסְלוֹתָם:
כָּל הַלְּבָנוֹן וְחַיָּה כְּלָהּ· אֵין דֵּי בָּעֵר וְאֵין דֵּי עוֹלָה:
הֵן בְּכָל אֵלֶּה אֵין דֵּי לַעֲבוֹד· וְאֵין דֵּי לְקַדֵּם אֵל הַכָּבוֹד:
ר נִכְבַּדְתָּ מְאֹד מַלְכֵּנוּ· וּבַמֶּה נִכַּף לַאדוֹנֵנוּ:
אָמְנָם לֹא יוּכְלוּ כַּבְּדֶךָ· כָּל חַי אַף כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ:
אֲנִי נִבְזֶה וְחַדַל אִישִׁים· נִמְאָס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אֲנָשִׁים:
וְאֵין לְעַבְדְּךָ כֹּל לְכַבְּדֶךָ· לְהָשִׁיב לְךָ גְּמוּל עַל חֲסָדֶיךָ:
ר הִרְבֵּיתָ טוֹבוֹת אֵלַי· כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלָי:
רַב שְׁלוּמִים לְךָ חָיַבְתִּי· כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אִתִּי:
א חִיַּבְתָּ לִי גְּמוּלֶיךָ· כָּל טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ:
עַל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ· אַחַת לְרִבֹּא לֹא גְמַלְתִּיךָ:
ם אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָּא כְמוֹ· לֹא יָדַעְתִּי סְפוֹרוֹת לָמוֹ:
מָה אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלְּךָ· לְךָ שָׁמַיִם אַף אֶרֶץ לָךְ:
ים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בְּיָדֶךָ· וְכֻלָּם יִשְׁבְּעוּן מִיָּדֶךָ:
וְאַנְחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ· וַחֲפָצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:

נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ, אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת, אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ, לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם, מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא, וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר, וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

ומוציאים מזמור של יום וחצ"י מזמור צ', תפלה למשה.

למנהה, מתפללים כדאיתמול. לערבית נמי"ט לחול מתחילים והוא רחום וכו' ומומרים אחה הוננתנו בחונן הדעת. ואחר התפלה ק"ה, ומנדילים על הכוס המבדיל ואין מנרכים לא על הנר ולא על הבשמים. עיינו, ק"י. ובמוצאי י"ט לשבח מקנלים שבת ומתפללים כנשאר ערבי שבתות.

אַתָּה יוֹדוּךָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וְיִשְׁתַּבְּחוּךָ כָּל חֲסִידֶיךָ:
כָּל זֶרַע יַעֲקֹב עַבְדֶּךָ. כִּי עֲלֵיהֶם גָּבְרוּ חֲסָדֶיךָ:
אֶת שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כֻלָּם. אֵל אֱלֹהִים אֱמֶת וּמֶלֶךְ עוֹלָם:
ברוך אתה יחיד ומיוחד ה' אחד ושמו אחד:

ליום שני.

וְאַתָּה עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ. אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ:
מַרְכִּבֵי שִׁבְחֲךָ קְצָתָם אֲסַפֵּרָה. מַעֲשֶׂיךָ מַה נּוֹרָא אוֹמְרָה:
אֵין אֵלֶיךָ עֲרוֹךְ בַּסִּפּוּר. אֲגִידָה עֲצְמוֹ מִסַּפֵּר:
חֵקֶר אֱלוֹהַ לֹא יִמָּצֵא. וְתַכְלִית שַׁדַּי לֹא תִקָּצֵה:
וְלִתְבוּנָתוֹ חֶלֶא אֵין חֵקֶר. וּמִסְפַּר שָׁנָיו לֹא יֵחָקֵר:
כִּי אֵין מִסְפָּר לִגְדוּלֶיךָ. בְּצִבְאוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדֶךָ:
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִירֶךָ. וְחַי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדֶךָ:
בִּינוֹן וְחָכָם הֵן לֹא יֵדָע. וְאֵיךְ אֶעֱרֹךְ עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדָע:
וְאִם יֹאמַר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ. אֶעֱרֹךְ אֵלָיו וּבְמַתְבְּנִתּוֹ:
וְאִבָּא וְאֶמְצָא תַּכְלִית שִׁבְחוֹ. לֹא נֶאֱמָנָה אֶת אֵל רוּחוֹ:
יָבֹלַע כִּי לֹא יֵדַע עֶרְכּוֹ. אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:
עַמָּדִי לֹא כֵן אָנֹכִי. וּפִי לֹא אֶתֵּן לַחֲטוֹא וְחִכִּי:
אֲסַפְּרָה לְאֶחָי קְצוֹת דַּרְכֵי אֵל. וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל:
כָּתוּב אָמְרוּ לֵאלֹהִים. מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ אֱלֹהִים:
וְאָמַרְתָּ עִם זֹה יָצַרְתִּי. לִי יַסְפְּרוּ שִׁמִּי וּתְהִלָּתִי:
מְצָרִים שַׂמְתִּי עֲלִילוֹתַי. לְמַעַן תְּסַפֵּר אֶת אוֹתוֹתַי:
וַאֲנִי עַבְדְּךָ עַל בֵּן אֲסַפֵּר. כַּאֲשֶׁר אֲדֹרוֹשׁ מֵעַל סֵפֶר:
הַלֵּל נַפְשִׁי כִּחַ מַעֲשֶׂיךָ. וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
וַאֲבָרְכָה בְּכָל עֶנְיָנַי. וּבְכָל לִבִּי אוֹדֶה אֶת אֲדֹנָי:
שֹׂם בַּגְרוֹנִי רוֹמְמוֹתֶיךָ. וְאֶת פִּי אֲמַלֵּא תְּהִלָּתֶךָ:
כִּי פִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ. כָּל הַיּוֹם אֶת תִּפְאַרְתֶּךָ:
אֹמְרָה נָא עֶזּוּז נוֹרָאוֹתֶיךָ. וְאָשִׂיחָה דִּבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ:
וַאֲזִכִּיר טוּבְךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ. חֲסָדֶיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ:
כִּי עִתִּי כִּי גָדוֹל אַתָּה. עַל כָּל אֱלֹהִים מְאֹד גָּדַלְתָּ:

וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ׃ וְלִשְׂרֵפַת אֵשׁ בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ׃
וְאֵיךְ נַעֲבֹד וְאֵין זֶבַח וּמִנְחָה׃ כִּי לֹא בָאנוּ אֶל הַמְּנוּחָה׃
וּמַיִם אֵין לְהַעֲבִיר טְמְאָה׃ וַאֲנַחְנוּ עַל אַדָּמָה טְמֵאָה׃
שָׁשׁ אָנֹכִי עַל אִמְרֶיךָ׃ וַאֲנִי בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃
כִּי טָרְפוּ לֹא עַל זֶבַחֶיךָ׃ וְעוֹלֹתֶיךָ אוֹכִיחֶךָ׃
עַל דְּבַר זֶבַח וְעוֹלוֹתֵיכֶם׃ לֹא צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם׃
מַה שַּׁאֲלָתִי וּמַה דָּרַשְׁתִּי׃ מִמְּךָ כִּי אִם לְיִרְאָה אוֹתִי׃
לַעֲבוֹד בְּשִׁמְחָה וּבְלֵבָב טוֹב׃ הִנֵּה שָׁמוֹעַ מִזֶּבַח טוֹב׃
וְלֵב נִשְׁבָּר מִמְּנָחָה טְהוֹרָה׃ וְרוּחַ אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה׃
זֶבַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ׃ חַטָּאת וְעוֹלָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃
מְזֻבַּח אֶבֶן בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי׃ וַאֲשַׁבְּרָה אַף רוּחִי בְּקִרְבִּי׃
רוּם לֵב אַשְׁפִּיל וְאֶת רוּם עֵינָי׃ וְאֶקְרַע לְבָבִי לְמַעַן אֲדֹנָי׃
שִׁבְרֵי רוּחִי הֵם וְזָבְחֵךְ׃ יַעֲלוּ לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחֵךְ׃
וְאַשְׁמִיעַ בְּקוֹל הוֹדְיוֹתֵיךְ׃ וַאֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֵיךְ׃
אֲשֶׁר יָדְעָה נַפְשִׁי אַחֲבִירָה׃ אֶמְלֹל גְּבוּרוֹת וַאֲדַבְּרָה׃
וּמָה אֶעֱרוֹךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה׃ תֻּכַל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה׃
כִּי אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתוֹ׃ וְגַם אֵין מִסְפָּר לְתִבוּנָתוֹ׃
חֲכַם לֵבָב הוּא מִי כְמוֹהוּ׃ שַׂגִּיא כֹּחַ לֹא מְצָאנוּהוּ׃
עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת וְרַב נוֹרָאוֹת׃ גָּדוֹל אַתָּה וְעוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת׃
עַד אֵין מִסְפָּר וְעַד אֵין חֵקֶר׃ וְלֹא נוֹדַע כִּי לֹא יֵחָקֵר׃
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִירֶךָּ׃ וְאֵיזֶה פֶּה אֲשֶׁר יַגִּידֶךָּ׃
חַי לֹא רָאֲךָ וְלֵב לֹא יָדָעֲךָ׃ וְאֵיזֶה שֶׂכֶל אֲשֶׁר יְצִיעֶךָּ׃
גַּם מְשֹׁרֲתֶיךָ לֹא רָאוּךָ׃ וְכָל חַכְמֵי לֵב לֹא מְצָאוּךָ׃
אַתָּה לְבַדְּךָ מַכִּיר שִׁבְחֶךָ׃ וְאֵין זוּלָתְךָ יוֹדֵעַ כְּחֶךָ׃
וְאֵין יוֹדֵעַ בִּלְעָדֶיךָ׃ שְׁבָחוֹת רְאוּיוֹת לְכְבוֹדֶךָ׃
עַל בֵּן תְּכוֹנָךְ בָּרְאוֹי לָךְ׃ כְּפִי קָדְשֶׁךָ כְּבוֹדְךָ וְגָדְלֶךָ׃
וּמִפִּי הַכֹּל בְּכָל אֱילוֹתָם׃ כְּפִי מַדַּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנַנְתָּם׃
יוֹדוּךָ פְּלָאֶךָ הַשָּׁמָיִם׃ וְיַאַדִּירוּךָ קוֹלוֹת מָיִם׃
וְיִרְיעוּ לְךָ כָּל הָאָרֶץ׃ יוֹדוּךָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ׃

אֱמֶת לְהַחֲיוֹת מֵתִים אָתָּה· וְעַל יְדֵי נְבִיאֶךָ בֶּן הוֹדַעְתָּ׃
וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מַתָּה· מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אָתָּה׃
מַשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלַדְתָּ· מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חָלִיתָ׃
מָוֶת וּמַדָּוֶה אֵין לְפָנֶיךָ· תְּנוּמָה וְשֵׁינָה אֵין לְעֵינֶיךָ׃
וְלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אָתָּה· מֵאֲשֶׁר בְּךָ לֹא נִשְׁתַּנִּיתָ׃
וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה· מֵאֱלֹהוּתְךָ לֹא תִתְנַגֶּה׃
חָדַשְׁתָּ כֹּל וְלֹא חָדַשְׁתָּ׃ וְנוֹשָׁן לֹא נִמְצֵאתָ·
עָלֶיךָ גַּם שִׂיבָה וְשַׁחֲרוּת׃ לֹא יָחוֹלוּ וְקָנָה וּבַחֲרוּת·
וְדִמְיוֹן נוֹצֵר וְכָל דְּבַר קָצֶב׃ לֹא חָלוּ בְךָ שִׁכְחָה וְעֵצֶב·
אַף לֹא תִדְמֶה אֶל כָּל נִשְׁם׃ כִּי לֹא יְסוֹבֵב אוֹתְךָ גִּשְׁם·
אֶל רֹאשְׁתָּם וְלֹאַחֲרִיתָם׃ כָּל הַיְצוּרִים גִּבּוֹל סִבַּבְתָּם·
וְלֵימֵי צְבָאָם גְּבוּל הִקַּפְתָּם׃ כִּי הַבְּרוּאִים בְּגִבּוֹל שַׂמְתָּם·
וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וּלְעַצְמֶךָ׃ לְךָ אֵין גְּבוּל וּלְיָמֶיךָ·
לְיָדְךָ וּלְחֹסְנְךָ צָרִיכִים הַכֹּל׃ עַל בֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לַכֹּל·
וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְבְרִיוֹתֶיךָ׃ הַכֹּל צְרִיכִים לְצִדְקוֹתֶיךָ·
לִבְדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ׃ כִּי טֶרֶם כָּל יְצִיר הָיִיתָ·
אַשִּׁית וְאַחֲרִית בְּיָדְךָ עֲרוּכִים· אַתָּה בָם וְהֵם בְּרוּחֲךָ שְׁרוּיִים׃
כָּל אֲשֶׁר הָיָה בָּרִאשׁוֹנָה· וַאֲשֶׁר יִהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה׃
כָּל הַיְצוּרִים וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם· וְכָל דִּבְרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם׃
מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף תֵּדַע כֻּלָּם· וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֶצְלָם׃
אַתָּה בְרָאתָם וְלִבְּךָ עֲרָכָם· לְבַדְּךָ תֵּדַע מִקּוֹמָם וְדַרְכָּם׃
הֵן אֵין דָּבָר מִמְּךָ נֶעְלָם· כִּי לְפָנֶיךָ נִכּוֹנִים כֻּלָּם׃
אֵין חוֹשֶׁךְ וְאֵין מָנוֹס וְסֵתֶר· לָנוּס שָׁמָּה וּלְהִסָּתֵר׃
אֶת אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁ אַתָּה מוֹצֵא· כְּלִי נְטוֹת אֲלֵיהֶם בְּעֵת שֶׁתִּרְצֶה׃
אֶת הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה· לְבַדְּךָ תַּעֲשֶׂה וְאֵינְךָ נִלְאֶה׃
כִּי עַל גּוֹי וְעַל אָדָם יָחַד· עַל כֹּל תְּדַבֵּר בְּרֵגַע אֶחָד׃
שְׁמַע בְּרֵגַע כָּל הַקּוֹלוֹת· זַעַק וְלַחַשׁ וְכָל הַתְּפִלּוֹת׃
אַף תָּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם· בְּרֵגַע תַּחְקוֹר כָּל לְבָבִיהֶם׃
אַל תַּאֲרִיךְ עַל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ· וְלֹא תִתְמַהְמַהּ עַל עֲצָתֶךָ׃

כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם׃ אֱלִילִים אִלְמִים רוּחַ אֵין בָּהֶם׃
הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים׃ וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים׃
וּבְעֵת צָרָה אָז יִתְפַּלְּלוּ׃ וְלֹא יַעֲנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ׃
דּוֹרְשִׁים בְּכָל לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ׃ וְקָרוֹב יְיָ אֶל עַם קְרוֹבוֹ׃
הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ׃ הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנָחְנוּ׃
עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ׃ נְבָרֵךְ שִׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
בַּצַּר לָנוּ מְאֹד נִמְצֵאתָ׃ כִּי רוֹרְשֵׁךְ לֹא עָזַבְתָּ׃
וְתָמִיד בְּפִינוּ תְּהִלָּתֶךְ׃ וּמְהֻלָּלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךְ׃
עֵר אַתָּה בְּךְ וּבְכִבּוֹדֶךְ׃ וּמְשֻׁרְתֶיךְ אַף עֲבָדֶיךְ׃
אֲשֶׁר כְּבוֹדְךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ׃ וּכְבוֹדְךְ עַל כָּל הָאֲרָצוֹת׃
וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחַרוּ אוֹתָךְ׃ לְבַדְּךְ לַעֲבוֹד וְאֵין לְזָר אִתָּךְ׃
גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךְ לְבַדֶּךְ׃ נַעֲבוֹד כְּבֵן אָב וּנְכַבְּדֶךְ׃
וְהָגִנּוּ עַל יְחוּדֶךְ׃ יוֹמָם וָלַיְלָה עֲדֶיךְ׃
בְּפִי כֻלָּנוּ וּבְלִבֵּנוּ׃ שְׁאַתָּה לְבַדְּךְ אֱלֹהֵינוּ׃
אֱלֹהֵינוּ עַל יְחוּדֶךְ׃ עֲדִים אֲנַחְנוּ וַעֲבָדֶיךְ׃
אֵין תְּהִלָּה אֶל רֵאשִׁיתֶךְ׃ וְאֵין קֵץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתֶךְ׃
רֹאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלִי רֵאשִׁית׃ וּמִבְּלִי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לָהָשִׁית׃
אֵין קֵצֶה אֶל גַּבְהוּתֶךְ׃ וְאֵין סוֹף לְעוֹמֶק מִדּוֹתֶיךְ׃
אֵין לְךְ סוֹבֵב וְאֵין לְךְ פֶּאָה׃ עַל כֵּן אוֹתְךְ חַי לֹא רָאָה׃
אֵין צַד וְצֶלַע יַצְלִיעוּךְ׃ וְרוֹחַב וְאוֹרֶךְ (נ״ח ועומק) לֹא יִמְצָעוּךְ׃
(אֵין פֶּאָה לְסִבִּיבוֹתֶיךְ׃ וְאֵין תּוֹךְ מִבְּחִיל בֵּינוֹתֶיךְ׃)
אֵין חָכְמָה אֲשֶׁר תִּדָּעֶךְ׃ וְאֵין מַדָּע אֲשֶׁר יַגִּיעֶךְ׃
וְלֹא יַשִּׂיג אוֹתְךְ כָּל מַדָּע׃ וְאֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יָבִין וְיֵדָע׃
מִמְּךְ מְאוּמָה וְאֵיכָה אַתָּה׃ וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בָּרָאתָ׃

ליום שלישי׃

אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה׃ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יְצַרְתָּ׃
אַתָּה בּוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ׃ אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נוֹצַרְתָּ׃
אַתָּה מֵמִית וְאֶת כָּל תִּבְלָה׃ אַתָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וְאַף תַּעֲלֶה׃

אֵין נִכְבָּד כִּי אִם כִּבַּדְתּוֹ· וְאֵין גָּדוֹל כִּי אִם גִּדַּלְתּוֹ:
כָּל יָקָר וְכָל טוֹב מִמֶּךָּ· לַאֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ עָשׂוֹת חָסַרְתָּ:
אֵין חֵקֶר לְגֶדְלָתֶךָ· וְאֵין מִסְפָּר לְתִבוּנָתֶךָ:
אֵין עוֹד זוּלָתֶךָ· מִי וְכָל תּוּכַל וְאֵין בִּלְתֶּךָ:
לְפָנֶיךָ הַכֹּל כְּלֹא הָיִיתָ· וּבִהְיוֹת הַכֹּל כְּלֹא מִלֵּאתָ:
לֹא לְחֻצּוּף וְלֹא הִטּוּף· יְצוּרֶיךָ אַף לֹא מְעַטּוּף:
נַעֲשׂוֹתְךָ כֹּל לֹא נִבְדַּלְתָּ· מִתּוֹךְ מְלַאכְתְּךָ לֹא נֶחְדַּלְתָּ:
בַּעֲשׂוֹתְךָ אֶת הַשָּׁמַיִם· וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַמַּיִם:
לֹא קִרְבוּךָ וְלֹא רְחָקוּךָ· כִּי כָל קִירוֹת לֹא יַחְלִקוּךָ:
נֶהֱם מַיִם לֹא יִשְׁטְפֶךָּ· וְרוּחַ כַּבִּיר לֹא יַהְדְּפֶךָּ:
אֵשׁ כָּל טְנוּפָת לֹא תִטַּנְפֶךָּ· אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ לֹא תִשְׂרְפֶךָּ:
לַחֲוִיוֹתְךָ אֵין חִפָּרוֹן· וּלְיִחוּדְךָ אֵין יִתָּרוֹן:
כְּמוֹ הָיִיתָ לְעוֹלָם תִּהְיֶה· חוֹסֵר וְעוֹדְךָ בְּךָ לֹא יִהְיֶה:
וְשִׁמְךָ מְעִידְךָ כִּי הָיִיתָ· וְהֹוֶה וְתִהְיֶה וּבַכֹּל אַתָּה:
הֹוֶה לְעוֹלָם וְכֵן נוֹדַעְתָּ· נְעִירְךָ וְכֵן בְּךָ הֵעִידוֹתָ:
שֶׁאַתָּה הוּא וְהֹוֶה בַּכֹּל· שֶׁלְּךָ הַכֹּל וּמִמְּךָ הַכֹּל:
שְׁמוֹת יִקָּרְךָ יָעֲנוּ וְיָעִידוּ· בְּתוֹקֶף יִקָּרְךָ בְּךָ יַסְהִידוּ:

ליום רביעי.

אֲדוֹם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלִי· אַנְוֶה אֱלֹהֵי צוּרִי וְגוֹאֲלִי:
מִיַּחֵד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם· וְהָאָרֶץ בְּכָל יוֹם פַּעֲמָיִם:
אֵל חַי אֶחָד הוּא בָּרָאנוּ· אַבִּיר יִשְׂרָאֵל אָב לְכָלָנוּ:
הַדּוֹגֵנוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ· מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:
אֵין בָּאֵל אֵשׁ אוֹכְלָה וְקַנָּא· לְעוֹלָם יֵי אֱמֶת אֵל אֱמוּנָה:
שׁוֹרֵי וְיִשְׁעִי מָעוֹז חַיָּי· עָלַיו תְּלוּיִם כָּל מַאֲוַיָּי:
אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים· לֹא יָכִילוּ זַעְמוֹ גּוֹיִם (וְאִיִּים):
אַדִּיר וְאַמִּיץ כֹּחַ וְרַב אוֹנִים· אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדוֹנִים:
אֱלֹהַּ עוֹשֵׂי אִישִׁי וּבוֹעֲלִי· אַלּוּף נְעוּרֵי שׁוֹמְרִי וְצֵלִי:
שׁוֹרֵא כֹּל וְיִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל· בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

אֵצֶל עֲצָתְךָ גְּוַרְתָּךְ׃ לְקֵץ וּלְמוֹעֵד קְרִיאָתָךְ׃

וְכֻלָּם בֶּאֱמֶת בְּתוֹם וּבְיוֹשֶׁר׃ מִבְּלִי עוֹרֶךְ וּמִבְּלִי חוֹסֶר׃

מִמְּךָ דָּבָר לֹא יֵאָבֵד׃ וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִכָּבֵד׃

כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תּוּכַל לַעֲשׂוֹת׃ וְאֵין מִי מוֹחֶה בְּיָדְךָ מֵעֲשׂוֹת׃

יְכוֹלֶת יְיָ בְּחֻפְצוֹ קְשׁוּרָה׃ וּבְרָצוֹת יְיָ לֹא אֻחֱרָה׃

אֵין דְּבַר סֵתֶר מִמְּךָ נִכְחָד׃ עֲתִידוֹת וְעוֹבְרוֹת לְךָ הֵם יָחַד׃

אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם׃ הֵם כְּלָם בְּךָ וְאַתָּה בְּכֻלָּם׃

חֲדָשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיךָ׃ אֶל עֲבָדֶיךָ וּמַלְאָכֶיךָ׃

וְאֵינְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעָךְ׃ דְּבַר סוֹד וְסֵתֶר לְהוֹדִיעֲךָ׃

כִּי מִמְּךָ כָּל סוֹד יִגָּלֶה׃ בְּטֶרֶם עַל לֵב כָּל יְצִיר יַעֲלֶה׃

בְּלֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמָּצֵא׃ מִפִּינוּ עָתָק לֹא יֵצֵא׃

בְּאֵין לוֹ קָצֶה וְלֹא יֵחָצֶה׃ לֵב לֹא יָתוּר וְאֵין פֶּה פּוֹצֶה׃

בְּאֵין לוֹ רוּחוֹת וְאֵין בּוֹ רָוָחוֹת׃ אֵין לוֹ שִׁיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת׃

לְמֵרָחוֹק מִי יִשָּׂא דַעוֹ׃ לְלֹא תְחִלָּה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ׃

אֲגוּדִים אֲחוּדִים תּוֹךְ וְסוֹף וָרֹאשׁ׃ פֶּה וְלֵב אֲבָלוֹם מְדֻרוֹשׁ וּמְחֻרוֹשׁ׃

גּוֹבֶה וְעוֹמֵק נְעוּצִים כְּסוֹבֵב׃ חֻכַּם לֵב וְנָבוֹן לֹא יִלָּבֵב׃

סוֹבֵב (כ״ת סוכל) הַכֹּל וּמָלֵא אֶת כֹּל׃ וּבְהִוֹת הַכֹּל אַתָּה בַּכֹּל׃

אֵין עָלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ׃ אֵין הוֹן לָךְ וְאֵין בֵּינוֹתֶךָ׃

אֵין מַרְאֶה וְגַב לְאָחוֹרֶךָ׃ וְאֵין גּוּף לְעוֹצֶם יְחוּדֶךָ׃

וְאֵין בְּתוֹכְךָ מִמְּךָ נִבְדָּל׃ וְאֵין מָקוֹם דַּק מִמְּךָ נֶחְדָּל׃

וְאֵינְךָ נֶאֱצָל מִכֹּל וְנִבְדָּל׃ וְאֵין מָקוֹם רַק מִמְּךָ וְנֶחְדָּל

מִקְּרֹה וְשִׁנּוּי אֵין בְּךָ נִמְצָא׃ וְלֹא זְמַן וְעֵרֶב וְלֹא כָּל שִׁמְצָא׃

כָּל זְמַן וְכָל עֵת אַתָּה מְכִינָם׃ אַתָּה עוֹרְכָם וְאַתָּה מְשַׁנָּם׃

כָּל מַדָּע לֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ׃ אֵין שִׂכֶל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתְךָ׃

בְּמַדָּתְךָ חָכְמָתְךָ׃ כִּגְדֻלָּתְךָ תִּבְונָתֶךָ׃

חָכָם אַתָּה מֵאֵלֶיךָ׃ חַי מֵעַצְמְךָ וְאֵין כְּגֵלֶיךָ׃

זוּלַת חָכְמָתְךָ אֵין חָכְמָה׃ בִּלְתִּי בִינָתְךָ אֵין מְזִמָּה׃

חָלַקְתָּ בְּלֵב חֲכָמִים שֵׂכֶל׃ וְרוּחֲךָ תְּמַלְּאֵם וְדַעְתָּם תַּשְׂכִּיל׃

מִבַּלְעֲדֵי כֹחֲךָ אֵין גְּבוּרָה׃ וּמִבַּלְעֲדֵי עֻזְּךָ אֵין עֵרָה׃

בְּבוֹדִי יְיָ לֹא אֲמִירֵנוּ· הֵאֲמַרְנוּהוּ וְהֵאֲמִירָנוּ׃)
(כְּאַרְיֵה יִשְׁאַג וַכְּפִיר יִנְהָם· אַל יִהְיֶה כְּגֶבֶר וּכְאִישׁ נִדְהָם׃)
בְּרוֹעָה גִּבּוֹר אֲשֶׁר לֹא יוּכָל· צֹאנוֹ לְהַצִּיל וְהָיָה לְמַאֲכָל׃)
(כְּגִבּוֹר אֵין אֱיָל וּכְאוֹרֵחַ· נָס וּכְוֹרֵחַ מַר צוֹרֵחַ׃)
בְּאַרְיֵה מַשְׁחִית וְכַכְּפִיר לְעוֹבָיו· כָּרָקָב גַּם כָּעָשׁ לְאוֹיְבָיו׃)
(כַּבִּיר כֹּחַ כְּשָׁמִיר וָשַׁיִת· וְלֹא יַשְׁאִיר כְּנוֹקֵף זַיִת׃)
בְּשָׁמִיר וְשַׁיִת צָרִים יְמֻגָּן· כְּצִפֳּרִים עָפוֹת לְעִירוֹ יָגֵן׃)
(כְּנִשְׁמֵי גַדָּה לָנוּ יָבֹא· כְּמַלְקוֹשׁ וְכַטַּל לַדֻּבְקִים בּוֹ׃)
בְּנֶשֶׁר יָרְחֵף עַל גּוֹזָלָיו· וּכְצֵל כְּנָפָיו יֶחֱסוּ מְיַחֲלָיו׃)
(כְּצִפֳּרִים עַל עִירוֹ יָגֵנּוּ· וּכְצֵל כְּנָפָיו רָנְנוֹת נִנְגָּנוּ׃
בְּרַבּוֹ (יְיָ) הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת· עוֹשֶׂה אֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת׃)
(לְצָבְאִי וְעוֹפֵר הוֹמָה הוֹדִי· כִּי יַקְדְּמֵנִי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃)
פְּנֵי עַמּוֹ יְיַשֵּׁר הֲדוּרִים· וְיִנָּשְׂאוּ עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים׃
לְעוֹלָם חֶלְקִי הוּא וְצוּר לְבָבִי· בָּלָה שְׁאֵרִי לְךָ וּלְבָבִי׃
לְבַדּוֹ יְיָ הוּא וְנִפְלָאוֹת· גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה וְרַב נוֹרָאוֹת׃)
מָקוֹם אַתָּה לְעוֹלָמְךָ· וְאֵין יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמְךָ׃
נוֹרָאִי אֵל רוֹעִי וְיוֹצְרִי· צוּר יְלָדָנִי מְחוֹלְלִי וְצוּרִי׃
מָרוֹם וּמָעוֹז הוּא לִי וּמַחְסִי· מְגַדֵּל עוֹז שֵׁם יְיָ מָנוֹסִי׃
מֶלֶךְ יַעֲקֹב מִשְׂגָּב לָנוּ· הוּא מְחוֹקְקֵנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ׃
מְגַדֵּל יְשׁוּעוֹת מַשְׁעָן יְהִי לִי· מִבְטָח אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי׃
מוֹשֵׁל עוֹלָם מַלְכוּתְךָ· בְּכָל דּוֹר וָדוֹר מֶמְשַׁלְתֶּךָ׃
מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי לְצָרָה· הוֹשַׁע (יְיָ) כִּי יָדְךָ לֹא קְצָרָה׃
מְקוֹר חַיִּים מְקֻוֶּה יִשְׂרָאֵל· לֹא אֶעֱזוֹב כִּי מָעוּ אֵל׃
מָגֵן יִשְׁעִי וְחֶרֶב גַּאֲוָה· לִשְׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ נֶפֶשׁ תַּאֲוָה׃
מָגֵן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ· אַשְׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר עוֹז לוֹ בּוֹ׃
נָבָר וְנָעִים נָאוֹר וְנוֹרָא· נֶאְדָּר וְנֶאְזָר שְׁמוֹ בִּגְבוּרָה׃
נֶאְמָן נָצַח יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ· לֹא יְשַׁקֵּר אַשְׁרֵי כָּל חוֹכֵי לוֹ׃
נֵצַח יְשׁוּרוּן הָאֵל הַנֶּאֱמָן· מֵאֱלֹהָיו יְהוּדָה לֹא אַלְמָן׃
סָלָא עַל כָּל הַנִּפְלָאִים· וּמִתְנַשֵּׂא עַל כָּל הַנִּשָּׂאִים·

בּוֹרֵא רוּחַ הָרִים יוֹצֵר · מַמְטִיר לֹא יִבָּצֵר:
גֵּאֶה מֵשִׁיב גְּמוּל עַל גֵּאִים · עַל הָרָמִים וְעַל הַנִּשָּׂאִים:
גְּבוֹר בְּקוּמוֹ לַעֲרוֹץ בְּעֶבְרָה · מֻחְדָּר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא:
גָּבוֹהַּ כָּל אֲשֶׁר תַּחְתָּיו נוֹשֵׂא · וּגְדֹל כֹּחַ גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה:
גָּדוֹל הוּא וּשְׁמוֹ בְּגִבוּרָה · אַרְיֵה שָׁאַג מִי לֹא יִירָא:
הוֹדִי הֲגוּל הוּא מֻרְכָּבָה · אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה:
הַיָּן יָתִיב כְּעַתִּיק יוֹמִין · וּצְבָאוֹ עַל שְׂמֹאל וְעַל יָמִין:
הֲדָרוֹ וְהוֹדוֹ עַל בְּנֵי עֲבָדָיו · הָדוּר הֲדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו:
הוּא אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל · בָּשָׂר שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מִכֹּל:
וַדַּאי וָתִיק יוֹדֵעַ וָעֵד · יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
(וַאֲשֶׁר חֵרֵב גַּאוָתִנוּ · לְחֻלְחֵם מִלְחַמְתֵּנוּ:)
זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רִאשׁוֹנִים · בְּיוֹם אֶתְמוֹל לוֹ אֶלֶף שָׁנִים:
זֶה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קִוִּינוּ · וְזִמְרַת יָהּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ:
חֵלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל · חַנּוּן יְיָ וְחָסִיד בַּכֹּל:
חַי הָעוֹלָם יְיָ חִלְקִי · חַכָּם הָרִים יְיָ חוּקִי:
טוֹב וּמֵטִיב הַמְלַמֵּד דֵּעָה · טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת בְּרָעָה:
יָשָׁר יְיָ וְיָשָׁר דְּבָרוֹ · יְדִידֵי יְדִידוּת מַשְׁכְּנוֹת דְּבִירוֹ:
יוֹעֵץ וְגוֹזֵר מִי יְפִירֶנָּה · וְיַחְתּוֹךְ וְיַפְעֵל מִי יְשִׁיבֶנָּה:
(יָפֶה הוֹדִי יָפְיוֹ וְטוּבוֹ · יִרְאוּ וְיֶחֱזוּ צִיּוֹן בְּשׁוּבוֹ:)
כְּגִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת · יָעִיר קִנְאָה לַעֲשׂוֹת נְקָמוֹת:
(כְּנֶשֶׁר עַל בַּנָּפָי נְשָׂרִים · נָשָׂא עֲבָדָיו וְיִשֵּׂר הֲדוּרִים:)
(כְּדוֹב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שׂחַל · כְּרָקָב וּכְעֹשׁ וְרוּחוֹ כַּנָּחַל:)
(כְּדוֹב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שׁוֹקֵד · דְּבָרוֹ לַעֲשׂוֹת כְּמַקֵּל שָׁקֵד:)
כַּבִּיר כֹּחַ לֵב כְּמוֹ שָׂחַל · כְּלָבִיא וְכַאֲרִי וְרוּחוֹ כְּנָחַל:
(כְּאֲרִי בָּחוּר בְּגִדְלָתוֹ · כְּבִרוֹשׁ רַעֲנָן עֲנָוָתָנוּתוֹ:)
(כְּתַפּוּחַ בְּרֵיחוֹ עוֹז אַהֲבָתוֹ · עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ:)
(כְּתַפּוּחַ בְּעֲצֵי הַיָּעַר · כֵּן הוֹדִי עִם יוֹשְׁבֵי שָׁעַר:)
(כַּבִּיר כֹּחַ לְמַרְגִּיזֵי אֵל · נוֹקֵם וְכַשָּׂטִן הוּא לְיִשְׂרָאֵל:)
(כּוֹסִי מְנָת חֶלְקִי וְגוֹרָלִי · אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי:)

שַׁדַּי מְאוֹרִי מַלְכִּי וְאֵלִי. הַלְלוּיָהּ שְׁמוֹ נַפְשִׁי הַלְלִי:
תִּתַּמָּם עִם יוֹשְׁבֵי נְטָעִים. תַּשְׁרִיגִים שְׁלֹשֶׁת הָרוֹעִים (נ"א רֵעִים):
תִּתְחַסַּד תִּתַּבַּר עִמָּם. וְעִם עִקְּשִׁים תִּתַּפָּל לְהֻמָּם:
תָּמִים דַּרְכֶּךָ תַּקִּיף מִכֹּל. תּוֹכַל לְבַדְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת כֹּל:
תּוֹחַלְתִּי וְסִבְרִי וְתִקְוָתִי. תַּאֲוַת נַפְשִׁי וּתְשׁוּקָתִי:
תְּהַלָּתִי וְתִפְאַרְתִּי וְעֻזִּי. מִמְּעֵי אִמִּי גּוֹחִי וְגוֹזִי:
תְּמִים דֵּעִים אֶל דֵּעוֹת אֶחָד. כָּל הַלְּבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יָחִד:

ליום חמישי.

מִי כָמוֹךָ דֵּעָה מוֹרֶה. נִיב שְׂפָתַיִם אַתָּה בּוֹרֵא:
חִשְׁבוֹתֶיךָ עָמְקוּ וְרָמוּ. וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ:
לֹא לִמְּדוּךָ חֲכָמֶתֶךָ. וְלֹא הֶבִינוּךָ תְּבוּנָתֶךָ:
לֹא קִבַּלְתָּ מַלְכוּתֶךָ. וְלֹא יָרַשְׁתָּ מֶמְשַׁלְתֶּךָ:
לְעוֹלָם יְהִי לְךָ לְבַדֶּךָ. וְלֹא לַאֲחֵרִים כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
לֹא תִתֵּן לֵאלֹהִים אֲחֵרִים. תְּהִלָּתְךָ לַפְּסִילִים וְזָרִים:
וְכָבוֹד וְגַם כָּל יְקָר מֵאִתָּךְ. וּכְבוֹדְךָ לֹא לְזָרִים אִתָּךְ:
אַתָּה תָּעִיד בִּיחוּדֶךָ. וְתוֹרָתְךָ וַעֲבָדֶיךָ:
אֱלֹהֵינוּ עַל יִחוּדֶךָ. אַתָּה עֵד אֱמֶת וַאֲנַחְנוּ עֲבָדֶיךָ:
פָּנֶיךָ לֹא אֵל הִקְדִּימָךְ. וּבְמַלְאַכְתְּךָ אֵין זָר עִמָּךְ:
לֹא נוֹעַצְתָּ וְלֹא לָמַדְתָּ. בְּחָכְמָתְךָ בְּרִיאוֹת כִּי נִבְינוֹתָ:
מַעֲמִיקֵי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. וּמִלְּבְךָ כָּל פְּעֻלּוֹתֶיךָ:
קְצוֹת דְּרָכֶיךָ הֲלֹא הִגַּדְנוּ. וּמִפִּעְשֶׂיךָ הֵן יָדַעְנוּ:
מֵאַתָּה אֵל כֹּל יָצַרְתָּ. לְבַדְּךָ מְאוֹמָה לֹא נִגְרַעְתָּ:
לַעֲשׂוֹת מַלְאַכְתְּךָ לֹא לְחַצְתָּ. וְגַם לְעֵזֶר לֹא נִצְרַכְתָּ:
כִּי הָיִיתָ לִפְנֵי הַכֹּל. וְאָז בְּאֵין כֹּל לֹא נִצְרַכְתָּ כֹּל:
כִּי מַאֲהֲבָתְךָ יָצָרְתָּ. כֹּל בָּרָאתָ לִכְבוֹדֶךָ:
לֹא נוֹדַע אֵל זוּלָתֶךָ. וְאֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ:
וְלֹא נִשְׁמַע מִן אָז וָהָלְאָה. וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה:
אֵם אַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה אֵל. רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל:

נְקַדֵּשׁ וְנַעֲרִיץ אֱלֹהֵי קְדוּשִׁי׃ נָכוֹן וְנִשְׂגָּב יְיָ נַפְשִׁי׃

נוֹקֵם וְנוֹטֵר וּבַעַל חֵימָה׃ לְצָרָיו לְאוֹיְבָיו אִישׁ מִלְחָמָה׃

גָּרֵי יְיָ בְּהָלוּ גָרוֹ׃ עֲלֵי רֹאשִׁי וְגַר לְרַגְלֵי דָּבָרוֹ׃

סוֹמֵךְ וְסוֹעֵד יְיָ סַלְעִי׃ סוֹבֵל וְסוֹלֵחַ וְנוֹשֵׂא פִּשְׁעִי׃

סַהֲדֵי יְיָ סַלְעִי וְסָתְרִי׃ סוֹלֵחַ וְסוֹבֵל סַעֲדִי וְסָבְרִי׃

סַלְּעֵנוּ (יְיָ) וּמְצוּדָתֵנוּ׃ עֶזְרָתֵנוּ וּמְפַלְּטֵנוּ׃

עִזּוּז וְגִבּוֹר עֻזִּי וְעֶזְרִי׃ עֶלְיוֹן עוֹז לִי אַל יְהִי עָרִי׃

עִיר וְקַדִּישׁ שֵׁת סְבִיבָיו סֵתֶר׃ אָבֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר׃

עֵד מְמַהֵר לְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאוֹיְבָיו׃ שׁוֹמֵר בְּרִית וָחֶסֶד לְאוֹהֲבָיו׃

פָּדָה אֶת אַבְרָהָם יְדִידוֹ׃ הוּא יִפְדֶּה יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ׃

פַּחַד יִצְחָק יִתֵּן פַּחְדּוֹ׃ עַל צָרֵי בְנֵי יַעֲקֹב עַבְדּוֹ׃

פּוֹעֵל וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹדֵק׃ כָּל לְבָבוֹת לוֹ אֶתֵּן צֶדֶק׃

צָרוֹר הַמּוֹר אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר׃ נוֹתֵן לָעֲמוֹ צָרָיו כּוֹפֶר׃

צַח וְאָדוֹם דּוֹד בְּצָבָאָיו אוֹת׃ עַל כֵּן נִקְרָא יְיָ צְבָאוֹת׃

צַדִּיק יְיָ הַצּוּר תָּמִים׃ אֶבְטַח עָדַי עַד בְּצוּר עוֹלָמִים׃

צָבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ׃ שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ׃

קָדוֹשׁ הוּא בְּכָל מִינֵי קְדֻשּׁוֹת׃ כְּתוֹת שָׁלֹשׁ קָדוֹשׁ מְשֻׁלָּשׁוֹת׃

קַיָּם לָעַלְמִין אֱלָהָא חַיָּא׃ מָרָא דְּאַרְעָא וּמָרֵא דִּשְׁמַיָּא׃

קוֹנִי מְרַחֵם מְקַנֵּא לְשׁוֹנְאָיו׃ קֶרֶן יִשְׁעִי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו׃

רָחוֹק מִכֹּל וְאֵת כֹּל רוֹאֶה׃ כִּי רָם יְיָ וְשָׁפָל יִרְאֶה׃

רוֹעִי יְיָ לֹא אֶחְסָר כֹּל׃ וְרַב כֹּחַ וְרַב חֶסֶד לַכֹּל׃

רַחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמְחַבֵּשׁ׃ לִשְׁבוּרֵי לֵב וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ׃

רֵעִי כְּלוֹ הוּא מַחֲמַדִּים׃ מְשֻׁפָּטָיו אֱמֶת מְתוּקִים וַחֲמוּדִים׃

רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל שׁוֹכֵן עַד׃

שַׁלִּיט מָלֵךְ שְׁמַיָּא בְּכָל דָּר וָדָר׃ לֵיהּ אֲנָא מְשַׁבַּח מְרוֹמֵם וּמְהַדַּר׃

שָׂמֵשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים׃ שׁוֹפֵט צֶדֶק וּמַשְׂפִּיל גְּבוֹהִים׃

שְׁגִיא כֹּחַ לֹא מְצָאנוּהוּ׃ יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ וּמִי כָמֹהוּ׃

שְׁלֹמֹה שְׁמוֹ כִּי שֶׁלּוֹ שָׁלוֹם׃ כִּי יְדַבֵּר אֶל חֲסִידָיו שָׁלוֹם׃

שֵׁם יְיָ אֲהֻבָה אֲשֶׁר אֶהְיֶה׃ תּוֹעֲפוֹת רְאֵם לוֹ כַּכְּפִיר וּכְאַרְיֵה׃

דק מִכָּל דַּק וְצָפוּן מִכֹּל. צָפוּן וְיָכוֹל מִכָּל יָכוֹל:
נִשְׂגָּב מִכָּל נִשְׂגָּב וְנֶעְלָם. מִכָּל נֶעְלָם וּשְׁמוֹ לְעוֹלָם:
בוֹהַּ מִכָּל גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן. מִכָּל עֶלְיוֹן וּמִכָּל חֶבְיוֹן:
חָבוּי וְעָמוּק מִכָּל עָמוּק. לֵב כָּל דַּעַת עָלָיו חָמוּק:
שֶׁאֵין שֵׂכֶל וּמַדָּע וְחָכְמָה. יְכוֹלִים לְהַשְׁוֹת לוֹ כָּל מְאוּמָה:
לֹא מַשִּׂיגִים לוֹ אֵיךְ וְכַמָּה. לֹא מוֹצְאִים לוֹ דָּבָר דּוֹמֶה:
מִקְרֶה וְעֵרֶעַר וְשִׁנּוּי וְטֶפֶל. וְחֶבֶר וּמִסְמַךְ אוֹר וְגַם אוֹפֶל:
וְלֹא מוֹצְאִים לוֹ מַרְאֶה וְצֶבַע. וְלֹא כָּל טֶבַע אֵשֶׁר שֵׁשׁ וְשָׂבַע:
בֵּן נְבוּכוֹת כָּל עֶשְׁתּוֹנוֹת. וְנִבְהָלוֹת כָּל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת:
וְכָל שַׂרְעַפִּים וְכָל הַרְהוֹרִים. נִלְאִים לָשׂוּם בּוֹ שִׁיעוּרִים:
לְשַׁעֲרוֹ וּמִלְּהַגְבִּילוֹ. מִלְּתָאֲרוֹ וּמִלְּפָרְסְמוֹ:
בְּכָל שִׂכְלֵנוּ חַפְּשֻׂנוּהוּ. בְּמַדָּעֵנוּ לִמְצוֹא מַה הוּא:
לֹא מְצָאנוּהוּ וְלֹא יְדַעְנוּהוּ. אַךְ מִמַּעֲשָׂיו הִכַּרְנוּהוּ:
שֶׁהוּא לְבַדּוֹ יוֹצֵר אֶחָד. חַי וְכָל יוֹכָל וְחָכָם מְיוּחָד:
כִּי הוּא הָיָה לַכֹּל קוֹדֶם. עַל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֶדֶם:
בַּעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל מְאוּם אֶת כֹּל. יָדַעְנוּ כִּי הוּא כֹּל יָכוֹל:
אֲשֶׁר מַעֲשָׂיו בְּחָכְמָה כֻּלָּם. יָדַעְנוּ כִּי בִּבְינָה פָּעָלָם:
בְּכָל יוֹם וָיוֹם בְּחַדְּשׁוֹ כֻּלָּם. יָדַעְנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם:
אֲשֶׁר הָיָה קוֹדֶם לְכֻלָּם. יָדַעְנוּ כִּי הוּא חַי (וְקַיָּם) לְעוֹלָם:
וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ. בְּלִבֵּנוּ וְלֹא בְּסִפּוּרֵנוּ:
בְּמֹשׁ וְגוֹדֶשׁ לֹא נְשַׁעֲרֵהוּ. לְטַפֵּל וְתוֹאַר לֹא נְדַמֶּהוּ:
וְלֹא נְחַשְּׁבֵהוּ לְעֵקֶר וְנֶצֶב. וְלֹא לְמִין וְכָל אוֹן וּלְכָל נִקְצָב:
כָּל הַנִּרְאִים וְהַנִּשְׁכָּלִים. וְהַמַּדָּעִים בְּעֶשֶׂר כְּלוּלִים:
וְשֶׁבַע כַּמָּיוֹת וְשִׁשֶּׁת נְהוֹת. וְשָׁלֹשׁ גְּזֵרוֹת וְעִתּוֹת וּמְהוֹת:
אֵין בְּבוֹרֵא אֵין גַּם אֶחָד. כִּי הוּא בָּרָאם כֻּלָּם יָחַד:
כֻּלָּם יִכְלוּ אַתָּה יַחֲלוֹפוּ. הֵם יֹאבֵדוּ וְאַתָּה יָסוֹפוּ:
אַתָּה תַּעֲמוֹד וּתְבַלֶּה כֻּלָּם. כִּי חַי וְקַיָּם אַתָּה לְעוֹלָם:

---

* כל הנראים וכו' הכ' הוא נעלמו הוא ל' ר' בעדי' גחון ז"ל במאמר זכי ספרו החמונות, ונלאו הסופרים כולם לעמוד על סודו להעדר ידיעתם בחכמת הטגיון

בָּרוּךְ אַתָּה יָחִיד וּמְיוּחָד׃ יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ׃ כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ׃

אֵין יְצִיר זוּלָתְךָ יְצִירָתֶךָ׃ וְאֵין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתֶךָ (כ״ת מלאכתה)׃

כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תַּעֲשֶׂה בַכֹּל׃ כִּי אַתָּה נַעֲלֵיתָ עַל כֹּל׃

אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ׃ כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ׃

אַתָּה הָאֵל עוֹשֶׂה פֶּלֶא׃ וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִפָּלֵא׃

מִי כָמוֹךָ נוֹרָא תְהִלּוֹת׃ אֱלֹהִים לְבַדְּךָ עוֹשֵׂה גְדוֹלוֹת׃

אֵין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיךָ׃ אַף אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפְתֶיךָ׃

אֵין תְּבוּנָה כִּתְבוּנָתֶךָ׃ אֵין גְּדֻלָּה כִּגְדֻלָּתֶךָ׃

כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ׃ וְגָבְהוּ דַרְכֵי אוֹרְחוֹתֶיךָ׃

אֵין גַּאֲוָה כְּמוֹ גַאֲוָתֶךָ׃ אַף אֵין עֲנָוָה כַּעֲנָוָתֶךָ׃

אֵין קְדֻשָּׁה כִּקְדֻשָּׁתֶךָ׃ אֵין קְרֵיבוּת כְּמוֹ קִרְבוֹתֶיךָ׃

אֵין צַדָּקָה כְּמוֹ צִדְקָתֶךָ׃ אֵין תְּשׁוּעָה כִּתְשׁוּעָתֶךָ׃

אֵין זְרוֹעַ כִּזְרוֹעוֹתֶיךָ׃ אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיךָ׃

אֵין רַחֲמִים כְּרַחֲמָנוּתֶיךָ׃ אֵין חֲנִינוּת כַּחֲנִינוּתֶךָ׃

אֵין אֱלָהוּת כֵּאלָהוּתֶךָ׃ וְאֵין מַפְלִיא בְּיֹשֶׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃

כִּי שְׁמוֹתֶיךָ אֵלִים מְרוּצִים׃ בְּזִכְרֶךָ לְחוּצִים לְהַפְלִיא נְחוּצִים׃

וְאַשְׁפָּ וְהַרְטוּם לֹא יַלְחִצוּךָ׃ וְכָל שֶׁם וְלַהַט לֹא יַנְצְחוּךָ׃

לֹא יַנְצְחוּךָ כָּל הַחֲכָמִים׃ כָּל הַקּוֹסְמִים וְהַחַרְטֻמִּים׃

אַתָּה מֵשִׁיב לְאָחוֹר חֲכָמִים׃ לֹא יוּכְלוּ לְךָ עֲרוּמִים וְקוֹסְמִים

לְהָשִׁיב לְאָחוֹר מְזִמּוֹתֶיךָ׃ לְהָפֵר עֲצַת סוֹד גְּזֵרָתֶךָ׃

מַרְצוֹנְךָ לֹא יַעֲבִירוּךָ׃ לֹא יְמַהֲרוּךָ וְלֹא יְאַחֲרוּךָ׃

עֲצָתְךָ תָּפֵר עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים׃ וְעֻזְּךָ מַחְלִישׁ לֵב אַמִּיצִים׃

אַתָּה מְצַוֶּה וּפַחְדְּךָ מְשַׁוֶּה׃ וְאֵין עָלֶיךָ פָּקִיד מְצַוֶּה׃

אַתָּה מְקֻוֶּה וְאֵינְךָ מְקֻוֶּה׃ לְךָ כָּל מְקֻוֶּה נֶפֶשׁ תְּרֻוֶּה׃

וְכָל הַיְצוּרִים וְכָל עִנְיָנָם׃ וְכָל יָקָר אֲשֶׁר בְּךָ אֵין דְּמְיוֹנָם׃

לֹא מַחְשְׁבוֹתָם מַחְשְׁבוֹתֶיךָ׃ כִּי אֵין בּוֹרֵא זוּלָתֶךָ׃

וְאֵין דְּמְיוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ׃ וְאֵין חֵקֶר נִשְׂגָּב אֲדוֹנֵנוּ׃

סָתוּר מִכָּל סָתוּר וְעָמוּם׃ מִכָּל עָמוּם וּמִכָּל כָּמוּם׃

קִנְיָנְךָ בְּמַעֲשֶׂיךָ יָדֶיךָ. רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:
כִּי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. חֲלֹא מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ:
עַד לֹא כָל חַי הוֹצֵן לְכַלְכֵּל. לְפָנֶיךָ אוֹכֶל תִּתֵּן אֹכֶל:
וּמָזוֹן וּמָכוֹן תַּעֲשֶׂה בְּפִי כֹל. צָרְכֵי חַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל:
שְׁלֹשֶׁת יָמִים הָרִאשׁוֹנִים. אָז הֶכִינוֹתָם לָאַחֲרוֹנִים:
אָז עָטִיתָ אוֹר כַּשַּׂלְמָה. אֵדֶר מְאוֹרוֹת מְמוּל שַׂלְמָה:
טָמֵר כָּל יְצוּר מְאוֹד גָּדַלְתָּ. וְאַחַר כֹּל מְאוֹד נִתְגַּדַּלְתָּ:
אָז בְּאֵין לְבוּשׁ וְהָדָר לוֹבֶשׁ. עַד לֹא אוֹרַג גְּאוּת לָבֶשׁ:
אוֹר כַּשַּׂלְמָה וְכִמְעִיל עוֹטֶה. שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה נוֹטֶה:
עָשִׂיתָ בָם לְאוֹרִים דְּרָכִים. וְרָצוֹא וָשׁוֹב בְּנַחַת מְהַלְּכִים:
הָבְדַּלְתָּ בֵּין מַיִם לְמָיִם. בְּמִתְיַחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם:
מְזוֹנוֹת מְעוֹנוֹת לְשֶׁרֶץ מָיִם. וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל (פְּנֵי רְקִיעַ) הַשָּׁמָיִם:
עָשָׂב וְחָצִיר לָבְשָׁה אֲדָמָה. מַאֲכָל לְחַיָּה וּלְכָל בְּהֵמָה:
בְּקִרְבּוֹ שָׁמוֹ נָטַעְתָּ. אֶל הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ:
גָּזַר כְּגִבְּהוֹ עָשִׂיתָ לוֹ. דַּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ:
כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּיָדוֹ תַּתָּה. וְתַחַת רַגְלָיו הַכֹּל שַׁתָּה:
לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בָּקָר וָצֹאן. עַל מִזְבַּחֲךָ יַעֲלוּ לְרָצוֹן:
עָשִׂיתָ לוֹ כְּתוֹנֶת לְשֶׁרֶת. לְהַדֶּרֶת קוֹדֶשׁ וּלְתִפְאֶרֶת:
שַׂמְתָּ בְּקִרְבּוֹ חָכְמַת אֱלֹהִים. כִּי יְצַרְתּוֹ לְךָ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים:
לֹא מָנַעְתָּ עַל פְּנֵי אֲדָמָה. צָרְכֵי אָדָם וְכָלָם בְּחָכְמָה:
מַעֲשֶׂיךָ מְאֹד רַבּוּ וְגָדְלוּ. וְשִׁמְךָ יְיָ כֻּלָּם יְהַלְלוּ:
רַבּוּ וְגָדְלוּ מְאֹד מַעֲשֶׂיךָ. יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ:
כָּל פָּעַלְתָּ לְמַעַנֶךָ. וְלִכְבוֹדְךָ כָּל קִנְיָנֶךָ:

עסם מלד עלמו והוא זיפזוע לורה וילבוז לורה אחרת וכזאתה מועסם אל עסם אחר, וכני' מסם במאמר הכמות והסם הצמויחה והיינו הזיוני מקטנות לגדלות, ההיותוך והוא זיוני מגדלות לקטנות, ואחד במאמר החיכות והוא השינוי תכונותיו ממראה אל מראה או מקום אל חוס וכדומה, והוא הנקרא זיוני נסחס, אחד מסם במאמר החנה והוא ההעתק ממקום אל מקום; ויאמר עוד כי לכל וירה ר"ל לכל מאמר גוזר ואותך יתכנו ג' מיני ניחוד, ניחוד בגדר והוא חזר אחנר מסוג ומכדל כאמרנו האדם הוא חי מדבר, וניחוד בחוק והוא המתחנר סוג וסגולה או מקרה כאמרנו האדם הוא חי צוחק או חי כותב וכדומה, וניחוד

שיר היחוד ליום ששי.

אַתָּה לְבַדֶּךָ יוֹצֵר כֹּל הוּא. וְלֹא יֵרָמֶה מַעֲשֶׂה לְעוֹשֵׂהוּ:

כָּל הָאֲרָצוֹת לֹא יְכִילוּךָ. וְאַף שָׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ:

אָז (נ"א אַף) יָחִילוּ מַיִם חַיִּים. מִפָּנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

רָעֲשָׁה אֶרֶץ וְנָסוּ מָיִם. וְנָטְפוּ (מַיִם) מִן הַשָּׁמָיִם:

נוֹטֶה לְבַדֶּךָ הַשָּׁמָיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:

עָשִׂיתָ כָּל חֶפְצָךְ לְבַדֶּךָ. וְלֹא גִצְרַכְתָּ עֵזֶר כְּנֶגְדֶּךָ:

סוֹעֵד אֵין מִי יִסְעָדֶךָ. הַכֹּל מְמֻשָׁךְ וּמְמֻדָּךְ:

כְּכֹחֲךָ אָז כֵּן עֻתָּה וַדַּעְתָּךְ. וּלְעוֹלָם כָּל כְּבוֹדְךָ אַתָּה:

וְלֹא יָעַפְתָּ וְלֹא יָגַעְתָּ. כִּי בְמַלַאכְתְּךָ לֹא עָמַלְתָּ:

כִּי בִרְצֹנְךָ כָּל יְצוּרֶיךָ. וּמַעֲשֵׂה חֶפְצְךָ בְּמַאֲמָרֶיךָ:

וְלֹא אַחֲרִתּוֹ וְלֹא מְהַרְתּוֹ. הַכֹּל עֲשִׂיתוֹ יָפֶה בְּעִתּוֹ:

מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חִדַּשְׁתָּ. וְאֶת הַכֹּל בְּלִי כֹל (נ"א כְּלִי) פָּעַלְתָּ:

וְעַל לֹא יְסוֹד הַכֹּל יָסַדְתָּ. בְּרָצוֹן רוּחֲךָ כֹּל תָּלִיתָ:

זְרוֹעוֹת עוֹלָם אֶת כֹּל נוֹשְׂאוֹת. מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף וְאֵינָם נִלְאוֹת:

בְּעֵינְךָ לֹא דָבָר הוּקְשָׁה. רְצוֹנְךָ כָּל דְּבַר רוּחֲךָ עוֹשֶׂה:

לְפָעֳלָתְךָ לֹא דָמִיתָ. אֶל כָּל תּוֹאַר לֹא שָׁוִיתָ:

וְלֹא קָדְמָה לְמַלַאכְתְּךָ מְלָאכָה. חָכְמָתְךָ הִיא הַכֹּל עָרָכָה:

לִרְצוֹנְךָ לֹא קִדְּמוּ וְאִחֲרוּ. וְעַל חֶפְצְךָ לֹא נוֹסְפוּ וְחָסְרוּ:

מִכָּל חֶפְצְךָ לֹא שָׁכַחְתָּ. וְדָבָר אֶחָד לֹא חָסַרְתָּ:

לֹא הֶחְסַרְתָּ וְלֹא הֶעֱדַפְתָּ. וְדָבָר רַק בָּם לֹא פָּעַלְתָּ:

אַתָּה תְּשַׁבְּחֵם וּמִי תִתְעִיבֵם. וְשִׁמְיָן דָּבָר לֹא נִמְצָא בָם:

הַחְלוֹתָ בְּחָכְמָה עֲשִׂיתָם. בְּתִבוּנָה וּבְדַעַת כְּלִיתָם:

מֵרֹאשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם. בְּאֱמֶת וּבְיוֹשֶׁר וְטוֹב רְאוּיִם:

ההגיון, לכן מחמרהו: ידוע כי כל הנמצאים לא ימלטו מהיותם או עצם או מקרה, ומאחר שהגיון להרמ"ס שער י' ורוח חן לחכן תכון פ"י וכבירוצו למלות זרות למורה כי הסוגים העליונים לכל הנמצאים הם י' מיני' אשר קדמו עשר' מאמרות, והכוג העליון והרחכון הוא העצם, והתשעה האחרים הם מקרים המצויגים לעצם והם הכמות והאיכות והמצטרף והאנה והמצב והמתי הוא הזמן והלו הוא הקנין והפועל והמתפעל; ויאמר כן רצד כי כמאמר הכמות ימלאו שבעה מיני' והם המספר, והגשם, והשטח, והקו, והמאמרים, והזמן, והמקום; ומספר מיני הפועל והמתפעל הם ששה כמספר מיני התנועות והנדידות המצויגים לעצם כהצתנותו, וגיש מהם כמאמר העצם והם ההווי' וההפסד שהם שנוי ימלאו בעצם

וּבָרֵךְ עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי חָפַצְתָּ לָּעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:
וּברצונך תעשה חפצנו. הַבְטֵחֵנוּ עַמְּךָ כְּלָנוּ:
בְּחַרְתָּנוּ הֱיוֹת לְךָ לְעַם סְגֻלָּה. וְעַל עַמְּךָ בִּרְכָתְךָ סֶלָה:
וְתָמִיד נִסְפֹּר תְּהִלָּתֶךָ. וּנְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:
וּמְבָרְכָתְךָ עַמְּךָ יְבוֹרָךְ. כִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ:
וַאֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בוֹרְאִי. וַאֲבָרְכָה כָּל יְמֵי צֶבְאִי:
וִיהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ לְעוֹלָם. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

כִּכְתוּב בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ: עָנָה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן עָלְמָא עַד עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי לֵהּ הִיא: וְנֶאֱמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חַשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְּתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתִהֲלָּה: וְנֶאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: וְנֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם:

שיר הכבוד.

כשפותחין ארון הקדש לאנעים זמירות יש נוהגין ד' פסוקים אלו.

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד:
מי זה מלך הכבוד ה' עזוז וגבור ה' גבור מלחמה:
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד:
מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אֲנָעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶעֱרוֹג. כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג:
נַפְשִׁי חָמְדָה בְּצֵל יָדֶיךָ. לַדַּעַת כָּל רָז סוֹדֶךָ:
מִדֵּי דַבְּרִי בְּכְבוֹדֶךָ. הוֹמָה לִבִּי אֶל הוֹדֶיךָ:
עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִבְבָרוֹת. וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת:
ס"ם א"כ.
אֶסְפְּרָה כְּבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ. אֲדַמְּךָ אֲבַנֶּךָּ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ:
בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ. דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ. כָּנוּ לְתוֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ:

שיר היחוד ליום השבת.

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ. יוֹם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן בֵּרַכְתָּ:
וְעַל כָּל פּוֹעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה. חֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת יְבָרְכוּכָה:
בָּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם. אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם:
כִּי מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ. רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:
וּבְמִצְרַיִם הַחִלּוֹתָ. לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ:
עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹת בָּהֶם. שְׁפָטִים גְּדֹלִים וּבֵאלֹהֵיהֶם:
בְּבָקְעֲךָ יַם סוּף עַמְּךָ רָאוּ. יַד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ:
נָהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לָךְ. שֵׁם תִּפְאֶרֶת לְהַרְאוֹת גָּדְלָךְ:
וְרַבַּרְתָּ עָנָם טִן הַשָּׁמַיִם. וְגַם הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם:
יָדַעְתָּ לֶכְתָּם בַּמִּדְבָּר. בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבָר:
תַּתָּה לְעַמְּךָ דֶּגֶן שָׁמַיִם. וְכֶעָפָר שְׂאֵר וּמְצוּר מָיִם:
תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים. יֵירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאֻמִּים:
בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת. אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת:
וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמַרְעֶה שָׁמֵן. וּמֵחֶלְמִישׁ צוּר פַּלְגֵי שָׁמֶן:
בְּנוּחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ. וַיִּפָּארוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ:
וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאוֹרֶךְ. יָמִים צֶדֶה בָּרֵךְ אֲבָרֶךְ:
כִּי שָׁם יִבְחוּ זִבְחֵי צֶדֶק. אַף כַּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק:
וּבֵית הַלֵּוִי בְּעִימוֹת יְזַמְּרוּ. לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ:
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ. יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ:
הֶטִיבוֹתָ מְאֹד לָרִאשׁוֹנִים. כֵּן תֵּטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים:
יְיָ תָּשִׁישׁ נָא עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר שַׂשְׂתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ:
אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵטִיב. וְנוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם כִּי תֵּטִיב:
יְיָ תִּבָּנֶה עִירְךָ מְהֵרָה. כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא:
וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ. וְתִשְׁכּוֹן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ:
זִבְחֵי צֶדֶק שָׂמָּה נִזְבָּחָה. וְכִימֵי קֶדֶם תַּעֲרֹב מִנְחָה:

חינו לא בגדר ולא בחק והוא המתחנר ממין ומקרה כחמרנו נרחוכן זהוא אדם לבן הוא סופר מהיר: ושלש עתות הם החולף והבוה והעתיד, ושלש מדות הם הם הידועות בשם ג' רחקים שהם החוכך והרוחב והעומק, והם לירת הקו והשטח והגשם; והנה העניגים הנזכרים הם מקיפים כל המלאות עם מציגיהם ומציגיהם וכולם ציוויים בעשים ומקריהם לבן חין גם אחד מהם בטורת יח' כי הוא נוכח כל עצם וכל מקרה והוא מרומם מכל ציוני והשתנות וחין כח נרעיון לתפוס בו כל מלומה

סדר נשיאת כפים.

כשהחזן חומר ומפני חטאנו תאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שכל טפה וטפה קרי שיצא ממני לבטלה ומכל ישראל בכלל ובפרט שלא במקום מצוה בין באונס ובין ברצון והנשמות העשוקות בקליפות הנפוצים מארבע כנפות הארץ והנשמות דאזלין ערטלאין הנפזרים בין הגיים ועל ידי זה חרב עירנו ושמם בית מקדשנו וגלה יקרנו ונטל כבוד מביה חיינו תפליטם הקליפות כל הניצוצות הקדושות שבעולם ויחזרו לקבצם בקדושה שנית וקרב פזורנו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ ויקוים בנו מקרא שכתוב ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך ויקוים בנו באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם וינשאם כל ימי עולם בכח השם הקדוש הזה בי"ט ובשם הקדוש הזה חב"ו היוצא מפסוק "חיל "בלע "ויקיאנו שתחזירם למקום קדושה ויגאלנו גאולת עולם לחבר האוהל להיות אחד:

אין נוהגין כפים בשתות מעזרה והכהנים נין המנין. אפי' מתפללין בבית אחין שם ס"ת נוהגין כפיהם. נתפזרו המנהג נאלו המדינות אחין הכהנים נוהגים כפיהם אלא נימים טובים שהם ימי שמחה ושיר לכ הוא יגרך כי לריך שיהיה המנרך בשמחה, ומטעם זה החנל היו נוהגת את כפיו, ולריך החנל לנחת מ"הכ כשהכהנים רוחנין ידיהם לעלות לדוכן, אלא יהא נב"הכ כשהב"ץ קורא כהנים אלא יעבור גב' עשה. כהן שעומד נתפלה והחזן מגיע לרצה פוסק ועולה, ואם יש שם כהנים אחרים אינו פוסק. לא יעלו הכהנים לדוכן נטנעלים. ואע"פ שנטל ידיו שחרית חוזר ונוטל ידיו. והלוי ייתק מים על ידיו, אם אין לוי נב"הכ יעפכו הכבורים המים על ידיהם, ואם אין נכור נב"הכ ולא לוי יעפוך הכהן עלמו על ידיו ולא ישראל. כשמתחיל הב"ץ רצה יעקרו הכהנים שנב"הכ רגליהם לעלות לדוכן, וכשעומדין על הדוכן יאמרו זה.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה הברכה הזאת

לכהנים	להעם
שצויתנו לברך את עמך ישראל	שצוית הכהנים לברכנו

ברכה שלמה ולא יהיה בה מכשול ועון מעתה ועד עולם:

ומאריכין נתפלה זו עד שיכלה מפי הציבור אמן שלאחר הטוב שמך וכו' כדי שיענו הציבור אמן על תרוייהו. ושומרים הכהנים עם פניהם כלפי היכל עד שיתחיל הב"ץ כהנים נקול רם ואז מחזירין פניהם כלפי העם ולא יחזירו פניהם נין נתפלה נין נסוף אלא דרך ימין ומנרכין.

ומניחין ידיהם כנגד כתפיהם ופושטין ידיהם וחולקין אנטעותיהן, ומכוונין לעשות ה' חוירים נין שני אנטעות לשני אנטעות חוץ אחד ונין אנטע לגודל ובין גודל לגודל לקיים מניין מן החרכים. אין לכהנים לנגן אלא ניגון אחד מתחלה ועד סוף, כדי שלא יבואו לידי טירוף דעת. נשעה שהכהנים מנרכין את העם לא יביטו ולא יסיחו דעתם אלא יהא פניהם כלפי מעה כמו שעומדין נתפלה. אלו מקומות שהכהנים הופכין פניהם

דְּמוּ אוֹתָךְ וְלֹא כְּפִי יֶשֶׁךְ׃ וַיַּשְׁווּךְ לְפִי מַעֲשֶׂיךְ׃
תַּמְשִׁילוּךְ בְּרוֹב חֲיוֹנוֹת׃ הִנְּךְ אֶחָד בְּכָל דְּמְיוֹנוֹת׃

וַיֶּחֱזוּ בָךְ וְקָנָה וּבַחֲרוּת׃ וּשְׂעַר רֹאשֵׁךְ בְּשִׂיבָה וְשַׁחֲרוּת׃
וְקָנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב׃ כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב׃

חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ׃ הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃
טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא׃ וּקְוָצוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה׃

יִתְפָּאַר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי׃ וְהוּא יִהְיֶה לִי לַעֲטֶרֶת צְבִי׃
כְּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ׃ וְחֵק עַל מֻצַּח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ׃

לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִּפְאָרָה׃ אִמָּתוֹ לוֹ עֲטָרָה עֲטָרָה׃
מַחֲלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת׃ קְוָצוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת׃

גְּוֵה הַצַּדֵּק צְבִי תִּפְאַרְתּוֹ׃ יַעֲלֶה נָא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ׃
סְגֻלָּתוֹ תְּהִי בְיָדוֹ עֲטֶרֶת׃ וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִּפְאֶרֶת׃

עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְדָּם׃ מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כְּבָדָם׃
פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו׃ זָקְרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו׃

צַח וְאָדוֹם לְלִבּוּשׁוֹ אָדוֹם׃ פּוּרָה בְּדָרְכּוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם׃
קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֲרָאָה לָעָנוּ׃ תְּמוּנַת יָיְ לְנֶגֶד עֵינָיו׃

רוֹצָה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר׃ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר׃
רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ׃ הוֹר וָדוֹר עַם הוֹרָשֶׁךְ הָרוֹשׁ׃

שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךְ׃ וְרָנָתִי תִּקְרַב אֵלֶיךְ׃
תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֹאשְׁךְ עֲטֶרֶת׃ וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת׃

תִּיקַר שִׂירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךְ׃ כְּשִׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךְ׃
בְּרָכָתִי תַּעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר׃

וּבְבִרְכָתִי תִּנַּעֲנַע לִי רֹאשׁ׃ וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כְּבָשָׂמִים רֹאשׁ׃
יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ׃ כִּי נַפְשִׁי תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ׃

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

נל"ס ויכ וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו סה"ץ (בקול) כֹּהֲנִים עַם קְדוּשֶׁךָ כָּאָמוּר: וס"כ מכרכין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

סה"ץ מקרא. הקהל אומר.

יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: כז"הכ"פ מנגני' וישמרך אומרין הכ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם בַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כִּחְזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי משֶׁה רַבֵּינוּ וּכְמֵי יְרִחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מְקִלָּלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אָמֵן.

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

לדרום ולצפון: יברכך · וישמרך · אליך · לך · שלום ·

וכיון הכהן לכוון בגמלת יברכ"ך שהאל ית"ש יפיע חכמה על ישראל. וכגמלת וישמרך יכוין שהאל ית"ש יתן נכיס לישראל. וכגמלת יאר יכוין שהאל ית"ש יופיע חיים לישראל. וכגמלת וישם יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בנצחיות חן. וכגמלות יאת ה' פניו אליך יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בעושר וממשלה. וכגמלות וישם לך שלום יכוין שהאל ית"ש יברך את ישראל בברכת שלום כמשמעו.

ע"כ מלחתי הכוונות אלו כתובים בסם סבר יפיר"ה, ומלה שעל כן נהגו קדמונינו להחריך קלת בניגונים בכוון כל אלה והם כוונות הפשוטות שכל כהן יכול לכוין בזה. ומי שבח בסוד ה' יעלה כוונות גדולות על פי הסדר בכתבי האר"י ז"ל.

וכל אדם יכוין לברכת כהנים ויהא פניו כלפי הכהנים ולא יעצמו עיניו והחזנים המנהגים לומר פסוקים מעין כל אלה ומלה של ברכה יהיו נזהרים לאומרם בשעה שהש"ץ מגמר דוקא אחר לא כשהכהני' מנגנים. והש"ץ מקרא את הכהנים מלה במלה עד דסיימו פסוק לחנון, ואז הקהל עונין אמן, וכן אחר פסוק שני ואחר פסוק שליש:

רצה לש"ץ.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ·

וְתֶעֱרַב עָלֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וְקָרְבָּן · אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים חָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָם · וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים וְשָׁם נַעַבְדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת ·

כה"ג בעסיס בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שְׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד : מידים וגו'.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כָּל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַנֵּנוּ וְתָקִימֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת

*) ותערב עליך כל"ל, כמ"ש החכם ראב"ע נסחות דף כ"ט ד', וכ"כ וי"צ

וְיִהְיוּ דִּבְרֵי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שִׁנִּתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת, וַתַּצִּילֵנִי בִּדְרָכַי, וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְלַמֵּד אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיהָ. וַתַּצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי (וִימֵי אִשְׁתִּי, וּבָנַי, וּבְנוֹתַי) (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי) בְּטוֹב וּבְנְעִימוּת בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אָמֵן סֶלָה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל אָמֵן:

נאָכדעם דיא פריעסטער דען זעגען בעענדיגט, שפּריכט דיא גמיינדע:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה. אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁפָּחֹת שָׁלוֹם:

והכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

הכהנים יזהר בנעילת מנעליהם שלא יגעו בם בידים וחס ושלום יגעו יחזרו ליטול ידיהם.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בי"ס ו"י בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וְיִחֻנֵּךְ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רב"ש"ע.

וְיָשֵׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. (וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:)

יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרֲכֵם:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

נוסחי ליון כתוב שלח יתיר חכל שלום הרעון רק יחסר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ וְגָדֵל רַחֲמֶיךָ הַפְּשׁוּטִים וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצֵא מִפְּסוּקִים שֶׁל־בִּרְכַּת כֹּהֲנִים הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדֻשֶּׁךָ שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְאֶנְקָתִי תָּמִיד כָּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּדֹל־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת־בֵּיתִי מְזוֹנָתֵנוּ וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהַתָּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פַּסַּת לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לְלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּנֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ ׀

שיר של יום

מִנְחָה וְתַעֲנִית — היום ראשון בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
בָהּ: כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי
יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם
וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע
לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה:
שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

מִנְחָה וְתַעֲנִית — היום שני בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

כח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן
יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה רָאוּ
כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה:
בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ ׀ כֵּן
רָאִינוּ בְּעִיר יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ
עַד־עוֹלָם סֶלָה: דָּמִינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ:
כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה

מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב: מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים
מִי־יִתְיַצַּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי
כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי
חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ
יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי: הֲיִחְבָּרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק:
יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְהוָה לִי
לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם ׀ אֶת־אוֹנָם
וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

חצי קדיש שלם. היום חמישי בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

פא לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל:
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ
עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירֹתִי
מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ
וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֱנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה:
שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה
בְּךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא־שָׁמַע
עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִרוּת
לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי
יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי:
מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וְיִהְיֶה עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִלֵהוּ
מֵחֶלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ:

יְמִינֶךָ׃ יְשׁוּעָתֶךָ׃ הַר־צִיּוֹן תָּגֵל תָּלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם׃
לְחֵילָהּ פַּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה׃
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

מנחה דיעכו:טעג. היום שלישי בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

פּב מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
שִׁפְטוּ־דָל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד
רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ׃
יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

מנחה ויטטוחך. היום רביעי בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

צד אֵ־נְקָמוֹת יְהוָה אֵ נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים׀ יְהוָה עַד־מָתַי
רְשָׁעִים יַעֲלוֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנטַע
אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ הַיִּסֵּר גּוֹיִם הֲלֹא
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם
כִּי הֵמָּה הָבֶל׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ
תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד־יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃
כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב

שיר של יום

חַג פְּרִיטַג. היום ששי בשבת שבו הלויים היו אומרים במקדש

צג יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְהוָה: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים:

חַג שבת. היום יום שבת קודש שבו הלויים היו אומרים במקדש

צד מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה:
כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן:
וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית
יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

50